

Karl may

VÂNĂTORUL DE SAMURI

PRIMA OARĂ
ÎN ROMÂNIA

EDITURA PALLAS

Consilier literar
NICULAE GHERAN

Karl May

Zobeljäger und Kosak

„Karl May's Gesammelte
Werke”, Band 62

Radabeul bei Dresden,
„Karl-May-Verlag”

Tipărită pentru prima oară în România, traducerea de față a fost efectuată de Mirela Matei (capitolele 1 - 12) și Georgeta Costescu (capitolele 13 - 21). Toate drepturile de reproducere a acestei versiuni aparțin Editurii Pallas.

KARL MAY
Opere - 21

VÂNĂTORUL DE SAMURI

Roman

Drama familiei Adlerhorst

EDITURA PALLAS
București, 1996

Coperta de
SERGIU GEORGESCU

Tehnoredactare de
CRISTINA STANCIU

Corectura de
MIHAI GRIGORESCU

Ediție electronică îngrijită de

I.S.B.N. 973-97194-9-x

CUPRINS

1. În iarmarocul din Verhne-Udinsk
2. Fiica principelui
3. Vestul sălbatic din... Siberia
4. Petrecerea
5. Spiritul-broască
6. Cazacul „Numărul 10”
7. Diavolul și... mama lui
8. Printre gentlemen
9. Votca și cnutul
10. Un înger, un tâlhar și un pungaș
11. ... iar țarul e departe
12. Cânta o balalaică...
13. Vecinul Sergius merge în peșit
14. În ascunzătoarea surghiuniților
15. Un țăran își apără gospodăria
16. Doi pungași între ei
17. „Oamenii sărmani”
18. Atunci când șoarecele e mai șiret decât pisica
19. Cu înputernicire absolută
20. Ibrahim Bei și soarta sa
21. Nemernicii își plătesc păcatele

1. În iarmarocul din Verhne-Udinsk

În capitala siberiană de district Verhne-Udinsk au loc, de obicei, două iarmaroace faimoase; unul din ele cade pe timp de primăvară. Atunci vin vânătorii să facă negoț cu pieile luate pradă din timpul iernii, de prin pădurile acoperite cu nea sau de prin tundra pustie și singuratică, în schimb, la târgul de toamnă se aprovizionează cu toate cele necesare pentru vânătoria hibernală de blănuri.

În oricare din câmpiile acestea nesfârșite, care poartă îndeobște numele de tundră, se poate vâna doar iarna, când totul este înghețat strașnic. Primăvara, în timpul dezghețului, locul se transformă într-o mlaștină de nepătruns.

Când iarna așterne o velință de gheață, vânătorii de samuri se adună laolaltă și pornesc în cete de câte zece până la douăzeci de oameni în căutarea animalelor ale căror blănuri sunt atât de căutate pe piața rusească sau chinezească.

Pe vremea când se petreceau cele ce vor fi povestite, vânătorii erau fie băștinași care vânau, deoarece erau nevoiți să-și plătească dările către țar în blănuri, fie exilați, care trebuiau să dea în fiecare an un anumit număr de blănuri, ca să fie scutiți de pedepse mai grele.

Vânătorii solitari nu aveau o viață prea ușoară prin acele locuri, căci în tundră, iarna sunt cincizeci și cinci până la șaiszeci de grade Celsius sub zero, iar furtunile de zăpadă culcă la pământ păduri întregi, făcându-le de nepătruns. În zilele mai blânde se lasă ceața, de nu mai poți vedea nici la doi pași, asta ținând uneori săptămâni în șir. Când e ceață, un sobolnik^[1] solitar nu are ce să mai facă decât să se alăture unui grup, ca să nu fie singur în fața eventualelor primejdii.

Dacă povestești despre vreunul care a îndrăznit să stea singur-singurel o săptămână sau chiar două în tundră, chiar și vânătorii cu sângele cel mai rece dau din cap și spun:

— E o nebunie!

Și au dreptate.

Acum putem să ne întrebăm dacă un vânător american poate rățăci pe gerul cel mai mușcător prin pădurea siberiana la fel ca prin pădurile din Mississippi sau Missouri. Însă vânătorul american este croit din cu totul alt material decât oricare deportat rus.

Astăzi puteai întâlni o învălmășeală de oameni în iarmarocul de toamnă din Verhne-Udinsk. De obicei în localitate se află o trupă restrânsă de militari, dar în ziua de care vă vorbesc, la fața locului se găsea o întreagă

sotnie ^[2], deoarece câțiva deportați care lucrau în uzinele de la Tșita evadaseră și se aflase că nefericiții s-ar fi îndreptat spre Verhne-Udinsk. Cazacii fuseseră trimiși să cerceteze cu de-amănuntul împrejurimile ținutului, să-i aresteze pe evadați și să le administreze o pedeapsă exemplară. Căpitanul de cavalerie al acestei sotnii era fiul prefectului din Verhne-Udinsk, care cunoștea locurile ca pe propriile sale buzunare, putând să-i descopere pe cei fugiți chiar și în gaură de șarpe.

Fiul prefectului era cunoscut ca un ofițer sever și de temut. Tatăl său locuia în cea mai impunătoare casă din localitate, care nu se putea compara decât cu o singură clădire din Verhne-Udinsk: cu hanul, al cărui proprietar era socotit drept unul din cei mai înstăriți oameni din oraș.

La cârciumă era chef mare. Siberienii sunt faimoși pentru rachiul lor, de altfel ei se și îmbată repede; nu e o beție grea, dar e continuă. E de ajuns nițică votcă și sunt mahmuri două zile, iar când se trezesc simit nevoia să se îmbete din nou.

Înăuntru nu erau nici mese, nici scaune. Chefliii cu ochii migdalați erau așezați de-a dreptul pe rogojinile înșirate de

jur-împrejurul pereților și beau tot ce era de găsit: lapte acru, votcă, ceai. Era o hărmălaie de nedescris — nici unuia nu-i tăcea gura.

Deodată toți amuțiră. Intrase cineva: era un străin de statură mijlocie, un „domn”. Pentru băștinași „domn” este oricine are trăsături caucaziene și are haine de calitate.

Nou-venitul purta pantaloni bufanți albaștri, cane lăsau să se vadă carâmbul cizmelor, o tunică cu găitane, iar pe deasupra își aruncase o blană de capră ușoară. Pe cap avea o căciulă din miel tăbăcit, cum se poartă prin ținuturile persane și caucaziene. Chipul îi era umbrit de o barbă neagră și deasă, care lăsa la iveală doi ochi străpungători și neliniștiți, ce nu inspirau prea multă încredere. Cu siguranță că nu era rus. După trăsături putea fi luat drept vreun francez sau grec.

Salută scurt și-și plimbă semeț privirea peste mulțimea din cârciumă. Cârciumarul îi ieși înaintea și se ploconi în fața lui până la pământ.

— Bun venit, tătucă, în cârciuma mea! Ce-ți dorește sufletelul?

— Pot să locuiesc la tine?

— Da, tătucule! Dar ești singur?

— Nu, am o slugă cu mine.

— Unde este?

— Afară, la kibitka.

— Vai, dumnezeule mare din Ostrolenko! Ai o kibitka? Ai venit cu trăsura? Și eu nu am observat? Iartă-mă, te rog! O să dau un acatist și o icoană în dar Sfântului Nicolae, patronul hanului meu, ca să-mi fie iertată după moarte greșeala asta. Vreau să-ți văd și eu trăsura!

— Atunci, vino!

Cei doi ieșiră. La intrare era oprită o trăsură cu doi cai, încărcată cu fel de fel de cufere: aceasta era kibitka. Vizitiul, un bărbat vânos, își făcea de lucru pe la cai.

— Am să dau poruncă să-ți fie duse în han toate lucrurile, spuse hangiul. Cât ai de gând să stai la mine?

— Încă nu știu cât mă vor reține afacerile. Am auzit că ar fi târgul de toamnă.

— Da, domnule.

— Dar nu văd nimic. Unde este?

— A, în Verhne-Udinsk nu este loc pentru un târg, așa că se ține în afara orașului. Poți să-mi spui dincotro vii?

— De la Irkutsk.

— Așadar, din vest. Nu aveai cum să vezi iarmarocul, care este în partea de răsărit a orașului.

— Vin acolo și vânători de samuri?

— Mulți, domnule.

— Aș vrea să tocmesc câțiva.

— Vrei să iei în serviciul tău vânători de samuri? Hm, domnule, este foarte riscant. Poți ori să câștigi foarte mulți bani, ori să pierzi totul.

— Cel ce nu riscă, nu câștigă.

— Pe cine vrei să angajezi?

— Poți să-mi recomanzi tu câțiva vânători de nădejde? Vreau să alcătuiesc o trupă de vânătoare.

— N-ai să reușești, domnule.

— De ce nu?

— Oamenii ăștia își aleg singuri compania. Tu trebuie să te înțelegi cu un vânător iscusit, care să găsească el oamenii de care ai nevoie.

— Așa voi face. Știi vreunul?

— O, mai mulți, domnule! Cel mai faimos dintre ei este... ah, de-ai putea să-l iei pe el!

— Pe cine?

— "Numărul 84".

— Numărul... N-are nume?

— Nu i-l știe nimeni, în fără de judecătorii care l-au condamnat. Nici măcar autoritățile de pe aici nu i-l știu. Dar este cel mai bun vânător dintre toți! Nu este el prea limbut, dar oricine dorește să-l aibă camarad; însă oamenii și-i alege întotdeauna singur și mereu vine cu tolba încărcată.

— Ce vârstă are?
— Trebuie să fi împlinit şaizeci de ani.
— Mai este pe aici?
— Eu nu l-am văzut, dar pe oricine vei întreba de el, ți-l va putea arăta. Însă, înainte de toate, e musai să treci pe la prefect.

— De ce?
— Mai întâi că fără permisiunea lui nu poți să stai prea mult în hanul meu și nici în oraș. Apoi, fără încuviințarea lui nu poți merge la târgul de toamnă, și, în cele din urmă, nu poți încheia nici o învoială cu nimeni fără să semneze și el. Dacă nu faci așa cum se cuvine, vei fi strașnic pedepsit. Alt sfat mai bun nu am să-ți dau...

— Rus afurisit, mormăi în barbă străinul, mai mult ca pentru sine. Bine, spuse el cu voce tare, mă voi duce. Până mă întorc să-mi aranjezi camera!

Ieși, se îndreptă spre casa învecinată și intră pe ușa principală. Înăuntru se putea citi deasupra unei uși: „Oficiu”. Acolo era postat un bărbat în tunică tradițională căzăcească. Străinul se duse la el.

— Unde îl găsesc pe ispravnic?
Cazacul nu-i răspunse imediat, ci se dădu speriat înapoi și făcu ochii mari.

— E oare cu puțință? Florin? Tu? În Siberia?
Străinul se schimbă la față, se dădu și el un pas îndărăt, dar își reveni.

— Te înșeli, nu te cunosc.
— Se prea poate, dar eu te cunosc prea bine. Au trecut doi ani de la ultima noastră întâlnire. E adevărat, eu m-am schimbat, dar tu ai un chip care nu poate fi uitat cu ușurință.

— Curios lucru! spuse străinul, dând din umeri. Și cine ar trebui să fiu eu, mă rog?

— Valetul Florin!
— Valet? Al cui?
— Al lui Bruno von Adlerhorst.

— N-am auzit în viața mea numele ăsta!

Cazacul se apropie de el.

— Pe legea mea, spuse el răgușit, cu cât mă uit mai bine la tine, cu atât sunt mai sigur că tu ești Florin! Hai, nu te mai prefăce!

Străinul spuse:

— Sper că nu ai de gând să mă insulti! Porți însemnele de exilat, asta înseamnă că ai fost trimis într-un regiment disciplinar siberian. Ce m-ar costa să cer să-ți înăsprească pedeapsa? Ai putea fi mutat foarte ușor din clasa a doua în clasa a cincea!

Amenințarea nu-l făcu pe cazac să se răzgândească.

— Aș pune rămășag că nu mă înșel! Nu e posibil ca doi oameni să semene ca două picături de apă!

— E doar o asemănare! Nu am de ce să mă cert cu un cazac pedepsit, dar am să-ți dovedesc că te înșeli. Uite pașaportul meu, citește!

Străinul își scoase pașaportul și-l dădu cazacului. Acesta citi cu voce tare: Fedor Lomonov, comerciant din Orenburg, act emis de autoritățile de acolo și semnat de guvernator. Nu mai era loc de nici o îndoială. Și totuși cazacul spuse comparând descrierea din act cu înfățișarea străinului:

— Aici stă scris: doi dinți din față lipsă, iar tu nu ești deloc știrb! Cum vine asta?

Străinul spumega de furie; smulse pașaportul din mâna cazacului.

— Mi i-am pus la loc, creier de oaie proastă! Sunt falși! Oricum, nu tu ești prefect și am stat destul de vorbă cu tine! Spune-mi, unde pot da de ispravnic!

— E aici înăuntru, intră!

Anticamera avea trei uși. Una prin care intrase neguțătorul Fedor Lomonov, alta prin care se pătrundea la ispravnic și o a treia care ducea nemijlocit în curte.

— Și totuși, el este! spuse cazacul ca pentru sine. Ce-o căuta aici? Pe unde o fi umblat toți anii ăștia? De ce o minți?

Nu avu timp să mai reflecteze la întâmplarea asta, căci cea de-a treia ușa se deschise și intrară trei persoane.

Mai întâi, un flăcăiaș mic și grasuț, cu ochii migdalați, cu bărbia proeminentă și cu o căciulă de urs uriașă. Era înveșmântat pe de-a-ntregul în blană. Ținea în mână o cravașă, care nu-i dădea nicicum un aer fioros, căci avea o figură cu totul inofensivă și, pe deasupra, mai și zâmbea prietenos.

După el venea o femeie care îi cam semăna. Și ea avea o cravașă. Îi lipsea doar căciula. Părul și-l purta pe spate în două cosițe subțirele, în urechi avea cercei mari de aur, iar la piept îi atârna un lanț greu de argint. Chipul ei părea și mai blajin decât al bărbatului său. Era și mai grasuță decât el, așa că intră cu multă osteneală pe ușă.

În urma celor doi păsea o fată înăltuță și bine proporționată, îmbrăcată cam bizar. Avea cizme lungi din piele roșie de elan și o rochie din piele de samur argintiu din cea mai scumpă, cu mâneci tăiate după moda orientală până pe la umeri și prinse cu agrafe de aur. La gât îi strălucea un lanț de aur. Părul bogat și-l prinsese tot cu agrafe de aur. Pe fruntea frumos arcuită își pusese mai multe șaibe de monezi de aur combinate cu diamante. Mânerul biciuștii era împodobit tot cu pietre prețioase.

Dar mai presus de toate aceste minunății, fata avea un chip cum rar îți este dat să întâlnești. Privirea visătoare arăta un suflet nobil, iar zâmbetul abia ghicit în colțul buzelor trăda o fire veselă și deschisă. Ce mai, fata era frumoasă atât la chip, cât și la suflet.

Omulețul cel dolofan se duse zâmbind la cazac.

— Tu ești aici de pază, fiule?

— Da, tătucă.

Toate neamurile vorbitoare de rusă se alintă spunându-și tătucă, mămucă, frățioare, surioară.

— Știi cine sunt? mai întrebă dolofanul.

— Nu, dar aș fi bucuros să aflu.

Omulețul se însenină și mai tare.

— Sunt Bula, teișul^[3] buriiaților. Acum știi cine sunt, drăgălașule?

— Da, tătucă, acuma știu.

— Ea este nevestica mea, principesa. O cheamă Kalyna^[4]. Nu găsești că i se potrivește numele?

— O, chiar foarte bine, tătucă!

— Știi cumva dacă bunuțul prefect este acasă?

— Da, tătucă, e în odaia lui.

— Ei, atunci trebuie să mergem la el. Am venit să-i facem o vizită.

— O să vă rog să mai așteptați puțin, căci acum e cineva la el.

— Cine?

— Un neguțător străin care vrea să-și pună în regulă pașaportul.

— Bine, așteptăm, dar sper că prefectul nu va întârzia prea mult cu pașaportul ăsta. Am venit la iarmaroc și am multe târguieli de făcut.

— Ispravnicul se va grăbi. Vrei să-l anunț că sunteți aici?

— A, nu! Graba nu-i chiar așa de mare. Pentru ca timpul să nu ni se pară atât de lung, vreau să ți-o prezint pe flica mea. Inimioara mea, odorul meu, mieluşelul tatii, vino încoace! O cheamă Karpala. Nu-i așa că i se potrivește?

(„Karpala* înseamnă „strălucitoare ca neaua”.)

Cazacul își pironi privirea asupra frumoasei și se înroși până în vârful urechilor.

— Da, ai fost foarte inspirat cu numele ăsta, tătucă!

Karpala veni spre cazac și îi întinse mâna, spunându-i cu o voce clară:

— Să ne dăm mâinile ca niște cunoștințe care nu s-au uitat niciodată!

Mama și cu tatăl ei se uitară mirați unul la celălalt.

— Cum? Cunoștințe? V-ați mai văzut vreodată? întrebă Bula.

— Da, răspunse fata bucuroasă. El este... salvatorul meu!

Cei doi dolofani ridicară mâinile a uimire.

— Salvatorul tău?

— Da.

— Cel care te-a scos de sub gheață?

— Da.

— Nu cumva te înșeli, inimioara mea?

— Nu. L-am recunoscut de cum l-am văzut.

— Dar îl descriseși cu totul altfel...

— Ba chiar așa cum e...

— Ce minune! E adevărat că ești salvatorul ei? Căzăcelul meu drag?

— Sunt fericit că am putut să fac ceva pentru flica voastră, răspunse, cazacul cu modestie.

— Nu e nici o greșeală? Tu ești acela? Dă-mi voie să te îmbrățișez!

Bula îl strânse în brațe pe cazac și apoi îi spuse și nevestei sale:

— Mămucă, strânge-l și tu la pieptul tău! Merită să-i mulțumești.

„Mămuca” vru să-l pupe pe obraji, dar din cauza staturii nu putu să ajungă la el, așa că renunță.

Teișul spuse, apoi:

— Dar acum nici să nu te gândești să nu o săruți pe fetița mea! Sărutările ei aparțin altuia, căci este logodită cu căpitanul, fiul prietenului meu, prefectul. În schimb, poți să te consideri prietenul nostru, cu toate că ești doar un cazac osândit!

Karpala se dădu înapoi, vizibil afectată. Cazacul păli.

— Nu sunt un răufăcător, spuse el trist, uitându-se cu coada ochiului la fată. Sunt deținut fără să am vreo vină.

— Voi pune o vorbă bună pentru tine.

— Nu, să n-o faci! O să-mi aducă mai mult rău decât bine, tătucă!

— Te înșeli, feciorașul meu! Căpitanul pune mult preț pe cuvântul meu!

Karpala veni iarăși lângă cazac și se uită drept în ochii lui.

— Nici mie nu-mi îngădui să intervin pentru tine?

— Nu, prințesă! Te implor să n-o faci!

— Crezi că mie, logodnica lui, nu-mi va îndeplini rugămintea?

Chipul cazacului se înăspri.

— Nu am nevoie de îndurarea lui.

Karpala lăasă tulburată capul în jos, apoi spuse:

— Îmi pare rău că nu am cum să te ajut. Dar poate vrei să primești alt fel de recunoștință de la mine. Îngăduie-mi să-ți dau un suvenir!

Fata își scoase un inel și i-l puse pe deget cazacului.

În acel moment, din camera de primire ieși Fedor Lomonov, deschizând ușa atât de larg, încât prefectul, fiul său și un locotenent dădură cu ochii de musafiri.

— Bula, principele! strigă prefectul.

În timp ce Fedor Lomonov o luă iute la picior, căpitanul se repezi la cazac.

— Ce se întâmplă aici?

— L-am găsit pe cel care m-a salvat, surâse Karpala.

— Da, salvatorul ei, spuse și principele. Nu te bucuri și tu, căpitane?

Tânărul făcu un gest de nemulțumire.

— Ce e cu inelul ăsta? întrebă el scurt.

— L-am dăruit salvatorului meu, răspunse Karpala, iritată de tonul cu care i se vorbise.

— Cum? Lui, un criminal? Eu nu îngădui așa ceva! Vinoncoa, băiete!

Căpitanul luă mâna cazacului și-i scoase inelul de pe deget, apoi se adresă familiei care-l aștepta:

— Pofțiți înăuntru, vă rog.

Cazacul rămase în poziție de drepti, întruchiparea însăși a disciplinei militare! Doar vârfurile mustăților îi tresăreau

și pleoapele îi zvâcneau abia vizibil, încercând astfel să nu trădeze prin priviri ce se întâmplă în sufletul lui.

Karpala veni după ceilalți cu chipul îmbujorat și cu inima strânsă.

— Nu fii mâhnit! Ne vom revedea! mai apucă ea să-i șoptească bietului cazac.

De-abia după ce se închise ușa în urma fetei, cazacul își veni în fire. Luă o gură bună de aer, se întinse și ridică pumnul amenințător.

— O să vină și timpul meu! scrâșni el printre dinți. Gândurile începură să-i alerge nebunește prin minte. Voi fi iarăși liber și apoi...! Ce mai zi! Mai întâi Florin. Pot să jur că el era! Și acum, Karpala, logodnica căpitanului. Ah, Dumnezeule!

Se liniști, lăsa pumnul în jos și începu să se plimbe de colo-colo, ca unul care se lupta cu o mare deziluzie.

2. Fiica principelui

Ispravnicul îi salută prietenos pe principe, pe nevasta și pe fiica lui. Dar un fin cunoscător ai firii omenești și-ar fi dat seama că prisosul ăsta de politețe nu venea nicidecum din suflet, ci din obligație.

Era înalt, lat în umeri, cu fruntea îngustă, nasul cârn și buzele groase și cu barba înfoiată. Fiul său, căpitanul de cavalerie, îi semăna foarte bine, ba părea să fie și mai lat în umeri; părea să fie foarte viguros.

Locotenentul care se afla acolo vru să se retragă, însă căpitanul îl opri cu un semn discret.

— Nu mă stânjenești deloc, îi suflă la ureche căpitanul. Vreau să fii martor când îi voi desluși grăsanului ăsta de principe punctul meu de vedere.

Rânjind răutăcios, se îndreaptă spre teiș.

— Tătucă, spune-mi cum ai putut să îngădui fiicei tale să dăruiască un inel unui criminal?

Principele făcu ochii mari.

— Dar e salvatorul ei!

— Te-ai bucurat într-adevăr că l-ai găsit?

— Foarte mult! Și mămuca s-a bucurat. De fericire l-am și îmbrățișat.

— Îmbrățișat?

— Și de ce nu?

— Și Karpala?

Teișul se pregătea să-i răspundă, însă Karpala i-o luă înainte.

— Ai ceva împotrivă?

— Bineînțeles! Doar ești mireasa mea!

Karpala păli speriată. Era limpede că se lupta în sinea ei cu o hotărâre.

— Nu am știut nimic.

— Așa a rămas statornicit între noi și părinții tăi. Tatăl tău a jurat în fața lui Lama și nu trebuie să-și încalce jurământul.

Lama este preotul buriatilor și are o mare înrâurire asupra conștiinței mirenilor lui.

Fata ridică privirile, implorând ajutor de la tatăl ei.

— E adevărat, tătucă? îl întreabă ea cu voce joasă.

— Da, sufletețul meu.

— De ce ai făcut asta?

— Îți voi spune când vei fi soția acestui tânăr.

— Deci, nu se mai poate schimba nimic?

— Nu. Știi că este cu neputință să-mi încalc jurământul.

Karpala tăcu, abia stăpânindu-și lacrimile. Se lăsă să cadă pe un scaun, căci simți cum o cuprinde leșinul. Căpitanul se apropie de ea și-i spuse dragăstos:

— Comoara mea, știi că suntem făcuți unul pentru altul. Cel care îndrăznește doar să-ți arunce o privire este un câine nenorocit!

Fata ridică fruntea, mânioasă:

— Îl faci câine pe cel care m-a salvat? De ce? Cu ce a greșit?

— Nimeni nu știe pricina pentru care sunt deportați în Siberia oamenii aceștia. Oricum, îl voi pedepsi strașnic.

— Pentru ce? întreabă Karpala.

— Pentru obraznicia cu care te-a sărutat.

Karpala roși.

— Sărutat? Nu știu nimic...

— Ba a făcut-o. Am un martor.

— Cine?

— Eu însumi.

Căpitanul îi aruncă fetei o privire semeață, dar nu se întâmplă așa cum se așteptase el; Karpala nu se apără, ci se ridică de pe scaun și făcu un pas spre el.

— Ai văzut când m-a sărutat? Atunci, poate ai văzut și când s-a rupt gheața sub mine?

— Da.

— Atunci mi-am pierdut cunoștința și am apucat, totuși, să văd chipul salvatorului meu. Doar o clipă a fost de ajuns să nu i-l mai pot uita niciodată! Când mi-am revenit, eram aici, în casa ta.

— Da, eu te-am adus.

— Dar el a fost cel care m-a scos de sub gheață, nu-i așa?

— Da, el a fost „Numărul 10”! Am să-l chem încoace! O să vadă el!

Karpala se mânie și mai tare.

— Aha, acum ai prins curaj! Atunci nu ai avut tăria să-ți riști viața pentru mine! A trebuit ca el să și-o pună în joc și nu tu, cu toate că știai încă de pe atunci că urma să-ți fiu soție!

De enervare, căpitanului începu să i se zbată o venă la tâmplă.

— Măsoară-ți cuvintele!

— Vrei să spui că ai fost curajos?

Se înfruntau stând față în față, amândoi deopotrivă de mândri și de furioși. Prefectul și teișul vrură să-i despartă, însă căpitanul îi dădu la o parte cu un gest.

— Lasă-l, tătucă, spuse Karpala disprețuitoare. Trebuie să-mi dea un răspuns!

— Da, îți voi răspunde! strigă căpitanul. Te-aș fi salvat eu dacă nu ar fi fost acolo și cazacul „Numărul 10”. Așa, de ce mi-aș fi udat eu uniformă?

Karpala îl măsură din cap până în picioare, aruncând flăcări din priviri.

— Prin urmare, el trebuie să primească în locul tău răsplata!

— Pe Sfântul Andrei, ocrotitorul meu, despre de răsplată vorbești? râse aspru căpitanul.

— Răspunsul îl vei avea în curând, îi răspunse rece fata.

— Îl vreau acum! Îți poruncesc!

— Mie? Prințesei Karpala?

— Da, ție! Și mi te vei supune!

— Niciodată!

— Te voi sili!

Ridică mâna.

— Vrei să dai în mine? Țipă fata și se dădu înapoi, speriată.

Căpitanul se răzgândi și lăsă brațul în jos.

— Nu, în tine nu. Dar o să te doară și mai tare dacă o să primească el loviturile în locul tău.

Puse mâna pe clopoțel și sună. Cazacul intră, închise ușa după el și rămase locului.

— Prințesa a vrut să-ți dăruiască un inel? Îl întreabă grosolan căpitanul.

— Da, stăpâne.

— Și tu nu ai refuzat?

— Nu, stăpâne.

— Fiu de cățea! Nu știi care-ți sunt îndatoririle? Ia aici răsplata!

Luă cravașa de pe masă și îl șfichiui pe cazac. Bietul condamnat nici nu clipi, doar își feri fața cu mâna.

Părinții fetei vrură să-l oprească pe căpitan, care parcă înnebunise, însă Karpala îi opri cu-n gest.

— Vreau să rezolv singură problema! scrâșni ea.

Căpitanul se potoli, în sfârșit și puse biciușca la loc.

— Așa, acum ți-ai primit răsplata! Acum cară-te la grajduri!

— La ordine, stăpâne! spuse cazacul și plecă.

Căpitanul se întoarse apoi spre Karpala și o întreabă sarcastic:

— Ei, cum ți-a fost?

— Nu mi-a făcut rău, răspunse ea cu răceală, uitându-se drept în ochii lui. Dar dacă te uitai bine la ea, vedeai că își mușcase buzele până la sânge. Nu e nevoie să fii atât de batjocoritor! El este un erou!

— La naiba! Cum, erou?

— Da, un erou și un martir, pentru că a răbdă durerea insultei fără să se plângă și pentru că s-a expus în locul

meu.

— Insultă? strigă căpitanul bătând din pilelor. Mă faci să râd! Ca și cum un ofițer ar avea cum să insulte un criminal! Și să știi că mă bucur că s-a expus în locul tău. Data viitoare îl bat până-l omor și n-ai să mă poți împiedica!

— Nu te împiedic de la nimic, căci mi-e egal ce faci. Vei pleca imediat, cu toate că știu că trebuie să se negocieze dota miresei. Faci ce dorești! Nu e nevoie să mai fiu de față. Este un proverb care spune că nedreptatea iese la iveală ca uleiul în apă. Singura zestre pe care ai nevoie să ți-o aduc este o cravașă!

Karpala îl dădu pe căpitan la o parte din calea ei, lovindu-l cu biciușca de călărie și plecă fără ca nimeni să încerce să o oprească. În fața casei așteptau caii cu care venise familia ei. Încalecă pe calul ei, dădu pintoni și... dusă a fost!

După ce Karpala ieși, preț de o clipă se așternu o tăcere de mormânt în cameră. Fiul prefectului făcu o mișcare fără rost, apoi se duse la locotenent și-i făcu semn să-l urmeze. Teiașul Bula și Kalyna rămaseră țintuiți locului, ca năuciți. Ispravnicul se duse la fereastră, vizibil afectat.

Căpitanul ieși însoțit de locotenent și trânti ușa de răsună în toată casa. De-abia în fața casei își recapătă graiul.

— Karpala i-a dat nas mișelului ăsta. Poate fi primejdios acum! Trebuie să-l fac să dispară din calea mea.

— În ce fel? Nu cumva vrei să-l...? întrebă locotenentul, arătând spre spada sa.

— Nu. Țărănoiul ăsta e prea nevolnic pentru o asemenea onoare. Nu e altceva decât un număr.

— Atunci, vrei să-l mut de aici?

— Nu, căci ia prea mult timp și e nevoie de aprobarea colonelului.

— În cazul ăsta, habar n-am ce ai de gând să faci.

— Se pot întâmpla mici accidente, în care nimeni să nu fie de vină. Uite, de pildă, gândește-te la armăsarul cel nou

pe care mi l-am adus din Tabun; până acum nu l-a mai încălecat nimeni!

— Nu-i rău! rânji locotenentul.

— Hai, vino! O să facem o partidă de călărie!

Cei doi ofițeri ieșiră în curte; în fața grajdului erau doi cai. Tot acolo era și cazacul, care se afla în serviciul personal al căpitanului.

— Mergem la plimbare. Pune-ți șaua pe armăsarul cel nou, îi porunci căpitanul cazacului.

Calul era pe jumătate sălbatic; să călărești un asemenea armăsar, care nu mai fusese niciodată obișnuit cu un călăreț, era curată nebunie.

Și totuși, cazacul nu schiță nici un gest de împotrivire. Se apucă să pună șaua mai întâi pe calul stăpânului său.

— Lasă-l pe al meu! Vezi-ți de armăsarul tău și grăbește-te, că n-avem timp de pierdut!

Cazacul se supuse ordinului și se duse la grajd.

— Ți-ai făcut socotelile greșit! murmură el că pentru sine. Nu degeaba am călărit pe ascuns noaptea pe armăsarul ăsta drăgălaș! Acum e gata îmblânzit! Mi-e clar; căpitanul vrea să scape de mine. Ei, acum o să vedem, ori eu ori el!

Deschise ușa grajdului și intră. Într-un colț, printre niște scânduri, crescuse un soi de mușchi numit de buriști „lepta”. Cazacul rupse din el un smoc, îl băgă în gură, începu să-l mestece, apoi se duse la cal, care era bine legat, și-i suflă în nări. Deodată, privirile armăsarului, care mai înainte luceau sălbatic, se îmblânziră. Animalul fornăi de plăcere. Iată ce efect imediat avu planta asta care nu era, totuși, decât un mijloc simplu, dar foarte bun, pentru a îmblânzi chiar și armăsarii cei mai nărăvași!

Cazacul luă șaua, scoase calul ușurel din grajd, apoi înșfacă nagaika atârnată într-un cui în grajd. Nagaika este o biciușca cu mâner scurt folosită de îmblânzitorii de cai sălbatici.

— Băiete, se stropși căpitanul la cazac. Tot nu ești gata?

— Nu trebuie să pun șaua pe cal aici afară?

— Aici? Ți-ai pierdut mințile?

În acea clipă chiar, ieși ca o vijelie armăsarul, pe care îl dezlegaseră doi camarazi de-ai cazacului, la un semn de-al lui. Toți cei de față se dădură înspăimântați din calea calului. Acesta făcu un ocol în galop, apoi cazacul îi ieși înainte; își scoase din gură, fără să fie observat, niște mușchi gata mestecat și se duse la cal, ca și cum voia să-l dezmierde; îi duse mâna la bot, animalul apucă cu buzele mușchiul pe care i-l întindea cazacul, apoi se lăsă înșeuat fără să opună nici cea mai mică rezistență.

Cei care asistaseră la această scenă scoaseră strigăte de uimire. Nici măcar ofițerilor nu le venea să creadă. Armăsarul cel de temut se lăsase înșeuat de parcă era o mârtoagă fără pic de vlagă. Căpitanul se apropie prudent de cai.

— Omule, ăsta-i chiar calul din Tabun?

— Stăpâne, uită-te mai bine ca să te convingi! îi răspunse calm cazacul.

— Și stă blând ca un miel?

— După cum vezi.

— Cum de ai reușit?

— Eu știu cum să îmblânzesc un dușman, fie el om sau animal.

— Nerușinatule! Ce faci cu cravașa?

— Am luat-o pentru cazul în care cineva ar voi să-mi facă rău.

Cazacul vorbise politicos și smerit, însă căpitanul pricepu bine la adresa cui era amenințarea.

— Despre cine vorbești?

— Despre lupi, firește!

— Norocul tău! Aruncă biciușca! Urmează-ne!

Spunând acestea, căpitanul se îndreptă către râu. Cazacul i se supuse; aruncă nagaika și o porni călare în urma celor doi ofițeri.

— Stăpâne, nu ne duce în păcat! Omul ăsta are pe diavolul în el! Nu vezi că armăsarul îl ascultă blând ca un mieluşel? spuse locotenentul.

Verhne-Udinsk se află pe malul râului Uda; nu departe de oraş cei doi ofiţeri trecură râul, a cărui apă le ajungea cailor de-abia până la pânţec. Cazacul îi urma, armăsarul său galopând la fel de repede precum caii superiorilor săi.

Când ajunseră pe celălalt mal al apei, căpitanul se uită în jurul său şi spuse:

— Țărănoiul ăsta chiar că e diavolul în persoană! Oare cum o fi făcut să îmblânzească animalul?

— N-am nici o idee, spuse şi locotenentul.

— Ia să vedem dacă armăsarul o să fie la fel de liniştit când o să treacă prin ape mai repezi.

— Cum, vrei să mai trecem încă o dată prin râu?

— Da, pe acolo! spuse căpitanul şi arătă spre un loc de pe mal, destul de îndepărtat.

— Dar acolo apele sunt adânci şi foarte periculoase! Nu cumva ai de gând să mergem într-acolo?

— A, noi nu! Doar el o să meargă!

— Sub ce pretext?

— Acolo departe văd un convoi de trăsuri. Am să-l pun să întrebe pe oamenii aceia dincotro vin.

— Dar convoiul se îndreaptă spre noi.

— Tocmai de aceea! Chiar în locul acela a salvat-o pe Karpala astă-primăvară, când ea a vrut să treacă râul şi s-a rupt gheaţa sub ea. Vreau să-l văd dacă de data asta mai reuşeşte să treacă pe acolo!

Căpitanul se întoarse spre mal, unde se opri şi arătă cu mâna înainte:

— Acolo în apă este un cal?

— Da.

— Şi pe lângă el nu este o grămăjoară de veşminte? Ciudat!

— Hei, arată de parcă ar fi veşminte femeieşti! strigă locotenentul.

— Și mie îmi pare la fel. Nu cumva or fi...
— ... ale Karpalei, care se scaldă acolo?
— N-ar fi exclus. Locul este destul de ferit, iar malul este înalt și înconjurat de tufe; e tocmai potrivit pentru scaldă unei fecioare...

— Dar de ce tocmai acolo, unde e așa de primejdios?

— Buriatii sunt niște înotători excelenți!

Cei doi ofițeri se îndepărtară; nici unul din ei nu bănuia că erau urmați îndeaproape de cazac.

— La naiba! E calul ei!

Karpala venise acolo să se liniștească și să-și pună gândurile în ordine. Se întâmplaseră prea multe în ziua aceea: îl revăzuse pe cel care o salvase, aflase că tatăl ei o legase prin jurământ de căpitanul față de care nutrea un dispreț adânc. Doar la gândul că trebuia să devină soția acelui bădăran, simțea cum o cuprinde mânia. Să fie a lui până la moarte... niciodată! Cugeta și iar cugeta: cum să facă să nu-și încalce tatăl său jurământul, dar nu găsea nici o cale de ieșire.

Deodată își aduse aminte de cazac. Karpala nu-și dăduse seama ce impresie adâncă îi făcuse acesta, dar, tot gândindu-se la el, simți cum se liniștește. De câte ori nu-și lăsase fantezia să zburde, imaginându-și chipul celui care o salvase de la moarte! De câte ori nu se gândise la el, lăsându-și închipuirea, singurătatea și ardoarea să-l zugrăvească pe cel care fusese un adevărat erou...

Se uita la apa învolburată a râului, înspre locul unde se întâmplase totul. Acolo i-a văzut chipul când și-a revenit în simțiri și... când a sărutat-o. Apoi a venit căpitanul, omul ăsta neînchipuit de dezgustător!

Aducându-și aminte de căpitan, fata plesni în aer cu biciușca. Își spuse că trebuie să-și ia gândul de la el și să se gândească mai bine la celălalt, la cazacul care își riscase viața pentru ea, chiar aici, în apele acestea primejdioase. Ar fi vrut să se arunce în râu, să-și răcorească inima prea înfierbântată. Se uită cercetător de jur-împrejur — nu era

nimeni. Începu să-și lepede hainele și podoabele, apoi se aruncă în apă, lăsându-se mângâiată de undele răcoroase și limpezi ale râului.

Biata fată nici nu-și închipuia că cei doi ofițeri o văzuseră și se apropiau pe furiș de ea.

— Cazacul se ține după noi! spuse deodată locotenentul.

Fiul prefectului se uită îndărăt.

— Așa e, pe legea mea! Ticălosul pare că pune ceva la cale. Uită-te la el, acum face cale întoarsă! Așteaptă, tu, flăcăiaș, că-ți vin eu de hac! Pe naiba, vin niște străini! Cred că sunt cei din convoiul de trăsură.

Căpitanul arată spre celălalt mal, de care se apropiau trei călăreți. Doi erau înalți și slăbănogi, iar al treilea era mai scund. Lunganii călăreau doi armăsari burlați, iar piticul părea să aibă un catâr. Se pare că animalele lor fuseseră foarte însetate și de aceea cei trei călăreți veniseră pe malul apei.

Străinii dădură cu ochii de tânăra care înota netulburată, încremenită o clipă, apoi făcură stângamprejur.

— Ah, câtă delicatețe! pufni batjocoritor locotenentul.

— Ne-au văzut! Ia uite ce face piticul?

— Vine spre noi.

— Cred că vrea să ne convingă să plecăm și noi..

— Ne amenință cu pumnul!

— Câine răios!

Călărețul cel scund ridicase pumnul amenințător. Văzând că nu are nici un succes, descălecă și, desfăcând niște curele, scoase un obiect lunguieț.

— Fir-ar să fie! O pușcă! strigă căpitanul.

— Fii atent! Flăcăul o să tragă, spuse locotenentul.

— Numai să îndrăznească!

Străinul, în schimb, nici nu păru că se sinchisește; mai amenință o dată cu pumnul și apoi, văzând că nu are efect, puse arma la ochi și trase. Căpitanul tresări puternic și duse mâna la cap.

— Pe legea mea! Băiețandrul ăsta trage bine! strigă locotenentul. Te-a nimerit?

— Ei, undeva m-a nimerit el...

— Aha, aici, în căciulă! Agrafa care ținea pana a dispărut!

În acel moment, piticul le strigă într-o rusă stricată:

— Prima împușcătură în căciulă, a doua în umăr, dacă nu mă înșel! De avertizat, v-am avertizat...

— Câine, cine ești? răcni căpitanul.

— Sam Hawkens este numele meu. Fugi, *boy*, ori trag în tine!

Străinul puse iar pușca la ochi.

— Haide, vino! O să tragă din nou și pistoalele noastre nu bat așa departe ca arma lui! îi spuse locotenentul căpitanului.

Acesta trase iute de hățuri și plecă.

Cei doi ofițeri făcură cale-ntoarsă înspre oraș. Cazacul numărul zece îi urma.

Karpala se speriasse foarte tare când auzise împușcătura, își dădu seama că nu era singură prin locurile acelea, mai ales că-l auzi vorbind și pe Sam Hawkens. Ajungându-i la urechi și strigătul căpitanului, a cărui voce o recunoscuse imediat, știu că fusese spionată și-l ghici pe cel care o făcuse.

Când răsunase împușcătura, fata intrase în apă așa de adânc, încât nu-i rămăsese afară decât capul. De pe malul celălalt auzi vocea străinului, care-i strigă:

— Copilă, nu te vedem de aici de unde suntem, dar tu poți să ne auzi!

— Vorbește! strigă Karpala curajoasă.

— Pentru Dumnezeu, ieși din apă! Au plecat.

— Și voi?

— Noi suntem trei străini care vrem să ne adăpăm caii. Stăm cu spatele la râu și nu o să ne întoarcem până când o să ne dai tu voie!

— Bine, vă cred!

— Să știi că Sam Hawkens se ține de cuvânt, mai ales când și-l dă unei fete care stă pitită în apă! Hi-hi-hi-hi!

Era ceva în purtarea straniului care-i trezi fetei încrederea în el și, de altfel, ea fusese crescută ca un băiat, așa că nu știa ce sunt acelea fasoane sau mofturi. Dacă situația ar fi fost alta, ar fi fost în stare să se apere chiar cu arma în mână, așa că ieși fără sfială pe mal. Dintr-o privire văzu că străinul nu o păcălise — cei trei erau întorși cu spatele. Se îmbrăcă iute, apoi le spuse râzând:

— Acum puteți să vă întoarceți!

Străinii făcură întocmai.

— Cine sunteți? îi întrebă Karpala, punându-și podoabele fără să se grăbească.

— Sunt un american cu puțin sânge nemțesc, din partea bunicii, dacă nu mă înșel, dar camarazii mei sunt americani get-beget!

— I-ați văzut pe cei care mă spionau?

— Da și pentru asta le-am făcut cadou un glonte în căciulă.

— O să cam trageți ponoasele pentru asta!

— De ce?

— Cel pe care l-ați împușcat este fiul prefectului.

— Aha, un domn distins care pândește pe furiș femei necunoscute și care, la prima împușcătură, spală iute putina, dacă nu mă înșel!

— Da. Acum s-a dus să dea ordin să fiți arestați.

— Minunat!

— N-o lua în râs! El are puterea pe aici; veți fi învinuiți de tentativă de omor.

— Tentativa de ucidere a unei șepcuțe?

— E de ajuns că ai tras în el. Însă am de gând să vă ajut.

— Tu? Ce vrei să faci?

— Nu mai pierdeți timpul și mergeți degrabă la iarmaroc. Întrebați acolo de Bula, principele buriaților! Vă va lua sub ocrotirea lui.

— Principele te cunoaște?

— Sunt fiica lui!

— Extraordinar! Ești foarte bună cu noi, dar nu ne temem de căpetenia cazacilor!

— Ba ar trebui să vă temeți, măcar de dragul meu! Vreau să vă mulțumesc cum știu eu mai bine!

— La naiba! Niciodată Sam Hawkens n-a mai primit o astfel de rugămintă de la o femeie! Ei, de dragul tău, o să ne temem și noi o dată! Hi-hi-hi-hi!

— Plecați iute! Vin și eu de îndată. Voi încerca să-i întrec pe ofițeri.

— Bine, atunci. La revedere!

Încălecară cu toții și o porniră în galop înspre oraș. Calul Karpalei era mult mai iute decât armăsarii ofițerilor, așa că îi ajunse repede din urmă. Îi găsi tocmai când treceau printr-un vad al râului. Intră cu calul în apă și făcu în așa fel încât îl stropi strașnic pe căpitan.

— Ticălosule! Mizerabilule! îi strigă ea ofițerului, care nu-i răspunse, ci dădu pintoni calului, însă fără să ajungă pe fată din urmă.

Când ajunse în târg, Karpala văzu că cei trei străini nu ajunseseră încă acolo, așa că nu mai descălecă, ci le spuse ceva părinților ei, care fuseseră deja întorși din drum de ispravnic, apoi plecă degrabă să iasă înaintea străinilor.

Dădu peste ci tocmai când se interesau care e cortul principelui și-i aduse în tabăra unde se aflau părinții ei. Descălecară cu toții și apucară să intre în cortul principelui exact înainte de a-și face apariția și cei doi ofițeri.

3. Vestul sălbatic din... Siberia

Sam Hawkens, Dick Stone și Will Parker în Siberia! Oare ce planuri îi făcuseră pe cei trei să schimbe savanele și preriile cu tundra cea neprimitoare și pustie?

Odinioară, pe când se aflau în Valea Morții, nici măcar n-ar fi visat să ajungă prin aceste locuri asiatice atât de sălbătice și ar fi râs oricui în față dacă le-ar fi spus că odată vor ajunge să simtă sub picioare pământul tundrei siberiene.

Totul se petrecuse foarte simplu, de fapt. Cei trei camarazi fuseseră nevoiți să petreacă mai mult timp în San Francisco, pentru a depune mărturie într-un proces. Tot acolo se întâmplase ca Hermann von Adlerhorst să primească o scrisoare de la prietenul lui, pictorul Paul Normann, care îl pusese foarte tare pe gânduri. Scrisoarea era datată de mai demult și ajunsese la el, la destinatar, printr-un ocol. Iată ce stătea scris în acea misivă:

„Dragul meu Hermann!

De ce oare viața îți dă atât de rar ocazia să întâlnești fericirea pură și sublimă? Liza și cu mine suntem fericiți, iar Zykyma face și ea parte din fericirea noastră. Dar în cupa fericirii s-a strecurat o picătură amară. Află că fratele tău, Gottfried, de a cărui ședere în Rusia am luat cunoștință abia de curând, a dispărut fără urmă, la fel ca și Martin din Wilkinsfield, despre care mi-ai scris. Și odată cu el a dispărut și tatăl lui adoptiv, contele rus Vasilkovici. Sunt sigur că nu știai nimic despre toate acestea, fiindcă și noi am aflat de-abia de curând. Contele și fiul său adoptiv au purces acum trei ani într-o călătorie prin Siberia din care nu s-au mai întors. Au rămas dispăruți, în ciuda tuturor căutărilor pe care le-au întreprins rudele contelui. Cu un an

în urmă a fost declarată moartea oficială a contelui și toate bunurile sale au trecut în mâinile unui văr din parte maternă, deoarece contele nu avea moștenitori direcți. Toate acestea le știu de la reprezentantul Rusiei la Berlin, căruia m-am adresat cu problema aceasta.

Dragul meu, toate loviturile destinului care au atins mereu familia ta sunt atât de cumplite, încât mi-e teamă că orice cuvânt al meu de compătimire poate părea neputincios și lipsit de conținut. Nu-ți pot dori altceva decât ca Dumnezeu să-ți dea tăria să poți suporta ca un adevărat bărbat această nouă lovitură și să-ți lași inima deschisă pentru bucuriile ce vor veni!

Ce vreau să spun? Îți mărturisesc că Zykyma a primit știrea dispariției lui Gottfried cu mai multă cumpătare decât o credeam capabilă. Da, am impresia că este mult mai îngrijorată pentru căpitanul Orioltșastșa decât pentru fratele tău.

Ei, și-acum îmi iau inima în dinți să-ți aduc la cunoștință încă ceva, care-ți va redeștepta, din păcate, o durere mai veche. Sorți fericiți au făcut să aflăm vești despre frații tăi, în schimb, despre mama ta nu știam nimic. Dar acum s-a ridicat vâlul acestui mister. Știi că Liza poartă un medalion cu portretul tatălui tău, Bruno von Adlerhorst, care a făcut ca odinioară să-ți poți recunoaște sora — pe Liza. De curând, pe când rememoram trecutul, Liza a deschis medalionul: poza tatălui vostru s-a dezlipit și dinăuntru a ieșit la iveală un bilețel minuscule și îngălbenit de vreme în care scria aproape ilizibil:

«Dragă micuță Liza! Mama ta a murit din cauza unei slăbiciuni a inimii. Tatăl tău este mort, frații tăi, ca tine și ca mama ta, au fost vânduți ca sclavi. Atunci când spiritul tău se va deștepta, să te ajute Dumnezeu ca acest bilețel și acest portret să-ți fie de folos. Copila mea, Dumnezeu să te ocrotească și îngerul tău păzitor să te ducă înapoi în patria ta natală — Germania!

Anna von

Adlerhorst.»

Poți să-ți închipui, dragă Hermann, cât m-a tulburat această descoperire. Aflând de moartea mamei voastre m-am întristat foarte tare, căci cu toții trăiam cu speranța firavă că într-o zi o vom regăsi, ca pe frații tăi. Nu ne-a mai rămas decât să sperăm că în anii de sclavie mama ta nu a suferit prea mult.

Dragul meu Hermann, te rog să primești această veste cu cumpătare și sper să te consolezi cu gândul că, oricum, speranța ca mama ta să mai fie în viață era prea mică. Bucură-te că și-a găsit, în sfârșit, liniștea și îndreaptă-ți gândurile către un viitor mai bun!

Liza și Zykyma îți trimit sărutări și speră, împreună cu mine, să ai succes în căutarea lui Martin.

*PPrietenul tău,
Paul.”*

Hermann se grăbi să-i ducă scrisoarea fratelui său Martin, care își revenea încetul cu încetul din boala pe care o căpătase lucrând la minele de mercur. Trebuiau oare să accepte ca atare declararea oficială a morții lui Gottfried și a tatălui său adoptiv? Martin, care încă nu-și revenise din boală, credea că situația era fără ieșire, dar Hermann avea altă părere.

Norocul care-l călăuzise spre Martin îi dăduse încredere, căci și el fusese dispărut fără urmă și totuși, Old Firehand, cu iscusința și stăruința lui, izbutise să-l găsească și să-l elibereze. Old Firehand! Da, el și cu Winnetou erau cei care ar fi putut da cel mai bun sfat cu putință!

Cei doi frați se duseră iute în odaia unde locuia vânătorul împreună cu apașii lui. Firehand citi pe îndelete scrisoarea, apoi se uită gânditor la Hermann.

— Vreți sfatul meu? Hm! Povestea asta nu-mi place deloc.

— Cum așa? întrebă Hermann.

— Un conte nu poate dispărea chiar așa, fără urmă, în Siberia. Aici stă ascuns altceva.

— Te gândești la o crimă?

— Da.

— Te gândești că fratele meu a fost ucis...?

— Nu neapărat. Știți bine că eu nu cred că un om a murit, până nu-i văd leșul. Gândiți-vă la fratele dumneavoastră, Martin, cum voiăți să renunțați la căutarea lui și uitați-l acum teafăr și întreg lângă dumneavoastră!

— Ai dreptate; nu trebuie să ne gândim la ce-i mai rău. Dar ce posibilități am avea?

— Încă nu vă pot spune. În orice caz, nu trebuie să ne descurajăm, ci să plecăm în căutarea celui dispărut.

— Îmi dai un sfat prețios, cu toate că poți vedea din scrisoare că nu avem nici un punct de pornire.

— Nu există fărădelege care să nu lase cea mai mică urmă, presupunând, firește, că e vorba de o nelegiuire.

— După părerea ta, de unde trebuie să încep căutările?

— De acolo de unde dispare ultima urmă a celor doi. Este într-adevăr departe, însă trebuie să se mai știe, locurile prin care au trecut contele și fratele dumneavoastră.

— Ție ți se pare foarte simplu, însă pentru mine e greu. Ei, dacă aș avea lângă mine un cercetaș ca tine, aș mai zice, dar așa... Nu ai putea... știu bine că e o îndrăzneală mare din partea mea... nu ai putea să mă însoțești?

Old Firehand râse.

— Nu e chiar așa simplu cum credeți. Știți bine că eu am obiceiul de a sta în fruntea unei asemenea întreprinderi, de aceea îmi trebuie timp ca să mă hotărăsc^[5]. Afacerea cu fratele Martin mi-a luat mai mult timp decât îmi închipuisem eu.

Hermann dădu din cap jenat.

— *Well*, mi-am închipuit eu. Iartă-mă! Ai făcut deja atât de mult pentru familia noastră! Dar eu credeam că, fiind un prieten al familiei și în același timp un compatriot de-al nostru...

Old Firehand deveni brusc serios.

— Nu aveți de ce să vă cereți iertare. Crede-mă, prietene drag, că v-aș îndeplini rugămintea cu plăcere, mai ales pentru tatăl dumneavoastră, pe care l-am prețuit mult, însă... hm... de data asta nu stă în puterile mele să vă ajut... N-ați putea alege pe altcineva?

— Nu știu pe nimeni altcineva. În Winnetou nu mă prea încred, iar Sam Hawkens e atât de șiret, încât nu cred că e omul care, să poată...

— De ce nu? îl întrerupse Old Firehand. Nu-l cunoașteți pe Sam Hawkens așa de bine ca mine. În ultimul timp, cât mi-a fost întru totul supus, nu a avut nici o ocazie să arate tot ce poate. Dați-i șansa să acționeze singur și nu o să vă dezamăgească! Aș vrea să-l văd pe cel care-l egalează în șiretenie și viclenii!

— Când te aud vorbind, mai că-mi vine să fac o încercare și să-l chem să ni se alăture. Dar o să-mi dea cuvântul lui?

— Nu știu. Trebuie să vă convingeți singur. Oricum, o să vă sprijin din toate puterile mele.

Hermann și Martin ieșiră și se duseră într-o cameră mai depărtată; bătură la ușa lui Sam Hawkens și a celor doi lungani, însă în zadar — nu era nimeni acolo. Nu le rămase altceva de făcut decât să aștepte întoarcerea celor trei.

De-abia seara se reuniră cu toții la cină, în sala de mese a hanului în care locuiau. Hermann dădu glas dorinței sale.

Micuțul Sam se scarpină neliniștit în creștet, apoi începu să-și agite în aer furculița și cuțitul.

— Dar, sir, v-ați pierdut mințile? Eu nu am habar despre dialectul vorbit de indienii aceia, sau musulmani, sau ce-or fi ei!

— Asta ar fi cea mai neînsemnată problemă. Eu știu limba rusă și te pot ajuta s-o pricepi și tu!

— Așa?! Trebuie să fie mai grea decât chineza, dacă nu mă înșel!

— Nu trebuie să-ți faci probleme din cauza asta. Știți cu toții că mai demult am activat la Constantinopol în cadrul serviciului secret de informații, unde cunoașterea limbii ruse era obligatorie.

— *Well*. Dar mai e o problemă: oare pot eu să bag la scăfârlie limba rusă, sir?

— Lasă-mă să te ajut! râse Hermann. Sunt convins că în scăfârliia ta e loc destul!

— Sunteți sigur? După ce cunoașteți ce e în tărtăcuța mea?

— Mă gândesc și eu așa... Oricum, master Hawkens, dumneata vorbești limba germană, care e mult mai grea și o stăpânești aproape la fel de bine ca pe limba ta maternă...

— Sunt un geniu! Hi-hi-hi-hi! se amuză Sam Hawkens. Asta n-a știut-o până acum bătrânul Sam Hawkens! Dar, să știți, sir, că nu vă înșelați prea mult! M-am înțeles binișor cu vreo două duzini de neamuri de indieni; și dacă nu-mi vine pe buze vreun cuvânt, atunci mă folosesc de cele zece degete de la mâini sau de praf de pușcă și de plumbi. Și mă gândesc că Sam Hawkens a scos-o mereu la capăt, dacă nu mă înșel!

— Atunci? spuse Hermann. Vrei să mă ajuți sau nu?

— Hm, luați-mă încet, stimate domn! Mai întâi spuneți-mi dacă pot s-o iau cu mine și pe Mary!

— Se-nțelege! Fără armăsar n-ai ajunge prea departe! Prin locurile acelea!

— Sunt și pe acolo savane sau prerii?

— Da, însă acolo li se spune tundre.

— Și indienii? Cum stăm cu ei?

— Nu sunt indieni. Doar niște neamuri nomade cum ar fi kirghizii, tungușii, buriatii, ostiakii, iakuții, samoizii și...

— Ajunge, ajunge! Naiba știe ce mai înseamnă și denumirile astea! Și câte limbi trebuie să știi! Cred că n-o să pricep o iotă din dialectele astea!

— Dar ți-am spus că o să te învăț limba rusă, care o să fie de ajuns să te înțelegi cu toate neamurile de pe acolo.

— Vorba dumneavoastră e ca un lasou care mă leagă de mâini... Ce crezi despre toate astea, master Firehand?

— Master Adlerhorst grăiește adevărul. Dracul nu-i așa negru precum crezi. În ceea ce mă privește, aș fi foarte ușurat să te știu alături de master Adlerhorst.

— Așa să fie oare? se miră Sam măgulit. Cât ar trebui să dureze călătoria asta?

— Nu pot încă să-ți spun, mărturisi Hermann. Cam o jumătate de an ai să tot fii ocupat.

— Doar atât? Chiar că nu e prea rău.

— Așa zic și eu. În orice caz, nu o să fac nimic fără să-ți cer sfatul mai înainte.

Spunând acestea, Hermann atinse punctul sensibil al lui Sam. Era pe bună dreptate mândru de puterile sale; nu vorbea niciodată despre asta, însă îi făcea mare plăcere să-i audă pe alții laudându-l.

— *Well*, spuse el bine dispus, văd că sunteți un om înțelept, cu care pot îndrăzni să fac o încercare.

— Îndrăznește, Sam, îndrăznește! Nu are să-ți pară rău.

— Cum adică?

— Adică, sunt gata să-ți plătesc la sfârșitul călătoriei o despăgubire nu tocmai neînsemnată.

Auzind acestea, ochisorii lui Sam se îngustară strașnic.

— *Egad!* ^[6] Vreți să-mi plătiți precum unui negustor care-și vinde marfa pur și simplu? Așa credeți că-l veți îndupleca pe bătrânul Sam să vă accepte propunerea? Tinere domn, vă previn să nu mai roștiți niciodată asemenea vorbe! Nu am nevoie de nici un cent de la dumneata! Dacă te voi însoți, o voi face doar din prietenie pentru dumneata și pentru master Firehand. Și acum, să

batem palma! Să fim camarazi buni și să ne încredem unul în celălalt!

Lăsă cuțitul și-i întinse mâna lui Hermann.

— *Well*, master, așa să ne fie învoiala! strigă Hermann bucuros.

Cei doi lungani urmăriseră discuția cu mare încordare, însă nu se amestecaseră deloc. În schimb, când Sam căzu la învoială, se putea citi clar pe chipurile lor ce li se petrecea în suflet. Dick Stone era tot un semn de mirare, iar Will Parker era strașnic de supărat.

— Oprește-te, Sam! interveni Will. Te porți de parcă noi nici n-am fi de față!

Sam Hawkens îi aruncă o privire uluită.

— *All right!* Bine că mi-ai adus aminte, că uitasem cu desăvârșire! Hi-hi-hi-hi! Ce vreți de la mine?

— E foarte urât din partea ta că ieși o hotărâre așa de importantă fără să ne consulți și pe noi.

— Și de ce, mă rog frumos, iar trebui să vă consult pe voi?

— Nu mai vorbi aiureli! Știi bine că noi suntem un trio de nedespărțit!

— E vorba doar de o despărțire scurtă!

— Poți tu să bagi mâna în foc? O jumătate de an se poate prelungi. Nu, rămânem cu tine.

— Dar tocmai i-am promis acestui gentleman că-l voi însoți.

— Venim și noi cu tine!

— Nu se poate! De data asta nu am nevoie de ajutorul vostru!

— Ce ce nu? se aprinse și tăcutul Dick.

— Pentru că sunteți amândoi niște *greenhorns* incorigibili și puteți să-mi faceți mult rău.

— Calmează-te! Calmează-te odată și nu ne mânia! se amestecă iarăși Will. Știm foarte bine că nu poți reduși fără noi.

— *Behold!* Amândoi sunteți niște cizme!

— Sam, fii înțelept! Suntem un trio și așa vrem să rămânem. Nu putem să te lăsăm să rătăcești de unul singur printre arapii și hotentotii de acolo. Ce-ai fi fără noi? Un copac desfrunzit, un orfan fără mamă, fără tată.

— Aha, deci tu îmi ții loc de tată, iar celălalt cavaler, îmi este ca o mamă?

— Nu-ți mai bate joc! Rămâne stabilit: mergem cu tine. Trei perechi de ochi văd mai bine decât una singură. Nu poți să ne lași aici, ești prea bun la suflet.

— Da? Așa sunt eu? Ei, atunci, pot să vă spun că nici n-aveam de gând să plec fără voi.

— De ce n-ai spus de la început așa? Puteai cel puțin să ne consulți și pe noi.

— La ce bun?

— Pentru cazul în care ne-am fi împotrivit să te însoțim.

— Prostii! Să vă împotriviți? Acești gentlemen au nevoie de noi și doar n-o să-i lăsăm baltă, dacă nu mă înșel...!

După ce se înțelese cu cei doi amici ai săi, Sam Hawkens îl rugă pe Hermann să-i povestească pe îndelete despre ce era vorba, apoi, după ce chibzui câțva timp, spuse:

— Și eu cred că și master Firehand că aici este o nelegiuire la mijloc. Treaba noastră este să scoatem la iveală dacă s-a petrecut vreo crimă sau vreo altă fărădelege.

— Cum vreți să începeți?

— Cu sfârșitul, bineînțeles. Master Adlerhorst, când pornesc în căutarea unui răufăcător, mai întâi de toate îmi pun întrebarea: cine-și trage spuza pe turta lui? Puteți să-mi spuneți dumneavoastră?

— Firește că moștenitorul.

— În cazul nostru, cine este acesta?

— Fratele meu, Gottfried, care este fiul adoptiv al contelui.

— *All right*. Dar el iese din chestiune, căci a dispărut împreună cu contele. Cine este următorul la rând?

— Moștenitorul inițial — vărul contelui.

— Cum îl cheamă?
— Nu știu. În scrisoare nu i se pomenește și numele.
— Dar știți cumva unde locuiește?
— Nu. Nu știu nimic altceva despre el decât că era rudă din parte maternă cu cel dispărut.

— Atunci eu de aici aş începe, de aş fi în locul dumneavoastră, dacă nu mă înșel. Mai întâi trebuie să ne interesăm de numele și reședința moștenitorului, apoi trebuie să aflăm unde se afla în timpul comiterii presupusei fărădelegi.

— Formidabil! exclamă Old Firehand. Bravo, master Hawkens! Exact așa cred și eu. N-am avut dreptate, master Adlerhorst, când v-am sfătuit să-l alegeți pe Sam Hawkens?

— Hi-hi-hi-hi! râse micuțul mulțumit. Întâi de toate, master Adlerhorst, trebuie să telegrafiezi degrabă prietenului dumitale din Petersburg sau mai bine legației germane de acolo, iar ei să ne trimită răspuns pe aceeași cale.

— Nu merge, e prea scump. Nu pot să plătesc o telegramă sau chiar mai multe, care în cazul nostru e sigur că vor fi cam lungi!

— Cât despre bani, tânărul meu frate alb nu trebuie să-și facă griji, interveni Winnetou, care până atunci se ținuse tăcut deoparte. Apașii vor putea plăti în locul tău.

— Primesc oferta dumitale cu mare bucurie, dar nu o consider un dar, ci un împrumut pe care ți-l voi înapoia la timpul convenit, spuse Hermann.

— Fratele meu alb este mândru, dădu apașul din cap. Winnetou nu-i va da pepitele în dar.

— Atunci, să nu mai pierdem timpul. Trebuie să începem de îndată cercetările, fu de părere Hermann. Cui îi telegrafiem pentru început?

— Întâi de toate, surorii și prietenului dumitale în Germania, propuse Old Firehand. Ei au dreptul să fie puși primii la curent cu desfășurarea lucrurilor. Pe urmă, consulului sau altui funcționar german din Rusia.

Se grăbiră cu toții să ducă la îndeplinire acest sfat. Firește că avură cu toții ceva mai mult de așteptat până la primirea răspunsului, însă aceasta nu-i ținu în loc, fiindcă, oricum, fuseseră nevoiți să mai zăbovească prin Frisco [7] până ce se termină procesul răufăcătorilor din Valea Mortii.

După paisprezece zile sosi din Rusia o telegramă ce cuprindea un răspuns cât se putea de complet. Moștenitorul contelui se numea Polikev și în prezent se afla în Petersburg. Înainte de a primi uriașa moștenire a vărului său intrase până peste urechi în tot felul de datorii, după cum umbla zvonul. În timpul dispariției rudei sale, Polikev nu se afla acasă, ci era plecat în străinătate. Unde, nu se putuse stabili.

Old Firehand și Sam Hawkens se arătară mulțumiți de cele aflate. Bănuiala lor fusese confirmată și de faptul că Polikev nu fusese acasă în timpul presupusei crime, însă nu aveau încă dovada deplină a vinovăției lui.

— Se poate să ne aflăm pe o pistă greșită, își dădu cu părerea Old Firehand, dar este singura care, deocamdată, promite un oarecare succes, așa că suntem nevoiți să o urmăm până la capăt. Master Adlerhorst, nu aveți pe nimeni de încredere în Rusia?

— Nu, am doar în Germania un prieten și acesta e Paul Normann.

— Acum e musai să nu-l pierdem din ochi pe acest Polikev. Eu propun să-l trimiteți pe prietenul dumneavoastră Normann la Petersburg, unde trebuie să încerce cu mijloace care să nu bată la ochi, să ajungă în apropierea contelui Polikev și să-i supravegheze fiecare mișcare. Normann trebuie să vă înștiințeze exact despre ce se petrece acolo. Ce zici, Sam?

— *Well* și eu sunt de aceeași părere, master Firehand. Socot că trebuie să rămânem pe această pitită, dacă nu mă înșel.

— Am sentimentul că la Petersburg începe un fir care duce în Siberia. Dar, master Adlerhorst, dacă vreți să pătrundeți în Siberia cu autoritate deplină, trebuie să vă faceți rost de un pașaport. Credeți că puteți?

— Da, fără probleme. Vom avea cu toții pașapoarte.

— *Behold!* Cum vreți să procedați?

— Firește că pe o cale ocolită. Pașapoarte semnate de mâna țarului se pot obține dacă nu de la Petersburg, atunci din altă parte.

— Mă faceți curios. Cum vreți să...

— Nu uitați că am lucrat în serviciul secret german. Prin activitatea mea plină de succes din Tunis am lăsat o amintire foarte bună. Numai cu un cuvânt pot să obțin tot sprijinul necesar. Iar niște pașapoarte semnate de țarul însuși nu sunt o greutate!

— Cu atât mai bine! Să sperăm că drumul pe care ni l-am ales ne va duce direct la țintă.

În urma acestei discuții i se trimise o telegramă lui Normann, dându-i-se toate instrucțiunile pentru misiunea lui din Petersburg. Apoi, nu mai avură altceva de făcut decât să aștepte răbdători.

Procesul de la San Francisco își urmă cursul. Probele împotriva înpricinaților fuseseră atât de zdrobitoare, încât aceștia nu mai avuseseră scăpare. Dar procedura fu anevoioasă și luă mult timp, ceea ce puse la încercare răbdarea fraților Adlerhorst, a lui Old Firehand și trioului de cowboys, care nu prea mai aveau ce face prin San Francisco.

Dar veni o zi plină de surprize, care anunță un sfârșit apropiat tuturor așteptărilor. În închisoarea preventivă, unde zăceau Roulin, Walker, Leflor, Juanito Alvarez, miss Miranda și bătrâna Arabella, fuseseră aduși câțiva bărbați care jucaseră un rol important în viața publică a statelor din vest. Era vorba de niște indivizi care făcuseră uneltiri obscure, având ca mobil dolarii sau ambiția. Poliția îi descoperise și îi arestase, după care se puseseră în mișcare

partenerii de afaceri, rudele, urmașii arestaților, pentru a mituri justiția să-i elibereze pe aceștia din urmă.

În acea zi a surprizelor, izbucni furtuna. Arestații se răsculară, paznicii mituiți deschiseră celulele, iar străjile care voiseră să-și facă datoria fură închise. Se încinse o luptă în toată regula — era tocmai ce-și doriseră acei intriganți! Se iscă o debandadă nemaipomenită, în care li se dădu drumul la grămadă tuturor arestaților.

Nelegiuții din Valea Morții erau strânși buluc în fața porții închisorii, încercând să fugă. Era noapte, dar locul era luminat ca ziua, căci ceata de răsculați incendiase un corp de clădire mai veche. Gloanțele bubuiau, pumnalele scăpărau; rebelii se luptau cu paznicii închisorii, scoțând urlete îngrozitoare.

Leflor izbea în poartă; Roulin și Walker încercau să sară zidul. Walker ajunsese primul sus, iar Roulin, înnebunit, îl tot zorea.

— Repede! Vreau să sar și eu!

Deodată, se apropie de ei un bărbat. Walker crezu că era vreun gardian; dintr-o săritură, dispăru pe partea cealaltă a zidului.

— Blestematule! strigă Roulin la Walker. Vrei să mă lași aici, câine?

Roulin auzi pași în spatele său. Se întoarse, cu pumnul ridicat. Se trezi față în față cu Juanito Alvarez, cel cu țeasta pleșuvă și roșie ca para focului. Omul își revenise fizic, dar psihicul i se tulburase din ce în ce mai mult. Nebunia lui mocnea precum focul ascuns sub cenușă. Haosul din acea noapte îl dăduse gata — își pierduse complet mințile și se afla într-o stare de mare agitație.

— Na, că te-am prins! izbucni el, apoi se ghemui înfricoșat.

Roulin îl recunoscu și, răsuflă ușurat.

— Vino încoa'! Repede! Ajută-mă să mă ridic!

— Să vezi acum răzbunare! șuieră nebunul.

— După ce mă sui pe zid, te trag și pe tine după mine!

- Mai știi, că odinioară n-ai avut milă cu mine?
- Ești nebun! strigă Roulin. Cară-te! Dispari!
- O să înțepenești de tot...!

Roulin vru să-l îmbrâncească pe nebun, dar nu mai apucă. Cu o furie dementă, smintitul își scoase pumnalul și se repezi asupra lui Roulin, care, urlând și gemând, se prăbuși sub greutatea lui Alvarez. Nebunul se dezlănțui și începu să-l hăcuie răzând sălbatic, răcnind, chiuind. Nu se potoli până ce nu-l lăsă pe Roulin într-o baltă de sânge...

În tot acest timp, Walker aterizase de partea cealaltă a zidului, dar... fără noroc. Își rupsesse un picior și avea niște dureri cumplite. Gemea și blestema. La naiba, asta mai lipsea acum! Se simți deodată foarte greoi și se sperie; numai de n-ar rămâne pe aici! Trebuia să fugă! Încercă să-și înfrângă durerea, dar înainta greu, sprijinindu-se de zid. Ajunse până la colțul străzii. Și acum, încotro...? Era derutat, căci nu cunoștea locurile suficient de bine. Spre port? Nu, mai bine să dispară în munți.

Cu mari cazne reuși să meargă mai departe. În urma lui, vacarmul începea să se estompeze. Străduța îngustă îi părea că nu se mai sfârșește.

Deodată auzi pași venind din fața lui. Auzi apoi și voci. Se dădu îndărătul unei uși deschise, cât mai firesc cu putință, ca să pară că locuia acolo.

Pe străduța năvăliră niște indivizi: doi, trei, patru, cinci, șase. Carâmbi înalți, pălării cu boruri late — pe toți dracii! Walker îi recunoscuse imediat — erau Old Firehand, trioul, Hermann von Adlerhorst și Winnetou.

— Master, i se adresă Will Parker când ajunseră lângă el, închisoarea preventivă se află într-acolo? Am auzit că ar fi răzmeriță mare și am vrea să ne convingem, singuri...

— *Well*, se căzni Walker să-și prefacă vocea și să fie concis, da, într-acolo!

Will Parker vru să plece; nu observase nimic. Însă Winnetou și Old Firehand aveau auzul mai exersat, ca și

Sam, de altfel, care privea țintă din întunericul străzii spre chipul necunoscutului.

— Stai! spuse Old Firehand și veni spre străin.

Winnetou duse mâna la pușcă, dar Sam i-o luă înainte.

— Arată-ți chipul, master, nu-ți fie cu supărare! spuse Sam.

În aceeași clipă, Walker îi smulse pușca lui Will, care rămăsese încremenit. Ridică arma și apăsă pe trăgaci. Totul se petrecu uluitor de repede. Sam Hawkens apucase să tragă primul. Walker se prăbuși la pământ, rănit. Micuțul Sam își puse armai la loc.

— L-am recunoscut imediat... *Well*, a fost legitimă apărare. Oricum, a meritat-o. Pe individul ăsta îl chema Hopkins, înainte de a-și spune Walker.

Așa se sfârși răzmerița răufăcătorilor din Valea Morții, care fură înfrânți în ultimul moment prin mobilizarea trupelor de gardieni. Leflor căzu în lupta de la poarta închisorii. La fel și bătrâna Arabella. Juanito Alvarez fu răpus mai târziu de nebunia lui. Frumoasa Miranda, în schimb, reuși să scape fugind cu o ceată de bandiți. La început crezuse că bravii señores, cum le spunea ei, îi oferiseră protecție, dar mai apoi își dădu seama că o luaseră drept pradă, târând-o cu forța în munți. Astfel, Miranda fu printre puținii care izbutiră să fugă din închisoare în acea noapte. Spre norocul, sau mai bine-zis, nenorocul ei, căci mai bine ar fi rămas acolo...

Autoritățile continuă procesul lui Leflor și după moartea acestuia. Artur fu repus în toate drepturile pe plantația tatălui său, iar vânzarea frauduloasă din Santa Fé a fost anulată.

Acum, că totul se sfârșise cu bine, cei pe care soarta îi adunase la un loc în San Francisco nu mai aveau nici un obstacol care să-i împiedice să plece fiecare la treburile lui. Artur se întoarce la Wilkinsfield însoțit de unchiul său și de miss Almy, cărora li se alăturară lordul David Lindsay și Martin Adlerhorst. Bătrânul Wilkins voia mai întâi să

meargă la Fluviul Albastru și să caute comorile pe care le dusesese în munții de acolo împreună cu apașii. Se răzgândi însă și se hotărî să-și însoțească nepotul până la Wilkinsfield și de acolo să plece la New Orleans. Hotărâse să-și petreacă amurgul vieții cu fiica și ginerele său, Martin Adlerhorst, iar lordul Lindsay socoti că este de datoria lui să-i ducă acasă pe cei trei atât de încercați de soartă, cu iahtul său.

Old Firehand se întoarse la Lacul de Argint, iar Winnetou îl însoți o bună bucată de drum, apoi cei doi prieteni, se despărțiră.

Pe când cei mai sus-amintiți lăsau în urmă frumosul Frisco, primii pași care trebuiau făcuți în problema lui Hermann von Adlerhorst începură să se deslușească. La scurt timp, una după alta, sosiră mai multe telegrame din Petersburg, de la Paul Normann. Așteptarea și răbdarea acestuia fuseseră încununată de succes, reușind să intre în contact cu contele Polikev. Acesta îi pozase pentru un portret care până la urmă ieși foarte bine, Normann câștigându-și astfel încrederea contelui. Lucrurile nu merseseră prea departe, însă pictorul se dovedise foarte abil și reușise să-și atingă ținta. Din cercetările pe care le făcuse, concluzia pe care o putea trage era clară: contele nu era cu totul nevinovat de dispariția rudei sale. Polikev adusesese de multe ori vorba despre cel dispărut, nebănuind că pictorul nu era deloc inofensiv precum părea.

Ultima telegramă aduse și cea mai importantă informație: contele Polikev pleca iarăși în călătorie și, mai precis, în... Siberia! spunea că pleacă la vânătoare, dar Normann nu crezu nici un moment în acest pretext și cu atât mai puțin nu crezură Hermann și trioul de cowboys. Oare ce caută contele în Siberia răsăriteană, tocmai la Verhne-Udinsk? Polikev îi mărturisise toate acestea lui Normann odată, când se cherkelise zdravăn. Contele ar fi putut să-și satisfacă pofta de vânătoare mult mai simplu și

mai ieftin; era clar că aici se ascundea ceva, ceva de urmele căruia sperau cei patru camarazi să dea.

Hermann telegrafie îndată lui Normann, să înceteze cercetările și să revină acasă, căci mai departe urma să se ocupe el de chestiune. Și chiar că nu mai pregetă nici un moment: se îmbarcă împreună cu ceilalți trei pe primul vapor cu aburi care pleca spre Vladivostok.

În tot acest timp, Sam Hawkens reuși să pătrundă tainele limbii ruse. Dar, câteodată, își scărpină chelia, când vreo expresie rusească mai grea nu voia să i se înfigă în „rumegușul lui din scăfârlie”; iar când Hermann îl obosea peste măsură cu exercițiile, i se părea că tunica lui din piele de căprioară e prea strâmtă și-l stânjenește al naibii de tare.

Și totuși, nu după mult timp, Sam începu să vorbească cu maestrul său în limba rusă despre cele de toată ziua: mâncare, băutură, somn, călărie, cu toate că adesea nu reușea să lege între ele decât substantivele, restul făcându-l cu mâinile sau cu ochișorii lui vicleni. Dar cel mai mult se distra când reușea să-i copleșească pe Dick Stone și pe Will Parker — care refuzaseră să ia lecții de rusă politicos, dar ferm — fără ca aceștia să-i poată replica.

Așa se căzni Sam Hawkens s-o scoată la capăt cu limba rusă, iar când ajunseră la Vladivostok, era așa bine pus la punct, că ar fi putut să străbată de unul singur în țara aceea străină fără nici o problemă.

De la Vladivostok călătoriră cu un vas de coastă până la Nikolaevsk, la gura de vărsare a râului Amur, apoi o luară în susul apei până la Habarovsk, capitala guberniei Amur. Trioul plecă mai departe, urmând firul râului Amur, apoi al râului Siika, până la Mitrofanova, în timp ce Hermann mai zăbovi câteva zile la Habarovsk, să-și pună în ordine problemele legate de bani și de călătorie.

Din Mitrofanova nu se mai putea naviga pe Amur. De la Nikolaevsk trioul străbătuse pe apă aproape trei mii de kilometri. Mai departe meraseră călare, trecând prin

Nertșinsk și Tșita, ajungând în cele din urmă la Verhne-Udinsk — ținta finală a călătoriei lor, unde avu loc ciudata întâlnire cu Karpala.

Nici nu ajunseră bine Sam Hawkens și prietenii lui să intre în cortul părinților Karpalei, că sosiră și logodnicul fetei și camaradul său. Cei doi săriră de pe cai și intrară și ei în cort.

Când dădu cu ochii de Sam, căpitanul uită să mai salute.

— El e! Băiete, ești prizonierul meu!

— Sau tu al meu! se amuză Sam.

— Eu, al tău?

— Da, căci eu te-am prins pe tine și tu pe mine. Sau, mai bine zis, nici unul nu l-a prins pe celălalt, dacă nu mă înșel.

— Nu pot să înghit o asemenea obrăznicie! Eu sunt comandantul trupelor de pe aici!

— Iar eu sunt căpetenia comandanților acestor două corpuri de armată! spuse Sam, arătând spre Dick și Will.

— Omul ăsta nu-i în toate mințile!

— Iar tu nu ești prea mintos! Mă aflu sub protecția unui principe buriat!

— Dar pe pământ rusesc! Trebuie să mi te predea!

Karpala lămuri lucrurile cu un gest:

— Acest om este oaspetele meu și nu va fi predat.

— Atunci îmi voi chema cazacii!

— Cheamă-i! Buriatii sunt de cinci ori mai numeroși și nu vor răbda să nesocotești onoarea fiicei teișului lor și să-l arestezi pe protejatul lor.

— Se va ajunge la război!

— Dacă așa vrei — fie! Armă contra armă!

— Dă-ți seama ce faci! Ești mireasa mea! Trebuie să mi te supui! urlă el ca turbat.

Principele și principesa rămăseseră așezați pe pernele lor. Se aflau într-o situație delicată, așa că se gândiseră să nu țină nici partea fiicei lor, dar nici a ofițerului. Atitudinea aceasta era tipică pentru felul lor de a fi, pașnic și potolit.

Sam Hawkens își dădu bine seama ce se petrecea. Pricepu că, deși nu se temea de cazaci, nu era, totuși, înțelept să-i amestece pe burlați într-o poveste din care puteau ieși rău, așa că-i întrerupse pe cei doi:

— Nu vă mai certați, copii. Vom merge de bunăvoie la prefect.

— De bunăvoie? spuse batjocoritor căpitanul. Sunteți siliți s-o faceți! Voi pune să fiți legați și să fiți duși la închisoare.

— Nu, râse Sam, n-o să faci asta, flăcăiașul meu! Vom împușca pe oricine va cuteza să ne atingă. Dar acum ne vom sui pe cai și vom face de bunăvoie o vizită ispravnicului!

— Ridicol!

— Da și nu! Ia uită-te aici!

Sam Hawkens scoase la iveală două revolvere și păși cu ele ridicate spre ieșirea din cort. Dick și Will pășiră în urma lui, tot cu revolverele în mâini.

— Nu vă las singuri; vin cu voi, spuse Karpala și urcă în șa.

Ajunseră în oraș. În fața prefecturii, căpitanul îi șopti ceva locotenentului, care o luă grăbit înainte. Promise însărcinarea să ordone cazacilor să supravegheze ieșirile din clădire.

Karpala trebui să aștepte în anticameră împreună cu cei trei protejați ai ei. Căpitanul intră înainte la tatăl său, ca să poată vorbi singur cu el; după ce-l înștiință ce se petrecea, ieși și îi chemă pe ceilalți să intre.

— Eu rămân aici, spuse Karpala. Nu vreau să mă amestec în disputa voastră. Dar vreau să fiu înștiințată ce aveți de gând să faceți cu acești oameni.

— Vor fi băgați la răcoare și apoi îi voi trimite la Irkutsk. Acolo or să afle ei ce înseamnă să tragi într-un ofițer! spuse aspru căpitanul.

— O să mai vedem noi, drăgălașule, râse Sam, care îl împinse din calea sa pe căpitan și intră țăntoș la prefect.

Acesta, care îndeplinea și funcția de judecător al guberniei, îi primi pe cei trei „răufăcători” cu o privire întunecată.

— Ai tras în acest ofițer! îl întrebă el autoritar pe Sam Hawkens.

— Nu.

— Să nu minți!

— Spun adevărul!

— El așa pretinde!

— Minte.

— Omule, păzește-ți limba, altfel ți-o fac bucăți cu cnutul!

Sam își puse mâinile în șolduri și se înfipse bine în picioare, apoi spuse râzând:

— Tu? Cu cnutul? Eu știu prea bine ce înseamnă mantila regească și nu m-aș atinge nici în ruptul capului de un ofițer neînfricat. Dar pot eu oare să iau drept un ofițer pe cineva care se ascunde în tufișuri ca să tragă cu ochiul la scaldă unei fecioare? Niciodată! Țsta e un mojić, un bădăran nerușinat, dacă nu mă înșel, hi-hi-hi-hi!

— Tu să taci oda...

— Tacă-ți fleanca! tună Sam Hawkens. Acum vorbesc eu! După aia îți vine și ție rândul! Nu prea pari să știi că mai înainte de toate trebuie să te interesezi cu cine stai de vorbă. Țarul se va bucura nespun când va afla de la mine ce păduchi de prerie sunt pe aici! Uite pașaportul meu! Dacă nu știi să citești, o să-ți scriu alfabetul pe scaun cu creta, iar când o să te ridici, o să-l poți lua cu tine pe pantaloni, hi-hi-hi-hi!

Sam scoase pașaportul și-l dădu ispravnicului. Americanului îi turuise gura așa de repede, că funcționarul amuțise și nu pricepuse nici pe jumătate din politețurile îndrugate de acesta.

Năucit, ispravnicul deschise pașaportul. Îl citi pe îndelete, se frecă la ochi și-l mai citi o dată. La semnul lui

Sam, Dick și Will îi dădură și ei actele lor, pe care funcționarul le cercetă cu aceeași uimire.

Prefectul începu să nădușească. Fiul său veni lângă el și aruncă și el o privire în pașapoarte. Tatăl său pase apoi documentele cu grijă la un loc și le înapoie proprietarilor lor.

— Și acum? întrebă Sam Hawkens.

— Sunteți liberi!

— Liberi eram oricum! Speram să primesc alt răspuns!

— Totul a fost o neînțelegere, spuse ispravnicul cu voce scăzută.

— Oho! Așteptăm scuze de la domnul căpitan. Dacă nu o face, dau de știre guvernatorului să-i trimită în dar un glonte! spuse Sam în zefleMEA.

Tatăl și fiul se uitară unul la celălalt, apoi căpitanul se duse mai mult cu de-a sila spre Sam.

— Recunosc că am procedat cam pripit. Îmi cer iertare.

— Așa, flăcăiașul meu! Cine are curajul de a face greșeli, trebuie să aibă și curajul de a și le asuma. Ei, de acum nu mai există nici o neînțelegere. Rămâi sănătos, tătucă! Rămâi cu bine, flăcăiaș! Nu vom uita ziua asta în care v-am cunoscut într-un mod atât de plăcut!

Făcând o plecăciune repezită, Sam și prietenii lui plecară.

Tatăl și fiul rămaseră mult timp tăcuți. Prefectul fixa ușa de parcă văzuse vreo arătare acolo. De furie, se schimbase la față. Într-un sfârșit, rupse tăcerea.

— Ce rușine! Nu te-ai fi așteptat la așa ceva de la nenorociții ăștia!

— După cum arată, nu. Dar pașaportul e semnat personal de țar, ca și de marele duce urmaș la tron și de hatmanul cazacilor siberieni.

— Și scrie acolo că trebuie să li se pună la dispoziție, dacă cer, ajutor militar! Dacă acest Sam Hawkens ar pofti să te trimită chiar azi cu cazacii tăi prin mlaștini...

— Pe naiba! Ar trebui să mă supun!

— De trei ori pe naiba! Fii mai atent pe viitor! Vezi să nu-ți pierzi și mireasa. Știi în ce situație materială groaznică ne aflăm!

— Pfui! S-o pierd! pufni disprețuitor căpitanul. Bătrânii ei sunt mult prea proști și prea credincioși obligațiilor lor ca să nu-și respecte cuvântul dat.

Cu asta, discuția lor luă sfârșit, amândoi lăsându-se în voia unor gânduri nu tocmai plăcute.

Karpala se întoarse cu oaspeții săi înapoi la cort. Le povesti entuziasmată părinților săi cum cei trei se apăraseră singuri, neavând nevoie de nici o protecție. Auzind acestea, considerația teșului și a soției lui pentru cei trei crescuseră simțitor.

— De-abia acum îmi este dat să vă spun bun venit în cortul meu și vă rog să vă prezentați.

Sam Hawkens făcu o plecăciune și spuse:

— Eu mă numesc Sam Hawkens — el este Dick Stone, iar el — Will Parker.

— Eu — el — el! Samauk — Dickson — Wilipack! E prea greu pentru un bătrân ca mine, frățiorii mei. Îngăduiți-mi să vă numesc într-un fel care îmi este mai la îndemână!

— Fă-o!

— Numele tău va fi Tikva.

— Asta înseamnă „dovleac” — poate cumva din cauza pălăriei uriașe pe care o port pe țeastă? râse Sam binevoitor.

— Iar pe ceilalți frățiori îi voi numi Planka și Rogatina.

— Ce spune despre noi?

— V-a spus Laț și Lance, îi lămurii Sam.

— Mie nu-mi convine! mormăi Will.

— Nici mie! bombăni și Dick.

Sam căută o cale de ieșire. Îi explică grăsuțului buriat că putea să lase deoparte numele de familie și să țină minte doar cele trei nume monosilabice — Sam, Dick și Will.

După ce se puseră cu toții de acord, principele îi ospăta pe musafiri. Karpala îi servi foarte atentă și afectuoasă,

apoi cei trei plecară la târg, să facă unele cumpărături. Deodată, Dick îl zgâlțâi așa de tare pe Sam, de mai-mai să-l dărâme.

— Ce s-a întâmplat?

— Bill Newton!

— Prostii! Ce să caute secătura asta tocmai aici în Siberia?

— N-avem de unde ști. Vino-ncoace repede!

Dick îl trase după el pe Sam printre corturi, se uită în toate părțile, însă nu mai dădu de străin.

— Nu era decât cineva care semăna cu fostul derviş, asta-i tot, îşi dădui cu părerea Sam.

— Pot să jur că el a fost. Purta barbă, asta era singura diferență.

Înainte de a merge la ispravnic cu pașaportul, Bili Newton, sau, mai bine zis, Fedor Lomonov, trecuse pe la han, unde mâncase. După aceea se grăbise înspre târg, să-l caute pe faimosul vânător „Numărul 84”. Îl întâlnise destul de repede și, cum îi propusese un preț bun, acesta se învoise pe dată să vină cu el. Vânătorul strânse fără nici o greutate o trupă pentru vânătoare; bunul său renume îl ajută să-i adune pe cei mai buni.

Acum mai rămăseseră de rânduie cumpărăturile necesare, așa că fostul derviş se mai preumblă câțva timp prin iarmaroc. În jurul neobișnuiților americani se strânsese o gloată de curioși, așa că Lomonov fu și el împins de valul mulțimii într-acolo. Văzându-i, îi recunoscă îngrozit pe cei din mâinile cărora scăpase cu chiu cu vai în Valea Morții. De uimire, crezu că aceștia îi luaseră urma și veniseră după el din Valea Morții, așa că hotărî să o șteargă de acolo cât mai iute cu putință.

Cumpără cele necesare și împacheta apoi totul. Le dădu vânătorilor tocmiți un peșcheș, făcându-i astfel să grăbească plecarea. O porniră la drum, dar tocmai când Lomonov se ducea spre locul de plecare, dădu nas în nas cu

cei trei. Dick îl recunoscuse. O luă sprinten printre corturi și reuși să scape.

4. Petrecerea

Când amurgul coborî pe pământ, în sala de dans a cârciumii fură aprinse cele câteva lămpi, căci în prima zi de iarmaroc era bal.

În partea dinapoi a sălii se îngrădise cu plăci din lemn un separeu pentru „notabilități”. Se împământenise obiceiul ca figurile de seamă ale locului să danseze doar ei fiecare al zecelea dans.

Nici nu se dădu bine primul semnal cu o trompetă obosită, că și năvăliră în sală cete întregi de dansatori voioși. La început, dansurile notabilităților nu se ținură, căci aceștia nu-și făcuseră încă apariția.

Nu trecu, însă, mult timp până sosiră și fețele înalte ale locului. În față stăteau prefectul cu familia, apoi urmau ceilalți ofițeri, preotul și un subofițer. Veniră apoi și căpeteniile de vază ale popoarelor învecinate; în sfârșit, își făcu apariția și teișul cu soția și cu fiica sa.

Apariția acestora din urmă făcu mare senzație și nu atât din cauza frumuseții Karpalei, ci mai ales datorită celor trei figuri neobișnuite ale lui Sam, Dick și Will, care însoțeau familia teișului.

Faptul că Sam se bucura încă de libertate după ce trăsesese în căpitan, îl făcuse să capete în ochii acelor oameni simpli un respect nemaivăzut.

De-ale gurii nu erau, iar de băut se găseau doar ceai, basamac, rachiu și lapte acru. O trompetă, o chitară veche și un trombon răgușit executau un concert care, după cum ar spune un poet, ar fi trezit din amărteală și pietrele.

Favoritele erau dansurile populare. Cu toate că băutura era proastă, iar muzica era și mai și, atmosfera se încinse repede, chiar și în separeul notabilităților.

Doar căpitanul rămase încruntat și zgârcit la vorbă. Se simțea înjosit în ochii oaspeților de la bal, cu atât mai mult

cu cât Karpala nu-l învrednici nici măcar cu o privire. Când se porni un nou dans al „domnilor”, se ridică posomorât și se duse la fată să o invite la dans. Karpala îl refuză, fără măcar să se uite la el.

— Nu dansezi? o întrebă el.

— Nu.

— Nu dansezi deloc în seara asta?

— Încă nu știu.

— Sau doar pe mine mă refuzi?

— Cu tine nu voi mai dansa niciodată!

Căpitanul păli. Toate privirile se ațintiseră asupra lui și simți batjocura lor arzându-i obrazii.

— O să dansezi cumva cu numărul zece? îi șuieră el veninos la ureche.

— Poate.

N-o luă pe fată în serios. Nu era cu putință ca fiica unui prinț bogat să danseze cu un cazac pârlit, mai ales că era și un deportat. Aruncă o privire înverșunată pe după paravanul separeului către cazacul care sprijinea un zid, fără să pară că lua seama la ce se petrecea, dar care, pe furiș, n-o slăbea din priviri pe Karpala.

După câteva dansuri populare, trompeta anunță un nou dans „domnesc”. Karpala se ridică atunci liniștită, se duse la cazacul „Numărul 10” și-i întinse mâna.

— Hai, dansează cu mine!

Cazacul tresări uluit, dar se ridică sprinten. Privirile îi străluceau, obrazii îi ardeau. Văzuse bine cum căpitanul fusese refuzat și acum prințesa venise la el! își dădu imediat seama de urmări, dar puțin îi păsa. O luă de mână și o duse în mijlocul sălii.

Asistența scoase un ah! de uimire. Toate privirile se îndreptară către căpitan, care albise la față ca varul.

Muzica începu. Perechea era singură pe ring, căci ceilalți, „notabili”, nu îndrăzniseră să danseze lângă un deportat. Cazacul, în schimb, părea să se gândească doar la partenera lui. Ținând-o de mijloc, o conducea ușurel în

ritmul muzicii. Ea se abandonase toată melodiei duioase și partenerului său iscusit; își lăsase capul într-o parte, iar ochii și-i închisese pe jumătate.

Părinții fetei urmăreau perechea cu priviri calde și senine. În deportat ei nu vedeau decât omul care le salvase odorul de la înec.

Dansul luă sfârșit.

— Vino! spuse Karpala.

— Nu, șopti el, te conduc eu!

Merseră cu pași înceți până la separeu și intrară. Căpitanul sări ca ars și se repezi la cazac. Urmărise dansul cu priviri turbate.

— Îndrăznești să vii aici, câine? strigă el așa de tare, încât se auzi în toată sala. Ce cauți aici?

— O conduc pe doamna mea la loc, îl înfruntă cazacul numărul zece.

— Doamna ta? Nemaiauzită obrăznicie! Cum poate să fie Karpala doamna unui condamnat? Este logodnica mea. Cară-te, altfel o să ai de-a face cu cnutul meu!

Întinse mâna după biciușca și o apucă strâns.

Se lăsă o tăcere apăsătoare. Toți așteptau cu încordare urmarea. Cei mai mulți erau convinși că numărul zece va da ascultare poruncii cu cea mai mare umilință.

— Hai, că-i tare! șopti Sam Hawkens lunganului Dick.

Și cu toate acestea, cazacul nu arată nici urmă de umilință. Rămase demn în fața ofițerului și-i răspunse pe un ton reținut și politicoș:

— Voi face precum îmi poruncește Karpala.

Se uită întrebător la fată, care se văzu datoare să salveze onoarea cazacului, așa că-i strânse și mai tare mâna într-a sa și-i spuse prietenos:

— Ai dansat cu mine și de aceea te rog să mă conduci înapoi la părinții mei, apoi poți să te întorci la locul tău.

— Îți mulțumesc.

Cazacul vru să înainteze împreună, cu fata, dar căpitanul îl apucă strâns de braț.

— Stai! Dă-i drumul imediat!

— Vezi care e voia doamnei mele. Dacă e într-adevăr logodnica ta, ar trebui să-i dovedești tot respectul de care ești în stare!

— Câine spurcat! Mi te supui sau nu?

Căpitanul ridică biciușca.

— Nu sunt nici câine, nici criminal. Am fost trimis în Siberia fără să fiu judecat. Sunt, ca și tine, ofițer și nobil. Numai să îndrăznești să mă atingi cu biciușca!

— Ticălosule! strigă căpitanul și vru să-l lovească, dar nu mai apucă, fiindcă Sam îl înșfacă iute de braț și-i spuse în rusa lui stâlcită:

— Calmează-te, frățioare! Am venit aici să ne distrăm, nu să ne certăm!

Căpitanul începu să urle ca un taur furios:

— Nu-mi porunci tu mie! La o parte!

— Nu ți-am poruncit, ci doar te-am rugat. Respectă-ți logodnica! Lasă-l pe cel care a dansat cu ea să-și îndeplinească datoria de onoare! Ce e rău dacă vine și el un moment în separeul notabilităților?

— La mine n-are ce căuta!

— Atunci, are ce căuta la mine! Eu sunt oaspetele principelui burlașilor și vreau să văd dacă o să mă insulte și pe mine.

Spunând acestea, Sam se duse la cazac.

— Frățioare, condu-ți doamna la locul ei și hai să bei cu mine un pahărel în sănătatea ei!

Se duse la masă ca să umple paharele, trebuind astfel să-i dea drumul ofițerului. Acesta profită și ridică iar mâna să-l lovească pe cazac.

Sam Hawkens vru să intervină iarăși, dar privirea cazacului îl făcu să renunțe. Numărul zece stătea drept în fața căpitanului cu ochii aruncând fulgere de mâine.

— Hai, încearcă!

— Poftim!

Biciuşca şuieră prin aer. Cazacul dădu drumul mâinii fetei şi se repezi la ofiţer. Îl apucă de braţ şi-i smulse biciuşca, pe care o rupse dintr-o mişcare.

— Gata! Ajunge! Acum nu te mai cruţ! Aşază-te şi taci din gură!

Ofiţerul se dădu un pas înapoi. De furie, amuţise.

— Cum?! îşi regăsi până la urmă graiul. Tu îmi porunceşti mie să tac? Îmi rupi biciuşca?! O să-ţi arăt eu ție! urlă el spumegând de furie, apoi se năpusti asupra cazacului.

Acesta se dădu repede într-o parte, dar ofiţerul se repezi la cazac şi-i trase o palmă cu atâta putere, încât căzură amândoi peste parapet. Reuşi să se ridice şi se aruncă din nou pe cazac. Acesta îl înşfacă şi-l trânti straşnic la pământ.

Totul se petrecu fulgerător. Nimeni nu îndrăzni să-i despartă. Când totul luă sfârşit, cazacul îi întinse Karpalei mâna, respirând cu greu, şi-i spuse calm, de parcă nu se întâmplase nimic:

— Dă-mi voie să te conduc la locul tău!

Fata pălise şi nu mai putea să scoată un cuvânt. În sală domnea o linişte de mormânt.

— Frăţioare, acum vrei să închini cu mine un păhărel? îl întrebă cazacul pe Sam.

— Pe legea mea! Eşti un tip de ispravă! E o plăcere să ciocnesc cu tine!

Sam vru să toarne în pahare, dar nu apucă, fiindcă în sală răsună vocea căpitanului:

— Pe el! Arestaţi-l! Acum!

Căpitanul se învineţise la faţă de mânie. Toţi cei de faţă se ridicaseră în picioare. Soldaţii, care nu erau tocmai puţini la număr, se apropiară cam fără chef de cazac.

— Repede, câinilor! tună căpitanul.

Atunci Will îl bătă uşurel pe umăr pe Sam.

— O să răbdăm una ca asta? Nu-i mai bine să-l linşăm pe căpăţanaşul ăsta? întrebă el.

— Da, ia să-l jumulim puţin! spuse şi Dick.

— Aveți răbdare! Le ordonă Sam, care se apropie apoi de cazac.

Numărul zece pricepu intenția lui Sam și-i apuse:

— Fără imprudențe, Frățioare! Pe aici sunt legi de care tu, ca străin, trebuie să ascuți mai mult ca oricare altul!

Dându-și seama că situația era, într-adevăr, gravă, Sam se duse la Will și-i șopti:

— Deocamdată, s-o lăsăm baltă. Furișează-te până afară și încearcă să afli unde au de gând să-l ducă pe cazac.

— De ce nu te duci tu?

— Pentru că mai am o vorbuliță cu acest domn căpitan.

— O vorbuliță? Cu oameni ca el se vorbește cu pumnul, așa cum făcea prietenul nostru Old Shatterhand. Mai bine întipărește-i pe mutră cu pumnii alfabetul rusesc, poate așa o să priceapă ce vrei să-i spui!

Spunând acestea, Will dispăru, totuși, pe neobservate. Toată atenția era îndreptată către cazac. Numărul zece aruncă biciușca pe care i-o smulsese căpitanului și se duse în fața camarazilor săi:

— Sunt al vostru! Vouă nu vă opun rezistență!

— Legați-l zdravăn! Puneți-l în lanțuri! tună ofițerul.

— Dă fuga și cere-i hangiului sfoară! strigă deodată singurul subofițer care era pe acolo, unuia din oamenii săi. Să-l legăm pe nenorocitul ăsta până-i dă sângele! Mai spuse el, apoi îi șopti arestatului:

— Fii fără grijă! Am să te leg de o să zid că ești împachetat în vată! Dar să faci o mutră foarte îndurerată!

Se duse apoi la căpitan:

— Unde-l ducem?

— Deocamdată, în foișorul pompierilor. Eu personal voi avea grijă de el!

„Numărul 10” fu de îndată legat și dus. Căpitanul îl însoți până la ușă, apoi se întoarse la locul său. Înainte de a se așeza nu se putu abține să nu-i arunce o privire furioasă lui Sam.

— Cazacul ăsta merită moartea. Tribunalul are să-i dea ce i se cuvine, pufni el. Dar nu-mi dau seama cum poate să-i ia apărarea un străin. Acest străin cred că nu-i în toate mințile.

— De mine vorbești, frățioare? întrebă liniștit Sam. Mă jignești de moarte. Știi tu oare cum se răspunde unei jigniri?

— Dă-mă în judecată!

— Nici prin gând nu-mi trece. Un bărbat adevărat răspunde cu arma.

— Pe Sfântul Andrei! Vrei să ne duelăm? hohoti căpitanul.

— Da.

— Încă o dovadă că ești nebun! Să mă duelez cu tine...? Un căpitan al țarului nu se bate cu civili. Ai înțeles?

Sam îi răsă în față.

— Crezi că ești mai tare ca mine?

— Bineînțeles!

— Dracu' să te ia!

Povestea devenise serioasă. Prefectul, care până atunci îndurase în tăcere umilirea fiului său, nu se mai putu abține și spuse furios:

— Îți poruncesc să taci! Nu ai dreptul să vorbești!

Sam pufni disprețuitor.

— Dar tu ai dreptul?

— Da. Eu sunt prefect!

— Aici ești doar un oaspete, ca și mine. Iar eu am același drept să vorbesc ca și tine, dacă nu mă înșel. În odaia ta de funcționar nici n-ai crâcnit, iar aici te dai zmeu! Atât îți mai spun, tătucă, ești un nătărău, iar fiul tău este un mojiac pe care nu-l deranjează să fie bumbăcit, după cum s-a văzut, hi-hi-hi-hi!

Ispravnicul, căpitanul și ceilalți ofițeri îl înconjurară imediat.

— Stați liniștiți! strigă prefectul batjocoritor. Să-l lăsăm în plata Domnului! E de-a binelea țicnit!

— Te avertizez, tătucă! Fiul tău m-a jignit și îi cer satisfacție. Dacă mă refuză e un laș. Ai înțeles?

Sala încremeni. Muzicanții își lăsară instrumentele. Dick Stone stătea pe scaun cu picioarele lui lungi răscrăcărâte, înghiontindu-l pe Sam.

Prefectul era sufocat de mânie. Așa ceva nu i se mai întâmplase niciodată.

— Îți poruncesc să taci! spuse el, abținându-se cu greu. Dacă nu te supui, pun să fii arestat!

— Sper că n-ai uitat ce scrie în pașaportul meu! îi replică Sam cât putu de prietenos.

— Nu. Dar scrie acolo că trebuie să înghițim mojiciile tale?

— Nu, dar nici nu scrie să mă las doborât de primul căpitan de cavalerie care-mi iese în cale! M-a jignit, iar eu îi cer satisfacție!

— N-o să se bată cu tine. Nu ești ofițer; nu ești de același rang cu el.

— Pe naiba, asta-i tare! Ei, frățioare, asta trebuie s-o afle și țarul, când mă voi întoarce în Țarskoie Selo ^[8] și voi bea o cafeluță cu el și vom juca o partidă de cărți!

Toate privirile se întoarseră uluite spre micuțul străin.

— Cafea? Cărți? În Țarskoie Selo?

— Sigur! Și tu crezi că nu sunt de rangul vostru? Ridicol! Dar, cum vrei! Eu voi raporta...

Prefectul făcu o față uluită peste poate, iar toți ceilalți se grăbiră să ia o atitudine cât mai plină de Considerație.

— Dumnezeule — e adevărat, excelență? De ce n-ai spus așa de la început?

— Pentru că așa am vrut eu. Te mai întreb o dată de față cu acești martori: sunt de același rang cu fiul tău?

— Ah, iertare! Ești mai presus de noi!

— Așadar, pentru fiul tău e o mare onoare să se lupte cu mine.

— Se-nțelege de la sine! Tocmai de aceea mă gândesc că o să renunți la pretenția ta!

— De ce?

— Fiul meu e foarte curajos și are multă forță! Te-ar putea răni.

— Vrei să spui că eu n-aș fi curajos?

— A, nu! Însă curajul poate păli în fața unui glonte!

— Știu să mă descurc cu gloanțele. Am dovedit-o chiar astăzi, când i-am găurit căciula, dacă nu mă înșel.

Siguranța cu care vorbea Sam îl neliniști pe ispravnic, care nu se lăsă și mai făcu o încercare:

— Nu ți-ar dăuna rangului să te duelezi?

— Nu. Căci dacă îl omor pe fiul tău, nimeni n-o să se sinchisească; în schimb, dacă eu voi fi doar rănit, fiul tău va intra în bucluc. Mă aflu sub protecția cu totul specială a țarului.

Ofițerii stăteau cu privirile în pământ. Nici unul nu voia să fie amestecat în afacerea asta penibilă. Cu toții își doreau s-o șteargă de acolo, să nu fie obligați să asiste ca martori la duelul celor doi.

Căpitanul încercă și el să găsească o cale de scăpare.

— Spre binele tău, sper că ai glumit.

— De ce?

— Sunt maestru în mânuirea tuturor armelor.

— Asta-mi este foarte pe plac! Eu nu mă bat cu ageamii! Rămâne stabilit. Ți cer satisfacție!

Căpitanul nu-i răspunse.

— Ei? Mă refuzi?

— Nu. Accept.

— Bun. Prietenul meu îmi va fi martor. Cine stabilește armele?

— Cel insultat.

— Aha, eu! Tragem cu puștile de la cinci sute de pași!

Căpitanul răsuflă ușurat, căci cinci sute de pași însemnau, totuși, o distanță bună. Sam observă aceasta și clipi șiret din ochi.

— Sau să spunem o mie de pași? întrebă el. Eu trag bine și de la o mie cinci sute de pași.

— Cum vrei, îi răspunse căpitanul.

— Să rămânem la cinci sute de pași! Mâine în zori, la ora șase, pe pajiștea din fața iarmarocului.

— Dar, domnule, de ce într-un loc atât de public?

— Pentru că toți își vor dori să asiste la duel, hi-hi-hi-hi! Lumea va avea ce povesti mult timp de acum încolo, dacă nu mă înșel. Și acum, să ne veselim! Să cânte muzica!

Prefectul dădu semnalul. Dansul începu din nou. În separeul notabilităților muzica nu mai înfierbântă pe nimeni. Ispravnicul nu scotea o vorbă. Jena și mânia îi mușcau sufletul. Purtarea lui Sam i se părea monstruoasă, însă nu avea ce face. Pe vremea aceea nu era lucru rar în Rusia și mai ales în Siberia, ca ordinea firească a lucrurilor să fie răsturnată de apariția vreunui favorit al țarului sau de vreo împrejurare neobișnuită.

Chiar și căpitanul tăcu, înghițindu-și obida. Numai cei trei cowboys erau în vervă mare. Will se întorsese, dar nu putuse; aduce prea multe vești.

— A fost dus într-o clădire învecinată și cam dubioasă. De acolo cred că se poate vedea casa prefectului. E un foișor ridicat pe șase piloni și are acoperiș de stuf. Nu m-am putut apropia și n-am văzut prea multe, căci erau mulți oameni strânși acolo.

— E păzit?

— Da, sunt două santinele.

— Să sperăm că n-or să ne împiedice când îl vom ajuta pe flăcău să evadeze. De dragul Karpalei și ca să-i facem în ciudă căpitanului trebuie să-l ajutăm pe cazac să-și recapete libertatea. Sau n-aveți chef? Atunci, o fac singur!

— Asta-i bună! Suntem cu tine!

Prefectul nu mai zăbovi prea mult în sala de dans. Plecă, însoțit de nevasta și, de fiul lui. Femeia tăcuse tot timpul; tăcea și acum. Ofițerii se făcură și ei nevăzuți, apoi plecară și subordonații lor.

Subofițerul care-l arestase pe cazac se întoarse între timp. Îi făcuse fetei semn cu ochiul, fără să fie observat de ceilalți, ca și cum avea să-i spună ceva. Când fata se ridică să plece și ea împreună cu părinții și cu cei trei americani, subofițerul le-o luă înainte, se opri într-un colț mai întunecos și o așteptă pe Karpala. Când aceasta se apropie de el, îi ieși înainte și-i spuse:

— Surioară, iartă-mă că te tulbur! Am să-ți transmit salutări de la numărul zece. Nu am voie să fac așa ceva, dar tuturor ne este drag acest cazac. Trebuie să-ți transmit mulțumirile lui că ai fost așa de bună cu el. Și tătucăi tale îi este recunoscător, dar vă roagă să nu intrați în bucluc pentru el. N-ar dori să pățiți vreun rău dacă încercați să puneți o vorbă bună pentru el pe lângă căpitan.

— Te mai întâlnești cu el? întrebă Karpala.

— Măine după-amiază. Trebuie să-l duc la Irkutsk.

— Atunci spune-i că voi face precum îi e voia!

— Ai ceva să-i transmiți?

— Nu.

— Rămâi cu bine, surioară!

Subofițerul vru să plece, dar Sam Hawkens vena spre el și-i întinse o monedă.

— Uite, bea o votcă!

Darul atât de neașteptat îl bucură mult pe subofițer.

— Tătucă, ești un om distins. Sunt soldat de optsprezece ani și nu am mai primit până acum vreun peșcheș. Cerul să-ți dăruiască așa de multe butoaie de votcă, încât să-ți ajungă să bei din zori și până în noapte, tu și urmașii tăi, până la a suta spiță!

— Arestatul nu are nimic de băut? îl întrerupse Sam.

— Nu primește nici de băut, nici de mâncat.

— E închis în cea mai rea închisoare?

— Da.

Sam mai flecari puțin cu subofițerul, cercetându-l cu luare-aminte.

— Îți mulțumesc, frățioare, spuse el când terminară de vorbit. Rămâi cu bine și nu uita să-ți bei votca!

— Ei, ce crezi? îl întrebă Dick, după ce Sam le traduse discuția avută cu rusul.

— Că o să reușim.

— Da și eu cred la fel.

— În ciuda armelor celor două santinele? spuse Will.

— *Pshaw!* Nu. Dau doi bani pe țevuștile alea! Am face față și la o duzină de flăcăi ca ăia, darămite la doi? Însă ar fi mai bine dacă ne-am putea folosi de vreun vicleșug.

— Înainte de orice, să aruncăm o privire împrejur, apoi vom hotărî ce avem de făcut.

Ajunseră la tabăra de corturi și intrară în cortul buriatilor. Nu mai ardea nici un foc; noaptea era neagră ca smoala. Cei trei vânători iscusiți reușiră, așadar, să plece din tabără, mai târziu, fără să fie observați.

5. Spiritul-broască

Will Parker luă conducerea, căci el știa unde se află foișorul pompierilor. Când ajunseră aproape de închisoare, Sam își lăsă camarazii în urmă, se culcă la pământ și merse târâș până la clădirea cu pricina.

Cei doi gardieni stăteau tihniți, sprijinindu-se de unul din stâlpii foișorului. Discutau cu voce joasă chiar despre arestat, cu toate că acela se afla chiar deasupra lor și putea auzi tot ce vorbeau.

Sam se apropie cu băgare de seamă. Chiar lângă ei văzu o scară scurtă.

Ciuli urechile la discuția celor doi și ce auzi îl făcu să pufnească în râs, dar se abținu — cu greu, ce-i drept! Nu înțelegea el chiar tot, dar sensul îl pricepu imediat. Rar îi fusese dat să mai vadă atâta naivitate și superstiție ca la cei doi gardieni.

— Dacă izbutește s-o șteargă, noi ne alegem cu o sută de lovituri de bici, spuse unul din ei.

Celălalt făcu un gest de parcă voia să alunge acel gând rău. Era posibil să fi cunoscut deja gustul cnutului!

— Din fericire, nu are cum să fugă. E legat.

— Dar dacă rupe sfoara?

— Atunci tragem în el.

— Nu-mi place să trag în oameni.

— Nici mie. Mai întâi o să-i spun: „Frățioare, stai pe loc și lasă-ne să te legăm din nou, altfel trebuie să tragem în tine!”

— Așa e cel mai bine. E un om bun și înțelegător; n-o să riște nici viața lui, nici pe a noastră. Să nu ne mai facem griji! Sunt convins că totul are să meargă bine.

— De ce?

— Astăzi este cea mai norocoasă zi din an. Știai că există zile norocoase și zile cu ghinion?

— Știu asta de când eram copil. Sunt zile în care nu e bine să faci nimic — să semeni, să culegi, să pleci în călătorii, să faci negoț —, absolut nimic!

— Așa e. Cele mai nenorocoase zile sunt prima zi de martie, căci atunci Sodomia și Gomora au pierit, prima zi a lui august, căci atunci Satan a fost izgonit din cer și prima zi a lui decembrie, când a mușcat Adam din mărul oprit. Dar există și zile norocoase, tot în număr de trei, iar astăzi este cea mai norocoasă dintre ele. E ziua sfântului Ivan Vasilievici sau ziua comorilor.

— Ce spui!

— Da, știu bine. Bunica mea a găsit un milion de ruble, de la ea știu!

— Dar cum se face că ai rămas atât de sărac?

Ei, frățioare, bunica mea a fost neprevăzătoare și a vorbit când a găsit comoara. Nu a putut s-o scoată pe toată, căci a spus ceva ce nu trebuia. Știi, nu e voie să rostești decât anumite cuvinte, altfel, comoara dispare într-un fulger.

— Cunoști cuvintele care trebuie?

— Da, le știu foarte bine. Le-am învățat pe de rost de la bunica mea. Dar numai cei născuți într-o zi de sâmbătă pot să scoată la iveală comori.

— Eu sunt născut sâmbăta.

— Și eu.

— A, atunci amândoi suntem îndreptățiți să avem noroc și să găsim o comoară.

— O, pe Sfânta Teodosia! Numai de așa găsi-o!

— Dar cum să faci să găsești o comoară?

— Bunica mi-a povestit și asta. Mai întâi se vede o lumină. Este o lumină gălbuie, căci galbenul e semnul aurului. Apoi apare spiritul.

— Aaa... sub ce formă?

— Depinde. Bunicii mele i-a apărut sub formă de broască. Cu cât animalul e mai mare, cu atât comoara este mai însemnată. Broasca bunicii mele era de două ori mai

mare decât căciula ei de blană și orăcăia îngrozitor, de se auzea până hăt-departe. Zicea că și mie o să-mi apară tot o broască. Spiritul apare sub aceeași formă la membrii aceleiași familii.

— Sfinte Sisoe! Povestește mai departe!

— Apoi, trebuie să te ieși ușurel după animal, până în locul unde dispare. Ai voie să vorbești. Poți chiar să-l întrebi pe spirit despre una și alta...

— Și îți răspunde?

— Da, normal, cu vocea animalului și sub chipul lui. Câteodată, dacă ești mai norocos, spiritul vorbește chiar cu voce umană. În locul unde dispare el, pământul este răscolit. Spiritul a făcut asta, ca să-ți arate că acolo se află comoara.

— Și acolo trebuie să sapi?

— Imediat, altfel, odată cu ivirea zorilor, comoara dispare din nou. Dar, din clipa în care începi să sapi, nu mai ai voie să scoți nici un cuvântel, decât descântecele, întâmplă-se orice s-ar întâmpla, altfel totul e pierdut. Bunica mea aproape scosese comoara din pământ când a strigat-o cineva; ea a uitat porunca și a răspuns. În acea clipă comoara... parcă a înghițit-o pământul... dusă a fost!

— Știi descântecul?

— Da.

— Ah! De l-aș cunoaște și eu!

— Până acum nu l-am spus nimănui, dar ție ți-i voi dezvălui, căci am sentimentul că astăzi va apărea o comoară, în timp ce sapi trebuie să spui cu voce joasă:

„În locul de față,

E o comoară.

O scot afară

Și o duc acasă.

Spirite drag, nu mă părăsi,

Cu multă votcă eu te-oi cinsti!”

După ce ai scos comoara, groapa se acoperă singură, ca nimeni să nu-și dea seama ce s-a întâmplat acolo. Din acest moment ai voie din nou să vorbești.

— Spiritele beau, așadar, votcă? Asta chiar că habar n-am avut!

— Pentru că ești un mare nătărău, frățioare. Spiritele astea stau vârate în pământ, ca să păzească toate comorile. Dar acolo e așa de rece și de jilav, că e mare minune că nu răcesc și...

Sam Hawkens nu vru să audă mai mult. Ce aflate era minunat. Planul său era ca și făcut! Se întoarse tot târâș la amicii săi.

— Să nu vă speriați dacă vedeți un chibrit arzând și o broască orăcând! le spuse el grăbit.

— O... începu Dick Stone.

— ... broască? încheie Will Parker, neînțelegând nimic.

— N-am timp de explicații. Cei doi paznici ar dori să dezgroape o comoară. Stau sub foisor. Strecurați-vă cu mare atenție într-acolo! Cum ați plecat, vin și eu apoi, să-i scoatem de acolo, dacă nu mă înșel, hi-hi-hi-hi! chicoti el.

Dispăru și merse cam trei sute de pași mai încolo de foisor. Acolo scoase cuțitul și începu să sape o groapă. Se târî apoi până lângă cei doi paznici. Își dădu jos pălăria și, ținând-o aproape de pământ, scapără sub ea chibritul, în acest fel, el nu se putea vedea și lăsa impresia că lumina se ridică din pământ.

În acest timp, cazacii pălăvrăgeau mai departe.

— Cam când obișnuiesc spiritele să apară?

— Înspre miezul nopții.

— Atunci, ar cam fi timpul. Cred că e miezul nopții.

— Și eu cred. N-o să te sperii?

— Nici o clipă!

— Și eu la fel. M-oi ține după spirit ca un cățel după un cânat. De-aia aș vrea ca... tu... acolo... acolo... acolo... e... e... este o lu... lu... lumină!

Cazacul îl înșfăcase pe celălalt de braț și se bâlbâia îngrozitor. Simțea că îl trec toate nădușelile.

Camaradul său — la fel. Se holba înspăimântat la lumina pe care o vedea și care credea că vine din adâncurile pământului.

— Nu... nu cumva... ăsta e spi... ri... tul?

— Pro... pro... probabil!

— Sfinte Ivan Vasilieviei! Ia uite, acolo e o broască uriașă!

— O bro... bro... broască?

— Broas... broasca... bunicii tale!

— Da, ea, e... e... este!

— Dar e mult mai mare!

— A crescut, doar au trecut cincisprezece ani de atunci!

— Deci, spiritele-broaște cresc și ele!

— Se poate!

— Oooaac! se auzi deodată din fața lor.

— Auzi?

— Da. Ne cheamă.

— Să mergem?

— Ți-e frică?

— Nu. Cumva ție...?

— Nici vorbă!

— Atunci, hai!

Se ridicară greoi, cu genunchii tremurând, fără să-și mărturisească unul altuia că le era frică.

Spiritul făcu o săritură ca de broască. Se luară după el cu picioarele împleticinde.

— Ooaac! făcu broasca.

Cazacii se opriră.

— Ia uite ce mare e! Să-i vorbim?

— Da.

— Atunci, vorbește!

— Nu, încearcă tu!

— Nu, tu! Doar e broasca bunicii tale!

— Fie.

Clătinându-se, cazacul făcu un pas mititel înainte.

— Ești un spirit?

— Oac! răsună, ca un fel de „da”.

— Vrei să ne arăți comoara?

— Oac!

— Să venim după tine?

— Oac!

Arătarea se porni iarăși, iar cazacii, după ea. În sfârșit, broasca se opri. Nepotul bunicii căpătase curaj.

— Unde e comoara? întrebă el.

— Oac!

Asta voia să însemne un „aici” hotărât. Ca să fie și mai convingătoare, broasca făcu un salt în aer, apoi, tronc! Căzu înapoi pe pământ.

— Trebuie să săpăm aici?

— Oac!

— Vom găsi comoara?

— Oaaac — oac — oac — oaaac!

Cam așa trebuie să sune un rămas-bun de la o broască ce tocmai stă pe malul. Unui heleșteu și vrea să facă bâldâbâc în apă. Și, într-adevăr, broasca dispăru în tenebrele nopții.

Cei doi înaintară ușurel și ajunseră în locul unde dispăruse broasca. Se aplecară să cerceteze pământul.

— Ah, Sfinte Ivan Vasilievici! Aici... e o groapă!

— Săpăm?

— Se-nțelege! Pe-aici pe aproape este grădina tânărului Alexei Filippovici, unde putem găsi târnăcop și lopată. Merg să le aduc!

— Și eu trebuie să rămân aici în răstimpul ăsta?

— Da, altfel groapa se închide la loc. Cât sunt eu plecat, spune descântecul! Când mă voi întoarce, ține minte că nu avem voie să schimbăm între noi nici măcar un cuvânt!

Plecă, iar camaradul său începu formula magică. Se întoarse iute, aducând uneltele. Se apucară de lucru; săpară până ce nădușiră de-a binelea.

Groapa se făcuse cam de un metru adâncime, când văzură apropiindu-se de ei o lumină ce venea dinspre casa prefectului. Erau doi bărbați; unul din ei ducea o lanternă făcută nu din sticlă, care e rară prin acele locuri, ci din hârtie unsă cu ulei.

Nefericiții văzură cum cei doi veneau drept la ei. Îi apucă tremuratură — nu doar de încordare, ci și de frică; cei doi bărbați erau nimeni alții decât prefectul și fiul său.

— Pe naiba! strigă căpitanul. Ce se petrece aici?

Nu primi nici un răspuns.

— Ce faceți aici?

— O dezgropăm! se auzi un murmur.

— Pe cine?

— Spirite scump, ajută-ne! se bâlbâiră gardienii.

— Pe toți dracii! Las' că vă dau eu ajutor!

Căpitanul scoase biciușca și începu să care lovituri pe spinările paznicilor. Cei doi nefericiți răbdau plesniturile și-și vedeau mai departe de săpatul lor. Săpau și bodogăneau descântecul — nu se lăsau. În cele din urmă, căpitanul obosi.

— N-ați simțit nimic, zevzecilor? tună el. Ieșiți imediat din groapă!

— În locul ăsta... spuse unul din ei.

— Ce tot trăncănești acolo?

— ... se află o comoară, completă celălalt.

— O comoară! Pe Sfântul Ciprian, acum m-am luminat! O comoară voiau să dezgroape! îi spuse el ispravnicului. De-aia scormonesc aici, în loc să stea la locurile lor. Flăcăi, cine v-a tras pe sfoară în halul ăsta, că prostănaci mai sunteți!

Asta era prea mult pentru un căutător de comori. Uitară că trebuiau să tacă și unul din ei spuse:

— Prostănaci? Ba nu, tătucă, suntem deștepți!

Camaradul său scoase un strigăt de spaimă.

— Ah, sfântă biserică! Totul e pierdut acum! Doar ai promis!

— Sfinte Ivan Vasilievici! se jelui celălalt. Ce-am putut să fac...

— Să-ți ții gura! Aș vrea să arzi în focurile Gheenei! În necazul lor, cei doi nici nu se sinchiseau de superiorii lor, care se uitau la ei înmărmuriți.

— Azi era ziua potrivită! se tângui nepotul bunicii. Ani de-a rândul am așteptat în zadar broasca bunicii mele. Apare, în sfârșit și ce mare era! Cu siguranță că aici zac milioane bune! M-am lăsat biciuit fără să crâcnesc și totul a fost în zadar. Comoara a dispărut!

— Poate mai apare peste un an!

— Nu cred, tărtăcuță seacă ce ești! Așa curând nu mai apare broasca aia! Ah, ce ghinion! Acum, totul s-a terminat!

Căpitanul își pierduse răbdarea.

— Te înșeli! mârâi el, supărat. Nu s-a terminat! De-abia acum începe distracția — pedeapsa. Pentru purtarea voastră! Voi pune să fiți legați! O să dați voi de naiba, ticăloșilor!

Îngroziți, cei doi cazaci țâșniră din groapă și se aruncară la picioarele căpitanului.

— Tătucă, să nu ne faci nimic! strigă nefericitul nepot al nefericitei bunici.

— Nu o să putem îndura! se jelui și celălalt.

— Nici nu trebuie! O să pun să fiți biciuiți până o să scot sufletul din voi, câini netrebnici!

— Nu suntem netrebnici, domnule!

— V-ați părăsit posturile! Am venit să vedem dacă prizonierul este temeinic păzit și... ce-am văzut? În loc să păziți închisoarea, voi săpați după comori. În timpul ăsta, nenorocitul ăla poate să fi ajuns departe.

— Dar era legat strașnic, tătucă!

— Vai de voi dacă nu e așa cum spuneți! Noi mergem să verificăm, voi așteptați aici. Când ne vom întoarce, vom hotărî ce facem cu voi.

— Aici încremenim, tătucă.

Căpitanul plecă împreună cu prefectul înspre foișor. Ajunși acolo, urcară amândoi scara; sus, fiul pipăi încuietoarea ușii.

— E, în regulă? întrebă prefectul.

— Da, dar asta nu dovedește încă nimic. Să vedem mai departe!

Căpitanul trase zăvorul și intra.

Deodată, prefectul auzi un zgomot ușor, ca un geamăt înăbușit.

— Ce-ai pățit? Ce este? întrebă el.

— Nimic. Vino sus — repede! i se răspunse dinăuntru.

6. Cazacul „Numărul 10”

În răstimpul cât cei doi gardieni săpau de zor după comoară, Sam Hawkens se strecurase până la camarazii săi, care-l așteptau sub foișor.

— Ce comedie joci acolo? întrebă Will.

— Hii-hi-hi-hi! Bătrâne, sunt un mare spirit!

— Ai luat-o razna, Sam. Te crezi Manitou, sau ce?

— Prostii, Will! chicoti Sam, mulțumit. Flăcăii au crezut că sunt un spirit și încă un spirit-broască. Minunea eu am făcut-o! N-ați auzit orăcăitul meu colosal?

— Ba cum să nu. Am văzut și lumina.

— Nătărăi ca ăia doi nu cred că mai există în altă parte decât aici în Siberia, dacă nu mă înșel. Avem timp destul să-l scoatem pe evadat. Vor săpa până în zori și firește că nu vor găsi nimic. Între timp va dispărea adevărata comoară pe care trebuiau s-o păzească, hi-hi-hi-hi!

Sam le povesti camarazilor săi pe scurt discuția la care trăsese cu urechea. Când termină, Will îl întrebă:

— Acum ce facem, urcăm toți acolo sus?

— Nu e nevoie, spuse Sam. Voi rămâneți jos și stați de pază. Nu se știe niciodată când își poate băga necuratul coada. Fiți cu ochii-n patru!

Spunând acestea, urcă, scoase zăvorul, deschise ușa și intră.

— „Numărul 10”! strigă el cu jumătate de glas. Unde te-ai vârât?

— Aici la perete! Cine e?

— Prietenul tău, străinul care te-a mai luat o dată sub protecția lui, dacă nu mă înșel.

— Ah! Sunt legat fedeleș aici de grindă!

— Te dezleg eu.

Sam înaintă în direcția de unde venea vocea, întinzând mâinile, până ce dădu de arestat.

— Aha, aici ești! O să fii liber în curând!

— E foarte frumos din partea ta, frățioare, ce vrei să faci, însă nu prea am nevoie de bunătatea ta.

— Cum așa?

— Am mai multe motive. Întâi, că bănuiala va cădea imediat asupra ta; vei avea de îndurat urmările.

— Mă doare undeva de urmările astea. Prefectul vostru are un creier de oaie și nu poate să mă înspăimânte. Pe de altă parte, nimeni n-are dovezi că eu am fost aici.

— Crezi că cei doi gardieni nu se vor prinde că i-ai tras pe sfoară?

— La naiba! Așadar, știi ce le-am făcut?

— Normal. Vorbeau atât de tare, încât am auzit tot. După ce au plecat, am auzit șușoteli care veneau de dedesubtul meu. Am știut că erau chiar camarazii tăi, căci vorbeau în engleză; am reușit să pricep câte ceva.

— Înțelegi limba engleză?

— Da.

— Un cazac siberian care vorbește englezește? Jos pălăria în fața ta! se miră Sam.

— Nu sunt cazac, nici asiatic și, mai ales, nici rus.

— Așa? Dar ce ești?

— German.

— La naiba! vorbi Sam în germană. E oare așa ceva cu puțință? Și ești deportat? Cum poate fi trimis un german în Siberia?

— Eram ofițer rus.

— Asta-i cu totul altceva. Așadar, ofițer rus. Atunci, trebuie să renunț la tutuială. Acum, ca german, trebuie neapărat să evadați. Să nu refuzați să veniți cu mine!

Sam se opri. Dinspre intrare răzbătu un avertisment.

— Pst! Grăbiți-vă! Nu mai pierdeți nici un minut!

Sam Hawkens veni iute la ușă, unde îl găsi pe Dick Stone cocoțat pe scară și observă că în direcția unde gardienii săpaseră după comoară se vedea lumina unei lanterne. Imediat se auzi și vocea mânioasă a căpitanului.

— *Damned!*^[9] Este căpitanul! spuse Dick.

— Da. O să vină încoace, să vadă ce s-a întâmplat cu tine. Ieși repede cu el cu tot!

— Nici prin gând nu-mi trece. Nu plecați! spuse calm Sam.

— De ce nu?

— Fiindcă imediat ce se va descoperi lipsa arestatului, vor porni după noi. Am un plan minunat. Adu-l repede sus și pe Will.

Un minut mai târziu, se aflau cu toții sus.

— *Well!* spuse Sam. Repede înăuntru! Trebuie să închidem ușa.

Sam descoperise o gaură lângă ușă, pe unde-și strecură mâna și trase zăvorul.

— Ce surpriză pe domnul căpitan când o să-i găsească pe cei mai buni prieteni ai săi adunați aici! O să fie o glumă bună, dacă nu mă înșel. Dar mai întâi să-l dezlegăm pe prizonier.

În timp ce Dick Stone executa ordinul lui Sam, se puteau auzi foarte clar șfichiuirile biciuștii căpitanului. Apoi, le ajunse la urechi ordinul acestuia:

— Noi mergem să verificăm, voi așteptați aici!

— A spus „noi”, deci nu e singur, spuse Sam. Asta nu e bine.

Se uită pe gaura din peretele temniței și-l recunoscu și pe celălalt.

— Este și prefectul cu el. Mă bucur, că așa o să-i prindem pe amândoi. Atenție! Vin!

Sam se dădu într-o parte. Zăvorul zăngăni. Ușa se deschise și înăuntru intra căpitanul. Tocmai când vru să se întoarcă spre tatăl său, care rămăsese în capul scărilor, Sam îl înșfacă de gât. O strânsoare zdravănă, un geamăt scurt și înăbușit, iar căpitanul căzu pierzându-și cunoștința.

Prefectul auzise geamătul și întrebă: „Ce-ai pățit? Ce e?” Cazacul „Numărul 10” dovedise prezență de spirit și-i

răspunsese, prefăcându-și vocea: „Nimic. Vino sus — repede!”.

Prefectul se grăbi să-și urmeze fiul. Dick Stone îi smulse mai întâi lanterna din mână, ca ispravnicul să nu poată recunoaște pe nimeni. Will Parker îl strânse de gât așa de tare, încât, luat prin surprindere, prefectul nu avu cum să se mai împotrivească. Mâinile îi căzură în lături fără vlagă, horcăi o dată și se prăbuși și el.

Sam luă lanterna și luminează chipurile celor doi.

— Legați-i la ochi, să nu ne poată vedea când se vor trezi!

— Nu e nevoie, se împotrivi Will. N-o să stăm aici să-i așteptăm să-și vină în fire. Ar fi o nebunie!

— Te crezi mai deștept ca mine? îl ironiză Sam. Am un chef grozav să mai zăbovesc pe aici încă un sfertuleț de oră.

— De ce?

— Ca să dăm întâmplării o turnură amuzantă. Îl cunoașteți doar pe bătrânul vostru Sam Hawkens și știți că eu sunt un flăcău șugubăț. Îi vom linșa.

— Ce?! se miră Will.

— Ei, nu chiar de-adevăratelea, dar tot va trebui să le aplicăm un procedeu sută la sută american. Ați mai văzut până acum pe cineva tăvălit prin fulgi, după ce mai întâi a fost dat cu gudron?

— *Bounce!* Nu-i deloc rea ideea.

— Nu-i așa? Da, Sam Hawkens n-are idei proaste în tărtăcuța aia a lui, dacă nu mă înșel. Să-i jumulim nu putem, căci nu sunt înaripați, dar avem pe aici îndeajuns de mulți câlți. Și uite, acolo, ditamai hârdăul de gudron. Totul se potrivește de minune. Despuiați-i repede, până nu-și revin!

— Vai, ce rușine! Dar nătăfleții ăștia înfumurați o merită din plin! Își dădu Dick cu părerea, foarte mulțumit.

Sam atârână lanterna de un cui și se apucară cu toții să-i dezbrace pe cei doi, care zăceau în nesimțire pe jos. Le

făcură călușuri din câlți, apoi îi unseră cu gudron din cap până în picioare, după care îi tăvăliră prin câlți. Când terminară treaba, îi legară de bârna de care fusese legat mai înainte cazacul.

Tatăl și fiul se treziseră demult din amorțeala lor, dar, cum erau buimaci, habar n-aveau ce se petrecea cu ei. Legăturile de la ochi îi împiedicau să vadă, de auzit nu aveau ce auzi, așa că totul rămase pentru ei un mister de nepătruns. „Spiritele” care-i chinuiseră și-i torturaseră își terminaseră treaba. Într-un sfârșit, cei doi începură să, mormăie și să bolborosească ceva.

— Or să se cam chinuie să-și dea seama ce li s-a întâmplat, chicoti Sam. N-aș vrea să fiu în pielea lor! Așa ceva nu se uită toată viața. Să le fie învățătură de minte! Hai, am terminat ce aveam de făcut pe aici, dacă nu mă înșel!

Stinseră lanterna, apoi coborâră cu toții din foișor. Sam fu ultimul și închise ușa după el. Plecară fără să fie observați, căci cei doi căutători de comori rămăseseră tot în groapa cu pricina, ascultând credincioși de ordinul căpitanului.

— Unde mă duceți? întrebă cazacul numărul zece. În tabără nu pot să merg, iar în oraș, nici atât.

— Ocolim orașul și ne apropiem de tabără, însă nu intrăm acolo; noi o să mergem să-l înștiințăm pe Bula, principele buriatilor, care o să hotărască ce este de făcut.

— Așa e cel mai bine. Sunt convins că o să-mi găsească o ascunzătoare sigură, unde să pot aștepta fără teama de a fi descoperit.

Reușiră să ajungă aproape de oraș fără să-i vadă nimeni. Merșeră apoi de-a lungul râului, până ce dădură de niște tufișuri dese.

— Rămânem aici, spuse Sam. Dick și tu, Will, duceți-vă la tabără, cât puteți de neobservați și anunțați-l pe principe. Pe noi ne găsiți aici.

Cei doi lungani se holbară la Sam cu gurile căscate.

- Ce să facem? întrebă Will. Nu am înțeles prea bine.
- Trebuie să-l înștiințați pe principele buriaților, dacă nu mă înșel!
- Cred că glumești, Sam! Nu știu o boabă rusește.
- N-am ce să vă fac. Trebuia să o învățați de mult. Hi-hi-hi-hi! Ați fost prea leneși; ei, acum, trageți ponoasele!
- Dar cum să-l înștiințăm...
- Nu e treaba mea, ci a voastră! Din partea mea, puteți să vorbiți și limba surdo-muților, ce mă interesează este ca principele să fie pus la curent! Dovediți-mi că nu mai sunteți cei pe care-i știam eu! Hai, cărăbăniți-vă odată!
- Lunganii își luară picioarele la spinare și plecară spășiți.
- Așa, acum am rămas între noi, spuse Sam, după ce se așează pe jos împreună cu cazacul. Ne-am cunoscut într-un mod atât de ciudat, dacă nu mă înșel! Doi oameni în vinele cărora curge sânge nemțesc, să se întâlnească un inima Siberiei! Unul e deportat, iar celălalt,... hm!
- Celălalt, ce? Vă rog, spuneți mai departe! Ard de nerăbdare să aflu cine este cel care m-a eliberat și care, în plus, spre nespusa mea bucurie, vorbește și limba mamei mele!
- Cred și eu că este o bucurie! Dumneata, limba mamei dumitale, iar eu, limba bunicii mele, hi-hi-hi-hi! Vei afla de îndată cine sunt. Chiar, drept cine mă iei dumneata?
- Ești un mister pentru mine. Ai o purtare foarte mândră și ești foarte sigur pe dumneata.
- Ei, atunci îți voi dezlega imediat misterul. Nu sunt decât un simplu vânător din preria americană.
- Ah! Felul în care acționezi e cel al unui bărbat care n-are frică de nimic. Dar cum ai ajuns pe aici tocmai din America de Nord?
- Ca vânător.
- Vrei să vânezi samuri?
- Dacă mi-ar ieși vreunul în cale, nu m-aș da în lături. Dar, eu, vorbind cinstit, sunt aici la vânătoare de oameni. Căutăm un dispărut, de fapt, chiar doi.

„Numărul 10” se uită țintă la el, surprins.

— Extraordinar! Un vânător american vine în Siberia să caute niște dispăruți. Ce treabă ai cu ei?

— Vreau să-i găsesc! chicoti Sam. Tustrei avem ceva experiență în treburile de genul ăsta, iar Sam Hawkens este de-a binelea un copoi bătrân!

— Sam Hawkens? Dumneata ești?

— Da; de obicei mi se spune Sam, pe scurt. Ceilalți doi camarazi ai mei sunt Dick Stone și Will Parker.

— Cine sunt cei doi dispăruți?

— Unul e contele Vasilkovici, iar...

— Vasilkovici? sări ca ars cazacul.

— Dar așază-te la loc! Îl... cunoști?

— Am auzit o dată de el. Și celălalt?

— E fiul său adoptiv; îl cheamă Orioltșastșa, adică, pe nemțește, Adlerhorst ^[10].

— Adlerhorst! strigă cazacul.

— Încet, încet! Nu uita că ești evadat! Și pe ăsta îl cunoști?

Cazacul se strădui să-și stăpânească tulburarea care-l cuprinsese.

— Da și numele ăsta l-am auzit mai demult. Domnule Hawkens, sunt cu totul...

— Nici un domn Hawkens. Spune-mi Sam și gata! Iar eu, cum să-ți spun dumitale?

— Numele meu este... „Numărul 10”, șovăi cazacul.

— Prostii! Trebuie să fi avut și un alt nume.

— Un deportat își pierde numele. Prenumele meu este Gottfried.

— Gottfried; bun! De altfel și noi căutam tot un Gottfried — Gottfried von Adlerhorst.

— E adevărat?

Cazacul se ridicase în picioare, pradă unei mari frământări.

— Normal că-i adevărat. De ce întrebi în felul ăsta?

— Pentru că... pentru că... socot că e ciudat ca dumneata, un vânător american, să vii în Siberia în căutarea unui gentleman dispărut.

— Nu e nimic ciudat! Tot noi i-am găsit și pe ceilalți membri ai familiei Adlerhorst.

Cazacul tresări vizibil impresionat.

— Ce tot spui? Nu este... cu puțință!

— De ce nu? I-am găsit deja pe trei dintre ei: pe Liza...

— Liza! repetă cazacul tulburat.

— ... și pe frații Hermann și, Martin.

— Hermann și Martin! repetă iar „Numărul 10”, pierzându-și cumpătul. Dumnezeu mare, e aproape toată familia! Lipsește doar mama!

— Da, mama și Gottfried, pe urmele căruia suntem acum.

— Știți că s-ar afla pe aici?

— N-avem nici cea mai mică idee pe unde se ascunde. Dar avem o urmă care ne-a adus mai întâi prin locurile acestea. De unde știi că lipsește mama din familia asta?

— Eu... m-am întâlnit odată cu un Adlerhorst. Îl chema Gottfried.

— *Egad!* Ce întâmplare! Unde era asta?

— În Caucaz. Era în serviciul militar rusesc; avea rang de căpitan.

— Când s-a petrecut asta?

— Acum patru sau cinci ani.

— Ei, cine s-ar fi gândit că vom da aici, în Verhne-Udinsk de cineva care-l cunoaște pe Gottfried von Adlerhorst. Ce-o să se bucure Hermann când o să afle!

— Unde este... Hermann?

— E încă în Habarovsk, dar va sosi și el curând aici.

Această veste îl tulbură atât de tare pe cazac, încât nu mai putu să articuleze nici un cuvânt. Fratele său aici, când el îl credea sclav pe undeva prin Africa!

Sam Hawkens păru că nu observă zbuciumul cazacului și continuă să vorbească nestingherit:

— Ea doua oară pe ziua de azi când îmi aduc aminte de familia von Adlerhorst. Acum câteva ore, a fost prima dată, când l-am văzut pe derviș.

— Derviș...

— Hm, uit mereu că dumneata nu ai cum să știi toate astea. Acest derviș a cutreierat toată lumea sub tot felul de nume false. L-am prins de mai multe ori, dar a reușit mereu să scape. De fapt, îl cheamă Florin și a fost servitor la familia Adlerhorst!

— Florin! Florin!

— *Hallo!* Îl cunoști cumva și pe acest Florin?

— Ah, prea bine!

— De unde?

— Acest Gottfried von Adlerhorst mi-a vorbit despre el.

— Așa! Bătrânul meu Dick a crezut azi că l-a văzut pe flăcău.

— Unde?

— Acolo, printre corturi! Dar nu cred că e cu puțință.

— De ce nu? Pe lumea asta se întâmplă și minuni mai mari!

— Ai întru totul dreptate. Dar ce să caute tipul în Siberia?

— Dar voi ce căutați pe aici? Prezența lui aici se poate explica la fel de bine ca și a voastră.

— Firește, firește! Poate că el a fost, totuși. Hm! Ar fi o treabă foarte urâtă dacă l-am scăpa iarăși printre degete! El poartă vina dispariției familiei Adlerhorst.

— Atunci, trebuie prins! Vă spun eu, chiar el era!

— Ce? Cum? strigă Sam, chipurile mirat și sări în sus. Asta înseamnă că îl cunoști!

— Personal, aș putea spune.

— *Behold!* Dumneata... dumneata...

Respiră adânc, se apropie de numărul zece și-i puse mâna pe umăr.

— Domnule, domnule... Gottfried, nu vrei să fii sincer cu mine...

— De ce nu?

— ... și să recunoști că dumneata..., da, că dumneata ești Gottfried von Adlerhorst?

„Numărul 10” își apăsă bărbia în piept, respirând greoi.

— Da, eu sunt, spuse el într-un sfârșit.

— A durat cam mult să mărturisești, spuse Sam Hawkens ușurat, și-și șterse fruntea nădușită cu mâneca. De cum te-am văzut am avut sentimentul că dumneata ești cel căutat, cu toate că nu prea semeni cu fratele dumitale.

Spunând acestea, îi întinse mâna cazacului.

— Ei, iată că bătrânul Sam Hawkens și-a rezolvat din nou cazul încredințat. Liniștește-te, domnule! Pentru dumneata, necazurile au luat sfârșit!

— Dacă evadarea va izbuti...

— Normal că va izbuti! Dar din ce cauză te-au deportat aici?

— Despre asta, mai târziu! Acum aș vrea să aflu despre ai mei. Povestește-mi, dar scurt și concis, căci nu prea avem timp.

Sam nu se lăsă rugat de două ori. Povesti despre ciudatul șir de întâmplări care începuse în Turcia și se încheiase aici, în Siberia. „Numărul 10” asculta profund răscolit. Mult timp după ce Sam își termină povestirea, cazacul rămase cufundat în gânduri și cu privirile pierdute...

— Hei, domnule! rupse Sam tăcerea, râzând. Îngăduie-mi să-ți aduc aminte că mai sunt și eu pe aici și tare mi-ar plăcea să aud cum ai ajuns din Sudan în Rusia și de acolo în Siberia!

Cazacul păru că se trezește dintr-un somn greu. Își trecu mâna peste frunte și spuse:

— Ai dreptate, trebuie să aflu totul. Până în ziua de azi am crezut că eram singurul din familie care-și găsisese o soartă suportabilă. Din Suakin, unde am căzut în mâinile unui neguțator de sclavi, am fost adus la Fasodah. Stăpânul meu avea de gând să mă vândă în Sudan, unde sclavii albi

încă mai erau la mare preț. Și totuși, soarta mi s-a schimbat încă din prima zi a opririi noastre în Fasodah. Conte Vasilkovici, care se întorcea dintr-o călătorie de cercetare pe Nil, mă văzu și fu cuprins de milă. Prețul pe care-l cerea neguțatorul pentru mine era un fleac față de milioanele bogatului conte, așa că mă cumpără, fără să se tocmească nici măcar pentru o para și mă aduse la Petersburg. Îmi dădu o educație aleasă și mai târziu, când prinse mai mult drag de mine, mă adoptă.

— Ce-au spus rudele lui despre asta?

— Habar n-am.

— Mai târziu n-ai încercat deloc să te apropii de unchiul dumitale, lordul Lindsay?

— A fost dintotdeauna dorința mea secretă, dar contele nu m-a lăsat și oricum nu aveam o nevoie imperioasă de a-l cunoaște, căci tatăl meu adoptiv s-a purtat întotdeauna cu mare grijă față de mine. Am făcut o singură dată încercarea să dau de urmele alor mei: unde se putea, spuneam că mă numesc Bogomir Orioltșastșa.

— Iar lordul nu a putut afla despre salvarea dumitale.

— Nu. Eram convins că fratele meu, Martin, dispăruse din Statele Unite, iar familia mi se împrăștiase pe undeva prin inima Africii și se alesese praful de ea. La fel credea și tatăl meu adoptiv, așa că nu am mai făcut nici un pas, crezând că totul era în zadar.

— Îmi dau seama cum a fost. Dar nu știați că există Sam Hawkens, hi-hi-hi-hi!

— Conte Vasilkovici dorea să devin ofițer, așa că m-am înrolat și am ajuns căpitan.

— *Well.*

— Acum trei ani am plecat amândoi într-o călătorie în Siberia, care s-a dovedit a ne fi fatală.

— Cine v-a însoțit?

— Nimeni. Contelui nu-i plăcea să călătorească decât singur și cu cât mai puține bagaje cu putință, ca să nu-l

stânjenească. Din această cauză nu am avut nici un servitor cu noi.

— Ei, acum încep să înțeleg și eu cum de ați dispărut fără urmă.

— Eu nu. Pentru mine totul este o enigmă...

— Pe care Sam Hawkens o va dezlega, dacă nu mă înșel.

— Ajunsesem într-un orășel siberian, Ulukutsk și trăsesem la singurul han de acolo. A doua zi voiam să mergem la vânătoare de samuri, dar nu. Am mai apucat, căci chiar în zorii celei de-a doua zi ne-am trezit arestați de cazaci.

— Sub ce motiv?

— Din mina de la Olekminsk dispăruseră cu puțin timp înainte doi arestați, tată și fiu. Nu știu cum le-am atras atenția celor ce făceau razia, dar ne-au luat drept cei doi fugiți și, fără prea multă ceremonie, ne-au luat cu ei.

— De necrezut! Cum îi chema pe arestați?

— Saltikov.

— Dar nu le-ați dovedit că e o confuzie?

— Tocmai aici e marea mea uimire și nici acum nu-mi dau seama ce s-a putut întâmpla. Nu ne-am mai găsit actele. Ne fuseseră furate.

— Mă așteptam. Frumoasă ospitalitatea siberiana! N-ați cerut să se facă cercetări?

Gottfried von Adlerhorst râse amar.

— Se vede că nu știi cum stau treburile pe aici! Deportatul este doar un număr; nu este un om. E cu totul lipsit de drepturi și de apărare.

— Înțeleg. Poți să fii bucuros că, cel puțin, ați scăpat cu viață. Ce s-a întâmplat cu tatăl dumitale adoptiv?

— Nu știu. Ultima dată când l-am văzut a fost în acea dimineață fatală. Am fost despărțiți. Asta este cea mai cumplită lovitură a soartei mele; nu știu ce s-a ales de cel care a fost binefăcătorul meu.

Sam nu se lăsă purtat de sentimentalismul lui Gottfried și îl aduse înapoi cu picioarele pe pământ.

— Dar oamenii aceia și-ar fi putut da seama după înfățișarea voastră că au făcut o confuzie.

— Aici te înșeli. Eram de mult pe drum și nu avusesem cum să ne primenim hainele. În Siberia nu găsești la tot pasul un magazin de îmbrăcăminte. Ne crescuse barba și eram neîngrijiți, așa că nu lăsam o impresie prea plăcută. Se poate întâmpla și în alte țări una ca asta, nu-i așa?

Spunând acestea, îi aruncă o privire piezișă lui Sam, care arăta ca în Vestul Sălbatic, dar se comporta ca un gentleman. Americanul se amuză de privirea lui Gottfried și îi răspunse cu aceeași monedă.

— *Well*, aici ai dreptate. Dar eu nu sunt un conte, hi-hi-hi-hi! Nu te-ai gândit niciodată să evadezi?

— O, de câte ori! Dar nici n-ai idee cât de greu era. Dintr-o sută care au evadat, doar unul poate să fi scăpat cu viață.

— Și cum îți explici „confuzia” căreia i-ați căzut victime dumneata și tatăl dumitale?

— Mult timp am crezut că a fost doar o greșeală, însă mai târziu m-am gândit că s-ar putea să fi fost opera vreunui dușman.

— Nemaipomenit! Te-ai gândit la cineva anume?

— Nu.

— Ah, câtă bunătate! Și totuși, e clar ca lumina zilei că toată povestea se învârtea în jurul averii contelui Tot nu bănuiești nimic?

— Vrei să spui că moștenitorii...

— Nu moștenitorii. E vorba de un singur moștenitor. Ce părere ai despre contele Polikev?

— Nu-l cunosc prea bine, dar nu cred că a fost capabil de o asemenea nelegiuire.

— Dar știi că dumneata și contele Vasilkovici ați fost declarați oficial decedați înainte de scurgerea termenului legal și că toată averea tatălui dumitale adoptiv a trecut în mâinile lui Polikev?

— Nu... nu se poate!

— Ba chiar așa s-a întâmplat! Acum îți dai seama, suflet bun ce ești?

— N-aveam habar că...

— ... că între timp o vrabie nerușinată v-a luat locul în cuib, hi-hi-hi-hi! Pot să pun prinsoare cu dumneata că vrăbioiul ăsta și-a trimis oamenii... stai! Uite-i că vin!

Sosi Karpala, împreună cu cei doi americani și cu un buriat.

— Ești liber, spuse ea bucuroasă, când cazacul îi ieși înainte. Am aflat de la cei doi trimiși. Tata m-a îndemnat să vin încoace; ar fi vrut să vină și el, dar nu vrea să fie zărit de prefect. Buriatul acesta este cel mai bun dintre oamenii noștri. Te va duce într-un loc unde nu vei putea fi găsit. Mai târziu vom veni și noi și te vom trece granița.

Cazacul îi întinse mâna.

— Îți mulțumesc! Bunătatea ta îmi va fi de folos, ori poate că nu, cine știe! Acum așază-te puțin lângă noi. Acest străin mai are să-mi povestească ceva și pe urmă voi putea să-ți spun ce am de gând să fac.

Karpala se așeză puțin mai departe de bărbați, iar Sam Hawkens putu să-și ducă la bun sfârșit povestirea.

— Eu bănuiesc, spuse el hotărât, că ruda dumitale, contele Polikev, nu este într-un totu străin de fapta căreia i-ați căzut victime dumneata și contele Vasilkovici.

— Ai vreo dovadă?

— Dovadă? Hm! Ce dovezi vrei? Te gândești cumva la martori? Pe ăștia nu am cum să-i aduc aici. Eu nu am fost atunci de față, dacă nu mă înșel, hi-hi-hi-hi! Împotriva lui nu am mai mult decât o bănuială și anume aceea că Polikev va veni încoace.

— Cum? sări ca ars Gottfried. Ce să caute aici?

— Ei, asta am vrea să știm și noi! râse Sam.

— Cum ați aflat?

— Ar dura prea mult să povestesc. E suficient că am aflat. Acesta a fost motivul pentru care fratele dumitale a plecat împreună cu noi din Statele Unite.

— Ah, de-abia acum se leagă totul!

— Ai înțeles, în sfârșit! Speram să dibuim tertipurile lui Polikev și să aflăm ceva concret despre rudele sale. Dar nu bănuiam că vom da nas în nas cu unul din cei pe care-i căutăm, chiar de la începutul pelerinajului nostru. De acum încolo, datoria noastră este să luăm urma tatălui dumitale adoptiv și să-l găsim, viu sau mort.

— Păcat că nu prea pot să vă fiu de folos acum. Măcar de-aș putea rămâne cel puțin până la sosirea fratelui meu!

— Nici să nu te gândești! Te sfătuiesc să accepți propunerea Karpalei și să rămâi ascuns până la sosirea fratelui dumitale, care va lua măsurile necesare ca să vă puteți întoarce acasă.

— Și Florin, dervișul? întrebă Gottfried, după o scurtă reflecție.

— A tras la han, după câte știu.

— N-o să doarmă prea mult în noaptea asta, din cauza iarmarocului și a balului, așa că putem să întrebăm de el chiar începând din acest moment.

— Se poate să ai dreptate, însă asta nu trebuie să-ți schimbe hotărârea de a rămâne ascuns.

— Cine știe! Îl voi trimite acolo pe buriat.

— Nu mi se pare prea sigur așa. Mai bine mă duc eu însumi.

— Știi ce nume poartă Florin aici?

— Nu.

— Eu i-am văzut pașaportul. Îl cheamă Feodor Lomonov și se dă drept negustor din Orenburg.

„Numărul 10” îi descrie lui Sam înfățișarea actuală a fostului derviș, apoi americanul plecă degrabă.

Cazacul se așeză apoi lângă Karpala. După o lungă tăcere, Gottfried începu să vorbească.

— Unde se află locul în care mă trimiți?

— Aproape de vărsarea râului Selenga în lacul Baikal, printre stânci, unde nici un necunoscut nu poate găsi drumul.

— Cât de departe este?
— Două zile de mers călare. În scurt timp, venim și noi.
— Mă voi bucura foarte mult să te revăd acolo, cu toate că întâlnirea cu tine îmi face rău, spuse Gottfried cu voce înceată.

— De ce?

— Pentru că vei veni ca mireasă a căpitanului.

În loc de orice răspuns, Karpala lăsă capul în jos.

— Am sau nu dreptate?

Nu-i răspunse nici da, nici nu, ci deschise ochii mari și se uită cercetător la el.

— Chiar îți face rău?

— Da, căci sunt convins că vei fi tare nefericită lângă el.

— Cine ascultă de părinți este întotdeauna fericit, spuse ea cu o convingere copilăroasă.

— Nu întotdeauna. Părinții ar trebui să ceară ascultare doar atunci când e spre binele copiilor lor. De ce vor ai tăi să fii soția acestui rus?

— Pentru că Lama le-a poruncit.

— Îl iubești pe căpitan?

— A, nu! Îl urăsc! izbucni ea.

În acel moment veni Sam.

— Ei, ai aflat ceva? întrebă Gottfried, încă speriat, dar și bucuros de răspunsul pățimaș al fetei.

— Da; a tras la han, dar se pare că între timp a plecat din Verhne-Udinsk. A tocmit o trupă de vânători, iar conducător l-a luat pe faimosul vânător de samuri „Numărul 84”, al cărui renume a ajuns tocmai până în America! Old Shatterhand și Old Firehand mi-au vorbit despre el și tare mi-ar plăcea să-l întâlnesc, dacă nu mă înșel, hi-hi-hi-hi!

— Și încotro au pornit-o?

— Înspre gura de vărsare a râului Selenga.

— Excelent! Într-acolo duce și drumul meu, strigă însuflețit Gottfried.

— Serios? E o coincidență prielnică. Dervișul te cunoaște?

— Nu, m-am schimbat așa de mult, încât sunt sigur că nu m-a recunoscut.

— Asta ar fi bine. Ai putea împiedica sub vreun pretext toată trupa lui să părăsească malul râului Selenga, ca pe urmă noi, împreună cu fratele tău, să ieșim înaintea dervișului? Depinde de noi toți să-l prindem pe omul ăsta primejdios.

— Voi când veniți?

— Imediat ce ajunge și fratele dumitale. Aș vrea să vin cu dumneata, dar am hotărât cu el să ne întâlnim aici.

— Sper că o să vină repede. Dar cum o să mă găsiți? Voi fi într-adevăr acolo unde se varsă Selenga în lacul Baikal, dar e o descriere așa de vagă, încât e aproape cu neputință să dați de urma mea!

— Dragul meu prieten, n-ai habar ce nas avem noi! Acum pleacă degrabă și străduiește-te să-ți poți găsi o ascunzătoare cât mai bună! Sam Hawkens va veni într-o săptămână și te va găsi cu certitudine. Dar să nu-ți închipui că e chiar așa de ușor să-ți dăm de urmă. Avem nevoie să lași un semn în urma ta. Pune, unde te oprești în drumul dumitale, două pietre una peste alta și încă una în direcția în care mergi. Mai ai vreo întrebare, master 10?

— Nu.

— Atunci, pornește-o la drum! Noaptea e pe trecute și în curând se vor ivi zorile, iar dumneata trebuie să ai un avans bun în fața oricui va voi să te urmărească.

— Acum nu mă mai tem de nimeni! Sunt sigur că teișul a găsit doi cai potriviți pentru noi. Altceva mă pune pe gânduri: nu am nici o armă.

Karpala, care până atunci tăcuse și se ținuse deoparte, spuse:

— Am avut eu grijă de tot. Acolo, la șa, o să găsești o pușcă bună, iar în tașcă ai un cuțit și muniții.

— Ei, acum cred că putem să ne despărțim, dacă nu mă înșel, spuse Sam Hawkens, aruncând o privire șireată către cazac, căci pricepuse bine că acesta ar fi dorit să rămână o clipă singur cu fata. Rămâi cu bine! Să aveți noroc și să fiți convinși că ne vom revedea în curând. Dar să aveți grijă cu pretinsul negustor din Orenburg! Nu e numai primejdios, e și viclean. E greu să-l tragi pe sfoară!

— Fii fără grijă! Acum, că sunt liber, nu mă tem de el!

— Și încă ceva: dacă te întreabă ce vrei de la el, ce-i spui?

— Trebuie să mă mai gândesc.

— Uite, de exemplu, poți să-i spui că ai fost trimis să găsești un refugiat care se ascunde pe acolo.

— Da, nu-i rău. Dacă-i spun asta, poate se va simți obligat să-mi dea tot sprijinul.

— Vezi, un vânător de prerie are întotdeauna un truc ascuns în pălărie, hi-hi-hi-hi! La revedere!

Chicotind, Sam plecă împreună cu Dick și Will. Gottfried von Adlerhorst îi urmări cu privirea până ce dispărură în zare, apoi se întoarse către Karpala:

— Când ai să ajungi la lacul Baikal?

— Rămânem aici până se încheie iarmarocul. Aș pleca bucuroasă mai devreme, însă ar putea bate la ochi. Oricum vom fi bănuți că te-am ajutat să fugi.

— Sper că nu veți avea de suferit. Mi-ar părea foarte rău.

— Nu ne e frică, iar eu îmi voi da toartă osteneala să-i duc pe un drum greșit pe cei care vor voi să te urmărească.

— Mă bucur pentru când ne vom revedea.

— Dar revederea noastră va fi scurtă, căci imediat ce vom sosi, câțiva oameni de-ai noștri te vor trece granița. Apoi, o să pleci... nu știu unde... și n-o să te mai întorci niciodată, spuse fata, foarte tristă.

El o luă de mână.

— Voi încerca să ajung în patria mea natală, Germania.

— Nu ești rus?

— Nu, german. Am trăit din fragedă tinerețe în Rusia, unde am căpătat numele de Bogumir Orioltșaștșa, dar acasă mi se spunea Gottfried.

Fata privi tulburată înaintea sa.

— Sună străin pentru mine. Iar între noi e o distanță așa de mare și de nemăsurată...

— Îți pare rău că ne despărțim? o întrebă încetișor Gottfried.

— Da, din tot sufletul. Tu ești salvatorul meu... și... te prețuiesc. Inelul pe care ți-l dădusem ți l-a luat căpitanul și acum nu mai ai nici o amintire de la mine.

— Dar nici tu!

— O, ba da! Tu mi-ai redat viața pe care aproape o pierdusem. Nu e cel mai minunat dar? Ți-aș da cu dragă inimă alt inel, dacă aș ști că-l primești.

— Primesc cu o condiție, spuse el și se uită drept în ochii ei. Cere-i căpitanului înapoi celălalt inel!

— Așa voi face și chiar azi, căci nu trebuie să poarte inelul care era de drept al tău. Uite, acum ia-l pe acesta!

Karpala își scoase un inel de pe deget și i-l întinse lui Gottfried. El îl luă și o prinse de mână.

— Karpala, orice s-ar întâmpla, această amintire o voi păstra cu sfințenie! Spoi că te vei gândi adesea la mine — te asigur și eu că gândurile mele vor fi mereu cu tine.

Ea suspină abia auzit.

— Așa vorbești acum. Eu locuiesc într-un ținut pustiu și nimic nu mă va putea împiedica să mă gândesc la tine, dar tu te întorci într-o țară unde totul este diferit de aici. În curând nu vei mai avea timp să te gândești la mine... mă vei uita.

— Nu, niciodată, Karpala!

— Dacă țara ta nu ar fi prea departe și s-ar putea ajunge acolo călare...!

— Ai veni?

— Cu siguranță. Cât de mult ar fi de mers călare?

— Luni în șir.

— Ce trist! Așadar, nu ne putem revedea acolo. Cel mai mult aș vrea...

Karpala se opri, luptându-se cu lacrimile care o podidiseră.

— Ce ai vrea? Spune! o rugă el.

— Dacă nu ar fi mama și tata, atunci...

— Mai departe, te rog!

— ... cel mai mult aș vrea să vin cu tine în țara ta.

El îi puse mâna pe umăr, adânc mișcat.

— Dacă ai ști ce fericit mă faci cu spusele tale! șopti el.

— Chiar te bucură?

— Nespus de mult.

— Atunci, rămâi aici! Îți voi fi soție...

— Dar sunt un fugar!

— Aș merge cu tine într-un loc unde să nu te găsească nimeni niciodată.

— Fata mea dragă! Ce fericire ar fi și, cu toate acestea... nu este cu puțință.

— Din ce pricină?

— Ar fi o nedreptate să-ți legi viața atât de liniștită acum, de cea a unui proscris, care întotdeauna va fi nevoit, să se ascundă. Remușcările m-ar chinui fără încetare, căci știu că ți-aș răpi un viitor frumos pe care ai putea să-l ai.

— Te așteaptă cineva acasă?

— O soră și doi frați. Nu ne-am văzut de ani buni. De-abia astăzi am aflat vești despre ei, că s-au regăsit și așteaptă să mă întorc și eu.

— Atunci nu trebuie să-i lași să aștepte! Nici eu nu pot să-mi părăsesc părinții. Cum de-am putut să-ți cer să rămâi cu mine!

— Karpala! spuse el șovăind, însă imediat își înfrânse tulburarea, căci, oricum o întorcea, nu găsea cale de ieșire — nu putea s-o rupă pe fiartă de părinții ei, de viața ei liniștită și îndestulată și să-i ofere una plină de griji și de probleme.

Își strânse pumnii, încruntă sprâncenele... nu, alt drum decât renunțarea nu exista, dacă nu voia să-și facă iubita să sufere toată viața!

— Trebuie să ne despărțim, spuse el. Dar nu pentru totdeauna. Ne vom revedea. Însoțitorul meu mă așteaptă acum.

— Da, trebuie să pleci. Cerul începe să se lumineze a ziuă. Încrede-te în cel care ți-e însoțitor, căci e un om pe care te poți bizui.

— Cum îl cheamă?

— Gisa. Este printre cei mai curajoși și mai înțelepți din neamul nostru.

— Rămâi cu bine, draga mea Karpala!

Vru să pună piciorul în scăriță, fără să se mai uite la fată, însă simți un imbold de nestăvilit și-i luă mâna. I-o sărută o dată și încă o dată. Apoi sări în șa.

— Să ne revedem cu bine!

Dădu pintenii calului și plecă, cu Gisa în urma lui.

— La revedere, Bogumir... dragul meu, dragul meu Bogumir!

Karpala strigă cât putu de tare și-i făcu semn cu mâna; apoi lăsă mâna în jos și rămase mult timp uitându-se după el, atât cât putu să vadă în aurora dimineții.

De-abia când „Numărul 10” dispăru în zare, Karpala încălecă și făcu cale-ntoarsă, cu calul galopând cât îl țineau puterile. Spera ca viteza cu care alerga să-i calmeze tulburarea.

Primele scânteieri ale soarelui învălură cerul și aruncară snopi de jăratic pe câmpurile întinse. Dinspre sud se apropiau niște puncte negre, care veneau în direcția Karpalei. Fata văzu și se îndreptă către ele. Apropiindu-se, le vedea din ce în ce mai deslușit. Erau două trăsurile care mergeau întins spre Verhne-Udinsk. Cea din față era o troică; avea înhămați trei cai, dintre care cel de la mijloc era cel mai arătos și mai puternic și avea deasupra capului

un fel de arc, de care era agățat un clopoțel. A doua trăsură era o kibitkă ușoară cu doi cai.

În troică era un domn, iar kibitka era înțesată de bagaje, care erau păzite de un servitor.

Trăsurile se țineau strâns una în urma celeilalte. Durerea și bucuria amestecate o aduseseră pe Karpala într-o stare de nebunie, cum numai un tungus sau un buriat poate simți. Dădu din nou pintoni calului, merse perpendicular spre cele două trăsuri și trase un foc între ele, cu toate că de-abia era loc între troică și kibitkă.

O luă apoi la goană pe câmp și călări nebunește, până când simți că încordarea începea s-o părăsească.

Așa trecu un ceas. Se întoarse, în sfârșit, în oraș, nebănuind că cel cu care tocmai se întâlnise îi făcuse atâta rău iubitului ei.

7. Diavolul și... mama lui

Când troica ajunsese în oraș, ocupantul său dădu ordin vizitiului să se oprească în fața casei prefectului. Acolo se dădu jos și întrebă un servitor:

— Prefectul locuiește aici?

— Da, tătucă.

— Se poate intra la el?

— Cred că doarme încă.

— Trezește-l și du-mă la el!

— Asta nu pot s-o fac. Trebuie să aștepti până se trezește. Cu siguranță că o să tragi la han! Du-te acolo și așteaptă, căci te voi înștiința de îndată ce se va trezi!

— Are familie?

— Da. O soție — mămuca noastră — și un fiu, căpitanul nostru.

— Atunci se poate intra cumva la fiul său?

— Nu. Și el doarme.

— La naiba! Toată familia doarme aici?

— Nu. Mămucă e trează. I-am adus ceaiul mai înainte.

— Du-mă la ea!

— Nu pot.

— Îți arăt eu ce poți și ce nu poți! Dacă nu te supui degrabă, te biciui! Spune-i acestei mămuci că eu, contele Nikolai Polikev, vreau să-i prezint omagiile mele și că n-am timp de pierdut!

Auzind acestea, servitorul se repezi să intre și să-l anunțe pe conte, care intră și el în casă. Se orienta bine, căci ajunsese chiar unde trebuia.

Soția prefectului stătea în mijlocul odăii. Îl primi cu o reverență adâncă, dar când se ridică, privirea nu-i era deloc prietenoasă. Contele nu salută, ci o măsură pe femeie batjocoritor; deodată, pe chip îi apărură un surâs al cărui înțeles putea fi descifrat cu greu.

— Sunteți soția prefectului? o întrebă el trufaș.
— La ordinele dumneavoastră! spuse ea cu o umbră de iritare.

— Numele?

— Rapnin.

— Unde e soțul?

— Doarme.

— Și fiul?

— Și el doarme.

— Domnii dorm cam mult pe aici! spuse el ironic.

— Dorm cât au chef! îi replică femeia supărată.

— N-am nimic împotriva. Am venit să vă cer ospitalitatea și să plec mâine în zori; între timp m-am răzgândit și mă gândesc să locuiesc mai mult timp la voi.

Soția prefectului îl privi cu un amestec de uimire și de mânie.

— Cu ce drept vă credeți îndreptățit să locuiți în clădiri oficiale? Aveți un pașaport special?

— Nu. Așa fac de obicei.

— Noi avem alte obiceiuri și nu suntem obligați să ni le sacrificăm de dragul unui străin, domnule conte.

— Sunteți nepoliticoasă, doamnă!

— Intrarea și pretențiile dumneavoastră sunt mai mult decât nepoliticoase! Se înfurie femeia.

— Nu o iau în nume de rău. Părerile dumneavoastră nu mă interesează.

— Dacă eu vă iau drept ceea ce ați spus că sunteți, atunci vă rog ca și dumneavoastră să-mi respectați rangul. De altfel, nici nu ați dovedit că sunteți într-adevăr conte.

— Nici dumneavoastră nu ați dovedit că sunteți într-adevăr doamna Rapnin!

— Eu nu am nevoie să dovedesc nimic. Vă aflați în casa mea și nu sunteți altceva decât un străin. E ușor să te dai drept conte și în realitate să fii cu totul altcineva.

— Și e la fel de ușor să pretinzi că ești doamna Rapnin și în realitate să fii... doamna Saltikov.

Auzind acestea, nevasta prefectului se schimbă la față.

— Ce vreți să spuneți? Nu înțeleg.

— Vreau să spun că, în curând, s-ar putea să fie nevoie să dovedeți că vă numiți Saltikov.

— Tot nu pricep.

— Lasă că o să priceapă domnul prefect. Vă rog să-l treziți imediat!

Femeia cedă; spuse:

— Luați loc! Soțul meu va veni îndată.

Contele Polikev își răsuci mulțumit mustățile și își scoase apoi o țigară de foi pe care și-o aprinse cu aerul că se simțea ca în propria casă.

Trecură mai mult de zece minute, după care se auziră niște voci și niște pași grăbiți. Ușa se deschise și intră tot stăpâna casei, cu chipul schimonosit de spaimă.

— Iertare! Acum am observat că nici soțul și nici fiul meu n-au fost acasă în noaptea asta. Paturile lor sunt neatinse.

— Curios! rânji contele. Îmi dați voie să mă conving cu propriii mei ochi, ca să nu cred că vreți să mă păcăliți?

În ciuda spaimei, femeia se simți ofensată și-i replică:

— Dacă ați fi vreo autoritate publică, n-aș avea nimic împotriva, dar dumneavoastră nu sunteți decât un străin pentru mine.

Contele făcu o plecăciune în zeflema.

— Cum doriți. Firește că fără permisiunea dumneavoastră nu pot să intru în casă, dar situația neplăcută în care vă găsiți îmi cere să mă conving personal! Vreți război? Atunci, război să fie! Renunț la ospitalitatea dumneavoastră și mă retrag. Sunt sigur că la han voi găsi o primire mult mai prietenoasă, dar nici să nu vă gândiți să vă mai arăt bunăvoință.

La această amenințare, femeia păli. Purtarea contelui o făcuse să se simtă speriată și-i alungase siguranța de sine. Se răzgândi și-i dădu un răspuns cât putu ea de prietenos.

— Nu aveți nevoie să trageți la han. Casa noastră vă stă la dispoziție și veți vedea că sunteți binevenit la noi. Îngăduiți-mi să vă duc în camera de oaspeți! Din păcate, nu putem să vă oferim tot confortul cu care sunteți obișnuit!

Dădu să iasă, când auzi o bătaie grăbită în ușă. Intră un locotenent.

— Domnul căpitan? Întrebă el, uitând să mai salute.

— Nu e aici.

— Domnul prefect?

— Nici el.

— Pe toți dracii! Nu pot să dau drumul celor doi care au făcut de pază la închisoare, fără permisiunea prefectului sau a căpitanului, care au ordonat străjilor să nu se miște din loc până nu se întorc ei.

— Slavă Domnului, în sfârșit am dat de un fir! strigă femeia, răsuflând ușurată. Când au vorbit gardienii cu soțul și cu fiul meu?

— Da' cine știe? Am vrut să-i descos pe flăcăi, dar nu sunt în stare să-mi răspundă. N-aveți idee pe unde s-or fi dus?

— Deloc.

— Atunci, trebuie să-i căutăm.

— Vă rog să începeți degrabă și să mă înștiințați și pe mine când aflați ceva!

Ofițerul plecă. Soția prefectului îl conduse pe conte în camera de oaspeți.

Ieșind, locotenentul dădu peste trei bărbați care păreau că au de gând să intre. Văzându-i, chipul i se înăspri, căci era chiar trioul cel vestit. Fusesse de față la tot ce se petrecuse în sala de bal.

— Ce căutați aici? se răsti el la ei.

Sam îl privi țintă zâmbind.

— Locuiți în casa asta?

— Nu.

— Atunci nu vă interesează ce căutăm aici!

— Dați-mi voie, asta e prefectura!

— Știu.

— Iar eu sunt un angajat al prefecturii.

Lui Sam Hawkens îi pieri zâmbetul.

— Omule, crezi că noi primim ordine de la un cazac? Închipuie-ți că nu! Dacă mai scoți un singur cuvânt nepotrivit, îi scriu prietenului meu, guvernatorul din Siberia Baltică, dacă nu mă înșel. O să aibă el grijă să te facă mai politicos!

— Iertare, tătucă! spuse locotenentul spășit. N-am știut că ești prieten cu guvernatorul general...

— Puteai fi politicos și fără să știi asta! Vreau să merg la prefect.

— Nu e acasă. A dispărut. Trebuie să-l căutăm.

— Atunci, fiul său, căpitanul...

— Și el a dispărut, îl întrerupse locotenentul zelos.

— Știi pe unde sunt?

— Nu.

— Ei, atunci, o să aflăm noi. Dar ce-i cu flăcăii ăia care stau așa înțepeniți acolo, de parcă ar fi înghițit niște bastoane?

— Sunt paznici.

— Poate știu ei ceva.

— I-am întrebat; nu știu.

— Poate nu i-ai întrebat cum trebuie. Odinioară, eu am fost președinte de tribunal și am învățat cum se pun întrebări în așa fel încât să obții și răspunsurile, hi-hi-hi-hi!

— Atunci, poate domnia-voastră are bunătatea să mă ajute să-i întreb din nou! îl rugă locotenentul, vizibil impresionat de autoritatea micuțului Sam.

Sam se duse la cei doi paznici.

— Drăguții mei! Știți, cumva pe unde se ascunde domnul căpitan?

— Nu, domnule, răspunse unul din ei.

— Cine v-a pus să stați aici?

— Tătuțul nostru, căpitanul.

— Aha, l-ați văzut, așadar. Când a fost asta?

— La miezul nopții.
— Era singur?
— Nu, tătucă, era cu prefectul.
— Ce căutau pe aici?
— Nu știm.
— Dar trebuie să vă fi spus ceva. Ia uite, ce de vânătăi ai! Trebuie că te-a altoit cineva. De la cine te-ai căptușit așa bine?

— De la tătucul căpitan.
— Și care a fost cauza pentru care te-a bătut?
— Broasca.
— Băiete, așa nu ajungem nicăieri, dacă mă căznesc să-ți smulg vorbele cu cleștele. N-am nici timp și nici răbdare, așa că, dă-i drumul, spune odată ce s-a întâmplat!

Spunând acestea, Sam luă de la brâu biciușca, pentru a părea mai convingător.

— Așadar, cum a fost cu broasca?
— Voia să ne arate comoara.
— O comoară? Și când ați vrut s-o dezgropați, v-au surprins superiorii voștri, nu-i așa?
— Da, așa s-a întâmplat. Pe urmă, tătucul cel tânăr ne-a poruncit să nu plecăm de aici până când nu se întorc ei.
— Dar măcar direcția în care au luat-o trebuie s-o fi văzut-o, nu? N-ați tras cu ochiul după ei?

— Nu. Întâi, că era tare întuneric, pe urmă, a trebuit să rămânem nemișcați, cum ni s-a ordonat.

Sam nu putu să se mai abțină. Izbucni într-un hohot de râs nebun. Își închipuia fețele nătânge ale celor doi cazaci și, apoi, chipurile nu tocmai inteligente ale celor doi ofițeri. Totul era mult prea comic! Paznicii înțepeniseră în aceeași poziție, cu spatele la închisoare și nu văzuseră cum superiorii lor urcaseră scara în foișor și... cum rămăseseră acolo!

În jurul lor se strânsese multă lume curioasă, în special cazaci.

— Prin urmare, nu știți unde au dispărut tătucii voștri? Acum, ce e drept, în toiul nopții nu se prea iese la plimbare, așa că trebuie că au venit la voi cu un scop. Voi ați stat numai aici?

— Nu, trebuia să facem de pază în fața închisorii.

— Unde e închisoarea? îl întreabă Sam pe locotenent.

— Chiar acolo! îi răspunse acesta, arătând spre foișorul prăpădit.

— Aha! Sigur aveau de gând să urce înăuntru. E cineva închis acolo?

— Da, cazacul „Numărul 10”.

— Probabil voiau să se convingă că nu a fugit. Domnule locotenent, nu-ți rămâne altceva de făcut decât să urci acolo și să vezi dacă totul e în regulă. Poate celor doi domni li s-a întâmplat ceva și e de datoria dumitale să-i ajuți.

Locotenentul nu fu ușor de convins, căci se temea că poate căpitanului nu i-ar fi pe plac ce-i cerea americanul să facă.

— Veniți cu mine? îl întreabă el șovăind.

— Da, te voi însoți împreună cu amicii mei.

Toți cei de față se luară după ei, oprindu-se în fața temniței-foișor. Ofițerul încă șovăia dacă să intre sau nu, dar când Sam îl îndemnă din nou, se hotărî, în sfârșit, să urce scara.

Asistența aștepta, plină de nerăbdare. Nici unul nu voia să lipsească de la dezlegarea misterului dispariției celor mai importanți oameni din oraș. Cu toții erau de partea cazacului care îl înfruntase atât de curajos pe căpitan, cu o seară mai înainte.

Locotenentul urcă scara, scoase zăvorul, deschise cu grijă ușa și aruncă o privire înăuntru. Scoase un strigăt îngrozit.

— Pe toți dracii!

— Ce s-a întâmplat? întreabă Sam Hawkens.

Ofițerul se dădu jos dintr-un salt. Nu scoase nici un cuvânt, căci amuțise și tremura din tot corpul.

— Ei, ce e?

— Di... di... diavolul! urlă locotenentul.

Sam arăta de parcă i se părea normal ca diavolul să facă o vizită prin Verhne-Udinsk.

— Diavolul? Chiar așa? întrebă el calm.

— Da, da, da! Acolo... acolo sus! arătă locotenentul cu mâna tremurândă înspre ușa care rămăsese deschisă.

Mulțimea se dăduse imediat mai aproape, ca să nu piardă nici un cuvânt.

— Nu te-ai înșelat, cumva?

— Nu, nu! Am văzut bine, e diavolul și mămuca lui!

— A, sunt doi!

— Da un el și o ea.

— Diavolul și mămuca lui! se răspândi vestea prin mulțime.

— Aproape că nu-mi vine să cred, spuse Sam și se cocoță și el pe scară.

Aruncă doar o privire și pricepu că cele văzute puteau să sperie doar pe cineva mai sărac cu duhul și grozav de superstițios. Spre marea lui ușurare, văzu că cei doi mișcau. Se căzneau de mama focului să scape de sforile cu care fuseseră legați.

Sam scoase, totuși, un strigăt și o zbughi în jos pe scară. Dick și Will făcură la fel.

— Prietenii dumitale sunt la fel de curajoși ca dumneata și ca mine, râse locotenentul cu jumătate de gură. Ce părere al?

— Și noi credem că e diavolul.

Mulțimea fu cuprinsă de un fior. Îngrozitor! Diavolul!

Vestea se răspândi cu mare iuțeală, ajungând până la iarmaroc, unde toți cei care se aflau acolo fură cuprinși de panică și începură să vină în valuri la foișorul cu pricina.

Cu toții se întrebau care fusese care pricina pentru care diavolul venise pe acolo. Zvonul ajunse chiar și până la urechile „alungătorului de demoni” din Verhne-Udinsk, venerabilul cioban Bibikov, care era ținut la mare respect

de oamenii aceia simpli din ținut pe care-i vindecase cu tot felul de alifii și de ierburi miraculoase. Bătrânul era și un om citit — o raritate prin locurile acelea — și se ocupa mult cu treburi spirituale. De când scosese „diavolul” din trupul firav al fiului unui vânător, îi mersese numele hăt-departe ca „domn peste spirite și diavoli”. Pe diavol nu-l întâlnise decât în bucoavnele și în hârtoagele lui vechi și îngălbenite de timp, în care erau descrise tot soiul de metode de alungare a necuratului. Când află despre cele ce se petreceau la foișor, luă cu el o cărțuție cu descântece și plecă și el degrabă într-acolo.

Nu-i venea prea ușor să dea ochii cu diavolul, mai ales că nu era singur, ci venise și cu „mămuca” lui și despre ea nu stătea nimic scris în cărțile lui. Putea să-și piardă nu numai sufletul, ci și viața și de aceea se hotărî să fie cât putea de prevăzător.

Când ajunse în fața foișorului. Și văzu mulțimea adunată acolo, îl cuprinse un rău de nedescris.

Se duse către un grup din care făceau parte câțiva ofițeri, contele Polikev, locotenentul și cei trei vânători americani.

Bătrânul cioban simți că-l trec toate nădușelile. Își scoase căciula să-și șteargă fruntea, și-o puse la loc, apoi urcă cu pași măsurați scara, cu privirea ațintită înspre ușa foișorului. Ajuns sus, își scoase cărțuția cu descântece și i-o arătă diavolului.

— Vezi cartea asta de vrăji? întrebă el.

I se răspunse cu un horcăit.

— Este pavăza mea. Să știi că nu-mi poți face nimic atâta timp cât o port cu mine!

Dinăuntru se auzi iarăși un horcăit ca de aprobare. Asta îi dădu curaj să mai urce o treaptă și să arunce o privire înăuntru. Dar numai ce dădu cu ochii de cele două arătări, că scăpă cartea din mâini și o zbughi urlând înapoi pe scară.

— Ajutor! îngeri dumnezeiești, ajutor!

Căzu, rostogolindu-se, dar se ridică iute, își ridică și buchernița deasupra capului și începu să-și rostească cu voce tare afuriseniile.

Mulțimea se înspăimântă și mai tare.

— Ieși afară! porunci el, în sfârșit și se dădu prevăzător un pas înapoi.

Dar nu ieșiră la iveală nici necuratul, nici muma lui.

— Îți poruncesc să ieși afară! repetă el. Nici acum nu i se dădu ascultare.

— Îți poruncesc pentru ultima oară: ieși afară!...

Porunca i se transformă în strigăt:

— Ah! Cerule! M-a ascultat! Iese...!

Înăuntru, căpitanul era turbat de furie; trăsesese și-și smulsese legăturile, până când acestea cedaseră. Își eliberă mâinile, apoi își scoase călușul din gură și-și luă legătura de la ochi. Un geamăt cumplit îi aduse aminte de tatăl său; îl dezlegă și pe el.

— În sfârșit, în sfârșit, gemu ispravnicul. Încă puțin și mă sufocam!

— Hai! spuse aspru căpitanul și dădu să iasă, dar, aruncând o privire afară, încremeni înspăimântat.

— La naiba! Tot orașul s-a adunat aici! Ia uite-i pe ofițeri, ha, uite-i și pe blestemații ăia de străini... și... mai e cineva care mi se pare cunoscut! Fir-ar să fie! Nu se poate! Uite, îl cunoști pe individul ăla înalt care vorbește cu locotenentul?

— Contele! șopti prefectul îngrozit.

— Da, Polikev ieste! Nu trebuie să dăm ochii cu el în halul în care suntem!

— Imposibil!

— Dar cum să fugim? Prin toată mulțimea asta? Nici unul din ei nu o să plece acasă până n-o să afle cine se ascunde aici.

— Mai bine rămânem aici, spuse bătrânul, până... ah, nebunul de Bibikov!

— Ce naiba caută și ăsta aici? şuieră căpitanul.

— Își face cruci. Asta-i culmea! Crede că suntem spirite rele.

— Nici nu mă mir, căci sunt cu toții niște nătărăi...!

— Dar așa și arătăm. Am o idee: ce-ar fi să ieșim și să trecem printre ei? Cred că și-ar lua toți picioarele la spinare!

— Știi că nu-i rea ideea? Încercăm?

— Altă cale de ieșire oricum nu avem, se hotărî și ispravnicul.

— Atunci, înainte! Nu uita să-ți iei tunică și căciula! Nu trebuie să știe nimeni cine au fost diavolii.

Căpitanul ieși primul, iar tatăl său îl urmă. Amândoi credeau că nu fuseseră observați. Dar se vede că nu știau cât de viclean era Sam Hawkens. Americanul le zărise chipurile prin deschizătura ușii și auzise șușotelile lor. Reuși chiar să priceapă câte ceva, în orice caz, pricepuse bine că cei doi erau teribil de speriați din cauză că dăduseră ochii cu contele Polikev. Așadar, acesta ajunsese deja aici? Dar unde era? Sam se uită în jurul său. Privirea îi căzu pe un bărbat care privea foișorul cu nepăsare. Era slab și potrivit la statură; avea o privire inexpressivă și un chip palid, pe care trona o mustață strașnică; bărbia voluntară trăda multă forță.

Sam se întoarse ușurel către camarazii săi.

— Uitați-vă la tipul care stă acolo lângă ofițer! Dick și Will întoarseră capetele într-acolo.

— *Well* și ce-i cu el? întrebă Dick Stone.

— E omul nostru, dacă nu mă înșel.

— Ce om? Nu-l cunosc.

— Cred și eu, hi-hi-hi-hi! Și eu îl văd pentru prima dată. E contele Polikev.

— *Egad!* De unde știi?

— Diavolul cocoțat acolo sus în foișor i-a pronunțat numele. Sau să fi fost mumă-sa? Nu-mi dau seama.

— Atunci, am pus mâna pe el! Dar ești sigur că ai auzit bine? spuse Will Parker.

— Sam Hawkens trage întotdeauna bine cu urechea, dacă nu mă înșel.

— Ce facem?! Mergem să vorbim cu el?

— Asta ar fi cea mai mare neghiobie. Nu, o să punem noi altfel frâul pe mustangul ^[11] ăsta!

— Cum?

— Lasă-l în seama lui Sam Hawkens! Acum o să-nceapă circul! Îmi pun scalpul gaj că flăcăii or să dea buzna afară. Eu o șterg înspre prefectură, căci acolo o să fie tam-tam mare și nu vreau să-l pierd.

Chiar când Bibikov îi poruncea diavolului să se arate, Sam se furișa printre cei care căscau gura la spectacol și se duse la prefectură. Nu-l observă nimeni.

Era de așteptat ca cei doi „diavoli” să se refugieze în propria lor casă, unde s-ar fi aflat în cea mai mare siguranță.

8. Printre gentlemen

Sam Hawkens intră în prefectură și, uitându-se în jurul său, văzu o ușă pe care scria „pivniță”.

În acel moment, de afară răzbătu un urlet înfricoșător.

— Aha! surâse el. Uite că vin. N-am unde să mă ascund decât în pivniță!

Sam avea o cheie care se potrivi în lacăt. Deschise iute ușa, țâșni înăuntru și se opri pe prima treaptă, ca să se uite mai bine la lacăt. Nu era decât o încuietoare simplă, pe care o putea deschide și dinăuntru. Încuie ușa și ciuli bine urechile.

Hărmălaia părea că se apropie. Auzi niște pași, ușa fu deschisă, apoi cineva spuse gâfâind:

— Încuie bine! Să nu intre nimeni!

— Dar nu putem intra așa în casă! se auzi altă voce. Nu trebuie să ne vadă slugile în halul ăsta.

Se auzi o înjurătură plină de zăduf.

— Ai dreptate. S-o chemăm pe mama.

— Natalia! Natalia!

O voce de femeie le răspunse:

— Ce e?

— Vino repede, noi suntem! Nu trebuie să ne vadă nimeni!

— Imediat, imediat!

Sam auzi niște pași grăbiți.

— Aoleu! Diavolul!

— Prostii! Noi suntem, Ivan și cu mine!

— Sfinte Sisoe! Ce-ați pățit?

— O să afli mai încolo, dar acum nu trebuie să ne vadă nimeni. O să mergem în pivniță!

— Haideți în casă!

— Nu putem, căci avem nevoie de gaz, ca să ne curățăm și asta nu găsim decât în pivniță. Adu-ne degrabă haine,

apă și lumină! Să nu lași pe nimeni să intre!

— Nici pe contele Polikey? A tras la noi acasă și acum vă caută!

— Să-l ia toți dracii!

— Ce aveți de împărțit cu el?

— Nimic. Să știi că trebuie să fii politicoasă cu el, să-l lași să intre. Dar nu la noi, în pivniță! Hai, repede, fuga marș! Te așteptăm aici.

— Vin imediat!

Isprăvniceasa plecă iute.

Sam Hawkens simți că-l trec toate nădușelile.

— Am dat de bucluc! se gândea el. Ce să fac? Ei, poate că e mai bine așa. Ia să merg mai în fundul pivniței!

Coborî băjbâind scările și-și aprinse câteva chibrite, ca să poată vedea pe unde calcă.

Pivnița era cam mică. Se găseau acolo câteva, butoaie de diferite mărimi, niște lucruri puse de-a valma și în fața ușii erau niște rafturi cu sticle de vin. Rafturile nu erau lipite de perete, ci erau puse de-a curmezișul pe colț. Sam descoperi un butoiăș care i se păru potrivit.

— Acolo, în spate! murmură el. Mai bine nici că se putea, dacă nu mă înșel!

Se strecură pe după butoiăș. Bătrâna lui Liddy, pușca de care nu se despărțea decât foarte, foarte rar, îl cam stânjenea. Se așeză mulțumit pe butoiăș, convins fiind că nu putea fi descoperit.

Numai ce reuși el să se instaleze, că ușa pivniței se și deschise. Intrară căpitanul și prefectul, urmați de isprăvniceasă, care le adusesese hainele cerute, iar cei doi bărbați duceau lumina și o carafă cu apă. Lampa o puseră într-un colț, unde era o nișă, iar carafa o așezară pe podea.

— Ce-ați pățit, pentru numele lui Dumnezeu? Arătați îngrozitor! se jelui femeia.

— Gura! mârâi ispravnicul. Lasă că o să afli și tu ce-am pățit.

— Unde ați stat ascunși până acum?

— Nu mai pune întrebări! Mai bine du-te până sus și îngrijește-te să nu ne deranjeze nimeni.

Femeia plecă, ascultătoare.

Cei doi începură să se curețe, suduind și ocărând de mama focului.

Femeia se întoarse repede, aducând niște prosoape.

— În fața casei s-a adunat o gloată întreagă! se tângui ea. Pentru numele lui Dumnezeu, ce să fac? Toți strigă că diavolul e la noi în casă! Și contele ăsta, Polikev, bate la ușă și vrea înăuntru!

— Dă-i drumul! Dar la noi să n-ajungă!

Nevasta prefectului se duse iute și deschise ușa. Contele intră, împingându-i pe cei care voiau să dea năvală în casă și trase zăvorul după el.

— Unde ți-e bărbatul? întrebă el.

— Nu știu, răspunse ea.

— Și fiul?

— Nici asta nu pot să-ți spun.

Contele râse disprețuitor.

— Dumneata crezi că eu sunt la fel de prost ca nerodul dumitale? Spune-mi cel puțin pe unde se ascund cei doi drăcușori?

Polikev o luă înaintea, iar femeia se luă după el, tulburată până peste poate. Când contele ajunsese în fața ușii de la pivniță se opri, adulmecă și spuse:

— Aha! Aici miroase strașnic a gudron și a gaz! Unde se află cei doi domni?

— În camera lor.

— Așa? Hm!

Se uită fix în ochii ei, iar când femeia coborî privirile, el răsuci iute cheia în broască și deschise ușa, zărind lumina și, auzind vocile înăbușite ce veneau din adâncul pivniței, o întrebă pe șoptite pe isprăvniceasă:

— Cine e acolo jos?

— Est... este...

— Sunt diavolii, nu-i așa?

Femeia nu mai avea cale de scăpare.

— Da, răspunse ea apăsător.

— Bun! Acum, poți să pleci! Cobor singur.

Contele o luă pe scări în jos, mergând tiptil. Acum putea să audă ce vorbeau cei doi, care habar n-aveau că erau ascultați.

— De fiecare dată când vine Polikev ni se întâmplă câte o nenorocire, bodogănea prefectul.

— Aș fi vrut să fi fost el în locul nostru în foișor! spuse și căpitanul.

— Ce-o vrea de la noi?

— O să aflăm în curând, că doar n-o să țină secret. Suntem, la mâna lui. Dacă aș vrea să scap de el pentru totdeauna, tare aș mai încerca ori cu otravă, ori cu o împușcătură bună.

— Ei, n-ar fi rău! Dar e prea viclean ca să ne putem atinge de el. O să văd ce vrea, dar, dacă cere prea mult, praf de cantaridă o să primească de la noi!

Popoarele siberiene folosesc praful de cantaridă ca afrodisiac, dar și ca paralizant și știu la fel de bine să provoace o moarte lentă, dar sigură. Ispravnicul tocmai despre asta vorbea și se sperie îngrozitor când de pe scări răsună o voce:

— Crezi că e așa de prost încât să faceți ce vreți voi cu el?

Spunând acestea, Polikev înainta către cei doi.

— Contele! bâigui prefectul.

— Da, eu mi-s. Sunteți voi mari pișicheri, dar și niște nătărăi vrednici de toată mila. Ce prostii ați mai făcut, afurisiților?

Cei doi nu apucaseră să-și pună pe ei decât cămășile. Căpitanul, uitând în ce ținută era, strânse pumnul amenințător, și-i spuse contelui:

— Domnule, cine vă dă dreptul să ne insultați? Eu sunt ofițerul rus, iar tatăl meu e prefect!

Polikev îi râse în nas.

— Toată stima, domnule căpitan! Dar cine v-a făcut ce sunteți, mă rog frumos?

— Țarul!

— Țarul? Hm, mă îndoiesc că i-ar păsa de voi!

— Domnule!

— Ei, hai să nu ne certăm. Contelui Polikev trebuie să-i mulțumești, nu altcuiva. Cred că ne cunoaștem prea bine, ca să nu știm cine suntem. Mai bine să ne înțelegem pașnic și rațional! spuse contele și se așeză pe un butoi.

— Asta putem s-o facem sus, mormăi prefectul. Doar vedeți că nu sunt în condiția de a purta: o discuție.

— A, nu vă mai formalizați! Vreau să rămânem aici, în primul rând pentru că nu ne vede nimeni și în al doilea rând, pentru că ador mirosul de gaz! Vă invidiez pentru fericirea de a vă fi spălat cu așa ceva!

Prefectul sări în sus de mânie, pierzându-și stăpânirea de sine.

— Nu suntem aici ca să înghițim glumele dumitale nesărate! Familiaritatea are și ea niște limite!

— Hopa, hopa! îl luă în râs Polikev. Nu uitați, dară, cine sunteți cu adevărat!

Sărise de pe butoi și stătea foarte amenințător în fața prefectului.

— La dracu'! strigă acesta furios, azvârlind cât colo pantalonii pe care tocmai voia să și-i pună pe el. Noi suntem...

— ... pungași! îl completă contele.

Prefectul își ieși din fire.

— Vom fi...

— Nu veți fi nimic! îi tăie Polikev vorba cu brutalitate. Ați auzit vreodată de un anume Saltikov?

Cei doi se frânseseră ca sub o lovitură de bici. Dar mai era cineva care asculta buimăcit în întunericul pivniței — Sam Hawkens. Saltikov! Acesta fusese numele sub care fuseseră confundați și apoi arestați conftele Vasilkovici și Gottfried von Adlerhorst.

— Sau nu, nu m-am exprimat corect, continuă Polikev netulburat. Erau doi Saltikovi, tată și fiu, care erau căutați pentru diferite nelegiuiri. Dar și-au găsit un prieten sau mai degrabă un protector care i-a salvat...

— Domnule! strigă prefectul răgușit.

— Domnule conte, spuse și căpitanul.

Dar Polikev nu se lasă. Se desfătă cu priveliștea celor doi, pe ale căror chipuri se amestecau furia și frica.

— Aha! râse el disprețuitor. Acum ciripiți pe cu totul alt ton! Spuneam, un protector, care i-a salvat, făcându-le acte pe numele Rapnin. Astfel, cei doi nu numai că au scăpat de deportare pe viață, dar, datorită legăturilor și intervențiilor protectorului lor, au ajuns pre...

— N-o să puteți dovedi niciodată!

— Zău?! A, acum vă înțeleg și eu! Credeați că am uitat sau am pierdut hârtiile? Nu mă cunoașteți deloc! Hârtia asta era așa de importantă pentru mine, că nu am lăsat-o niciodată din mâini. Chiar și acum o am la mine, prieteni!

Contele se bătu peste buzunarul de la piept. Ochii prefectului aruncau scânteii.

— Cine și-ar fi închipuit! scrâșni el.

Fără grabă, Polikev scoase un pistol dublu și îi trase amândouă trăgaciurile.

— Știți că de obicei îmi țin cuvântul. Am să vă arăt hârtia de departe. Dacă unul din voi încearcă să facă vreo mișcare, să mi-o smulgă din mână, îl împușc.

— Tată! strigă căpitanul. Fără prostii, că o să tragă de-adevăratelea!

— Nici nu-mi trece prin cap să-i iau hârtia, care, oricum, nu mai are demult nici o valoare!

— Nu? Ia uită-te! râse contele batjocoritor și scoase din buzunarul de la piept o hârtie împăturită, pe care o aduse la lumină. Cu pistoalele ațintite îi ținut pe cei doi, tată și fiu, la cel puțin trei pași de el.

— Asta e hârtia care adevărește că în realitate vă numiți Saltikov. Ascultați!

Desfăcu hârtia și începu să citească cu un glas ridicat și batjocoritor:

„Confesiune.

La cererea contelui Polikev Nikolai, adevăresc că mă numesc în realitate Vasili Saltikov și că împreună cu fiul meu am fost condamnați la exil și vânătoare silnică de samuri pe viață. Actele noastre pe numele Rapnin sunt false.

Parankov, 11, octombrie 18...

Vasili Rapnin, prefect”

Împături hârtia, o vârî la loc în buzunar și făcu o închinăciune în zeflema.

— Mulțumiți?

Prefectul râse aspru.

— Cu mângălitura asta nu aveți nici cea mai mică putere asupra noastră, domnule conte!

— Vorbe! spuse Polikev disprețuitor.

— Pot să vă demonstrez.

— Sunt foarte curios.

— Bun, cine a scris și a semnat mărturisirea?

— Dumneata însuși, flăcăiașule.

— Cine a întocmit conținutul?

— Dumneata!

— Da, eu, domnule conte! Iar dumneavoastră ați comis o prostie enormă! Ați fost de acord cu conținutul făcut de mine.

— Cum adică?

— Primele cuvinte spun: „La cererea contelui Polikev Nikolai”. Introducerea asta am făcut-o cu bună știință. Dacă îmi recunosc fapta „la cererea” dumneavoastră, înseamnă că și dumneavoastră ați știut despre ce e vorba. Prin urmare, sunteți complicele meu.

Contele se juca cu pistolul.

— Mai departe, domnule conte! Pot să vă tai toate atuurile!

— Chiar îți închipui că poți?

— Sunt absolut sigur. Și, pe de altă parte, de ce ne-ați procurat acte pe numele Rapnin?

— De milă!

— Ah, ce suflet mărinimos!

— Dar de ce crezi? Voiam să vă salvez.

— Vă este cumva cunoscut un anume conte Vasilkovici?

— Asta nu vă privește pe voi.

— Ba poate că da. Cei doi au fost luați drept noi și arestați.

— Și? spuse Polikev scrâșnind din dinți.

— Restul e foarte simplu, dragă domnule conte! După ce cei doi Vasilkovici au fost arestați în locul nostru, noi a trebuit să primim alte nume. Domnule conte, nu ați făcut altceva decât să vă urmăriți propriile dumneavoastră interese. Planurile v-au fost date în vileag, asta e sigur, pentru că ați venit să ne pricinuiți nouă necazuri cu „confesiunea” noastră. Cred că suntem chit!

În ascunzătoarea lui, Sam Hawkens ciuli urechile. Promise explicația mult dorită, fără să-și fi dat cea mai mică osteneală! Firește. Că nu pricepuse chiar tot, dar înțelesul îl prinsese în întregime. Când Polikev scosese scrisoarea trebuise să se înfrâneze ca să nu sară și să nu-i smulgă contelui prețioasa dovadă. Trebuia să pună mâna pe hârtia aceea, oricât ar fi costat! Ea era cheia pentru dezlegarea misterului.

— Te înșeli, îi replică Polikev liniștit. Puteam să aleg pe oricine altcineva, dar ați fost voi pentru că... ei, bine, pentru că vă compătimeam.

— Câtă mărinimie! Dar vreau ca această... compătimire să ia sfârșit. E de dorit pentru toți trei să se întâmple așa.

Polikev dădu din umeri,

— Din păcate, nu am ce să fac.

— Cum adică?
— Încă mai am nevoie de voi.
— Ca unelte pentru planul dumneavoastră? Nu vă mai ajutăm!

Cei doi reușiseră să se îmbrace. Miroseau încă a gaz, însă nimic altceva din înfățișarea lor nu mai amintea de peripețiile prin care trecuseră.

Contele începu să șovăie. Întrezărea pericolul ca cei doi Rapnin să-i scape printre degete, așa că se hotărî să fie mai prevăzător.

— Bun, o să fiu cinstit cu voi, spuse el, după ce se gândi puțin. Putem să ne înțelegem și pașnic.

— Așa ar fi cel mai bine pentru toți. Nu trebuie decât să ne dați înapoi hârtia.

— Bine, dar cu niște condiții.

— Ce condiții?

— Îl caut pe contele Vasilkovici și pe fiul său. Trebuie neapărat să-i găsesc, dacă mai trăiesc.

— De ce?

— Ar trebui să nu vă pese.

— Nu, nicidecum! Ar fi înțelept din partea dumneavoastră să fiți deschis cu noi. Poate vom putea să vă ajutăm să-l găsiți pe cel căutat.

— Bun, atunci! Trebuie neapărat să vorbesc cu amândoi. Prefectul îl privi cercetător pe conte.

— Asta-i tot?

— Da. Mai este ceva?

— Nu ne duceți cu vorba așa ușor! Credeți că suntem atât de proști încât să ne mulțumim cu explicația asta?

— Alta n-am.

— Mai bine spuneți că nu vreți! Vă cunosc bine. Și sunt convins că este vorba de altceva.

— Atunci știi mai multe decât mine.

— Bănuiesc ce aveți de gând și o să vă spun tot ce știu. Lăsați deoparte pistoalele!

— Nu mă gândesc la așa ceva; suntem prieteni atât de apropiați...

— Ei, văd că trebuie s-o spun cu voce tare: aveți de gând să uciideți!

Polikev se dădu îndărăt ca mușcat de-o viperă.

— Ți-ai pierdut mințile?

— Ba v-am ghicit gândurile! Nu vă mai simțiți sigur pe moștenirea dumneavoastră. Cu toate că e puțin probabil, se poate totuși ca Vasilkovici și fiul său să se afle iarăși în libertate și atunci sunteți pierdut. Pe ei vreți să-i doborâți și să-i faceți să dispară de pe fața pământului.

— Repet, cred că ți-ai pierdut mințile!

— E de tot râsul. Cum vreți să ne păcăliți cu vorbe goale. Nu vă mai dați osteneala în zadar. Nu vreau să-mi vâr nasul în secretele dumneavoastră și cu asta consider discuția încheiată.

Spunând acestea, păru că se pregătește să plece. Asta nu se prea mai potrivea cu planul contelui. Îl prinse de braț pe bătrân și-l trase înapoi.

— Nu plecați! Lăsați-mă să vă explic! Ce aveți de pierdut dacă refuzați să-mi dați informațiile cerute?

— Nu vă exprimați corect. Nu noi, ci chiar dumneavoastră ați avea de pierdut dacă v-aș ascunde informația despre locul unde se află contele!

— Știi unde se află contele?

— Da.

— L-ai văzut?

— Da. Să facem un schimb onorabil, marfă contra marfă! Hârtia în schimbul informației mele despre conte! Dacă ne înțelegem acum, în două zile puteți să-i dați de urmă.

— Bun; spune-mi ce trebuie să știu și-ți dau actul înapoi.

Scoase iarăși hârtia din buzunar, dar se miră că celălalt făcu un gest de respingere.

— Încă nu am ajuns atât de departe!

— Cum adică?

— Nu-mi vând informația chiar așa de ieftin!

— Ieftin?

— Da, ieftin! De ceea ce vreți să aflați de la mine depinde toată averea dumneavoastră, așa că afacerea asta valorează niște ruble în plus.

— Vrei bani?

— Se-nțelege.

— Bine. Cât ceri?

— Cu cinci mii de ruble, problema e ca și rezolvată.

— Naiba să te ia! Cinci mii...

— Nici o copeică în minus!

— Ești un escroc!

— Mulțumesc!

— Dar știi tu precis că pot să dau de conte în câteva zile?

— Foarte precis!

— Fie! Uite, hârtia! După întoarcerea mea, vei primi și banii.

— Nu, domnule conte, asta ar însemna să facem afacerea pe încredere. Or, nu aveți ce încredere să așteptați de la un escroc ca mine, nu? Două mii acum, pe loc și restul, mai târziu!

— Așa să fie, dar pentru asta îți mai cer ceva: trebuie să-mi spui și unde pot să-l găsesc pe fiul contelui Vasilkovici.

— Despre asta nici n-a fost vorba, dar, hai să vă fac pe plac. O să vă povestesc și despre fiu, dar acum, plata, vă rog!

— Mai întâi, marfa, pe urmă banii! spuse Polikev.

— Bine. Bătrânul conte este acum vânător de samuri și a devenit „Numărul 84”. Până ieri s-a aflat pe aici, pe la iarmaroc, de unde a fost angajat de un neguțător, pe numele său Feodor Lomonov. Și-a strâns o trupă de vânătoare și au plecat cu toții.

— Încotro?

— Înspre gura de vărsare a râului Selenga, cam la două zile de mers de aici.

— Știi tu că se vor opri acolo?

— În orice caz, trebuie să facă un popas acolo.

— Atunci, trebuie să plec imediat pe urmele lor. Poți să-mi faci rost de cai?

— Dacă plăți bine, pot.

— Nu mă uit la bani. Dar singur nu pot să merg prin locurile alea!

— Vă dau zece cazaci și o călăuză pe care vă puteți bizui, căci cu toții cunosc foarte bine locul.

— Când pot să plec?

— Chiar și într-o oră, dacă doriți.

— Minunat! Și acum, cealaltă informație! Unde se află fiul contelui?

— Ușurel! V-am făcut voia și v-am spus ce-am știut despre conte. Acum, vă cer hârtia și banii!

— Ne-am înțeles. Poftim banii!

Prefectul luă actul și banii, pe care-i numără, apoi îi vârî în buzunarul de la tunică.

— Așadar, celălalt pe unde se ascunde? întrebă Polikev.

— Celălalt poartă numărul zece și se află pe aici, prin Verhne-Udinsk.

— Foarte bine! Mai întâi, vreau să dau peste bătrân, pe urmă o să-l caut și pe fiu.

— Dar lucrurile nu stau chiar așa de simplu.

— Cum așa?

— „Numărul 10” a dispărut azi-noapte, deși cred că se mai află prin apropiere.

— La naiba!

— Ei, aveți răbdare! râse prefectul. Nu scapă el așa de ușor!

— Ești tu sigur? Ce-ar fi ca într-o bună zi flăcăul să apară în Petersburg? Atunci, mai bine...

— Mai bine, ce?

— Nimic!

— Înțeleg. Fiți fără grijă! Fugarul ăsta n-o să ajungă prea departe. Lăsați-mă pe mine să mă ocup de el!

— Ai luat măsuri ca să-l urmărești?

— Încă nu.

— Idiotule! Ce mai aștepti?

— Vă rog să nu mă mai jigniți! Nu am putut căci de-abia acum am aflat și eu.

— O să pun o recompensă de zece mii de ruble pe capul lui! Totul e să-l prindem!

— Voi da deîndată ordinele necesare.

— Bun, oricum am pierdut deja prea mult timp.

— Totul se leagă de blestematul ăsta de „Numărul 10”.

— Poftim?

Prefectul îi povesti contelui pe scurt peripețiile de peste noapte, dar nu apucă să termine, că se stinsese lumina. Fuseseră prea ocupați ca să mai dea atenție acestui lucru și acum rămăseseră pe întuneric.

— Fir-ar să fie! Se înfurie contele.

— Nu-i nimic! O să găsim ieșirea și pe întuneric. Veniți cu mine!

Sam Hawkens stătuse chitic în ascunzătoarea lui și-și tot frământase mintea cum să pună mâna pe hârtia aceea prețioasă. Nu reușise să pună la cale nici un plan și iată că acum i se oferea cel mai bun prilej să acționeze.

Văzuse bine unde pusese prefectul hârtia și acum, când se stinsese lumina, îi veni, în sfârșit, ideea cea bună.

Se dădu iute jos de pe butoiaș și se duse lângă scară.

— Stați! îi avertiză Polikev pe cai doi Rapnini. Înainte de orice, luați aminte că nimeni nu trebuie să afle ce am vorbit noi!

Cei trei o luară pe bâjbâite înspre scări. Trecuseră chiar pe lângă Sam, care putu astfel să-și dea seama că primul era căpitanul, după el venea contele și, în urma lor, prefectul. Cum toți erau concentrați să găsească drumul, nici unul nu-l auzi pe Sam când o porni ușurel în urma lor. Nici unul nu bănuî că zgomotul pe care-l auziseră la un moment dat venea de la Liddy, pușca lui Sam, pe care o lovi din greșeală de perete și fiecare se gândi la ceilalți doi de lângă el.

Lui Sam nu-i era prea ușor să subtilizeze hârtia din buzunarul prefectului, căci n-avea nici un strop de experiență ca hoț de buzunare. Și, cu toate astea, îi veniră în ajutor și întunericul, dar și agitația celor trei.

Își strecură degetele în buzunarul tunicii prefectului, când ajunse chiar în dreptul lui, și... chiar reuși! Se strecură înapoi și rămase în josul scării, cu urechile ciulite.

Cei trei „gentlemenii” ajunseseră la ușă.

— Stai, Ivan! spuse în șoaptă ispravnicul. Am uitat cu desăvârșire de norodul adunat în fața casei; du-te tu și trage cu ochiul să vezi ce se mai întâmplă afară!

Căpitanul se duse și se înapoie repede, mormăind ceva ce Sam nu înțelese.

— Mi-am închipuit eu, spuse prefectul. Nu se dau duși de acolo până nu o primesc pe cocoasă! Ce naiba facem?

— Să jucăm comedia până la capăt! râse contele. Puneți pucioasă să ardă în sobă, ca să duhnească strașnic, apoi spuneți-le că Satana și cu mumă-sa s-au cărăbănit pe coșul sobei. Gogomanul ăla de exorcist mai stă afară?

— Este chiar lângă ușă.

— Atunci, aduceți-l înăuntru! Dacă dă cu nasul de duhoarea pucioasei o să creadă tot ce-i spunem, apoi o să-l creadă și ceilalți când le-o povesti. La treabă, acum! N-am timp de pierdut!

Ieși din pivniță: și închise ușa în urma lui. Sam ajunse dintr-un salt pe prima treaptă și ciuli și mai bine urechile. Pașii celor trei se auzeau din ce în ce mai slab. În pridvorul casei nu mai era nimeni. Sam trase zăvorul, ieși afară și închise ușa după el.

Și acum, încotro s-o ia? În fața casei se înghesuia mulțimea de curioși. Așadar, pe ușa din spate! Se găsea acum în curtea din dosul casei, împrejmuită cu scânduri și în care dădeau grajdurile. Nu era nimeni acolo, probabil că se ascunseseră cu toții de frica diavolului. Sam tocmai se gândea cum să sară zidul sau să scoată niște scânduri din acelea putrezite, ca să iasă prin gard, când dădu cu ochii

de o portiță la care putea să ajungă strecurându-se pe lângă zid.

Era mai mult decât binevenită ieșirea aceea. Într-o clipită, Sam se trezi în grădina de zarzavaturi. Se uită primprejur și zări o altă portiță, prin care se ieșea din grădină, dar unde ducea, Sam habar n-avea. Se strecură până acolo, trase zăvorul de lemn cu care era închisă portița și ieși cu mare băgare de seamă. Ajunse într-o străduță îngustă și pustie.

— Sfinte Sisoe! răsuflă el, ușurat. Am scăpat cu bine, dacă nu mă înșel!

Porni grăbit mai departe, trecu pe lângă mai multe case și-ajunse în partea cealaltă a locului, unde mulțimea mai era încă adunată, ca să afle ce se întâmplase cu diavolul care poposise în prefectură.

De un stâlp stăteau sprijiniți Dick Stone și Will Parker, supraveghind partea din față a casei. Știau că prietenul lor Sam Hawkens era înăuntru și credeau că a dat de necazuri. Când îl văzură, chipurile li se înseninară.

— Hei, bătrâne Sam, cum de te-a adus vântul aici? îl întreabă Will. Te credeam ascuns în casa ispravnicului și când colo, tu vii din cu totul altă direcție! Ne-am făcut multe griji pentru tine!

— Griji? Ce v-a apucat?

— Chiar și cel mai curajos dintre curajoși poate să nimerească într-o capcană și să-și piardă scalpul!

— Dragă Will, să știi că m-am descurcat bine!

— Cum a fost în „palat”?

— Foarte frumos. Ba chiar minunat, dacă nu mă înșel!

— Ia să auzim!

— A fost așa de bine, că v-am adus chiar și două hârtiute, hi-hi-hi-hi!

— Ce sunt astea?

— Două bancnote a câte o mie de ruble.

— *Behold!* Cum ai făcut rost de banii ăștia?

— Ca un adevărat pungaș de meserie, hi-hi-hi-hi!

— I-ai...?

— ... șterpelit. Da. De la prefect.

— Cum ai reușit?

— I-am luat puțintel din buzunarul lui.

— Dick, îl auzi? Șterpelit! Și chiar din buzunar!

— Nu, bătrâne Sam, nu ești un pungaș, spuse Dick. Eu cred că bancnotele astea ți s-au lipit de degete într-o ocazie cu totul onorabilă, nu-i așa?

— Exact așa e, Dick. Am mai șterpelit încă ceva.

— Încă ceva?

— Da. Când un tip ca mine izbutește s-o șteargă dintr-o temniță, nu pleacă cu mâinile goale. Lui Sam Hawkens nu-i plac jumătățile de măsură, chicoti el mulțumit.

— Dumnezeu știe de ce vorbești ca o căpetenie de tâlhari! spuse iarăși Will.

— Chiar asta și sunt, iar voi. Doi sunteți banda mea, hi-hi-hi-hi!

— Mulțam frumos, dar nu prea am chef ca-ntr-o bună zi să mă dau huța într-o spânzurătoare.

— Te-aș scăpa eu, Will, dacă nu mă înșel. Ia priviți, se deschide ușa! Iese domnul căpitan. S-a îmbrăcat în uniforma de cazac. Mai adineauri era în...

— ... gudron și câlți!

— Nu, se curățase cu gaz. Dar se schimbase în haine civile, iar acum văd că, după ce a ieșit din pivniță, și-a pus uniforma.

— În pivniță? A fost în pivniță?

— Da, el, încă alți doi și un anume Sam Hawkens. Ia uitați-vă la el, îl pofteste înăuntru pe izgonitorul de diavoli! O să vândă niște gogoși de toată frumusețea!

— Știi tu?

— Da, i-am auzit. Uite, că exorcistul s-a întors. Ia să auzim ce spune!

Bătrânul ridicase vocea. Dick și Will nu înțelegeau o boabă, dar Sam le tălmăci tot.

— Spune că diavolul a fugit la prefectură, ca urmare a descântecelor lui, iar acolo, de frică, s-a aruncat în sobă. Primejdia care amenința locurile acestea a trecut, e timpul ca toți să meargă spre casele lor cu inima împăcată. Lumea își face cruci și pleacă! Deci așa se procedează în țara asta binecuvântată! În America l-ar fi stâlcit în bătaie pe flăcău sau l-ar fi spânzurat de primul copac întâlnit în cale, hi-hi-hi-hi!..

— Plecăm și noi?

— Nu. Probabil că tânărul domn căpitan va vorbi cu cei doi paznici și tare aş vrea să aflu ce le spune.

Sam ghicise. Nici nu se împrăștiase bine mulțimea de curioși, că-l și zări pe căpitan ieșind din casă. Când acesta dădu cu ochii de cei trei și mai ales de șeful lor, care-l înfruntase atât de dur cu o seară înainte; la bal, găsi de cuviință că trebuie să le atragă atenția acelor străini în vreun fel. Se duse la amărății de paznici și, după ce le arse câteva biciuști pe spinare, începu să zbiere la ei:

— Căinilor! Vă învăț eu minte să vă mai nesocotiți îndatoririle! Numai din cauza voastră diavolul și mumă-sa i-au dat drumul prizonierului! Primiți-vă pedeapsa acum! Na... na... na...! Toată noaptea ați stat aici și aici să rămâneți până diseară fără apă și mâncare. Pe urmă o să mai primiți încă o sută de lovituri de bici pe spinare!

— Tătucă! se jelui unul din ei. O să ne prăpădim! Nemâncăți și nebăuți atâta timp! Și pe deasupra, bătuți! Nimeni n-ar rezista!

Căpitanul râse aspru.

— Ce să spun, mare pagubă! O să vă dau hrană lupilor!

— Îndurare!

— Gura, altfel pun să fiți legați și să vă azvârle piper în ochi!

Cazacii amuțiră. Căpitanul plecă, aruncându-le celor trei vânători de prerie o privire cât putu el de trufașă.

— O sută de lovituri de bici! strigă Dick Stone revoltat, după ce Sam îi tălmăci vorbele căpitanului. Prietene Sam,

cum ar fi dacă le-ar primi chiar el?

— Nu știi, să vedem!

— Și piper în ochi! Tare m-aș bucura să simtă și el o dată pe pielea lui ce bine e! îl completă Will.

Sam Hawkens se duse încetișor la cei doi cazaci.

— Oameni buni! Am auzit ce v-a spus căpitanul. Chiar, așa o să facă?

— Poți să fii sigur că da.

— Va fi vai și-amar de voi!

— Ce putem să facem, tătucă! Suntem nevoiți să ne lăsăm în voia lui.

— Și o spui așa de resemnat?

— Da, pentru că, oricum, nu pot să mai schimb nimic.

— Nu aveți pe nimeni care să plângă după voi?

Cazacilor li se umeziră ochii.

— Bătrâna și buna mea mămucă — ah, o să jelească amarnic! Și Marinka mea... o să moară de durere.

— Marinka este drăguța ta?

— Da. Sunt soldat de doi ani. Aș mai fi avut încă opt ani de militărie, iar Marinka m-ar fi așteptat, apoi aș fi luat-o de nevastă. Acum totul s-a sfârșit. Ah, Dumnezeuule, o să mă bată ca pe un câine!

Celălalt cazac își șterse și el ochii.

— Și tu? Ai și tu o iubită?

— Da, tătucă, o am pe dulcea de Rusinka. E săracă, dar are grijă de cei doi frați mai mici ai mei, căci părinții noștri s-au prăpădit.

— Trebuie că e o fată de ispravă, dacă nu mă înșel.

— Ah! suspină el. Camaradul meu o cunoaște, suntem consăteni. Cred că o să fie o mamă bună pentru orfani...

Era tulburător să-i asculți pe acești oameni simpli. Pe Sam îl cuprinse furia.

— La naiba! Aveți de gând să răbdați pedeapsa fără să crâcniți? Eu, în locul vostru, aș fugi.

— Tătucă, nu înțelegi. Ne-ar prinde și atunci ar fi mult mai rău.

— Dar trebuie să fie vreo posibilitate de a vă apăra de un asemenea abuz de putere!

— Nu..

— *Pshaw!* O să încerc, totuși, să vă ajut.

Unul din cazaci îl măsură pe Sam din cap până-n picioare, iar pe chip îi apăru un surâs firav.

— Iertare, tătucă, dar nu prea pari în stare să ne ajuți.

— Așa crezi tu? Hm! La voi toți bărbații fac armata?

— Nu, doar cei asupra cărora hotărâsc sorții, iar cei care au bani, pot să plătească pe cineva care să meargă în locul lor.

— Cât v-ar costa un înlocuitor?

— Cu două sute de ruble am găsi, poate, vreunul, dar cu trei sute, găsești câți dorești.

— Cum se procedează să faci rost de un înlocuitor?

— Te duci la gardianul din Verhne-Udinsk și, dacă-i dai cinci ruble, într-o jumătate de ceas îți aduce zece ratniki.

— Ce-ți aduce?

— Ratnikii sunt tineri apți pentru serviciul militar.

— Și unde se încheie afacerea?

— La căpitan.

— Și dacă-i respinge?

— Nu are cum, dacă sunt apți.

— Spuneți-mi numele voastre, ca să mi le notez!

— Pentru ce?

— O să aflați înaintea de a muri, hi-hi-hi-hi!

Sam își notă numele lor și plecă fără să le mai dea altă lămurire, iar cazacii îl urmăriră cu priviri nedumerite. Ajuns la camarazii săi, îi trase deoparte pentru a le vorbi. Le povesti cu de-amănuntul ce auzise în pivniță.

— Așadar, cazacul „Numărul 10” este un Adlerhorst, asta o știam deja, spuse Will Parker. Tatăl său adoptiv este și el aici, iar contele Polikev vrea să-l prindă și pe el. Asta nu trebuie să lăsăm să se întâmple. Vom pune noi mâna pe mișelul ăsta!

— Cumva folosindu-ne de prefect?

— Firește.

— Ești incorigibil! Ispravnicul este acum aliatul lui!

— Dar avem și noi atuurile noastre!

— Cu toate astea, va găsi el un mijloc să ne tragă pe sfoară.

— Să înțeleg că nu-l vei împiedica să plece?

— Deloc.

— Dar gândește-te, Sam, dacă-l ajunge din urmă pe Vasilkovici! Îl va omorî fără să stea prea mult pe gânduri!

— Nu se ucide chiar așa de ușor!

— Și apoi, „Numărul 10”, adică Gottfried von Adlerhorst, a plecat pe același drum și nu e însoțit decât de Gisa, buriatul. Dacă dă peste ei contele?

— Asta nu am cum s-o împiedic.

— Îi va măcelări.

— Hm. În orice caz, nu trebuie să ne lăsăm, purtați de sentimente. Trebuie să-l așteptăm aici pe Hermann. Și să sperăm că mâine o să vină, apoi el va hotărî ce e de făcut mai departe, căci este afacerea lui.

Până la urmă, Sam reuși să-i convingă pe cei doi.

— Așadar, ticălosul ăsta de prefect este un criminal, nu înceta să se minuneze Will. O să-i facem noi felul!

— Asta s-o lăsăm pe seama lui master Hermann. Deocamdată vreau să-i servim amicului ispravnic un aperitiv la marea bucurie care-l așteaptă, ca să priceapă că bunul plac nu se-ntinde la nesfârșit.

— Ce o să faci?

— O să vedeți imediat. Deocamdată văd că vine chiar cel de care avem nevoie.

— Un gardian? Ce vrei să faci?

— O să aflați când o să termin.

Jandarmul ieșise dintr-o casă învecinată și se îndrepta către ei. Avea o barbă imensă din care de-abia i se ghicea un nas cârn și roșu — semn că posesorul lui se cam dădea în vânt după votcă. Îi salută prietenos pe cei trei din mers.

— Tătuică, vino puțin! îl strigă Sam. Ai timp să-mi răspunzi la o întrebare?

Apărătorul ordinii se opri. Îl privi bine pe Sam, apoi îi pipăi cu un gest familiar buzunarele.

— Ai vreo sticlută la tine, tătuică?

— Nu.

— Atunci nici eu nu am timp.

Se întoarse și dădu să plece, dar Sam îl apucă de braț.

— Chiar ai chef de o dușcă?

— Întotdeauna am chef.

— Ei, poate 'om avea vreun leac.

— Atunci, veniți cu mine! spuse jandarmul și iar dădu să plece.

Sam, însă, îl ținu bine strâns, scoase din buzunar o rublă și i-o întinse.

— Câtă votcă poți să-ți iei cu asta?

— Sfântă Katinka! Mai multă decât pot bea într-un ceas!

— E a ta.

Jandarmul o înșfacă iute și-i dădu drumul în buzunarul de la pantaloni.

— Tătuică, ești un tip de ispravă! Ce pot să fac pentru tine?

— Îți voi da o însărcinare. Pe aici sunt de găsit ratniki?

— Sigur că da. Îi cunosc pe toți. Câți vrei — cinci, zece, douăzeci?

— Doar doi.

— Nu cumva pentru tine sau pentru lunganii ăștia doi?

— Nu, pentru două cunoștințe de-ale mele.

— Cât mai au de stat în armată?

— Numai opt anișori, râse Sam. Cât trebuie să plătesc?

— Dacă vrei să fii generos, atunci dai câte două sute cincizeci de ruble.

— Cu mare plăcere.

— Atunci, o să ți-i caut pe cei mai de ispravă. Vrei să mă duc la ei?

— Chiar te rog!

— Bun; să plec chiar acum?

— Bineînțeles.

— Dar nu pot.

— De ce nu?

— Pentru că ai uitat lucrul cel mai important.

Jandarmul luă o figură foarte demnă și spuse:

— Pe mine.

— Da, ai dreptate! Cât ceri?

— Ești un tătuc darnic și de onoare, așa că o să fiu cinstit cu tine. Dă-mi pentru fiecare câte trei ruble, așadar șase în total.

— Șase ruble?

— E prea mult? Ah, îmi pare rău!

— Nu, mi se pare prea puțin. Îți dau cinci ruble de fiecare, deci zece cu totul.

Gardianul își frecă nasul de parcă voia să se convingă că nu visase și că auzise bine. Îi luă mâna lui Sam și i-o sărută pătimaș.

— Da da, tătucă, ești un domn a-ntâia! Te voi servi cum se cuvine.

— În afară de asta, îți mai dau bani și ca să bei ceva cu cei doi înlocuitori pe care-i vei găsi.

Omul se holbă la Sam, nevenindu-i să creadă.

— Vorbești serios? Îl întrebă el nesigur.

— Da.

— Dar eu sunt un om cinstit și o să te întreb: știi cât pot să bea trei oameni ca mine?

— Pot să-mi imaginez. Cred că beți până cădeți sub masă.

— Vezi, că nu știi! Bem și sub masă!

— Mă bucur.

— Chiar o să faci cinste?

— Da.

Copleșit de o bunătate cum nu mai văzuse până atunci, apărătorul ordinii din Verhne-Udinsk își desfăcu larg

brațele și-l strânse pe Sam la pieptul său, începând să-l pupe zgomotos.

— Tătucă! Inimioară! Drăguțule! Ești un înger printre oameni, un mântuitor al tuturor necazurilor! O alinare a tristeților, un salvator al tuturor...

— Gata! Bine! îl domoli Sam pe gardian, după ce reuși să se smulgă din dezmierdările atât de speciale ale rusului și să-și aranjeze pălăria pe cap. Plătesc și cu asta ajunge! Dar nu sunt obligat să-ți suport și pupăturile. Abține-te! Fii atent, că mai pun o condiție: nu beți nici o dușcă până când nu mergem la căpitan să încheiem afacerea!

— Aoleu, o să fie cam greu!

— Eu așa, vreau.

— Dacă poruncești, o să te ascultăm, bineînțeles. Dar măcar îmi dai voie să-mi beau rublele pe care mi le-ai dat?

— Nu, pentru că o să te cherchelești.

Jandarmul se întristă.

— Tătucă, mă jignești! spuse el cu reproș. Cu o rublă nu pot să-mi iau decât trei sticlute de votcă, așa că, din ce să mă îmbăt? De-abia ajunge să stingi setea unui sugaci.

— Nu mai spune! Ce bebeluși drăgălași aveți pe aici, prin Siberia!

— Voi nu le dați pruncilor voștri câte un rachiu?

— Nu.

— Bieții copilași!

— Ba, mai mult, e interzis prin lege.

— Ce legi rele aveți! Așa-i că la voi nu domnește tătucul țar?

— Așa-i.

— Puteam să-mi închipui. Lui i-ar fi fost milă de bieții sugari. Pot ori ba să-mi beau rublele?

— Nu; când fac afaceri îmi place să fiu lucid. Adu-mi doi ratniki și apoi puteți să beți toți trei până când v-o ieși pe nas!

— Am înțeles. Unde să-i duc pe ratniki?

— La han. Într-o jumătate de ceas sunt și eu acolo.

— Bine, tătucă! Am zburat!

Făcu câțiva pași, se opri, apoi se întoarse.

— Iertare, tătucă! Am o nevestică bună și ascultătoare. Tare ce-i place și ei votca! Poate să bea și ea cu mine?

— Fie!

— Îți mulțumesc! Ești soarele bunătății și dărniceiei. Am fugit!

Iar se opri.

— Bunule tătucă, inimioara ta nu cred că ar vrea să lase cu buzele umflate pe cineva care nu merită așa ceva. Am o fetiță. Poate și ea...?

— Câți ani are?

— Cincisprezece veri și șaisprezece ierni.

— Și cumva, bea câte o sticlură pentru fiecare vară și iarnă?

Jandarmul cel iubitor de votcă chibzui puțin, apoi spuse:

— Dacă îi e sete mare, de ce nu? O mai ajut și eu un pic...

— Fir-ar să fie! Mai ai pe vreunul în familie la fel de însetat?

— Soacră-mea, tătucă — mama nevesticii mele...

— Și ea duce la băutură?

— O, mai bine ca mine, mai ales când e în toane rele! Și e tot timpul așa.

— Fie, ia-o și pe ea!

— Tătucă, nu-mi ajung vorbele să-ți spun cât îmi ești de drag! Dar vreau să... spuse el și se întinse iar să-l îmbrățișeze pe Sam, care se împotrivi.

— Hai, gata! spuse Sam și se dădu un pas în lături.

— Nevasta mea o să te prețuiască...

— Foarte frumos!

— Fata mea o să te îndrăgească...

— Și mai frumos!

— Soacra mea o să te îmbrățișeze, ca să-ți mulțumească...

— Ba o să-i interzic cu desăvârșire! Cară-te odată, amice! Dacă te mai întorci o singură dată, să știi că-ți iau afacerea și se alege praful de treaba cu votca.

— Doamne ferește! Fug, zbor, alerg! Într-o jumătate de oră totul va fi aranjat.

De data asta o luă la fugă de parcă era viața lui în joc.

Sam Hawkens își puse mâinile în șolduri și chicoti.

Will Parker veni la el nerăbdător.

— Poți să ne lămurești și pe nod ce naiba ai avut de discutat cu jandarmul ăla și de ce omul a plecat așa de grăbit? Singurul motiv pe care l-am priceput și noi a fost „votca”.

— Ei, unui adevărat vânător de prerie nici nu-i trebuie mai mult ca să ghicească și restul, hi-hi-hi-hi!

— Povestește-ne odată!

— *Slușaiuș*.

Will se uită pieziș la Sam, apoi i se adresează lui Dick Stone:

— Știi cumva ce spune?

— Habar n-am.

— Poate ne înjură.

— E posibil.

— Să știi că eu nu rabd așa ceva. O să-l... o să-l... hm...

— Hi-hi-hi-hi! chicoti Sam. M-ai întrebat dacă am înțeles, iar eu ți-am spus în rusește „la ordine”, dacă nu mă înșel!

— *Well*, spuse Will mulțumit, asta pot să rabd.

— Voiai să știi ce am vorbit cu jandarmul? O să aflați amândoi de îndată.

Și le povesti pe scurt cele discutate cu însetatul păzitor al ordinii locale.

— *Lack-a-day!* ^[12] spuse Will. Ce mai oameni și pe aici!

— Da. O să ne distrăm și o să ne facem prieteni, dacă totul depinde de sticlele de votcă.

— Dar va trebui să plătești!

— Pot să plătesc. Am bani peșin — două mii de ruble! Bancnotele astea trebuie să-și găsească stăpânii potriviți. Bănuiți acum ce am de gând să fac?

— Știu cine trebuie să primească banii, spuse Will. Sam ești un mare pișicher și un tip de ispravă. Vrei să-i răscumperi pe cei doi paznici, nu-i așa?

— Hi-hi-hi-hi! Îți merge mintea! O să am o vorbă cu căpitanul și o să mă... auzi, un huruit de trăsură, ia să vedem!

Dădură colțul străzii, tocmai la timp ca să vadă cum contele Polikev pleca. Avea două trăsură și era însoțit de zece cazaci călare.

— O șterge! spuse Dick.

— Lasă-l! zise Sam Hawkens. Nu ne scapă el. Acum, mai bine să vedem dacă în orașul ăsta afurisit există vreo bancă sau ceva de genul ăsta. Aș vrea să schimb bancnotele de două mii în mărunțiș.

— Aha, se amestecă și Will, căpitanul nu trebuie să bage de seamă nimic!

— Corect, frățioare! îl laudă Sam. Probabil că domnul căpitan încă nu a descoperit lipsa banilor, iar dacă eu îi flutur pe sub nas bancnotele de două mii, când voi merge să răscumpăr cazacii, poate să intre la bănuieli. Pe de altă parte, am nevoie de mărunțiș și pentru altele. La cârciumă îl așteaptă pe Sam Hawkens niscai gâtlejuri uscate și nu trebuie să le fac să-și piardă răbdările! Haideți!

9. Votca și cnutul

Cei trei nu găsiră în Verhne-Udinsk o bancă în toată regula, ci doar un fel de casă de schimb.

Înarmat cu mărunțișul atât de necesar, Sam își duse prietenii la cârciumă, unde îl găsiră pe jandarm, care sosise înaintea lor. Era împreună cu doi bărbați tineri și bine clădiți; își adusesese, bineînțeles și nevasta și fiica. Pe soacră-sa i se păruse mai bine să o lase acasă.

Când păzitorul legii dădu cu ochii de cei trei, sări în picioare de pe scaun.

— Tătucă, ei sunt oamenii pe care i-ai cerut. Sunt convins că o să fii mulțumit și de ei, dar și de mine.

— O să vedem. Au vreun act la ei?

— Da.

— Vreau să le văd!

Cei doi tineri îi dădură lui Sam Hawkens actele lor. Deși americanul nu era obișnuit cu scrierea rusească, reuși totuși să descifreze ce era mai important. Căzură repede la învoială. Sam le oferă celor doi ratniki o sumă convenabilă și le ceru să-l însoțească la prefect.

— Dar, tătucă, spuse jandarmul, cum rămâne cu votca făgăduită?

— O veți primi.

— Și banii mei?

— După ce totul va fi în ordine.

— Ai dreptate, dar nouă ne e sete. Trebuie să mai așteptăm așa de mult?

— Bine, deocamdată puteți să vă luați o sticlură!

— Una... una singură? Drăgălașa de nevastă-mea și scumpa de fiică-mea să sufere de sete?

— Cred că vă ajunge până ne întoarcem noi.

— Să ne ajungă? strigă jandarmul disperat.

— Ei, dragul meu frățior, sticlutele de colo nu sunt îndeajuns de mari? spuse Sam și arătă spre tejghea, unde stăteau înșirate clondirele pline ochi.

— Mari? Vai, tătucă, trebuie neapărat să-ți arăt cât de mari sunt?

— Acum?

— Le plătești?

— Firește.

— O să vezi!

Jandarmul luă o sticlă, o destupă, o puse la gură și o goli pe jumătate. Plescăi apoi din limbă și-și dădu ochii peste cap.

— Asta, da, băutură! Patru sticlute din astea într-o oră, ar fi un vis!

— Ei, nu vreau să fiu nepoliticos, dar dă-le și nevestei și ficei tale să guste din sticluta ta!

— Fără să aștepte să i se spună de două ori, jandarmul își împrăști provizia și le făcu fericite și pe cele două odoare ale sale, care arătau a fi foarte însetate.

Clătinând din cap, Sam Hawkens plecă împreună cu prietenii lui și cu cei doi ratniki. Cei trei mergeau semeț, cu pași măsuțați, lăsându-i pe cei doi cazaci să vină în urma lor. Micuțul Sam și cei doi lungani atraseră pe drum privirile tuturor celor cu care se întâlneau.

Ajunși la prefectură, fură întrebați ce vânt îi aducea pe acolo.

— Aș dori să-l văd pe domnul căpitan, spuse Sam.

Cel care-i întrebase îl cercetă din priviri pe Sam cam temător, căci se răspândise iute zvonul că nu era deloc bine să te pui cu mărunțelul străin.

— Ce treabă ai cu el? îl întreabă omul cu mare băgare de seamă.

— Ceva de care tu nu ai nevoie să știi, frățioare.

— Dacă-i pe așa, nu pot să-l anunț că ai venit.

— Treaba ta. Eu, oricum, o să merg la el.

— Neanunțat nu poți să intri.

— Și cine vrea să mă împiedice?

— Eu. Așa îmi cere regulamentul.

— Frumos! Ți-ai făcut datoria, așa că poți să te retragi cu conștiința împăcată, îi spuse Sam liniștit, apoi îl împinse la o parte și intră împreună cu ceilalți.

Ce putea să mai facă cel care fusese însărcinat cu paza prefecturii? Să se opună, nu îndrăznea, așa că începu să strige și să se agite.

La auzul hărmălaiei, ispravnicul dădu buzna afară.

— Ce e cu scandalul ăsta?

— Oamenii ăștia vor să meargă la domnul căpitan, îl lămuri slujbașul smerit.

— Nu primește pe nimeni.

— Așa le-am spus și eu, dar ei au intrat cu forța.

— La naiba! Au îndrăznit să dea năvală în casa mea?

— Nu vorbi aiurea, tătucă! râse Sam Hawkens. Asta nu e nicicum casa ta, ci a preabunului țar. Să înțeleg că fiul tău nu primește pe nimeni?

— Nu. N-are timp de voi.

— Ei, atunci o să-i fac eu timp. Unde s-a ascuns?

— Nu vă privește.

Sam își sprijini amenințător patul puștii de podea.

— Omule, te-am întrebat unde e? îl întreabă Sam aruncându-i o privire la fel de amenințătoare.

— În odaia lui, cedă ispravnicul, căci își amintise de episodul din sala de bal. Cred că mai doarme încă.

— Îl înțeleg, după încordarea de noaptea trecută! Cu toate astea, o să-l deranjăm! Am venit în interes oficial.

— Iar eu credeam că...

— Ce credeai, tătucă?

— A, nimic!

— Atunci, nu ne mai ține degeaba în loc, spuse Sam. Știa prea bine că prefectul făcuse aluzie la provocarea la duel și-l mai lăsa să se frământa puțin. Ne grăbim, continuă el. Insist să ne duci la el.

Până la urmă, ispravnicul nu mai avu încotro.

— Veniți!

Deschise ușa și-i lăsă pe musafirii cei nepoftiți să intre. În odaia lui, îl găsiră pe căpitan tolănit pe o canapea, cu o țigară atârându-i în colțul buzelor.

— Aha! spuse Sam Hawkens. Ia uite că nu doarme, ba, dimpotrivă! Se vede treaba că e tare ocupat. Bună dimineața!

Ofițerul sări ca ars și-i aruncă lui Sam o privire încărcată de mânie.

— Nu ți s-a spus că nu am timp? De ce dați buzna peste mine?

Sam Hawkens nu-și pierdu cumpătul.

— Avem o treabă foarte urgentă, spuse el calm. Pe tatăl tău l-am înștiințat, iar acum, vrei ori nu vrei, trebuie să ne ascuți și tu.

— N-am timp acum, mârâi căpitanul.

— Așa? întrebă Sam. Dar când ai timp? Noaptea te ascunzi în foișor, iar ziua dormi. Când se pot discuta cu tine chestiuni de serviciu? Fii atent, dacă nu vrei să ne ascuți, guvernatorul din Irkutsk va primi fără doar și poate o mică scrisorică, dacă nu mă înșel. Hai să n-o mai lungim! Ai timp sau trebuie să scriu scrisoarea?

Sam fu foarte convingător. Căpitanul nu mai îndrăzni să se opună.

— Intrați! spuse el îmbufnat.

Trioul intră împreună cu cei doi ratniki. Nu la mult timp veni și prefectul, care auzise de afară ce voiau cei trei turbulenți de la odorul lui de flăcău.

— Ce caută oamenii ăștia cu voi? îi întrebă grosolan căpitanul.

— Sunt ratniki și vor să înlocuiască doi cazaci. Asta-i pricina pentru care am venit la tine.

— Cine-i răscumpără?

— Eu. Te rog să pregătești hârtiile de care e nevoie!

— Pe cine vor să înlocuiască?

— Mai întâi vezi dacă sunt apți să fie înlocuitori!

— Îi cunosc. Amândoi sunt apți. Și, ca să vedeți ca sunt binevoitor, o să-i accept. Dar trebuie ca și voi să fiți binevoitori cu mine.

— Ce vrei de la noi?

— Să păstrați sub tăcere povestea cu diavolul! îi șopti el lui Sam, ca cei doi ratniki să nu-l poată auzi.

— Dacă tu însuși n-o să ne dai prilejul să vorbim, o să păstrăm pe veci secretul.

— Atunci, ne-am înțeles. Dar mai e ceva... trebuie să fi rezonabil și în cealaltă privință.

— Eu sunt întotdeauna rezonabil.

— Bun, te cred pe cuvânt. Acum, hai să facem înțelegerea cu înlocuitorii. Contractul trebuie semnat de cei doi și autorizat de mine.

Scoase dintr-un dulap două formulare și începu să le pună celor doi ratniki întrebările necesare. Când îi întrebă pe cine vor să înlocuiască, unul din ei arătă spre Sam.

— Noi nu știm. Întreabă-l pe tătucul aici de față!

— Bine. Așadar, numele lor! spuse căpitanul, uitându-se la Sam.

— Ar trebui să știi și singur, chicoti Sam. Sunt cei doi paznici care au stat astă-noapte la foișor.

Căpitanul sări ca un arc.

— Cum? Nu se poate! Altoră nu le pot da drumul! Cine naiba știa că pe ei îi vrei!

— Cum dorești. Atunci tot orașul o să afle într-o jumătate de ceas cine au fost cei doi demoni; ba chiar și guvernatorul va afla. Doar autoritățile cele mai sus-puse pot hotărî dacă un om care s-a făcut de râs în halul ăsta își mai poate păstra rangul de ofițer.

— Dar... dar... se bâlbâi căpitanul, o să-ți dai seama și singur că cei doi trebuie pedepsiți!

— N-am nimic împotriva. Dacă e pe-așa, eu îmi cruț banii, dar în schimb, tu o să-ți pierzi rangul.

Căpitanul se plimba prin odaie ca un leu în cușcă. Nu se putea hotărî deloc, până când Sam își pierdu răbdarea.

— Nu pot să aștept așa de mult. Ori — ori! Faci hârtiile?
— La naiba! Da!
— Și cei doi paznici nu pățesc nimic?
— Nu.
— Pot să se întoarcă nestânjeniți la casele lor?
— Din partea mea pot să se ducă și în iad!
— Acolo le-ar fi prea cald! Un cazac nu e obișnuit cu arșița, hi-hi-hi-hi! Fii așa bun și cheamă-i!
— Imediat.

Deschise fereastra și-i strigă pe cazaci. Aceștia veniră tremurând și șovăind. Erau convinși că le sunase ceasul pentru pedeapsa cea strașnică! De-abia când dădură cu ochii de american, în suflet le încolți o umbră de speranță, căci le promisese ajutorul lui.

— Veniți încoace, câinilor! mârâi căpitanul. V-am promis biciul, dar voi fi îngăduitor cu voi!

— Prostii! strigă Sam Hawkens. Nu te împopoțona cu podoabe false! Fă bine și întocmește contractele și nu mai spune minciuni!

Căpitanul își înghiți o înjurătură, dar înșfacă pana și scrise mai departe. Cei doi cazaci habar n-aveau ce se întâmpla, dar erau în al nouălea cer de bucurie că fuseseră iertați.

— Așa, acum semnați-vă! porunci ofițerul. Cine nu știe să scrie, să facă o cruciuliță în loc de nume.

De scris nici nu era vorba, dar cei doi cazaci învățaseră măcar să-și mângălească numele. Cu chiu, cu vai, nădușind din plin, reușiră să-și aștearnă numele pe hârtie. Apoi căpitanul semnă și el și se întoarse către cazaci:

— Știți măcar ce ați semnat?

Cei doi clătinară din cap.

— Prostănacilor! Hai că-i tare! Semnați și habar n-aveți ce! Flăcăi, ați scăpat de armată! Nu mai sunteți soldați!

— Sfântă Fecioară! Am scăpat de militărie! Cine ne-a răscumpărat? Și se întoarseră către Sam: Nu cumva tu, tătucă?

Cei doi cazaci se uitară lung la Sam, care nu prea arăta a bogătaş.

— Tu, chiar tu? îl întrebă nepotul faimoasei bunici care văzuse spiritul-broască.

— Ei, da! râse americanul. Aici aveți actele de eliberare și, atâta timp cât aveți aceste acte, nu mai puteți fi înrolați. Cât faceți pe drum până acasă?

— Câteva zile de mers.

— Atunci trebuie să vă cumpărați cai, nutreț pentru ei și provizii pentru voi.

— Tătuică, ce ușor vorbești! Dar noi nu avem bani!

— Asta nu e bine. Vorbiți cu domnul căpitan să vă dea ce aveți nevoie.

— Da, așa o să fac! râse acesta aspru. În trei zile sunteți acasă, dacă vă grăbiți. Prin urmare o să vă dau simbria pe trei zile și pesmeți.

— Numai atât? Broasca își închipuise mai mult!

— Ce broască?

— Spiritul. Știți de cine vorbesc?

Întrebarea îi privea pe cei doi cazaci.

— Vorbești cumva de broasca... se bâlbâi nepotul bunicii, aceea care păzește comoara?

— Da.

— Tătuică, spune repede ce știi despre ea?

— O să aflați, hi-hi-hi-hi! Uite, să nu o mai lungesc: printre altele broasca mi-a încredințat secretul că ea păzea o comoară pe care doar un cazac trebuia s-o dezgroape. Astăzi aproape că ați reușit voi doi, dacă nu ați fi fost tulburați chiar în ultimul moment.

— Ai auzit? îl întrebă cazacul pe camaradul său. Așadar nu am mințit!

— Nemaipomenit! se bâlbâi celălalt. Spune mai departe tătuică!

— Broasca vă compătimea, căci sunteți flăcăi de ispravă și voiati să-i dăruiti niscai votcă.

— Știe tot, pe legea mea! șopti primul cazac.

— Discuția mea s-a terminat când broasca a dispărut și s-a reîntors cu cincizeci de bancnote. Ultimele ei cuvinte au fost: „Uite aici bani! Cauți doi ratniki voinici, care vor să ia locul cazacilor și-i plătești. Ce rămâne împărți la cei doi eliberați, ca să-și cumpere și ei cai, ca să se întoarcă la casele lor și să se însoare cu iubitele lor!”

Sam Hawkens își încheie aici fabula. Vorbise în rusește și fusese cât putuse el de serios. Prefectul ascultase în tăcere și chiar căpitanul nu îndrăznise să scoată un cuvânt.

Cazacii și cei doi ratniki îi sorbiseră vorbele lui Sam. Când acesta termină, nepotul bunicii spuse:

— Sfinte Sisoe! Chiar ți-a dat bani pentru noi?

— Cincizeci de bănuțe fix!

— Cerule mare! Câți bani sunt cu totul?

— O să vedem îndată. A, mi-am adus aminte! A mai pus o condiție, de care era să uit.

— Ce condiție?

— Chiar eu trebuie să vă cumpăr caii și merindele, ca să nu fiți trași pe sfoară!

— Asta e bine, e, foarte bine!

— Și apoi trebuie să nu mai zăboviți o clipă, ci să purcedeți imediat la drum.

— O, plecăm cu mare plăcere!

— Acum veniți aici, la masă, ca să vedeți câți bani vă dau!

Sam Hawkens dădu banii mai întâi celor doi ratniki, care-i înșfăcă răpitorii, cu niște fețe foarte mulțumite.

— Așa, răsă americanul, pe voi v-am plătit. Pentru voi broasca nu a pus nici o condiție, așa că puteți bea câtă votcă poftiți, hi-hi-hi-hi!

Ratnikii se uitară unul la celălalt și apoi rânjiră cu gura până la urechi.

— Ce de bani! Putem să bem cât vrem de banii ăștia! Nu vrei să vii cu noi?

— Nu.

— Atunci, rămâi sănătos! Ne găsești la cârciumă!

Cei doi plecară grăbiți. Dacă nu i-ar fi întors din drum căpitanul, ca să le dea echipamentul, e sigur că și-ar fi băut fără să stea prea mult pe gânduri o mare parte din bani.

Sam împărți apoi restul de bani în două părți egale, după ce puse mai întâi deoparte suma promisă jandarmului.

— Așa! Țștia sunt ai tăi — și ățtia, — ai tăi! Mai numărați încă o dată!

Cei doi cazaci se uitau la bani ca amețiți; nu găseau cuvinte pentru fericirea care dăduse peste ei și nici nu aveau timp să se gândească prea mult la asta. Se aruncară la picioarele lui Sam și tot dădeau să-i sărute mâinile.

— Prostii! spuse Sam Hawkens mișcat. Dacă vreți să-mi mulțumiți în vreun fel, ridicați-vă și purtați-vă demn! Puneți-vă bine banii!

Cazacii se repeziră și, într-o clipită, bancnotele fură puse la loc sigur.

— Așa! Acum, cărăbăniți-vă! Adică, ieșiți, dar nu plecați de tot, căci mai am ceva de vorbit cu voi. Așteptați-mă afară! Mai am ceva de aranjat pe aici. Înainte, marș!

Cei doi dispărură ca și ratnkii, uitând să-l mai salute pe căpitan.

După ce se închise ușa în urma lor, în cameră se așternu un timp tăcerea. Dinspre colțul unde prefectul stătuse tăcut și cu brațele încrucișate se auzi un tușit. Căpitanul înțelese că pe el îl privea și că era un avertisment să spună și el ceva. Îl întrebă pe Sam:

— Cei mai vrei de la mine?

— Ar trebui să știi și singur.

— Atunci nu te-aș mai întreba.

— Ce mai încolo și-ncoace? Îmi cer dreptul care mi se cuvine: satisfacție!

— Ah! spuse căpitanul. Credeam că totul s-a rezolvat.

— Eu zic că nu. Știu doar că ai fost împiedicat să dai ochii cu mine. Te-ai ascuns împreună cu tatăl tău în foișor, unde v-ați jucat de-a diavolul și mama lui!

— Noi? Exclus! sări prefectul. Am fost acasă.

Sam Hawkens îi zâmbi ironic.

— Hi-hi-hi-hi! Și atunci de ce nu v-a găsit acasă contele?

— Ce știi tu despre asta?

— Mai mult decât tine. Oricum, ce spui tu e de tot rasul. Fiul tău tocmai a recunoscut că ați fost în foișor.

— E o minciună! se înfurie prefectul, care nu auzise ce-i sușotise căpitanul lui Sam mai devreme.

Sam Hawkens se încruntă.

— Tătuca ispravnic, îl avertiză el, te sfătuiesc să nu mă jignești! În primul rând, nu ai tu căderea să te pui cu mine, în al doilea rând, eu nu negociez cu tine, ci cu fiul tău, iar în al treilea rând, din gura bătrânului Sam Hawkens nu iese niciodată o minciună și asta din principiu! Sunt prea mândru ca să mint. Înțeles?

Dick și Will se uitau pe furiș la Sam, neînțelegând ce spunea el, dar pricepând că se petrecea ceva deosebit.

Sam era de-a binelea înfuriat. Îl fulgera din priviri pe prefect când, din fericire, căpitanul interveni:

— Este o neînțelegere. Povestea cu diavolul este ca și îngropată!

— Stai! îi tăie vorba Sam. Adevărul întâi de toate! Mai devreme nu ai cerut tu pe furiș să păstrez tăcerea?

— Așa am făcut, iar tu...

— Eu am fost de acord. Dar tu te-ai dat de gol cu rugămintea ta!

— Mă rog...

— Așadar, eu nu am mințit, ispravnice! Ia aminte! Și acum, la obiect! Cum rămâne cu duelul?

— Nu mai e valabil, își dădu cu părerea căpitanul. Tu mi-ai făgăduit că vei fi rezonabil și în privința asta, dacă eu voi fi de acord cu înlocuirea cazacilor.

— Nu, zău! spuse Sam. Dacă te las să scapi, asta numești rezonabil?

— Nu mai căuta nod în papură! se rățoi căpitanul, îmi dai cuvântul tău, sau ce naiba?

Sam pufni în râs.

— Ah, mare șmecher ești! Da, îți dau cuvântul meu. Nu mă mai bat cu tine. Renunț. Bătrâna mea Liddy — așa o cheamă pe pușca asta — s-ar putea rușina dacă aș aținti-o asupra unuia ca tine. Suntem chit. Dar, bagă de seamă! Să nu te mai pui niciodată de-a curmezișul! E valabil și pentru tine! mârâi el, întorcându-se către prefect, care încremenise. Adio, nefericiților!

Cu acestea, Sam Hawkens ieși țanțoș din încăpere. Dick și Will veniră după el.

— *Good day*, pungaș bătrân! îi trânti Dick din mers prefectului.

— *Fare well*, ticălosule! rânji Will către căpitan.

Ieșiră trântind ușa în urma lor.

Tatăl și fiul erau într-o stare de nedescris. Ei, care stăpâneau peste întregul ținut, să fie puși la punct de străinii aceia vagabonzi!

— Să mă ia naiba dacă nu sunt buni de spânzurătoare! spuse țâfnos căpitanul și izbi cu pumnul în masă.

— Mda, mârâi și prefectul. Îi bănuiesc foarte serios pe mișeii ăștia, că de la ei ni se trage pățania de azi-noapte.

— Nu e cu puțință!

— Cum de nu? Încă de ieri s-au interesat de cazacul „Numărul 10”.

— Înghiți-i-ar iadul de netrebnici! Ce le-a trebuit să se amestece în treburile noastre?

— Asta mă întreb și eu, spuse prefectul. Urmăresc ei vreun scop ascuns, iar noi trebuie să fim cu ochii în patru.

— Ți-e frică de ei?

— Frică-nefrică, e bine să fim atenți. Aluzia piticului de american la conte m-a pus pe gânduri. Chiar pare să știe ceva.

— Ce poveste afurisită! Și ce părere ai despre bani? Eu cred că sunt mână în mână cu cazacii, altfel de ce s-ar fi amestecat să le răscumpere eliberarea?

— Cu siguranță că așa este! Ceva nu e în regulă.

— Mă chinuie rău gândul că am fost nevoit să-i eliberez pe cazaci. Tare aş vrea să le iau banii înapoi!

— Cum şi unde? N-ai nici un motiv întemeiat.

— Ce-mi pasă mie de motive întemeiate? Iau pur şi simplu câţiva oameni cu mine, îi pândesc la ieşirea din oraş şi le cer totul înapoi; şi banii şi actele pe care am fost silit să le eliberez.

— Nu merge!

— De ce nu? Sunt superiorul lor şi am să găesc eu cu uşurinţă o justificare legală în faţa colonelului.

— Nu asta ar fi problema. Dar dacă ciudatul ăsta de american cu ţeasta roşie află că i-ai jefuit pe protejaţii lui, vine iarăşi pe capul nostru.

— Dar de ce trebuie să afle? Vrea să cumpere doi cai şi asta nu ia mult timp. După aceea, cazacii trebuie să plece, iar eu ştiu pe ce drum o vor lua.

— Ar fi foarte bine să le luăm actele înapoi.

— Şi banii. Câinele ăsta de străin îşi va închipui că cei doi au plecat şi nu-şi va mai face griji pentru ei. De îndată ce şi el va pleca din Verhne-Udinsk, cea doi nemernici îşi vor primi pedeapsa promisă. Voi reuşi să fac ce ai făcut şi tu cu contele — să le iau înapoi actele şi banii.

— Că veni vorba — le-ai pus bine?

— Da.

— La loc sigur? Le-ai ascuns?

— Prostii! Cum să ascund o fiţuică? Dacă ar descoperi-o cineva, n-ar fi deloc bine. Trebuie s-o ardem şi s-o ştergem de pe faţa pământului, pentru totdeauna, însă banii o să-i ascund, să nu-i găsească mama ta!

— Unde le-ai pus?

Ispravnicul îşi duse liniştit mâna la buzunar, apoi se uită fix la fiul său. De spaimă, uită să mai şi răspundă.

— Ei?

— Gol... gol! se bâlbâi prefectul.

— Ți-ai pierdut minţile?

— S-au dus?... de-a binelea!

Bătrânul își întoarse pe dos buzunarul.

— Nu cumva le-ai pus în altă parte?

— Nu.

De tulburare, îi tremurau mâinile. Se scotoci iarăși, dar fără rezultat.

— Poate le-ai scăpat pe lângă buzunar. Trebuie să fie jos în pivniță.

Se duseră grăbiți în pivniță. Căutară și acolo, dar... nimic!

— În numele lui Dumnezeu... nu sunt! strigă căpitanul.

— Nu-mi dau seama ce s-a întâmplat! bâigui bătrânul.

— Eu nici atât! Erau lucruri care trebuiau puse deoparte cu mare grijă!

— Sigur le-am pus în buzunar! Cred că cineva mi le-a furat!

— Asta-i bună! Cine putea să le fure?

— Nu știu!

— Cine a stat așa de aproape de tine, încât...

— Numai o singură persoană: tu! răcni ispravnicul.

— Eu?

— Da tu! E singura posibilitate!

— Nemaipomenit!

— Ivan! Scoate banii — acum!

— Eu... să-i fur? E o prostie!

— Termină cu teatrul! Oi fi vreun înger în care să pot avea încredere?!

— Vezi că mergi prea departe, fii atent! Banii nu sunt la mine și cu asta, basta!

Se întoarseră în casă. Ivan începu să se plimbe prin cameră ca un leu în cușcă. Aruncă o privire pe fereastră, apoi spuse:

— Vezi că am dreptate? spuse el cu răutate. În fața hanului sunt doi cai. Îi recunoști?

Bătrânul se uită peste umărul fiului său.

— Sunt armăsarii hangiului.

— I-a vândut cazacilor. Ia uite, străinii ies și se uită la ei. Cazacii trebuie să plece și vreau să le ies înainte.

Se duse degrabă la grajd, își înșeuă calul și plecă însoțit de șase cazaci. Merse preț de un sfert de ceas, închipuindu-și că nu-l observase nimeni.

10. Un înger, un tâlhar și un pungaș

Celor doi cazaci proaspăt eliberați le ajunse la urechi vestea că hangiul avea doi armăsari de stepă pe care voia să-i vândă la un preț de nimica. Aceasta fu pricina pentru care americanii se duseseră împreună cu cei doi proprietari ai așa-zisei comori într-acolo. Sam Hawkens voia să cumpere caii pentru cazaci.

Hanul era plin. Toți discutau aprins despre cele întâmplare în sala de bal. Când Sam intră însoțit de ceilalți, fu întâmpinat cu strigăte. Toată adunătura de cheflii îi pofti pe toți cinci să vină în mijlocul lor.

Sam îi refuză, căci cel mai important era să-i pună la drum pe cazaci. Dacă ar fi apucat să guste din rachiu, cu siguranță că pe flăcăi nimeni nu i-ar mai fi putut opri. Hangiul le arată de îndată caii. Tot el le dădu și de-ale gurii și tot la un preț rezonabil!

Caii fură scoși în curtea hanului. Sam ieși să-i cerceteze cu luare-aminte când, deodată, văzu cum, în fereastra odăii prefecturii, căpitanul discuta aprins cu tatăl său și arăta înspre Sam.

— *Egad!* murmură Sam. Ce-or avea de discutat despre mine căpitanul și prefectul? Hopa, au dispărut amândoi. Asta îmi dă de gândit!

Se întoarce la han, le spuse celor doi cazaci să iasă afară și să fie cu ochii în patru pe clădirea prefecturii și, dacă văd ceva deosebit, să vină să-i spună imediat.

Nu după mult timp, nepotul bunicii se întoarce.

— Tătuică, domnul căpitan a plecat cu șase cazaci.

— Încotro?

— Înspre apus, în stepă.

— Pe acolo trebuie să o luați și voi!

— Chiar pe acolo.

— Așa! Hm!

Sam schimbă câteva cuvinte cu Dick și cu Will, apoi îi întreabă iarăși pe cazaci:

— Cunoașteți bine locurile prin care trebuie să treceți? E regiune muntoasă?

— Nu, mai degrabă de șes. Nu e nici pădure; doar la o depărtare de un ceas sunt niște stânci.

— Cât de înalte sunt?

— Arată ca un bârlog unde odinioară și-au avut lăcașul niște uriași și care acum s-au surpat. Unele stânci sunt foarte înalte.

— De unde poți să vezi dacă vine cineva dinspre oraș?

— Dacă ocolești și intri acolo dinspre nord și nu dinspre răsărit.

— E bine și așa. Pe acolo am s-o iau.

— Cum? Printre stânci, tătucă?

— Da, ca să vă pot apăra.

— Apăra? De cine?

— De căpitan..

— Crezi că are de gând să ne atace? strigă cazacul speriat.

— Închipuie-ți că va încerca. Este, totuși, ofițer și, ca soldat, trebuie să știe că acela este locul cel mai potrivit pentru a-și duce la îndeplinire planurile. Așadar, am să fac un ocol împreună cu prietenii mei. Voi doi, însă, plecați puțințel în urma noastră și mergeți la pas prin pășunea cu stânci. Cheamă-ți camaradul și așteptați până plecăm noi!

Sam Hawkens și cu cei doi lungani se duse la tabăra de corturi. În apropierea cortului buriaților, caii lor pășteau liniștiți.

Karpala îi văzu venind și le ieși în întâmpinare.

— Te vei duela cu căpitanul? întreba ea.

— Nu acum — de fapt, niciodată.

— Ah, ce bine! Îmi ești prieten, tare m-aș întrista dacă te-ar răni. Încotro ai de gând să pleci acum?

— Înspre stepă. Căpitanul pune la cale o răutate, pe care am de gând s-o împiedic.

— Ești un adevărat erou!
— Ei, mai sunt și alții, dacă nu mă înșel!
— Ești modest. Nu cunosc decât puțini bărbați la fel de neînfricați.

— E cumva o cerere în căsătorie, hi-hi-hi-hi? Ce-ar spune Bogumir, dacă ar auzi?

— Bogumir! E bine că-i știi numele. Sunt îngrijorată pentru el. Voia să meargă la Selenga, râul cu țânțari. Și închipuie-ți că un locotenent însoțit de douăzeci de oameni a plecat chiar într-acolo, căci un negustor, care vine des pe aici și-l cunoaște pe „Numărul 10”, le-a spus în ce direcție a luat-o fugarul!

— Liniștește-te, copila mea! Aștept să vină fratele lui și apoi plecăm cu toții înspre Selenga. Nu-ți fie teamă pentru „Numărul 10”!

— Mi-ai luat o piatră de pe inimă, căci am încredere în tine.

— Hi-hi-hi-hi! chicoti Sam încântat. Inimioara ta de fecioară! Bate numai pentru el?

Karpala se uită drept în ochisorii lui înveseliți.

— Poți să mă încerci. Dar eu îți spun că inima îmi bate pentru toți nefericiții. Ce părere ai despre toți sărmanii, deportați?

— Aceeași ca și tine.

Fata dădu nerăbdătoare din cap.

— Chiar ca și mine? Habar n-ai ce cred eu.

— N-ai spus „sărmanii deportați”? Îi compătimești, ți-e milă de ei, nu-i așa?

— Ești foarte perspicace, spuse ea și, după ce reflectă puțin, spuse: Ai auzit cumva de „Îngerul deportaților”?

— Da și mai cu seamă în ultimele zile.

— Știi și cine este?

— Nu. Se fac tot felul de presupuneri. Unii cred că ar fi într-adevăr sau, cel puțin, un spirit bun, o zână sau ceva de soiul ăsta. Cei mai deștepți știu sigur că este un om, dar nu sunt cu toții de acord că ar fi femeie sau bărbat.

— Și ce se povestește despre înger?

— Că-l eliberează pe orice deportat care se află prin preajmă, în măsura în care este demn de a fi ajutat. Pe cei netrebnici îi trimite înapoi în mâinile autorităților.

— Este adevărat! se aprinse Karpala.

— Știi tu sigur?

— Ei, toată lumea vorbește, spuse ea precaută.

— Dar asta nu dovedește nimic, stăruie Sam.

Karpala caută să-i răspundă ceva, dar nu găsi ce și se mulțumi doar să dea din umeri.

— Unora o asemenea persoană li se poate părea într-adevăr un înger, continuă Sam. Trebuie să fie mulți deportați care nu-și merită soarta tristă, dacă nu mă înșel.

— O, sute de mii! strigă Karpala înflăcărată. Tocmai de aceea îngerul și-a propus să-i treacă granița pe cei care merită!

— Se spune că unii l-ar cunoaște.

— Vai, asta nu se va întâmpla niciodată! Îl cunosc numai oamenii lui, care mai degrabă și-ar da viața decât să-l trădeze.

— Doar oamenii lui? Hm! Eu știu pe cineva care e cu totul străin și totuși îl știe bine pe înger.

— Nu se poate!

— Ba da! Este o femeie, nu-i așa?

Sam îi aruncă o privire cu subînțeles pe sub borul pălăriei.

— Da.

— E necăsătorită?

— Da.

— Nu e o fată obișnuită, ci chiar fiica unei căpetenii de vază.

— Da.

— Are un nume drăgălaș?

— Ce nume?

— Karpala.

Zăpăcită, fata se dădu câțiva pași înapoi. De-abia acum băgă de seamă privirile șirete ale străinului, pe care, în înflăcărarea ei, nu le observase.

— Despre cine vorbești?

— Despre tine! râse Sam.

— Crezi că eu aș fi „Îngerul deportaților”?

— Da, inimioară, așa cred. Și acum spune-mi dacă am dreptate.

Karpala se eschivă.

— Sau nu ai încredere în mine? spuse Sam, foarte serios.

— Ah, cum ar putea cineva să nu aibă încredere în tine? Doar ieri i-ai luat partea bietului cazac „Numărul 10” împotriva căpitanului și ispravnicului și... se uită cercetător în ochii lui Sam, n-o să spui nimic?

— Mai degrabă îmi rup o mână sau un picior!

— Bine, atunci! Da, mi se spune „Îngerul deportaților” pentru că i-am ajutat pe unii dintre ei. Ah, tu ești străin de țara asta și nu știi în ce mizerie adâncă trăiesc nefericiții ăștia!

— Dă-mi mâna! Îți voi păstra secretul cu sfințenie. Sunt sincer uimit de tine, Karpala!

— De ce?

— Să fii „Îngerul deportaților” cere mult curaj și nu mă așteptam de la o fată atât de tânără să fie așa de neînfricată.

Karpala spuse:

— Curajul unei femei este altfel decât cel al unui bărbat. Voi aveți un curaj distructiv sau autodistructiv, pe când noi avem curajul de a salva și de a ajuta.

Dintr-o dată, Karpala păru altă femeie. Vorbea apăsător, iar ochii îi exprimau o fermitate neobișnuită.

— Karpala, nu sunt doar uimit, ci te admir, spuse Sam Hawkens foarte sincer. Totuși, nu poți să ajuți un arestat fugit fără să-ți riști și tu viața!

— Ei, da, e puțin primejdios, spuse ea zâmbind. Dar trebuie să știi că am multe ajutoare. Toate neamurile

buriatilor și tungușilor îmi dau ajutorul lor, îi luăm cu noi pe deportații evadați, îi ascundem pe fiecare într-un loc diferit, apoi îi adunăm într-un loc când îi ducem la graniță. Îi îmbrăcăm pe unii în haine de buiriați, pe alții în haine de tunguși și așa nu pot fi recunoscuți. Dar să știi că nu e chiar așa de ușor. Adesea dăm peste soldați, care fac razii pentru a-i căuta pe fugari și de aceea de multe ori se întâmplă să-i descopere.

— Părinții tăi știu?

— Firește! Tot poporul meu știe. Tocmai de aceea trebuie să devin soția căpitanului. Tatăl meu și Lama s-au făcut vinovați odată de faptul că o trupă mare de evadați ajutați de ei au fost împresurați de soldați chiar când ajunseseră la granița chineză. Bieții de ei au hotărât că ei mai bine mor decât să se predea, așa că s-au aruncat în apa unui râu și s-au înecat toți.

— Îngrozitor!

— Da. Amândoi au fost așa de impresionați, încât au făgăduit solemn ca de atunci înainte să salveze orice evadat demn de a fi ajutat. Din această zi au fost trecuți granița sute de fugari. Nu cu mult timp în urmă, Lama s-a gândit că ne-ar fi mult mai ușor dacă aș deveni soția unui ofițer influent. Așa că tatăl meu a trebuit să-i promită că voi fi soția căpitanului Ivan Rapnin, pentru a putea afla de îndată ce se va întreprinde împotriva deportaților.

— Dar e foarte riscant. Dacă ai fi descoperită că ești spioană, ce s-ar alege de tine? Te-ar aștepta munca silnică pe viață în minele din Nertsinsk!

— Știu! spuse fata netulburată. Însă cum aș putea să-mi dovedesc afecțiunea față de deportați, dacă n-aș risca?

— Îl iubești pe căpitan?

— Cum aș putea? Îl disprețuiesc!

— Și cu toate astea, vrei să te căsătorești cu el?

— Dar trebuie! Jurământul tatălui meu...

— Prostii! mârâi Sam. Jurământul ar fi trebuit să însemne că tu, prin căsătoria ta, i-ai putea ajuta mai bine

pe deportați și, când colo, nu are altă urmare decât pierderea libertății tale alături de un barbar!

Karpala lăsă capul în jos, fără să răspundă.

— Acum poți fi de mare ajutor, continuă Sam Hawkens. Ia gândește-te ce vei face dacă după nuntă căpitanul va fi mutat din Siberia?

— Ai dreptate. Ce să fac?

Americanul clipi jucăuș din ochi.

— Ce să faci? Să te încrezi în Sam Hawkens. Hi-hi-hi-hi! Nici el nu poate să-l sufere pe nemernicul ăla de căpitan și va avea el grijă ca treburile să se rezolve, dacă nu mă înșel!

— Mă încred în tine, spuse ea simplu, și-i întinse mâna.

— Chiar? chicoti el. Ca ieri când te-am găsit în apă și i-am tras căpitanului un glonte drept în căciuliță?

— Ba mai mult! râse ea înveselită. Acum te cunosc și o să-ți dovedesc că am încredere în tine. Ascultă-mă: chiar astăzi avem un convoi de trecut granița, însă ne lipsește ceva — armele. Pentru fugari sunt foarte importante armele, ca să se poată apăra de urmăritori și ca să vâneze pentru a-și asigura hrana. Avem nevoie de puști, praf de pușcă și plumbi pentru ei și pentru noi.

— Nu puteți să le cumpărați?

— Ar bătea la ochi. Ne-ar trece prin ciur și prin dârmon, căci ne-ar suspecta de răzmeriță împotriva cârmuirii.

— Vreți să vă faceți rost de cele necesare pe ascuns? Nu-i rău. Unde v-ați gândit să căutați ce vă lipsește?

— Prefectul are o mulțime de praf de pușcă și de plumbi, ba are chiar și puști.

— Aha! Și unde se află depozitul acesta?

— În prefectură, chiar lângă odaia unde doarme Rapnin.

— Extraordinar! Doarme acolo lângă depozit? Ce periculos!

— Nu e chiar așa, căci nu știe nimeni în afara alor săi.

— Acolo trebuie să mă strecur eu? Ascultă, Karpala, treaba asta nu-mi place deloc. Nu sunt prieten nici cu căpitanul, nici cu tatăl lui. Amândoi sunt niște pungași. Să

le joc feste pot oricând, cu mare plăcere, dar să-i jefuiesc, pușchea pe limbă! Bătrânul Sam Hawkens nu se amestecă într-o afacere ca asta!

Karpala plecă fruntea rușinată, apoi, spuse:

— Și dacă avem nevoie de arme pentru ceva special?

— Ce vrei să spui? întrebă Sam.

— Am aflat de la un om de-al nostru de încredere că ispravnicul pune la cale o trădare. Vrea să vândă armele încredințate lui unui trib de mongoli și are de gând să ceară bani buni pentru ele.

— Și apoi? Povestea nu se poate să nu iasă la iveală.

— Rapnin va arunca vina pe alții. Cine știe cine are să plătească oalele sparte?

— Hi-hi-hi-hi! chicoti Sam. Așa stau lucrurile? Ei, atunci, sunt gata să pun eu mâna pe ele înaintea altora. În felul ăsta, ispravnicul o să capete pedeapsa pentru dispariția armelor pe bună dreptate. Dar, spune-mi, te rog, nu putem să scoatem armele printr-o șiretenie? De pildă, am putea pune mâna pe cheie! Uite ce idee mi-a venit: ieri seara, la bal, am văzut că isprăvniceasa avea o poșetuță.

— Aha, știu ce vrei! Da, când iese undeva seara își ține cheia cu ea.

— Așa m-am gândit și eu. Atunci, fii atentă, Karpala: părinții tăi trebuie să-i invite diseară pe prefect cu soția și fiul la voi acasă și să-i rețină cât pot de mult. Crezi că se poate?

— E foarte ușor. Dacă mă arăt doar un pic prietenoasă cu căpitanul, ai lui vor fi foarte încântați și vor uita să mai plece acasă!

— Bun. În lipsa lor, Sam Hawkens o să-și facă treaba cum știe el mai bine, hi-hi-hi-hi! Putem să scăpăm și de servitorii care locuiesc în casă?

— Cred că da. Am să trimit apoi buriați care să-i ducă la han. Oamenii vor crede că pot să se bucure și ei de o votcă, dacă stăpânii sunt în vizită la noi acasă.

— Nu ne mai rămâne decât să luăm cheia. Diseară trebuie s-o împrumutăm puțin de la isprăvniceasă.

— Este nespus de greu!

Sam Hawkens chicoti bine dispus.

— Dacă e bal, bal să fie!

Nu după mult timp, planul era făcut. Se puse la cale totul; prietenii Karpalei fură înștiințați unde vor găsi armele. Pentru a spulbera orice bănuială, Sam se gândi să facă un drum fără rost în stepă, împreună cu prietenii lui și să se întoarcă abia mai târziu la corturile buriatilor.

Karpala dispăru în cortul părinților. Sam înșeuă caii și se duse la han, unde era așteptat cam de mulțor.

— Unde-ai fost până acum? îl întrebă Dick Stone.

— Ne-am plictisit îngrozitor, spuse și Will Parker.

— Trebuie să vă spun ceva important, dar acum, pe cai!

Le mai spuse cazacilor să plece cam la un sfert de oră după ei și să meargă încet, așa cum îi învățase mai devreme.

Plecară toți trei. Merșeră mai întâi la pas, apoi o porniră în galop. Călăreau printr-un ținut de șes, unde aerul era limpede, încât se putea vedea departe.

Merșeră preț de un sfert de oră, până văzură cum în stânga se ridicau nori de aburi.

— Am ajuns? întrebă Will Parker.

— Cam așa ceva, îi răspunse Sam Hawkens. Unde sunt pășuni, e umezeală și unde e umezeală, se înalță aburi. Prin urmare, tocmai am intrat în pășunea cu stânci.

— Negura asta ne este foarte prielnică, pentru că nu putem fi văzuți de căpitan.

— Dar nici noi nu-i putem vedea pe el și pe oamenii lui.

— Asta este! Dar noi, ca niște adevărați oameni din Vestul Sălbatic, știm cum să le dăm de urmă!

Locul era presărat cu măcănișuri și copaci. Mai merșeră o bucată de drum, apoi se opriră, își legară caii, își luară armele și o porniră tiptil-tiptil pe jos.

În fața lor se ridicau bolovani masivi și sterpi. Înaintau anevoios, căci erau împiedicați de nenumărate desigururi și băltoace. În sfârșit, ajunseră la masivul stâncos. De-abia acum văzură până unde se întindea învâlmășeala de stânci, și-și dădură seama că se aflau chiar în mijlocul lor.

Sam dădu din cap mulțumit.

— E bine. Pe partea cealaltă căpitanul și oamenii lui se vor opri ca să-i pândească pe cazaci. Oricum, tânărul domn s-a ascuns pe după stânci. Haideți, să urcăm până sus și apoi să coborâm pe dincolo, dar cu mare atenție, să nu ne vadă cineva!

Nu după mult timp ajunseră sus, în creștet. Aruncară o privire de jur-împrejur și văzură un cazac care inspecta câmpia, îndreptându-se către oraș.

— Este o santinelă, își dădu cu părerea Dick. E clar, căpitanul nu poate fi prea departe.

— Uite, că-l și văd, râse Sam. La stânga, în spatele bolovanului acela colțuros; mai este cu cineva, dacă nu mă înșel. Am avut dreptate, vrea să-i atace pe cazaci. Ei, dar i s-au cam încurcat socotelile!

— Coborâm?

— Da, e cel mai bine. Aici, în dreapta, e un jgheab care duce înainte. Pe acolo nu o să putem fi zăriți și poate că o să ne apropiem așa de mult de flăcăi, încât o să auzim fiecare vorbuliță din discuția lor. Ah, vedeți punctul ăla de acolo?

Sam arăta înspre oraș.

— Yes, spuse Will. Sunt cazacii noștri.

— N-o să dureze prea mult până or să ajungă aici. Vedeți, santinela i-a și zărit! Vine încoace să dea de veste — ia uite, eroii noștri cum încalecă! Sunt gata să le iasă în cale din ascunzătoarea lor ca niște potlogari! Neprețuită țară, Siberia! Acum, iute, jos! Cu cât suntem mai repede jos, cu atât mai bine, dacă nu mă înșel.

Coborâră cu mare atenție. Jos, se postară strâns înghesuiți unul în celălalt, în spatele unei stânci înguste,

dar suficient de înalte. De partea cealaltă a stâncii se găseau căpitanul cu oamenii lui. Așa cum își dorise Sam, puteau auzii tot ce vorbeau aceștia.

Unul din cazacii căpitanului călărise atât de departe, încât putuse să străbată cu privirea toată câmpia fără să fi fost văzut.

— Spune, cât mai au până aici? îl întrebă căpitanul.

— O jumătate de verstă ^[13].

— Frumos! Voi rămâne în ascunzătoare. Dar voi veți ataca de aici! E mai bine să resolvăm problema aici, decât afară, în câmpie. Cum ajung aici, săriți pe ei, îi împresurați și-i aduceți la mine! Să nu cumva să-i scăpați!

— Nemernicul! murmură Sam. Nici măcar în fața amărăților ăstora nu are curajul să iasă el, ci își trimite oamenii. Așteaptă, numai, flăcăule! Dar acum, liniște! Începe dansul!

Nu trecu nici un minut, că se și auziră de partea cealaltă a stâncii tropote de cai. Se auziră niște suduieli, apoi oamenii căpitanului se întoarseră.

— I-au prins! șopti Dick Stone.

— Sst, liniște, să auzim totul! îi preveni Sam.

În aceeași clipă izbucni căpitanul.

— Jos de pe cai, câinilor! Vreți să vă ajut eu, sau ce?

— Dar ce am făcut, de ne-ați tăiat calea? îndrăzni unul din ei să se împotrivească.

Imediat se auzi o șfichiuitură de bici.

— Na, asta-i pentru obrăznicia ta, nenorocitul! Jos!

— Nu mai sunt înrolat, se răzvrăti cel lovit și nimeni n-are dreptul să-mi poruncească!

— Frumos! Pentru vorbele astea o să vezi tu ce-o să mai primești! Acum scoate degrabă actul de eliberare pe care ți l-am dat azi — haide odată!

— Uite-l!

— Așa! Acum, banii!

— Tătucă, banii i-am primit în dar.

— Dă-mi-i ori...

Se auzi un strigăt în urma unei lovituri de bici.

— Stai! Stai! Poftim!

Căpitanul părea că numără banii, căci făcu o pauză, după care vocea i se auzi din nou.

— Așa! Acum, celălalt! Banii și actul!

— Tătuca, spune-mi cum o să mai trăiesc și eu și cum o să-mi iau nevestică fără bani și fără actul de eliberare?

— Poți să iei și pe muma necuratului, ticălosule! Ce mă interesează pe mine? Dă-mi-le!

— Da, da, da, strigă nefericitul. Ți le dau! Ia-le tătuca și să-ți aducă mai mult noroc și belșug decât mi-au adus mie!

— E bine că v-au venit mințile la cap așa de repede. Câinilor, v-ați bucurat peste poate că am cedat în fața nemernicului ăla de străin, nu-i așa? Acum o să vedeți voi cine e mai deștept. O să plecați spre casele voastre, iar ca răsplată veți primi câte douăzeci de lovituri de cnut! Iar în două săptămâni, o să fiți aduși înapoi, cu cai cu tot și o să primiți și cele o sută de lovituri pe care vi le-am promis! O să am eu grijă să mă țin de cuvânt! Acum o să încasați câte douăzeci de șfichuiri, de o să răcniți ca broasca aia uriașă care v-a dăruit banii!

— Iar tu o să orăcăi înaintea lor, dacă nu mă înșel! se auzi în acea clipă din spatele căpitanului.

Acesta se întoarse, trezindu-se nas în nas cu Sam, Dick și Will. Toți aveau pistoale în mână.

— Pe toți dracii! sudui căpitanul, palid la față.

— Ia auzi la el! spuse Sam în batjocură. Asta da poveste! Întocmai cum a prezis spiritul-broască, hi-hi-hi-hi!

Cei șase soldați ai căpitanului habar n-aveau ce se întâmplase și nici ce trebuiau să facă. Își îndreptară privirile înspre superiorul lor, căutând un răspuns.

— Veniți, dragălașilor! li se adresă Sam. Așezați-vă pe piatra asta!

Auzind tonul, chipurile, prietenos și holbându-se la revolvere, se supuseră imediat.

— Frumos, văd că sunteți ascultători. De aceea n-o să pățiți nimic dacă o să fiți cuminți și n-o să scoateți nici o vorbuliță. Acum trebuie să fiți martori la înapoierea a ceea ce li se cuvine foștilor voștri camarazi.

Căpitanul încremenise, neputând să-și vină în fire. Nu-și imagina cum ajunseseră acolo cei trei străini. Duse mâna la pistol.

— Ce căutați aici? strigă el mânios. Aici eu dau ordine! Ștergeți putina, altfel...

— Hei, îl întrerupse Sam, ascunde pistolașul ăla! S-ar putea descărca și eu nu aș putea răbda așa ceva.

— Câine impertinent! Te dobor cu o împușcătură! tună căpitanul, dar Sam îi trase un pumn, încât îi scăpă pistolul din mână.

— Ce zici că ești? Domn și stăpân? Un derbedeu și un mizerabil, asta ești! Scoate tot ce ai prădat!

— Totul îmi aparține! se împotrivi căpitanul, dar își dădu seama că pierduse și nu se mai gândi decât cum să păstreze actele de eliberare ale celor doi.

Sam nu se pierdu cu firea.

— O să ne lămurim în curând cui aparține. Totul, dacă nu mă înșel. Uită-te bine la pistoalele astea drăgălașe, flăcăiașule! Îmi dau cuvântul că în clipa următoare le descarc, dacă nu-ți vine mintea la cap.

Spunând acestea, Sam vârî amândouă revolverele sub nasul căpitanului.

— N-o să îndrăznești să tragi în mine! Gândește-te că port veșminte oficiale! spuse căpitanul.

— Ce mă doare pe mine de veșmintele tale? Ești un tâlhar și vei fi tratat ca atare. Așadar, ale cui sunt actele și cui aparțin banii?

Căpitanul tăcu.

— Mai repede! Nu glumesc. Răspunde, altfel îți găuresc mutra! Unu... doi...

Căpitanul nu mai așteptă să audă „trei”. Îl cunoștea pe american prea bine și știa că nu trebuie să-l scoată din

sărite.

— Stai! Nu trage! spuse el gâtuit de rușine, dar și de mânie.

— Așa e bine, flăcăiașule! Prin urmare, ale cui sunt lucrușoarele acelea? Ale tale?

— Nu.

— Atunci?

— Ale câinilor ăstora, iadul să-i...

— Vezi ce repede ai căzut cu botul pe labe, hi-hi-hi-hi! L-ați auzit, frățiori! Se întoarce el către cei șase cazaci. Dacă domnul căpitan va pofti mai târziu să-și schimbe părerea, vă voi chema pe voi drept martori, dacă nu mă înșel. M-ați înțeles?

Însoțitorii căpitanului urmăriseră scena cu gurile căscate de uimire. Felul în care îl asaltase Sam pe superiorul lor li se părea de necrezut.

Fără să crâcnească, ofițerul înapoie tot ce luase de la cei doi cazaci. Sam numără banii, cercetă actele și le dădu înapoi cazacilor.

— Așa, râse el. Am terminat, căpitănașule și îți doresc drum bun și cale bătută înapoi spre casă.

Căpitanul, după rușinea înghițită în fața oamenilor săi, se grăbi să dea ascultare lui Sam. Fără o vorbă se duse la calul său, sări în șa, dădu pintenii calului și plecă val-vârtej.

— A încasat-o! râse Will Parker în urma lui.

Cei doi căutători de comori, care își recăpătaseră avuția într-un mod atât de neobișnuit, îi mulțumiră americanului cu un potop de vorbe. Într-un sfârșit, plecară și ei. Cazacii căpitanului se aleseră și ei cu un dar de la Sam, care le dădu bani pentru o votcă, după care se întoarseră în oraș.

Cei trei prieteni o porniră și ei la drum, iar Sam le povesti ce plănuiise el pentru acea seară. Căzură cu toții de acord să facă precum propusese Sam, căci, cu cât mai multe aventuri, cu atât mai bine. Erau foarte încântați că trebuiau să golească un depozit de arme.

Karpala îl așteptase pe Sam cu sufletul la gură. Îl descusu, iar el îi povesti toată trășenia. După ce află totul, fata se duse degrabă în oraș, să invite familia prefectului la cina din seara aceea.

Ispravnicul și căpitanul, care erau încă foarte tulburați de cele petrecute mai devreme, au acceptat pe loc invitația, crezând că era un semn bun pentru a repune la locul lor relațiile dintre familia lor și cea a fetei.

Totuși, bătrânul avu o ezitare. Bănuia că fuseseră invitați și cei trei străini și-i spuse pe șleau Karpalei că nu dorea să mai dea ochii cu ei.

Tânăra izbuti să-l liniștească pe ispravnic. Îi spuse că Sam Hawkens plecase împreună cu tovarășii săi într-o plimbare în stepă și nu aveau să se întoarcă decât târziu în noapte. Pusese la cale acest șiretlic împreună cu Sam.

Când se înnopta, Sam Hawkens îl trimise pe Dick Stone să spioneze clădirea prefecturii. Cei trei nu ieșiseră toată după-amiaza din cort, lumea, în afară de burlași și de Karpala, crezându-i plecați la plimbare. De plimbat, se plimbaseră ei, dar se întorseseră pe ascuns la un moment dat, fără să-i vadă nimeni.

Când întinericul se așternu de-a binelea, Sam Hawkens și Will Parker se duseră în spatele cortului burlașilor și se puseră pe așteptat.

După câțva timp, Karpala veni la ei.

— Bine că sunteți aici, spuse ea bucuroasă. Cred că musafirii trebuie să apară.

— Musafiri? Hm! Cred că li s-ar potrivi mai bine altă expresie! Sunt niște oi care urmează să fie duse la tăiere, dacă nu mă înșel! Dacă ar ști ei ce urmează să se întâmple în lipsa lor!

— Nu au de ce să fie compătimiți, și-au meritat din plin ocară locuitorilor de pe aici. Nici măcar un singur nevoiaș nu a scăpat de cnutul lor, ba chiar și cei mai înstăriți au fost aduși la sapă de lemn, că prefectul le-a luat toată averea. S-a folosit de rangul lui numai și numai pentru a strânge

bani. Cel care nu-și putea răscumpăra nici cea mai mică greșeală, era biciuit. Asta era dreptatea pe care o cunoștea el.

Karpala se întoarse în cort. În curând își făcură apariția și oaspeții.

Prin acele locuri, unde chiar și cel mai sărman își poate permite un cal, este o mare rușine să faci o vizită pe jos. Iată de ce prefectul și ai săi veniseră călare, cu toate că locuiau foarte aproape.

Când ajunseră, descălecară și fură întâmpinați foarte călduros de dolofanul principe Bula și de nevasta lui, Kalyna. Chiar și Karpala se arată atât de prietenoasă, încât căpitanului îi mai veni inima la loc.

Înăuntru, Karpala le arată oaspeților locurile unde aveau să se așeze și observă că isprăvniceasa avea la ea, ca de obicei, poșeta. Fata îi luă politicoasă șalul și poșeta și le puse aproape de deschizătura cortului. Înainte de a așeza poșeta, o scutură ușurel și auzi, spre satisfacția ei, zornăit de chei.

După ce se așezară cu toții, Karpala aduse ceaiul și avu grijă ca oaspeții să fie îndeajuns de ocupați cu degustarea ceaiului. Ba, le fredona chiar și un cântecel buriat.

Tot timpul ăsta stătu cu ochii pe poșeta cu chei. La un moment dat, văzu mâna lui Sam strecurându-se încetitor și luând poșeta. Numai după câteva clipe, poșeta reapăru la locul ei.

Fata se liniști și-și întreținu oaspeții cu o vervă de zile mari.

Între timp, Sam și Will se făcură nevăzuți. Ajunseră în fața prefecturii, unde nu ardea nici un felinar. Dick Stone le ieși înainte.

— Ei, cum stăm? întrebă Sam.

— Bine. Nu e nici un suflet acasă.

— Atunci, să ne apucăm de treabă.

Sam scoase cheile și le încercă pe rând. A treia se potrivi în broască. Intrară și închiseră ușa în urma lor. Ușa

din dos nu avea broască, ci doar un zăvor pe dinăuntru, care era ușor de pus la loc Sam își duse prietenii în curte, apoi în grădinița de zarzavaturi, ca să se familiarizeze cu locul. Îl postă pe Dick Stone în fața ușii din dos, iar el se duse la odaia de dormit. O descuie și intră.

Will Parker îl urmă.

— Acum, să găsim iute cheia de la ușa magaziei! spuse Sam. Asta este principalul acum.

Până în acea clipă totul se petrecuse rapid și fără multă zarvă, dar acum dădură peste un obstacol: nici una din chei nu se potrivea la cameră unde știa Sam că era magazia.

Ce era de făcut? Să forțeze ușa? Nu se putea, fără să facă zgomot și nu de asta aveau ei nevoie! Sam scoase la iveală un felinar cu blendă și cercetă cu mare atenție camera, care era sărăcăcios mobilată: nu avea decât un pat, un scaun și o masă. Dar, deasupra patului se afla un dulăpior suspendat într-un cui care putea fi dat jos cu, ușurință.

Dulapul nu era încuiat, iar în el se aflau tot felul de mărunțișuri. Printre ele era și o cheie. Să fi fost cea căutată?

Sam Hawkens o vârî în broască și... zăvorul cedă! Înaintea lor se deschise o cameră mai mare decât cea în care se aflau, ale cărei ferestre, două la număr, aveau obloanele trase.

Dădură peste un număr mare de butoiașe, care cu siguranță ascundeau praf de pușcă. Cam o duzină de lădițe din cherestea păreau să fie pline cu cartușe. Jumătate din cameră era ocupată de arme noi; erau cam două sute de puști.

— *Behold!* râse Sam mulțumit. Le-am găsit pe toate la un loc, dacă nu mă înșel! Și sunt frumos rânduite, ca darurile lui Moș Crăciun, hi-hi-hi-hi! Du-te în capul scărilor, Will! Îți aduc mai întâi praful de pușcă.

Luă un butoiaș și i-l dădu lui Will, care-l duse în fața ușii, de unde Dick îl scoase în grădină. Toți trei erau sprinteni și

voinici, așa că treaba nu le luă mult timp. Când terminară, șterseră toate urmele, închiseră ușile și puseră cheia la locul ei în dulăpior. Lucrarea era isprăvită.

Ajunși înapoi în tabăra de corturi, Sam se strecură mai întâi până la cortul buriatului, puse la loc cu mare grijă cheia în poșetuță și plecă.

Karpala așteptase acest moment. Nu pierduse din priviri poșeta toată seara, așa că acum se scuză cu un pretext oarecare și se duse pe furiș în spatele cortului, unde o aștepta Sam.

— Ați reușit? întrebă ea în șoaptă.

— Da, dacă nu mă înșel.

— Ah, cât mă bucur!

— Prin urmare, ești mulțumită de mine, drăgălașa mea copilă?

— Foarte mulțumită!

— Slavă Domnului! Mai ai vreo însărcinare pentru mine? Vrei cumva să fur de pe degetul țarului inelul cu sigiliu? Sau poate împăratului chinez...

— Oprește-te! râse Karpala. Vreau să te duci să te culci acum. Ai făcut îndeajuns de multe pentru noi.

— Să mă culc? Acum? Nici prin gând nu-i trece lui Sam Hawkens. Nici nu pun capul pe pernă până când ispravnicul și fiul său nu se întorc acasă la ei. Trebuie neapărat să aflu dacă vor descoperi repede toată povestea.

Se pare că oaspeții teișului se simțiseră foarte bine, căci era ora unsprezece din noapte când se hotărâră, în sfârșit, să plece.

Sam se furișă după ei. Dick și Will vrură și ei să-l însoțească, dar Sam nu-i lăsă. Unul singur era suficient.

Ajunse la prefectură fără să se întâlnească cu nimeni, în casă erau luminate doar cele două ferestre ale camerei de zi; cu siguranță că cei doi nu intraseră încă în dormitor. Era de așteptat ca ispravnicul să adoarmă repede după tot alcoolul cu care se învrednicise în vizită și să nu mai

cerceteze restul casei. Surpriza aveau să o descopere abia a doua zi.

Sam o luă pe străduța lăturalnică, pe lângă gardul de scânduri. Portița era închisă. Își vârî mâna printr-o spărtură și o deschise. Intră în grădină și văzu că tot ce furaseră ei fusese dus de acolo. Buriții fuseseră foarte ageri!

11. ... iar țarul e departe

Pe drumul înapoi spre tabără, în dreptul hanului, Sam auzi tropote de cai care veneau înspre el. Rămase pe loc și-i auzi pe cei doi călăreți vorbind între ei:

— Și acum, drept înainte! spuse unul din ei. De aici mai sunt doar câțiva pași până la prefectură.

— Primesc oaspeți acolo?

— Da, domnule, vino... acolo... la stânga!

Sam le ieși înainte.

— Stop! strigă el în englezește. Nu la stânga, ci la dreapta e drumul cel bun, master Adlerhorst!

Hermann recunoscă imediat vocea lui Sam.

— Sam! Dumneata! Stai cumva de pază aici?

— Nu, treceam din întâmplare pe aici și am auzit tropăit de copite. Nu vă așteptam așa de curând.

— Mi-am rezolvat afacerile din Habarovsk cu o jumătate de zi mai devreme de cum socotisem eu, așa că am sosit mai devreme.

— Așa singur prin ținutul ăsta străin? Noaptea?

— Omul ăsta este un cazac care cunoaște drumul. L-am luat cu mine de la ultimul popas pe care l-am făcut.

— Spuneți-i călăuzei să rămână cu caii la han, unde e foarte bine, dacă nu mă înșel!

— Îl cunoști pe hangiu?

— Da, fiți fără grijă!

Hermann sări din șa, dădu mâna cu Sam și apoi se îndreptară spre han, unde hangiul se grăbi să-l servească pe străin. Cei doi plecară apoi de la han, dar nu mai înainte ca Adlerhorst să se convingă că totul era în regulă cu caii și cu bagajele.

Hermann se schimbase în bine în ultimul timp. Oboseala ultimelor luni pline de aventuri nu trecuse fără să lase urme pe chipul său; căpătase trăsături cu adevărat

bărbătești, iar în priviri purta o umbră de melancolie. Se maturizase de-a binelea!

— Ei, acum, dă-i drumul! începu Hermann, după ce ieșiră din han. Ai aflat ceva?

— Încetișor! râse Sam. Așteptați până ne adunăm cu toții!

— Unde mă duci?

— La cortul buriatilor, în afara orașului.

— Cum de ați ajuns la buriati? Am crezut că veți face mai bine cercetările aici, în oraș...

— *Pshaw!* Nu pricepeți nimic. Sam Hawkens știe el ce face. Așadar, răbdare! până ajungem în tabără!

— Sună foarte misterios. De-abia aștept să-mi spui totul.

— *Good-lack!* Să nu vă așteptați la prea mult! De-abia ieri am ajuns aici, dacă nu mă înșel. Mai bine spuneți-mi de ce voiați să trageți la ispravnic acasă!

— La ultimul popas am întâlnit un împuternicit al guvernatorului din Irkutsk care avea ordin să colinde ținutul pentru a vedea dacă se respectă ordinea și legea. Măine va sosi aici și va face o vizită ispravnicului.

Sam Hawkens fluieră ușurel.

— Mă bucură foarte mult ce aud.

— Cum adică?

— Despre asta, mai târziu! I-am pregătit ispravnicului un ghiveci de toată frumusețea! hi-hi-hi-hi! Dar povestiți mai departe!

— Documentele mele speciale au făcut mare impresie asupra trimisului oficial. Mi-a spus că nu trebuie să trag la han, ci să cer găzduire la prefectură. Mi-a dat o scrisoare de recomandare către prefectul din Verhne-Udinsk.

— Așa! Hm. Atunci, poate ar fi fost, totuși, bine să vă duceți la prefectură. Mi-ar cam fi plăcut să-l văd împresurat pe ispravnic, hi-hi-hi-hi! Mulțumiți-vă acum cu o noapte în cortul buriatilor.

— De ce nu?

— *Well!* Oricum, nu o să dormiți prea mult, cred eu... Ca ispravnicul pe care l-au obosit întâmplările din noaptea trecută, dacă nu mă înșel.

— Nu înțeleg nimic din ce spui.

— Veți înțelege în curând, master. Gata, am ajuns.

Sam îl conduse pe noul-venit până la cortul burlașilor, strecurându-se printre celelalte corturi, care abia se ghiceau în întunericul nopții.

Dick și Will se culcaseră deja, dar se treziră iute și îl salutară pe Hermann în felul lor aspru și bărbătesc. Hermann fu nevoit să se așeze pe o pernă. Cei doi lungani se duseră să pregătească ceaiul, iar Sam Hawkens aduse ce rămăsese de la masa de seară, dar care era îndeajuns pentru a sătura doi ca Hermann.

— *Well*, master, trebuie să fiți tare înfometat. Până nu dați gata berbecuțul ăsta, nu scoateți o vorbă de la mine.

Hermann avea o mulțime de întrebări în cap, însă nu avu încotro și trebui să asculte de Sam. Nu mai pusese nimic în gură de la prânz, așa că îi era cam foame. După ce termină, îi spuse nerăbdător lui Sam:

— *Thank you very much*, bătrâne Sam! Acum, nu mă mai ține pe jăratic!

— *Lack-a-day!* Nu aveți deloc răbdare, dacă nu mă înșel! Ce părere ai, bătrâne Will, să-i spunem totul?

— Dacă nu ai nimic împotrivă, sunt de acord. Master Adlerhorst va fi uimit să afle ce am făcut noi.

— *Behold!* Care „noi”?

— Păi, noi trei, firește!

— *Good-lack!* Vrei să-mi spui, mă rog frumos, ce ai făcut tu personal? Dacă n-aș fi stat mereu după voi...

Hermann îl întrerupse, pierzându-și răbdarea.

— Stop, master Sam! Mai sunt și eu de față...

— *Egad!* Aveți dreptate! Așadar, master Adlerhorst, l-am găsit!

— Pe cine?

— Păi, pe el... pe fratele dumneavoastră, Gottfried. Pe cine altul?

Hermann sări în sus de uimire.

— Glumești!

— Nici gând. L-am găsit. Mai precis, am vorbit cu el și știu unde poate fi găsit.

— Este... adevărat? Unde este? Spune iute!

— La lacul Baikal.

— Nu cumva te-ai înșelat?

— Nu.

Hermann von Adlerhorst se lăsă moale înapoi pe pernă și-și acoperi fața cu mâinile. În sinea lui își spusese de sute de ori că șansele de a-l găsi pe Gottfried erau ca și inexistente și, cu toate acestea, se agățase de speranța de a-l regăsi ca înecatul de un pai. Acum, certitudinea îl copleșise.

Încemeni minute în șir, până când Sam rupse din nou tăcerea.

— Încă nu am terminat. Mai avem o veste pentru dumneavoastră. Cred că și asta o să vă bucure.

Hermann se uită la el neîncrezător.

— Încă o veste?

— Da.

— Ce fel de veste?

— Despre contele Vasilkovici, care a dispărut și el.

— Nu e împreună cu Gottfried?

— A, nu! Este plecat la vânătoare de samuri, dacă nu mă înșel.

— La vânătoare... de samuri! Nu înțeleg nimic.

— Nici nu v-o iau în nume de rău. Acest master Vasilkovici este deportat și a fost angajat de Fedor Lomonov pentru a-l însoți la vânătoria de samuri.

— Cine este Fedor Lomonov?

— Un negustor din Orenburg, dar mai demult era derviş și îl chema Osman.

— Sam, la naiba! Dervişul, aici? Totul sună fabulos!

— Și aproape că este, hi-hi-hi-hi! Acest master Osman sau Bill Newton sau Florin a plecat tot acolo unde a plecat și Gottfried, înspre gura de vărsare a râului Selenga în lacul Baikal. Și a mai plecat cineva acolo.

— Vrei să nu mă mai fierbi mult? Cine?

— Conte Nikolai Polikev.

— Sam Hawkens, să nu glumești cu mine, te rog! Conte Polikev este și el aici? E de necrezut!

— Da, multe sunt de necrezut pe lumea asta și totuși sunt adevărate, master Adlerhorst. Bănuielile mele s-au adeverit. Conte a comis o nelegiuire hidoasă împotriva rudelor sale, iar ispravnicul de aici și fiul său sunt și ei amestecați. Am dovada în buzunar, dacă nu mă înșel. Socot că pe cei doi Rapnini îi așteaptă o ședere gratuită prin minele siberiene.

— Povestește! Povestește! După cele ce mi-ai spus până acum, trebuie că ați trăit extraordinar de multe peripeții într-un timp atât de scurt!

— Așa e. Trebuie să binecuvântezi gândul care te-a făcut să ne trimiți înainte pe mine, împreună cu Dick și Will. Dacă întârziem o zi sau două, puteam să cutreierăm în lung și-n lat Siberia, că tot degeaba, dacă nu mă înșel. În ultimele patruzeci și opt de ore am dat nas în nas cu toți cei patru pe care-i căutam, hi-hi-hi-hi! Am avut un noroc formidabil. Sunteți mulțumit de trioul dumneavoastră?

— Sam, n-am cuvinte să vă spun cât de bucuros sunt! Dar află că, de fapt, eu nu știu încă nimic!

— *Egad!* Uite-mă cum îi tot spun acestui master de un sfert de ceas noutate după noutate și el spune că tot nu știe nimic! Ai mai văzut așa ceva, bătrâne Dick?

— *No.* Dar nici n-am mai văzut încă pe vreunul ca tine, care să uite capcana când merge la vânătoare de biberi.

— *Silence!* strigă Sam iritat. De unde știi tu cum se prind biberii? N-o să te pricepi tu la așa ceva nici în vecii vecilor, hi-hi-hi-hi! Dar îi voi face pe plac lui master

Adlerhorst și dacă, după ce voi fi terminat de povestit, tot nu va fi priceput, atunci nu eu voi fi de vină.

Și Sam se apucă să povestească toată înlănțuirea de evenimente care făcuse ca într-un timp așa de scurt să fie pătrunse toate misterele. Hermann îl ascultă fără să-l întrerupă măcar o dată; doar din când în când, trăgea aer adânc în piept, trădându-și astfel tulburarea cu care asculta istorisirea.

— Prin urmare, am ajuns aici, își încheie Sam povestea, iar acum trebuie să hotărâți pașii următori. Socot că acum e rândul dumneavoastră, dacă nu mă înșel.

Hermann îi întinse mâna lui Sam, apoi celor doi lungani..

— Domnilor, purtarea voastră înțeleaptă și vigilența este atât de neprețuită pentru mine, încât nici nu știu în ce cuvinte să-mi îmbrac mulțumirea...

— Mulțumirea... *pshaw!* S-o îmbrăcați în cuvinte? Prostii! îl întrerupse Sam. Lăsați îmbrăcatul pe seama croitorului, hi-hi-hi-hi! Nouă ne ajunge să știm că am condus bine treburile!

— Ai descris lucrurile de parcă totul s-ar fi datorat doar unei înlănțuiri fericite de întâmplări. Sigur, conjunctura v-a fost favorabilă, dar voi ați folosit-o cu atâta istețime și șiretenie, cum rar am mai văzut.

— *Well*, e suficient. Nu vrem să auzim mai mult. Și acum, la ce vă gândiți să facem?

— Avem urmele care să ne ajute să dăm la iveală toată lucrătura contelui Polikev. Măine se întâmplă să vină și trimisul guvernatorului, așa că-i voi preda lui afacerea. Va întreprinde tot ce e necesar ca fratele meu și tatăl lui adoptiv să fie repuși în drepturile lor.

— Este chiar calea pe care v-aș fi propus-o și eu, spuse Sam.

— Dar Florin ăsta mă pune pe gânduri. Apariția lui pe aici o avea vreo legătură cu dispariția fratelui meu? Sau să fie doar o coincidență afurisită?

— Hm! Eu, dinspre partea mea, aş vrea să cred în ultima variantă, căci Gottfried a avut impresia că fostul camerist al tatălui dumneavoastră nu l-a recunoscut când s-au întâlnit la prefectură. În consecinţă, cred că Florin nu a bănuît că fratele dumneavoastră se află aici.

— Cu atât mai bine. Însă noi nu trebuie să-l pierdem din ochi. Are prea multe păcate pe răboj!

— Şi eu zic la fel. Încă din Valea Morţii avem să-i spunem o vorbuliţă.

— Iar noi stăm aici! Cine ştie ce i se poate întâmpla fratelui meu, atât de lipsit de apărare cum este!

— Ei, chiar aşa de neajutorat nu este el, socot eu. Mai am să vă povestesc ceva. Karpala, fiica principelui burlaţilor, pare că e îndrăgostită lulea de el, dacă nu mă înşel. Va veghea asupra lui ca un înger peste... *Egad!* Mi-am adus aminte de ceva. Aţi auzit vorbindu-se despre „Îngerul deportaţilor”?

— Da, în Nertşinsk.

— Ei, atunci pot să vă spun mai pe scurt. Pe aici sunt câţiva care ştiu cine se ascunde în spatele acestui „înger” şi printre aceştia se numără şi fiul mamei mele.

— Mă faci curios. Cine este?

— Vă voi spune, căci cred că veţi păstra secretul şi nu-l veţi duce mai departe.

— Nici vorbă de aşa ceva!

— Bun. Este Karpala, fata principelui.

Hermann von Adlerhorst sări în sus de uimire.

— Fata trebuie să fie o fiinţă extraordinară! Sunt curios să o cunosc!

— *Well*, mâine dorinţa dumneavoastră se va întruchipa. Dar vă sfătuiesc să nu vi se aprindă călcâiele după ea!

— De ce? E atât de periculoasă?

— Nu, dar fratele dumneavoastră nu cred că ar fi foarte încântat. Se pare că şi el s-a îndrăgostit de ea, dacă nu mă înşel.

— Imposibil!

Hermann rostise acest cuvânt sincer convins. Știa că între Gottfried și frumoasa Zykyma se înfiripase o afecțiune profundă, deși nedeclarată.

— De ce imposibil? A salvat-o odată pe Karpala de la înec, iar ea s-a îndrăgostit de el.

— Și el ce spune?

— *Well*, cred că o va lua de nevastă imediat ce va putea.

Hermann nu mai știa ce e cu el. De mii de ori încercase să-și alunge din suflet dragostea pentru Zykyma. Fata aparținea fratelui său, așa că era de neatins, însă de uitat, nu izbutise s-o uite.

În San Francisco, atunci când primise de la Normann vestea că Gottfried ar fi fost dat dispărut și declarat mort, în ciuda tristeții, simțise pentru o clipă un fel de ușurare.

Dacă Gottfried era mort, însemna că Zykyma era liberă. Nimeni nu ar fi putut să-l învinovățească dacă ar fi luat-o de soție.

Însă miezul acestei povești era amar, iar Hermann își dădu seama că era dator să-și caute mai întâi fratele declarat mort. Dacă îl mai găsea în viață, trebuia să renunțe pe veci la Zykyma.

Cu toate acestea, în nopțile liniștite, când somnul îl ocolea, nu-și putea împiedica gândurile să zboare înapoi, acasă, la ea, pe care nu o putea uita, la ea, pe care o iubea din tot sufletul lui...

Și acum, americanul acesta îi spusese în felul lui primitiv că Gottfried iubea pe altcineva.

Nici în cele mai îndrăznețe vise n-ar fi cutezat să spere că s-ar putea întâmpla așa... Zykyma era liberă. Lui Hermann nu-i trecu nici un moment prin gând că Sam s-ar fi putut înșela. Se bizuia pe agerimea lui de vânător de prerie.

— Hei, master, ce-ai rămas așa? Ai ceva împotriva lor? Hi-hi-hi-hi! îl readuse la realitate Sam.

Lui Hermann îi înotau ochii în lacrimi. Se simțea ca un condamnat la moarte care fusese grațiat în ultima clipă. Și

deodată răsese din toată inima, eliberându-se de greutatea care-i apăsase sufletul și fu învăluit de o bună dispoziție cum demult nu mai trăise.

Sam Hawkens, în schimb, interpretează altfel accesul lui de bucurie.

— *Egad!* Nu mă credeți? Bine, o să vă convingeți singur și o să-i dați dreptate bătrânului Sam! Socot, de altfel, că am sporovăit destul. Faceți ca mine și culcați-vă, ca mâine să fiți odihnit!

Spunând acestea, Sam se întinse pe jos, ca și Dick și Will. Lui Hermann nu-i mai rămase altceva de făcut decât, să se culce și el, cu toate că mai era frământat și de alte întrebări.

Când la răsărit ziua se anunță cu o licărire palidă, adormi și Hermann, cu zâmbetul pe buze, semn că sufletul său ajunsese pe tărâmul viselor...

Era amiază târziu când cei trei îl prezentară pe noul-venit teișului și familiei sale. Karpala îl privea cu o curiozitate abia ascunsă pe cel despre care aflase că e fratele iubitului ei. Hermann, la rândul lui, o cerceta din priviri la fel de stăruitor pe cea pentru care Gottfried renunțase la Zykyma.

Era uimit. În sinea lui se întrebese cum fusese posibil ca fratele său să se oprească la o fată care, chiar dacă era flica unui principe, era totuși o buriată. Însă acum, văzând-o, nu putu desluși nimic slav în trăsăturile ei. Îi venea greu să-și închipuie că Bula și Kalyna, cei doi rotofei, erau părinții acelei făpturi atât de încântătoare și atât de mândre!

Nu avu timp să-și desăvârșească observațiile, căci de afară se auziră tropote de cai și zgomot de roți, însoțite de strigăte de bun-venit și lovituri de bici.

— Au venit niște străini! spuse teișul. Vom afla degrabă cine este.

Într-adevăr, nu dură mult până când un buriat intră să-i înștiințeze.

— Este un trimis al guvernului cu suita sa. Voia să meargă în oraș, dar când a aflat că străinul pe care l-a cunoscut pe drum este la noi, și-a îndreptat trăsurile înapoi.

— Ah, mai bine nici că se putea! strigă Hermann bucuros și ieși grăbit afară.

Între corturi se opriseră patru kibitki încărcate cu lucrurile străinului. Hermann von Adlerhorst se duse la prima trăsură și dădu mâna cu un bărbat care tocmai coborâse. Bula se duse și el în fața cortului, dar stătea departe pentru a putea desluși ce vorbeau cei doi. După un scurt răgaz, cei doi veniră la el. Îi ură bun-venit trimisului oficial.

— Tânărul meu prieten aici de față dorește să-mi comunice un lucru important. Cu toate că timpul mi-e măsurat, îi voi îndeplini dorința și-l voi asculta.

— Excelență, nu va fi un timp pierdut, îi spuse Hermann politicoasă, căci ceea ce am să vă povestesc are legătură cu scopul misiunii dumneavoastră. Am de făcut o plângere întemeiată împotriva autorităților de pe aici.

— Cum e cu putință? Ați sosit aici de puțin timp și nici măcar nu l-ați putut cunoaște pe prefect!

— Nu e vorba de persoana mea, ci de familia mea.

— Mă faceți curios. Îmi permiteți, principe, să intru pentru scurtă vreme în cortul vostru?

— Este o onoare pentru mine, excelență! Simțiți-vă sub acoperișul meu ca acasă! îi răspunse îndatoritor teișul.

Intrară în cort. Principele îi făcu cunoștință înaltului oaspete cu ceilalți și îl pofti să ocupe locul de onoare.

Hermann von Adlerhorst descrie în câteva cuvinte povestea familiei sale și îi spuse ce pricini îl îndemnaseră să pucească în călătorie înspre Verhne-Udinsk. Povesti apoi amănunțit tot ce se întâmplase până în acel moment.

Trimisul ascultă în liniște, fără să scoată un cuvânt. În schimb, principesa și Karpala, care de-abia atunci aflau povestea pe de-a-ntregul ei, îl întrerupseră tot timpul cu

strigăte de uimire. Hermann von Adlerhorst trecu, firește, sub tăcere, tot ce le-ar fi putut face rău burlașilor — ajutorul dat de ei fratelui său pentru a evada, misterioasa dispariție a armelor și faptul că fata era „Îngerul deportaților”.

După ce istorisirea luă sfârșit, trimisul guvernului rămase o bucată de vreme pe gânduri, cu sprâncenele încruntate.

— Arătați-mi înscrisul pe care l-ați luat de la ispravnic! spuse el, în sfârșit.

Sam Hawkens vârî mâna în buzunar și scoase hârtia, înaltul funcționar o cercetă cu luare-aminte, apoi o împături la loc și o puse bine.

— Este aproape de neconceput — dar aceasta dovedește totul. Această mărturie mă va ajuta să-mi duc repede la bun sfârșit misiunea care m-a purtat prin aceste locuri. Trebuie să știți că guvernatorului din Irkutsk i-au ajuns la urechi multe plângeri ale populației în legătură cu administrația din Verhne-Udinsk. Eu mă aflu aici ca să verific justetea lor și nu-mi închipuiam că cercetările mele vor lua o asemenea amploare. Siberia este mare, se întoarce el, parcă scuzându-se, către Hermann von Adlerhorst și într-o țară unde cârmuitorul depinde atât de mult de corectitudinea funcționarilor săi, este firesc să se întâmple lucruri care altfel nu s-ar fi putut petrece. Dar, fiți liniștit! Îi voi supune pe vinovați unui proces foarte sever, care să ofere satisfacție contelui Vasilkovici și fiului său adoptiv.

— Excelență, mă faceți fericit cu această promisiune.

— Bun. Acum, însă, trebuie să-mi iau rămas-bun. Veniți cu camarazii dumneavoastră la prefectură cam într-un ceas! Vă rog și pe dumneavoastră, principe Bula, să veniți, împreună cu soția și cu fiica! Trebuie să fiți martori la felul în care voi proceda cu acești ticăloși! La revedere!

Cu acestea, se ridică și plecă, iar principele și Hermann îl conduseră afară din cort.

— *Good-lack!* spuse Sam Hawkens. Nu e rău! N-aș vrea să fiu în pielea ispravnicului și a fiului său, dacă nu mă înșel!

Când se adunară cu toții, un ceas mai târziu, la prefectură, găsiră o mare mulțime strânsă acolo. Se răspândise iute zvonul că sosise un înalt funcționar, iar curiozitatea îi împinsese pe oameni să vină și să vadă ce se întâmplă.

Hermann von Adlerhorst și însoțitorii lui își făcură loc prin mulțime, iar când ajunseră la intrarea în prefectură, un cazac îi opri.

— Stai! N-are voie nimeni să intre!

— Dă-te la o parte, prostănacule! Închipuie-ți că am fost chemați aici!

— E adevărat, tătucă?

— Crezi că mint?

Cazacul nu mai îndrăzni să se împotrivească și se dădu în lături. Când ajunseră, în sfârșit, în biroul prefectului, își dădură seama că în aer pluteau nori de furtună.

Îndărătul mesei stătea trimisul guvernului. Pe frunte îi apăruse o cută adâncă; îl fixa cu o privire aspră pe prefect, care stătea foarte spășit în fața lui. Căpitanul, care primise ordin să aibă grijă să nu fie deranjați, se postase lângă ușă.

— Ce-i cu voi aici? întrebă el grosolan, înainte chiar ca nou-intrații să apuce să scoată o vorbă. Nu aveți ce căuta aici!

— Nu mai spune, flăcăiașule! îi replică Sam Hawkens vesel. Aici rămânem.

— Iar eu vă ordon să părăsiți imediat încăperea!

— Nu primim noi ordine de la tine! Taci, că nu te-a întrebat nimeni nimic!

Căpitanul își pierdu cumpătul. În ultimul timp fusese silit să înghită cele mai cumplite umilințe, fără să poată riposta. Acum credea că era momentul să se răzbune și miza pe sprijinul înaltului trimis al guvernului.

— Așadar, nesupunere față de autoritatea statului! strigă el. Știi ce vine după asta?

— Da — nimic!

— Oho! Lasă că o să vezi tu...

— Prostii! Nu vreau să văd nimic de la tine. Tu vei fi cel care va trebui să ne asculte, dacă nu mă înșel.

— Câine! E ultima nerușinare pe care o mai rabd!

În clipa următoare, căpitanul ieși val-vârtej și se duse la clădirea care servea drept cazarmă.

Sam Hawkens își râse în barbă, foarte mulțumit.

Nu dură mult până ce căpitanul își făcu din nou apariția, însoțit de câțiva cazaci înarmați. Îi aruncă lui Sam Hawkens o privire nimicitoare, apoi îi puse o mână pe umăr.

— În numele țarului, ești arestat.

— De cine?

— De mine.

Americanul închise șmecherește un ochi, iar cu celălalt îl măsură pe căpitan din cap până-n picioare, apoi izbucni într-un hohot de râs.

— Omule, ce-ai găsit de râs? strigă căpitanul. Ai înnebunit?

Sam Hawkens se duse la cei doi lungani, foarte bine dispus.

— Dick, sunt arestat, spuse el în engleză. Ai auzit?

— *Well*.

— Will, cum ți se pare?

— Minunat!

— Ăla de acolo m-a arestat! strigă Sam și arată spre căpitan.

— Ăla de acolo repetă Dick.

— Ăla de acolo! spuse și Will.

Pufniră toți trei în râs, arătându-l pe căpitan cu degetul. Râdeau cu atâta poftă, că îl molipsiră chiar și pe grăsuțul teiș. Kalyna începu și ea să râdă și totul se transformă într-

un tablou atât de hazos, încât nici Karpala nu se mai putu abține.

Afară, în fața ușii deschise, stăteau cazacii cu armele la picior, supraveghind încăperea. Când îi văzură pe principele burluișilor și pe soția lui prăpădindu-se de râs, le urmară și ei exemplul; unul câte unul, se lăsară pradă râsului năvalnic.

Căpitanul încremenise de parcă îl lovise un trăsnet. Nu-și dădea seama ce se întâmplă. Era palid ca moartea.

— Asta înseamnă ofensă adusă autorităților! îi strigă el lui Sam, când își mai reveni în fire. O să pun să fii biciuit! Duceți-l afară!

Ordinul îl dăduse cazacilor lui, însă nici unul nu se clinti din loc. Sam era, totuși, omul care-i luase apărarea cazacului „Numărul 10” împotriva căpitanului — și acum, să-l aresteze?

— Mișcați-vă! tună căpitanul.

Cazacii încă mai râdeau.

— Vezi, flăcăiașule, rânji Sam, că nu e așa de ușor să arestezi pe cineva care a venit să te aresteze el pe tine, hi-hi-hi-hi!

— Lasă-i în pace pe oamenii aceștia, domnule căpitan! răsună, în sfârșit și vocea energică a comisarului. Nu sunt niște intruși, au venit la cererea mea expresă!

Căpitanul căscă ochii mari la cel care-i vorbise. Comisarul își bătea joc de el?

— Dar, excelență, de ce nu mi-ați spus... bâigui el încurcat.

— N-am de ce să-ți dau ție explicații. Să lăsăm asta acum! Mai bine îngrijește-te de scaune pentru oaspeții mei!

Asta era culmea! Îi numise oaspeți și trebuia să le aducă scaune, în timp ce el, comandantul acestui loc, era silit să stea în picioare lângă ușă, ca un câine.

Își înghiți, totuși, furia și dădu ordin cazacilor să aducă scaune. În curând, toată adunarea luă loc, mai puțin căpitanul.

— Mai aveți puțină răbdare, vă rog! se adresă comisarul străinilor. Voi termina repede și apoi mă voi putea ocupa și de problema dumneavoastră.

Îi aruncă o privire pătrunzătoare prefectului, care până atunci tăcuse mîlc.

— Domnule prefect, am inspectat registrele dumneavoastră și am descoperit că nu v-ați luat datoria în serios. Acum nu-mi mai rămâne decât să inspectez și depozitul de arme. Sper că verificarea aceasta vă va fi mai favorabilă!

Prefectul simți că-l gătuie mânia. Să-i spună așa ceva în fața tuturor! Pe de altă parte, îi mulțumi sorții că trimisul nu venise o zi-două mai târziu și că armele erau încă — își închipuia el — la locul lor.

— Excelență, doriți să mă urmați? Magazia de arme se află lângă locuința mea, ca să o am tot timpul sub ochi.

Comisarul se ridică și ieși împreună cu prefectul.

Sam îi dădu un cot lui Dick și îi șușoti ceva la ureche. Nu voia să dea ceva de bănuiră căpitanului înainte de vreme.

— Începe spectacolul! chicoti el. Așadar, nu se știe nimic despre vizita noastră la depozit. Chiar că aș da un braț de blănuri de castor să văd mutra prefectului când o descoperi minunea, hi-hi-hi-hi!

Sam nu avu prea mult de așteptat. Ușa se deschise din nou și cei doi se întoarseră. Comisarul avea o privire impenetrabilă, iar prefectul era alb la față.

— Domnule căpitan, începu comisarul, după ce se așeză la locul lui, am o întrebare pentru dumneata.

Căpitanul se apropie supus de masă.

— Unde ați dus provizia de arme și de muniție? Spuneți-mi adevărul!

Căpitanul își plimbă privirea de la comisar la tatăl său și înapoi, într-o uimire nemăsurată.

— Vă cer iertare, excelență, dar nu am înțeles întrebarea.

— Atunci voi fi mai explicit: cui le-ați vândut?

Căpitanul încremenise.

— Tot nu pricep nimic. Armele nu mai sunt acolo?

Comisarul zâmbi disprețuitor.

— Dumneata trebuie să știi cel mai bine. Nu te mai preface, că nu-ți merge cu mine!

Căpitanul făcu o față neajutorată.

— Tată! În numele lui Dumnezeu, ce se întâmplă?

— Armele au dispărut! spuse prefectul dintr-o suflare.

— La naiba! Sunt foarte sigur că ieri se mai aflau încă la locul lor.

— Trebuie că au fost furate, iar excelența sa ne bănuiește pe noi că...

— Pe onoarea mea de ofițer! strigă căpitanul. Habar nu avem cine a putut să fure armele!

— Nu-mi mai aruncați praf în ochi, spuse comisarul batjocoritor, iar onoarea voastră de ofițeri o s-o cercetez foarte îndeaproape imediat. N-o să vă mai rămână mare lucru din ea!

Căpitanul vru să ducă mâna la sabie pentru a răzbuna ofensa primită, dar spaima îl paraliza. Ce se întâmpla? Era o conspirație la mijloc?

— Excelență, sper că vă place să glumiți, altfel...

— ... altfel... ce...?

— ... altfel sunt nevoit să vă cer satisfacție!

— Ai tot dreptul, poți să fii convins! îi replică în doi peri comisarul. Așteaptă un moment! Mai am o treabă scurtă de rezolvat și vin imediat.

Ieși din cameră, iar Sam, care se dusesese la fereastră, îl văzu cum traversează piața și se duce la cazarmă. Se întoarse repede, urmat de locotenent. Sam pricepu și se așază la locul său zâmbind.

Căpitanul se uită surprins la locotenent, neînțelegând ce căuta subalternul lui acolo. Comisarul luă loc, apoi îl întrebă pe prefect:

— Așadar, nu știți cine a luat armele din depozit?

— Nu, habar nu avem. Vreun tâlhar nerușinat...

— Știu eu cine este tâlharul. Mă credeți atât de naiv încât să nu descopăr uneltirile voastre? Aveți nevoie de bani și, cum pe locuitorii din Verhne-Udinsk i-ați stors până la sânge, v-ați gândit să înstrăinați bunurile statului. Este sau nu adevărat?

— Este o infamie! Așa ceva nu pot să înghit! Excelență, nu uitați cu cine vorbiți! Sunt Vasili Rapnin, prefectul din Verhne-Udinsk!

Comisarul dădu din cap.

— Prefect ai fost — până astăzi. Dar Rapnin? Nu cred. Numele dumatăle este — după câte știu eu — Saltikov.

Prefectul scoase un strigăt de uimire; căpitanul se dădu înapoi ca mușcat de un șarpe.

— Saltikov? se bâlbâi prefectul. Nu vă înțeleg, excellență.

— Aveți de gând să tăgăduiți că sunteți cei doi nelegiuiți căutați de mult, Saltikov, tatăl și fiul?

Prefectul se strădui să ia o față cât mai jignită, iar fiul său îl imită. Amândoi se gândiseră, după ce le trecuse surpriza, că nu aveau ce să le facă, pentru că nu existau dovezi.

— Nelegiuiți? Saltikov? întrebă uimit prefectul. Cum poate excellența voastră să ne confunde cu acești oameni care de ani de zile au fost deportați?

— Adică vrei să spui că voi ați fost confundați cu doi nevinovați, în timp ce erați căutați pe drept cuvânt! Nu vă mai chinuiți! O să vă spun o istorioară pe care voi o cunoașteți deja foarte bine. Un anume conte Nikolai Polikev voia să pună mâna pe moștenirea unor rude foarte bogate, care trebuiau să dispară. Pe vremea aceea existau doi răufăcători, tată și fiu, pe numele lor Saltikov, care erau urmăriți. Contele reuși printr-o viclenie să facă să fie arestate rudele lui în locul celor doi Saltikov și să fie trimise în exil pe viață în Siberia. Adevărații Saltikov au primit de la conte acte pe numele Rapnin. E adevărat, domnule prefect? E adevărat, domnule căpitan?

Tatăl și fiul ascultară consternați. Cum ajunsese secretul lor în mâinile acelui bărbat? Fuseseră ferm convinși că autoritățile nu aveau cum să intre în posesia vreunei dovezi.

Nu aveau altceva de făcut decât să nege. Căpitanul își mai venise în fire.

— Excelența voastră insinuează că eu și tatăl meu suntem niște criminali?

— Nici vorbă de insinuare. Sunt foarte convins și o pot dovedi atât verbal, cât și în scris.

Prefectul sări cât colo.

— Excelență, aveți dovezi în scris? Nu se poate așa ceva; eu știu sigur că problemele astea nu se tratează în scris!

Comisarul îl privi țintă.

— Așa? Dragul meu, tocmai te-ai trădat! Dacă știi așa de bine cum se tratează problemele de felul acesta, înseamnă că ești obișnuit cu ele!

— Pe toți dracii!

Prefectul bătu mânios din picior; fiul său trase o înjurătură printre dinți.

— Nu e nevoie să vă ambalați. Oricum ați fi încurcat-o. Știu că i-ați dat o semnătură contelui Polikev.

— Să ne-o arate!

— E chiar la mine în mână!

Spunând acestea, înaltul funcționar scoase la iveală hârtia pe care Sam Hawkens o șterpelise în pivniță de la prefect și o flutură pe sub nasul bătrânului. Când dădu cu ochii de hârtia trădătoare, prefectul începu să tremure, genunchii i se înmuiară așa de rău, încât fu nevoit să se sprijine de masă. Căpitanul era și el speriat până peste poate.

Până atunci comisarul își păstrase calmul, dar acum își ieși din fire.

— Câinilor, tot mai vreți să negați? tună el către cei doi. V-a sunat ceasul! Domnule locotenent, fă-ți datoria și pune-i

bine pe nelegiuiți! Dumneata vei purta răspunderea dacă vor evada!

Ofițerul urmărise scena cu o uimire fără margini. Lui, care era obișnuit să dea ascultare superiorilor săi, i se părea că păcătuiește de moarte dacă face ceva împotriva lor. Dar tot obișnuința supunerii îl făcu să dea ascultare orbește ordinului comisarului. Se apropie de căpitan.

— Frățioare, dă-mi sabia ta!

Căpitanul se uită la el cu o privire în care se amestecau teama, rușinea și mânia. Cel mai mult și-ar fi dorit să-și croiască drum cu armele și să fugă de acolo, însă își spuse că, dacă ar fi încercat așa ceva, și-ar fi înrăutățit și mai mult situația. Dar să-și predea arma așa, fără să se opună deloc? O văzu pe Karpala și în minte îi încolți un gând, salvator.

— Excelență, sunt nevinovat. Și dacă toată lumea se îndoiește, există totuși o persoană care îmi ține partea!

— Cine?

— Karpala, mireasa mea! Socrul meu, principele buriatilor, nu va îngădui să fiu tratat ca un răufăcător. Karpala, îți cer să mă aperi! Este de datoria ta.

Căpitanul se apropie de fată, care, însă, se feri de el cu un gest de respingere.

— Piei din ochii mei! Niciodată n-am spus că îți voi fi soție și nimeni nu m-ar fi convins s-o fac! Te-am disprețuit de când te-am cunoscut! Meriți cu vârf și îndesat ce ți se întâmplă. Nu vreau să mai am de-a face cu tine!

— Ei, Ivan Saltikov, se auzi iarăși vocea comisarului, cred că a fost de ajuns. Și, ca să fiți lămurii pe deplin cum stau treburile, o să primiți, tu și tatăl tău, câte douăzeci de lovituri de bici. Rolul vostru aici s-a încheiat pentru totdeauna!

Făcu un semn și locotenentul îi strigă pe cazacii care așteptau afară și care auziseră tot ce se petrecuse înăuntru.

Căpitanului îi fu luată sabia. În clipa următoare, erau amândoi legați cu mâinile la spate.

La un semn al comisarului fu adusă și isprăvniceasa, care urma să împărtășească aceeași soartă cu cei doi, fiind complicea lor. Se împotrivi și făcu mare zarvă, însă fu de ajuns un cuvânt al comisarului ca să amuțească.

Pentru că în Verhne-Udinsk nu exista o închisoare sigură, locotenentul fu nevoit să-i ducă pe răufăcători sub escortă la Irkutsk. Fu numit provizoriu comandant în locul celui arestat, până la o hotărâre definitivă.

Căderea mai-marilor locului stârni mare vâlvă. Nu era unul care să nu răsufle ușurat la aflarea veștii, căci Rapnin-Saltikovii știuseră să se facă urâți de toată lumea. Toată suflarea se grăbise înspre prefectură să asiste la arestarea familiei cu pricina. Când ieșiră din casă, Hermann von Adlerhorst și camarazii săi își croiră cu greu drum printre curioșii adunați acolo în număr foarte mare.

În cortul teișului intră un buriat.

— Ce se întâmplă? întrebă principele.

Buriatul se uită în jur încurcat.

— Tătuca, numai tu trebuie să afli, tu, mămuca și Karpala, prințesa buriatilor.

Karpala protestă.

— Ce trebuie să aflu eu, pot să afle și oamenii aceștia. Sunt ca și frații mei.

— Bine, atunci pot să vorbesc. Ieri a venit vestea că un grup de „oameni sărmani” a reușit să evadeze din minele din Tșita. După cum mi s-a spus, sunt aproape numai bărbați. Se pare că este o singură femeie printre ei. I-au dat un semn bunei Mila Dobronici, care ți-a trimis de îndată vorbă să te roage să-i ajuti.

— Dacă te trimite Mila Dobronici, trebuie să te ajut. Tată, dă imediat ordin de plecare! Nu trebuie să mai zăbovim!

— Fetița mea, cum se poate? Nu putem pleca, uiți că avem oaspeți?

— Tocmai pentru ei trebuie să plecăm cât mai repede, căci cei pe care îi caută ei se află la gura râului Selenga, chiar acolo unde trebuie să mergem și noi dacă vrem să-i ajutăm pe acei „oameni sărmani”!

— Ce-mi aud urechile? strigă Hermann. Vreți să mergeți la gura râului Selenga?

— Da, cât de repede putem.

— Cu toții, tot neamul?

— Toți burlații care sunt supuși tatălui meu.

— Asta e bine.

— Vrei să vii cu noi?

— Da, imediat ce voi avea actele cu care să-l înfrunt pe contele Polikev.

Trioul, în schimb, nu avea nici un motiv să mai aștepte până a doua zi. Cei trei puteau să se alăture imediat burlaților. Hermann își făcea griji pentru Gottfried, fratele lui, așa că îl liniști gândul că-i știa pe cei trei vânători pe urmele lui Polikev și ale dervişului.

În timp ce strângeau corturile, lui Hermann îi veni o idee. Îl rugă pe Sam Hawkens să meargă la Karpala și s-o roage să vină la o mică discuție între patru ochi cu el.

Oarecum mirat, americanul se duse și, nu după mult timp, se înapoie cu Karpala.

— Vrei să-mi încredințezi un secret? începu ea.

— Nu, dar e ceva pe care nu trebuie să-l audă altcineva. Te privește doar pe tine și... pe cazacul „Numărul 10”. Putem să vorbim despre el? Am auzit că ți-e drag, spuse Hermann.

— Ești fratele lui și oaspetele nostru. Poți să vorbești cu noi despre orice.

— Îți mulțumesc. Te asigur că nu aduc vorba dintr-o curiozitate nelalocul ei. Mă preocupă soarta fratelui meu. Mult mi-ar plăcea să-l știu fericit.

Karpala, care-și dusesese traiul prin stepa rusească, își dădu seama că Hermann spunea adevărul, însă nu era obișnuită să vorbească prea mult despre cele sufletești.

— Asta este și dorința mea, spuse ea. De aceea sper că va reuși să treacă granița fără să fie prins. Eu și cu ai mei vom face tot ce ne stă în putință să-l ajutăm.

Hermann se minună când văzu că fata nu adusese vorba de dorința ei personală. Îl iubea pe fratele lui; în această privință era sigur, că fusese bine informat.

— E foarte frumos din partea voastră, spuse el și simt convins că veți face totul ca să-l salvați pe fratele meu. Dar poate că nu e nevoie. Trimisul guvernului mi-a dat toate asigurările că l-aș putea elibera. N-ar fi mai bine decât orice evadare?

— Pentru el, sigur că da.

— Cum vine asta, pentru el?

— Mie mi-ar conveni mult mai bine să fugă, pentru că aș avea cel puțin sentimentul că am făcut ceva pentru fericirea lui.

Acum vorbise copilul stepei, fata care crescuse printre burlași. Hermann surâse:

— N-ai vrea să te îngrijești altfel de fericirea lui? Tu îl iubești, el te iubește, așa că...

— Nu, spuse Karpala ferm. Nici nu trebuie să mă gândesc la așa ceva. Eu aparțin alor mei, iar pe el îl cheamă datoria în țara lui. Am discutat deja despre toate acestea.

Hermann înmărmuri.

— Înseamnă că nu mai am ce face, spuse el. Vrei să-i înștiințezi pe părinții tăi că doresc să-mi iau rămas-bun de la ei?

Karpala plecă.

Hermann se grăbi înspre cortul unde era Sam, pe care voia să-l ia și să facă cu totul altceva decât să-și ia rămas-bun. Avea de gând, nici mai mult nici mai puțin, decât să-i ia prin surprindere pe principe și pe soția lui și să le ceară o explicație la care trebuia să aibă un martor.

De când o văzuse pe Karpala, îi încolțise în minte gândul că frumoasa fată care semăna atât de puțin cu dolofanii ei

părinți nu era fiica lor. Probabil că legătura dintre fratele lui și ea, ca fiică de principe, ar fi întâmpinat greutăți nespuse de mari. Dar dacă, dimpotrivă, se dovedea că fata era de neam european — ceea ce o cam arătau și trăsăturile ei — speranțele fratelui său puteau să devină realitate. I se părea că e de datoria lui să-i aștearnă fericirea în cale, pentru ca apoi să-și netezească drumul către inima dragei lui Zykyma.

Cortul principelui burlașilor se strângea de obicei ultimul — așa era tradiția. Karpala nu era acolo. Începu să vorbească fără nici un înconjur.

— Tătuca, ești ferm hotărât să mergi cu burlașii tăi la râul cu țânțari?

— Da, trebuie, căci m-a chemat Mila Dobronici și când mă cheamă ea, înseamnă că este musai!

— Cine este femeia aceasta?

— Nu este o femeie, ci o fată, o prietenă de-a Karpalei, care o ajută să-i treacă pe fugari granița.

— Cine este tatăl ei? După nume pare a nu fi rus.

— Este un proprietar de turme, foarte bogat, de pe malul lacului Baikal, la vărsarea râului Selenga, cam la o sută de verste depărtare de Verhne-Udinsk.

— Cum îi ajută pe fugari să evadeze?

— Este un secret pe care nu am voie să-l dezvălui. Dar, pentru că este în joc soarta fratelui tău, îți voi spune: Dobronici are o ascunzătoare excelentă pe malul lacului printre stânci, unde-i ascunde pe fugari până se ivește o ocazie bună să-i treacă granița. Din păcate, o să-l pierd. A venit în Siberia sărac, s-a îmbogățit aici și acum vrea să plece în ținutul Varșoviei, de unde este el. Se prea poate să nu-l mai văd niciodată, spuse Bula întristat.

— Acesta este destinul tuturor oamenilor. Vin și apoi pleacă. Adesea ești silit să te desparți de tot ce-ți este mai drag. Ți se poate întâmpla și ție.

— Mie? Cum așa? Din cauza lui Dobronici?

— Nu. Mă gândesc că poate odată vei fi nevoit să te desparți și tu de Karpala ta.

— Niciodată!

— Ba poate că da. Rostul unei femei este să stea alături de alesul inimii ei.

— Dacă se va mărita, Karpala va rămâne cu noi.

— Am auzit că s-a îndrăgostit de unul din cazacii evadați. Dacă va voi să fie a lui, va trebui să-l urmeze în țara lui.

Hermann von Adlerhorst făcu o pauză, dar nu-și dezlipi ochii de pe teiș. Apoi îl întrebă cu un ton foarte grav:

— Chiar este fiica voastră?

— Cum poți să întrebi așa ceva? Firește că este a noastră.

— Așa! Chiar este... adevărat?

Vorbi cântărind fiecare cuvânt.

Principele se sperie. Se uită îndelung la Hermann.

— Ce-ți veni cu întrebarea asta ciudată?

— Știu că nu este fata voastră, i-o trânti Hermann.

Principele sări ca ars. Principesa scoase un strigăt și-l apucă pe Hermann de braț.

— Domnule, taci! strigă ea. Nimeni nu trebuie să afle. Chiar dacă nu i-am dat eu naștere, este copilul nostru!

Adlerhorst se înduioșa în sinea lui de mâhnirea celor doi, dar gândul la fratele lui, Gottfried, îl făcu să vorbească mai departe:

— De ce v-ați speriat? Nimeni nu vrea să vă ia fata.

— O, ba da! spuse principesa. Dacă vorbești așa, înseamnă că vrei să mi-o răpești pe Karpala. Întotdeauna s-a considerat una de-a noastră. Dar dacă va voi să-l urmeze pe cazac în țara lui, nimic nu-i va sta în cale, căci aceea e și țara ei.

— Cum? Karpala e din... Germania?

— Da.

— Nu, nu se poate! sări și principele. Este rusoaică.

— Tatăl ei era de origine germană, îi ținu piept Kalyna.

— Dar mama ei era rusoaică și, în plus, ea s-a născut în Rusia.

Iată că presupunerea lui Hermann se adevăra. Se hotărî să se folosească de starea pe care o provocase celor doi.

— Liniștiți-vă! îi rugă el. Nu am de gând să vă răpesc fiica. Dar sunt fratele celui pe care-l iubește Karpala și vă veți convinge că sunt cu totul de partea ei. Poate veți voi să-mi spuneți cum ați dat de Karpala.

Teișul se uită întrebător la Kalyna, care-l îndemna cu un gest să povestească.

— Spunei! Sunt sigură că domnul nu are vreun gând rău față de noi.

— Nu voi face nimic care să fie în dezavantajul Karpalei, îi asigură Hermann.

— Foarte bine! Am încredere în tine. Vei afla totul. Era iarnă, o iarnă foarte grea. Înghețaseră chiar și renii, care din cauza gheții groase nu mai aveau cu ce să se hrănească. Ne așezaserăm corturile pe drumul cel mare, pe care sunt duși deportați înspre răsărit. Furtuna vuia îngrozitor, spulberând zăpada cât colo, în vâlătuci groși. Deodată, văzurăm îndreptându-se spre noi un convoi de arestați, care se opri lângă corturile noastre, ca bieții oameni să-și mai tragă sufletul.

— Aveau sănii?

— Nu, pe vremea aceea mi li se dădeau. Erau siliți să meargă pe jos. Convoiul era format din șaizeci de oameni, deportați împreună cu familiile lor, care îi urmăseră de bunăvoie. Un bărbat ținea de mână un băiețel care de-abia se mai ținea pe picioare din pricina gerului mușcător. Nevasta lui ducea în brațe o fetiță mititică, ce nu părea să fi împlinit nici măcar un an. Femeia se descheiase la haină și-și vârâse copilașul la piept, ca să-l mai încălzească. Însă, în zadar. De milă, o luai pe femeie în cortul meu și, când scoase copilul, ce să vezi? Era mort!

— Da, mort de-a binelea! întări și Kalyna spusele soțului ei, podidind-o lacrimile la amintirea aceea teribilă.

— Mi se sfâșie sufletul când mă gândesc la femeia aceea, continuă teișul. Rămase mută mult timp, cu privirile ațintite asupra copilașului ei mort. Apoi scoase un strigăt îngrozitor și se prăbuși la podea. Sărăcuța de ca aproape își pierduse mințile de durere. Convoiul nu mai putea adăsta, căci opririle le erau, oricum, total interzise. Cazacii se pregăteau de plecare. Căpetenia lor îi dădu, totuși, voie tatălui să-și îngroape copilul. Dădură zăpada la o parte aproape de cortul meu, însă pământul era înghețat bocnă, așa că nu îngropară copilul, ci doar îl acoperiră cu zăpadă, rămânând ca mai târziu să mă ocup eu de leș. Cazacii și deportații rostiră o rugăciune, apoi porniră mai departe.

— Și mama?

— Amuțise; își ținea brațele ca și cum ar mai fi purtat încă trupul copilului la piept și îngâna încetișor un cântec de leagăn.

— Dumnezeu mare! Este oribil!

— Da și noi am fost adânc tulburați, însă nu aveam ce face. Plecară învăluiți de norul de zăpadă. În curând căzu seara. Stăteam în fața focului, beam un ceai și vorbeam despre „sărmanii oameni”, căinându-i din tot sufletul. Deodată, auzirăm un zgomot ciudat. Prima dată am crezut că era vreun câine răătăcit care urla în depărtări, dar ne dădurăm repede seama că zgomotul venea de undeva de aproape. Am ieșit în fața cortului și de unde crezi că venea? Din locul unde îngropasem copilul! M-am dus iute într-acolo, am dat zăpada la o parte cu mâinile și am văzut copilul care... trăia! Chiar trăia! Dădea din mânuțe și din piciorușe și urla ca din gură de șarpe. Oare nu a fost o minune?

— Nu a fost nici o minune, spuse Hermann. E simplu de explicat. Zăpada a încălzit trupul copilului și l-a trezit. Spune mai departe!

— Păi, cam asta e... Copilașul era...

— Karpala!

— Da. Karpala noastră. Asta-i tot.

— Încă nu. Ce-ai făcut după ce ai luat copilul în cortul tău?

— L-am dat soției mele, Kalyna, care s-a îngrijit de bebeluș cu mare dragoste; i-a dat să mănânce și să bea. Tot trupușorul lui era vinețiu, însă cu timpul și-a revenit și a căpătat culoarea albă, ca de nea. De aceea i-am pus numele „Karpala” — „strălucitoare ca zăpada”.

— Dar părinții ei! Trebuia să vă gândiți și la ei. Aveați datoria să le trimiteți copilul!

— Cum am fi putut s-o facem? Furtuna a durat zile în șir, iar când s-a potolit, nămeții erau atât de înalți, încât nu puteau fi biruiți. Săptămâni întregi am fost înzăpeziți și abia după mult timp am putut să mergem în căutarea acelor arestați, însă nu le-am putut da de urmă. Așa că am oprit copila cu noi și am crescut-o ca pe propria noastră fiică.

— Dar mai târziu n-ați încercat să dați de părinții ei? Autoritățile v-ar fi ajutat.

— Ne-am gândit, dar ce le pasă autorităților de un deportat!

— Cum îl chema pe tatăl, ei?

— Nu știu.

— Dar știi că era german?

— Am auzit de la cazacii care vorbeau despre el. Fusesse condamnat, iar soția lui venise de bunăvoie după el împreună cu copiii.

— Era tânăr?

— Da.

— Câți ani avea băiatul?

— Să fi avut vreo trei-patru ani.

— Unde s-a întâmplat totul?

— În tundra cu mesteceni. Toată lumea o cunoaște.

— Trebuie să țin minte!

— Ai cumva de gând să-i cauți părinții?

— Nu, dar e bine de știut. Prietenii mei, care — deja ne-au fost de mare ajutor, așa procedează de obicei. Avem de

făcut un drum lung prin ținuturile Siberiei și nu este exclus să dăm peste cineva care să știe ceva despre părinții Karpalei! Dacă o iubiți cu adevărat, trebuie să vă gândiți în primul rând la ea și pe urmă la voi și să sperați împreună cu mine că cerul se va îndura de ea și-și va regăsi părinții, care sunt cele mai apropiate ființe pe pământul ăsta pentru; ea!

12. Cânta o balalaică...

Multe din popoarele asiatice pe jumătate sălbatice care sălăşluiesc pe lângă lacul Baikal erau înrolate pe vremea aceea în serviciul militar şi obligate să păzească graniţele sub numele de cazaci baikali.

O parte erau cavalerişti, alţii erau artilerişti şi aveau misiunea de a împiedica contrabanda între Rusia şi China, în afară de asta, mai erau însărcinaţi şi cu paza minelor metalifere din Nertşinsk şi Tşita, ca şi cu supravegherea marelui drum al caravanelor, care venea de la Pekin, trecea prin deşertul mongolez şi ducea în teritoriile ruseşti. Însă datoria lor cea mai de seamă era aceea de a nu-i lăsa pe condamnaţii la deportare în Siberia să fugă peste graniţa cu China.

Centura de graniţă consta, de fapt, într-un şir de sate fortificate, printre care se făcuseră nişte foişoare de dimensiuni mici. Legătura între acestea era menţinută prin santinele care circulau călare.

În apropierea unui asemenea sat se afla o aşa-numită vişka. Era un fel de piramidă ridicată din trei trunchiuri de copac. O scară ducea la o santinelă care stătea tot timpul acolo sus, supraveghind de la înălţimea aceea tot ţinutul dimprejur. De îndată ce se întâmpla să vadă un fugar încercând să treacă graniţa, aprindea un foc din câlţi şi catran sau din vreascuri, care-şi trimitea lumina pe timp de noapte şi mirosul pe timp de zi până hăt-departe. Astfel, „graniţa” primea vestea cea gravă. Dimineaţa, tot ţinutul era scotocit straşnic de câţiva călăreţi.

Fiecărui post îi corespundea pe partea cealaltă unul chinez; amândoi erau obligaţi să se ajute reciproc. Părea practic imposibil ca un deportat să scape teafăr din toată aventura trecerii graniţei.

Și chiar dacă reușea să fugă, se trezea singur-singurel, fără nici un ajutor; în urma lui avea o țară unde, dacă se întorcea, îl așteptau pedepse cumplite, iar în față nu avea decât pustiul cel nemărginit, unde îl pândeau primejdii la fel de mari.

Erau destul de puțini aceia care izbuteau să învingă toate obstacolele.

În Siberia erau mulți care fugiseră fără să reușească să părăsească țara. Singura lor pavăză era pustiul de necuprins, unde găseau mii de ascunzători. Duceau o viață nenorocită și mare parte din ei se prăpădeau în mizerie, înghițiți de mlaștinile fără fund, torturați de foame și de sete, chinuiți de roiurile de țânțari.

Și totuși, nu erau pe deplin lipsiți de apărare. Dacă rușii au o fire blajină, atunci popoarele siberiene erau și mai și. Știau prea bine că mulți din cei deportați din marele imperiu în Siberia erau condamnați pentru vini ca și inexistente. Locuitorii liberi ofereau cu mare bucurie acestor oameni mila și sprijinul lor, numindu-i nu altfel decât „oameni sărmani”. Îi ajutau de cele mai multe ori pe ascuns.

Nenumărate case aveau câte o fereastră care niciodată nu era cu oblonul tras. Era în așa fel construită, ca să poată fi deschisă și de afară și pe dinăuntru. Noaptea, înăuntru ardea câte o luminiță. Pe canatul ferestrei se punea mâncare și băutură, ba chiar și unele lucruri care ar fi putut face trebuință unui eventual fugar... Acesta venea pe furiș și lua tot ce găsea acolo. Dacă dimineața darurile nu mai erau la locul lor, locuitorii casei șușoteau bucuroși: „oamenii sărmani au fost pe aici și le-au luat”.

Uneori se întâmpla ca fereastra să dea într-o cămăruță, unde fugarii își puteau găsi adăpost — mai ales iernile, când vântul hăulea prin câmpie.

Firește că fugarii erau nevoiți să fie prevăzători, căci se întâmpla ca unii oameni răi să zăvorască ferestrele și să-i

încuie acolo pe evadați, pentru ca apoi să-i predea autorităților. Toată lumea îi disprețuia pe trădători.

În locul unde Selenga venea dinspre răsărit să se verse în lacul Baikal, se întindea o un șir de munți care împrejmua o câmpie foarte roditoare, unde creșteau plante cum nici în regiunile mai sudice nu puteau fi văzute. Câmpia era ca un triunghi cu baza îndreptată înăuntrul ținutului, în timp ce vârfurile înaintau spre lac.

La o depărtare de jumătate de verstă de malul lacului se afla o fermă impunătoare, formată din multe acareturi construite în marea lor parte din lemn și care nu aveau decât parter. De jur-împrejur se întindeau ogoare și pășuni, unde pășteau laolaltă cai, vaci și oi. Totul iradia o bunăstare rară pentru acele locuri.

Cea mai împodobită clădire era casa de locuit, care avea chiar și geamuri la ferestre. Câțiva copaci înalți și rămuroși copleșeau acoperișul scund.

La umbra copacilor ședea câteva fete care învârtteau sânguincioase niște roți de tors.

Alături de servitoare se afla Mila Dobronici, prietena Karpalei.

Mila avea trăsături vestice. Chipul ei trandafiriu era încadrat de o coamă de păr blond-auriu, cum adesea poți vedea în provinciile baltice. Purta o fustă scurtă roșie și o bluză albă, peste care avea un pieptar negru cu cataramă din metal.

În ciuda hărniciei cu care lucrau fetele, în curte domnea o veselie de nedescris. Buzele sângerii ale copilelor se mișcau la fel de sânguincios ca și roțile de tors.

Mila, cu toate că stătea în mijlocul lor, nu era prea vorbăreață. Nu răspundea decât dacă i se puneă vreo întrebare; părea, în ciuda tinereții ei, mult mai matură decât celelalte.

Când vârtelnițele amuțiră pentru o clipă, Mila auzi cum două fete începuseră să cânte ușurel și ciuli urechile fără să vrea.

— Roag-o să cânte cu noi, doar e cântecul ei preferat, spuse una din fete.

Mila se întoarse către ea și spuse:

— Așa e, când toarcem, trebuie să cântăm, ca să lucrăm cu mai mult spor. Ascultați aici!

Și începu să cânte cu un glas frumos și pătrunzător, acompaniată de slujnice. Când ajunseră la refren, una din fete scoase un țipăt și arătă înspre cișmea, care era înconjurată de un gard viu. Văzuse ceva acolo.

— Ce te-ai speriat așa? o întreabă Mila.

— Trebuie să fi fost o pasăre! spuse altă fată. Lasă-ne să ne terminăm cântecul!

Când sfârșiră ultimul vers, se auziră niște aplauze în dreptul cișmelei.

— Ați auzit? spuse slujnica. Am avut dreptate, e cineva acolo.

— Atunci să facă bine să se arate, spuse Mila calmă.

Privirile îi erau ațintite asupra gardulețului viu. Cine putea să fie? Tatăl ei era plecat la oraș, mama era în casă, iar argații erau la cai. Numai un străin putea să se furișeze așa.

La gândul că cineva îndrăznise să o spioneze, Mila se supără, dar când din spatele tufișurilor își făcu apariția cel care o tulburase, supărarea i se șterse de pe chip.

Era un tânăr cam de douăzeci și doi de ani. Purta o tunică și un ilic de în albastru; pantalonii erau de un albastru ceva mai închis și și-i vârâse în cizme. Pe cap avea o căciulă veche și ponosită. Dacă-l judecai după înfățișare, părea un om simplu din popor. Dar chipul mândru și privirea întunecată și tăioasă arătau că era obișnuit să poruncească.

Tânărul nu avea nici baston și nici arme, însă pe umăr ducea o învelitoare din care se ițea un instrument cu coarde.

— Un cântăreț! strigă una din fete.

— Un cântăreț! Un cântăreț! începură și celelalte, bătând bucuroase din palme.

Pe vremea când se petreceau cele povestite, nu arareori puteai să vezi cântăreți ambulanți, aidoma vechilor barzi sau a trubadurilor, apărând ici și colo prin ținuturile locuite ale Siberiei. Peste tot erau primiți cu mare bucurie, în parte din pricina cântecelor lor — căci rușii sunt mari amatori de cântece —, în parte din cauză că purtau noutățile dintr-un loc în altul.

— Iertare că v-am tulburat! spuse străinul. Am venit pe acolo din pădure. Gardul viu e de vină că nu m-am făcut văzut deîndată și apoi, cântați așa de frumos, că n-am vrut să vă întrerup.

— Nu ai de ce să-ți ceri iertare, îi spuse Mila. Ești binevenit la noi. Cum te cheamă?

Îi întinse mâna.

— Alexius. Și pe tine?

— Mila.

— Aha, tu ești Mila Dobronici despre care mi s-au povestit atâtea?

— Eu sunt.

Tânărul o măsură admirativ din cap până-n picioare. Fata se îmbujoră.

— Vii de departe? se interesă ea.

— De foarte departe.

— De aceea nu te-am mai văzut până acum! N-ai mai fost niciodată pe aici?

— Nu și cu toate astea, eu te cunosc de mult.

Îi vorbea politico, însă glasul lui iradia o căldură familiară.

— Cum este cu putință? întrebă ea.

— Nu pot să-ți explic. Pasărea care nu a mai fost niciodată în țările sudice, visează la flori minunate, la strălucirea soarelui; nu le cunoaște, dar tânjește după ele. Iar când vine timpul, se pregătește de călătorie și se

grăbește să plece în întâmpinarea obiectului dorinței ei. La fel m-au purtat și pe mine drumurile către tine.

În acel moment, Mila se simți tulburată, cum nu mai fusese vreodată. Mai în glumă, mai în serios, îi spuse:

— Vorbești de parcă și tu ai fi tânjit după mine.

— Chiar așa s-a și întâmplat, îi răspunse el serios. Am auzit atâtea despre tine, încât îmi doream să te cunosc odată și-odată.

— Și ce-ai auzit?

— Că, tu...

Se aplecă spre ea și îi spuse la ureche:

— ... că tu ai fi „Îngerul deportaților”.

Mila se schimbă la față și-și duse un deget la buze, apoi se întoarse prevăzătoare cu spatele la celelalte fete.

— Cine ți-a spus, s-a înșelat. Cel despre care ți s-a spus este altcineva.

— Îl cunoști?

— Da. Ai nevoie de el?

— Repede, cât se poate de repede.

— Atunci, fii binevenit la mine! Vrei să intri în casă?

— Nu, nu încă! strigă o slujnică. Mai întâi să ne cânte ceva!

— Da, un cântec! Ia-ți balalaica și cântă-ne ceva! strigară și celelalte.

Alexius se înduplecă, își scoase instrumentul și începu să-i acordeze strunele. Apoi se uită la Mila cu o privire gravă. Fata pricepu întrebarea mută din ochii lui și, apropiindu-se de el, îi șopti la ureche:

— Ești în siguranță aici.

Alexius se uită în jurul lui.

— Ei, ce cântec vreți să auziți?

— Cântecul tău preferat, hotărî Mila.

— De ce tocmai pe ăsta?

— Ca să te cunoaștem mai bine. Când cunoști cântecul preferat al unui om, îi cunoști și sufletul.

I se oferi un loc. El refuză și se duse lângă cel mai apropiat copac, se sprijini ușurel de trunchi, își luă balalaica și începu, după ce căzu puțințel pe gânduri, visător:

*„Departe, hăt departe, vai, de-aice,
E o vale și-o livadă
Unde tare mi-aș dori, ferice
Să stau făr' ca nime' să mă vadă.
Privirile-mi tânjesc
Peste munți și peste văi.
Patria mea, să te salut aș vrea
Măcar o singură dată!”*

Balalaica-și cânta durerea și tristețea, iar vocea cântărețului, asemenea. Începu a doua strofă:

*„În pustiul cel fără de margini
Culcuș nu găsesc
Tristețea nime' nu mi-o ști,
Nici visul la care tânjesc.
Și totuși, cândva am avut —
Nu-i o închipuire vagă —
Copil fiind, culcuș în țara mea dragă”.*

Ultimele vorbe se topiră încetul cu încetul, iar strunele amuțiră într-un oftat dureros.

Nimeni nu spuse nimic. Alexius încremeni un răstimp, apoi, cu o mișcare bruscă se întoarse către fată:

— Nu-i așa că e un cântec care nu are cum să placă?
Pe chipurile fetelor, însă, se citea exact contrariul.

— Ce frumos, ce frumos! spuse Mila. Așadar, acesta ți-e cântecul preferat?

— Da.

— Și cum îi spune?

— „Tinerețe pierdută”.

Mila îl privi ținută în ochi.

— Nu cumva ai pierdut pe cineva drag?

— Nu am cunoscut nici tinerețea și nici fericirea.

— Atunci, bunul Dumnezeu îți va da în schimb un viitor frumos.

— Tot timpul mă rog pentru asta. Sper să-mi audă rugăciunile, căci nu sunt pentru mine, ci...

Tăcu; dinapoia casei apărură un chip plăcut de femeie, care le strigă pe slujnice. Fetele se grăbiră ascultătoare într-acolo, așa că Mila rămase singură cu străinul.

— Acum putem să stăm de vorbă, spuse ea. Cauți „Îngerul deportaților”?

— Da.

— Ești un evadat?

— Nu, eu nu. Dar tatăl meu este; și-a petrecut ani de-a rândul în Iakutsk. Mama l-a urmat de bunăvoie, împreună cu noi, copiii, în miezul cumplitei ierni siberiene. După ani și ani, am izbutit să-mi eliberez tatăl. De la Iakutsk și până aici am străbătut un. Drum lung, preț de luni întregi. Am auzit de „Îngerul deportaților” și mi s-a spus că tu ai fi acela, de aceea am venit la tine. Nu mi s-au povestit prea multe, dar văd că într-adevăr ești un înger!

Mila coborî privirile.

— Ți-am spus că nu eu sunt îngerul. Nu merit lauda ta! Te rog... ah!... vine cineva! Ascunde-te!

De după un acaret se ivi un călăreț, urmat de alți doi.

Era sergentul-major Ieroșkin de la trupele de grăniceri, cu doi din oamenii săi. Când ajunse în fața fetei se opri.

Tânărul nu mai apucase să se ascundă, așa că rămase acolo unde era. Cazacul îi aruncă o privire rapidă și întunecată.

— Dumnezeu să te binecuvânteze, drăguță Mila! o salută el pe fată. Nu puteam trece mai departe fără să vin să te văd. Ce mai face tătucul tău?

— E dus la oraș.

— Și mămuca?

— Este în bucătărie.
— Și tu ce mai faci, porumbița mea?
— Foarte bine, mai ales când nu se interesează nimeni de mine.

— A, de mine vorbești?

— De toată lumea.

Mila vorbea scurt și respingător, căci Ieroșkin nu era o apariție tocmai plăcută. Avea o barbă deasă și zbârlită, lăsând la iveală niște ochi a căror privire nu prea inspira încredere.

— Toată lumea? râse el. Nu cred. De-asta stai de vorbă cu flăcăul ăsta? A, dar mai văd ceva! Ceva foarte interesant!

Spunând acestea, cazacul dădu pintonii calului și, din câteva salturi, ajunse lângă casă, la o fereastră singuratică, ce stătea deschisă. Se uită înăuntru cu mare atenție, apoi se întoarse la fată.

— Ieri am trecut pe aici, spuse el. Era seara târziu și toată suflarea dormea. Dar acolo, înăuntru, ardea o lumină. M-am uitat și ce crezi că am descoperit? O pâine, niște brânză, un cârnat, niscai tutun și chibrituri. Ale cui erau?

— Întreabă-l pe tata, îi răspunse Mila. Eu n-am ce face cu tutunul.

— La naiba! sudui cazacul. Crezi că nu știu pentru cine era pregătit totul? Ce-ai spune dacă aș scrie la raport așa: „În casa lui Peter Dobronici, — «oamenii sărmani» nu numai că sunt ospătați, dar primesc și tutun”?

— Nimic. Ai văzut cu ochii tăi „oamenii sărmani” pe care i-am ospătat noi?

— Deocamdată nu, căci de dragul tău am mai închis și eu un ochi. Dar dacă îți sunt așa de indiferent, poate o să mă răzgândesc și o să scriu cu totul altceva, ca de exemplu: Mila Dobronici este „Îngerul deportaților”.

Cazacul o spusese, desigur, în batjocură, căci nu avea de unde să știe de legăturile dintre Mila și Karpala, așa că fata izbucni într-un râs forțat.

— Aș vrea eu să fiu un înger! Cine nu-și dorește să fie înger?

— Un înger, da, însă nu îngerul ăsta, care încalcă legea. Dacă ajunge în mâinile noastre, n-o să-i fie prea bine. Poate și flăcăul de colo crede că ești vreun înger. Când am venit, părea că este în al nouălea cer. Cine este?

— Un cântăreț. Doar vezi că are o balalaică. Tocmai a sosit.

— Așa! Așa! Atunci ia să-l cercetez eu mai îndeaproape. Cunoscoți cântăreții pe o întindere de cinci sute de verste, dar pe ăsta nu l-am văzut în viața mea!

Cazacul se duse la Alexius și se uită la el cu luare-aminte. Tânărul ținu piept foarte liniștit privirii cazacului, în schimb, Mila se îngrijoră foarte tare, căci știa că băiatul era, totuși, un fugar care venise să dea de „Îngerul deportaților”.

— Hei, se răsti cazacul la băiat, nu auzi ce vorbesc despre tine? Ai gura încleiată de nu spui nimic?

Alexius îi aruncă o privire încărcată de uimire și de dispreț. Se mulțumi doar să dea din umeri.

— Ești surd?

— Se răspunde doar când se pune o întrebare.

— Și ce, eu nu te-am întrebat?

— Nu. Ai spus foarte limpede că ai vorbit despre mine — mă auzi, despre mine și nu cu mine!

— Ehei, flăcăiașule! Las' că o să vezi tu cu cine ai de-a face!

— Pot să văd și acum. Ești un cazac. Și? Eu sunt un cântăreț, iar cântăreții sunt oameni liberi. Noi nu primim ordine de la nimeni.

— Dacă ești într-adevăr cântăreț, băiete! De unde vii?

— Din Krasnoie.

— Aha, din nord. Ai acte?

— De ce? Mă suspectezi de ceva?

— Și încă cum! Semenii leit cu cineva pe care-l căutam de mult. Arăți întocmai ca Alexius Boroda, vânătorul de

samuri cu faimă rea, care a eliberat atâția arestați!

Mila mai-mai că era să scoată un țipăt. Numele lui Alexius Boroda era de mult pe buzele tuturor. Făcea parte dintre acei vânători de samuri care-și practicau aventuroasa meserie din vocație și nu sub constrângerea vreunei condamnări. Se povestea că-și salvase niște rude din Iakutsk, apoi eliberase niște arestați din Tșita și că acum se afla în drumul spre graniță.

Dacă acel cântăreț era într-adevăr viteazul vânător de samuri, atunci se afla în mare primejdie, căci sergentul-major era un om lipsit de orice scrupule.

Tânărul, însă, izbucni în râs.

— Frățioare, să știi că-mi faci o mare cinste! Aș vrea eu să fiu atât de faimos! Noi, poeții și cântăreții suntem prea puțin cunoscuți, dar, din păcate, eu nu sunt decât un pribeag sărman. Numele meu este Maxim Robanov.

Când rosti acest nume, Alexius observă că unul din cazaci făcu o mutră foarte uimită și se uită fix la el.

— Ia arată-mi actele tale și permisul care-ți dă voie să te plimbi prin țară și să cânti! îi porunci cazacul.

— Poftim!

Alexius scoase actele din buzunar, iar cazacul le examina foarte atent, apoi dădu din cap.

— Sunt în regulă, spuse el nedumerit. Văd că nu am cum să te împiedic să-ți practici arta. Dar... hm... ce s-a întâmplat?

Întrebarea din urmă o pusese cazacului suspicios, care părea că voia să spună ceva.

— Frățioare, spuse cazacul cu pricina, pun rămășag că omul ăsta nu este Maxim Robanov. Am o soră în Kransnoie, pe la care am fost acum doi ani. Atunci l-am văzut pe Robanov. Avea părul deschis la culoare, pe când al ăstuia este întunecat. Era mai scund și avea doar trăsături rusești. Asta arată ca un rus.

— Hm, bombăni sergentul-major. Mda, e cam ciudat. Trebuie să... hm!

Se uită cu atenție la cântăreț, care izbucni iarăși în râs.

— Ce e așa ciudat? Lucrurile sunt foarte simple: acest cazac se înșală doar pe jumătate. Suntem, într-adevăr, doi Robanovi; dar suntem frați. Pe mine mă cheamă Maxim, iar pe celălalt, Paul. Pe el trebuie să-l fi văzut și nu pe mine.

— A, nu! stăruie cazacul. Pe vremea aceea se vorbea mult de Maxim Robanov. Nu avea nici un frate, de fapt, nu mai avea pe nimeni pe lume.

Sergentul-major îi aruncă lui Alexius o privire vicleană, apoi luă actele și le vârî în tașca de la șa.

— Treaba asta m-a pus pe gânduri. O să cercetez mai îndeaproape actele.

Alexius încruntă sprâncenele și făcu un pas înspre cazac.

— Nu ai nici un drept! Actele mele sunt în regulă, așa că trebuie să mi le dai înapoi și să nu te mai pui în calea mea!

— Trebuie să verific spusele camaradului meu. Voi da pașaportul și permisul ofițerului meu, să le vadă și el. Acum o să vii cu noi la post.

— Nici nu mă gândesc!

— Frățioare, bagă de seamă! Pe de altă parte, nici nu e chiar așa de rău. O să ne cânti ceva și o să-ți dăm niscăi bani, o să bem multă votcă.

— Eu nu beau votcă și mai știu că soldații nu prea au bani. Vreau să mă lași în pace, nimic mai mult.

Felul în care vorbi îl impresiona pe sergentul-major. Dădu să ducă mâna la tașca unde pusese actele, însă cazacul cel bănuitor se repezi la el.

— Frățioare, îi șopti el, nu te lăsa păcălit! Nu este cântăreț! Mai mult, pot să jur că el este vânătorul de samuri. Ieri am aflat că cel căutat are un semn pe mâna stângă, unde l-a mușcat odată un samur. Ia vezi dacă așa este! Poruncește-i să cânte! O să țină balalaica cu mâna stângă, iar mâneca o să i se ridice și o să lase la iveală semnul.

— Mare pișicher ești, frățioare!

Sergentul se întoarce apoi către Alexius.

— Am vorbit cu camaradul meu, care tot pretinde că nu ești Maxim Robanov. Ar trebui să te arestez pe loc, însă vreau să mă conving în alt fel dacă m-ai mințit au ba. Dacă ești chiar cântăreț, trebuie să cunoști cântecul acela frumos despre lăută. Ia cântă-l!

Alexius se uită neîncrezător la sergent. Bănuia că-i ceruse să cânte din cu totul alt motiv, însă nu-și putea da seama dincotro venea primejdia.

Chipurile nebănuind nimic, se sprijini iar de copac, dar astfel încât să nu aibă nici un cazac în spatele său și păru concentrat doar de instrumentul lui. În realitate, era pregătit ca în orice moment să i se întâmple ceva.

Își luă balalaica, o acordă și începu, în timp ce cazacii erau cu privirile ațintite asupra brațului său stâng:

*„Lăuta mi-e cel mai, de preț avut
Lăuta mi-e fala și-ndrăzneala,
Din mână nu o las,
Căci struna e-al ei glas
Ca un înger de demult grăiește.*

*Lăuta mea vede pe tânăra rîzînd
Lăuta mea vede ochiul plîngînd,
Le vede cîntînd,
Mîndră ca un zeu
Prin florea vieții păşînd.*

*Lăuta mea-l vede pe cel întristat
Vede și sufletul îmbucurat —
O inimă bătînd,
Pe strune cîntînd,
Durere și plăcere vestînd”.*

Cam aici ajunsese tânărul cu cântecul acesta atît de îndrăgit de ruși, când văzu pe sub gene cum sergentul-

major le făcu un semn celorlalți doi cazaci.

Ce voia oare? Nu era nicidecum un semn de plăcere că ascultase cântecul, ci mai mult unul de înțelegere între ei. Arăta mai degrabă ca un ordin. Cântărețul, însă, continuă:

*„Lăuta mea, întinerește moșneagul
Ce tremură și nins i-e capul;
Lăuta-n brațe de-o țin,
Mă apăr de-al vieții venin
Și-n cerul înalt plutesc.”*

În timp ce tânărul cânta ultimele versuri, sergentul duse mâna la biciușca și o trase afară, printre hățurile calului, căci nu descălecaser. Acum stătea pregătit să lovească. Nebănuind intenția lui, Alexius începu ultima strofă:

*„Lăuta mă omoară,
Lăuta mă doboară;
Când cântărețul moare
Și străinul să cânte habar n-are”.*

Cântărețul vru să continue, dar nu mai putu. Văzuse bine că cei trei cazaci se uitaseră tot timpul la brațul lui stâng, dar nu bănuise de ce o făcuseră. Își dădu acum seama că mâneca stângă i se ridicase, lăsând la iveală urma vineției de pe încheietura mâinii, pe care o căpătase la o vânătoare de samuri. Așadar, fusese recunoscut!

Nici nu isprăvi bine ultimul vers, că sergentul-major ridică biciușca.

— Pe el! strigă cazacul. El e Alexius Boroda!

Ceilalți doi săriră din șei.

Mila țiță, convinsă fiind că tânărul nu mai avea scăpare — singur în fața a trei cazaci înarmați până în dinți! Însă acesta nu avea nicidecum înfățișarea unui învins; se aprinsese la față, iar privirea i se înăsprise.

— Ei, nu mai spune! râse el. Deci eu sunt Boroda? Atunci, duceți-vă și spuneți-le și camarazilor voștri ce frumos știu eu să cânt!

— Pe el! se auzi porunca sergentului.

De data aceasta, cazacii nu mai pregetară. Se năpustiră asupra cântărețului, care, însă, rămăsese tot sprijinit de copac. În poziția în care se afla, avea spatele acoperit. Ridică balalaica și-i dădu unuia din cazaci o lovitură în cap cu instrumentul, încât acela se prăbuși imediat. Celuilalt îi dădu un pumn în stomac, aruncându-l și pe el la pământ. Cei doi zăceau pe jos, înainte ca sergentul să fi apucat să se repeadă și el la tânărul cântăreț.

— Fiu de cățea! urlă sergentul. Lasă că ți-o plătesc eu!

Își mână calul înspre copac și ridică biciul foarte amenințător. Popoarele siberiene folosesc acest gen de biciușca atunci când vor să omoare un lup — și-l ucid dintr-o singură lovitură.

Boroda sări într-o parte. Lovitura dădu greș. Cât ai clipi din ochi, Boroda îl înșfacă pe sergent de braț și-l trânti cu o smucitură puternică de pe cal, apoi îi smulse biciușca și sări în șa.

— Așa! strigă el. Acum ați aflat și voi cine este Boroda! Să povestiți și la alții și să rămâneți sănătoși!

Dădu pinteni și celorlalți doi cai, sperându-i atât de tare, încât o luară la sănătoasa, alergând de rupeau pământul. Se duse apoi după colțul casei, pentru a fi acoperit în caz că s-ar fi tras asupra lui.

Cei trei cazaci încă zăceau la pământ. Totul se petrecuse atât de iute, încât fuseseră luați prin surprindere.

De tulburare, Mila aproape că-și frânsese mâinile, așa de tare și le strânsese.

— Slavă Domnului! respiră ea ușurată când Alexius dispăru după colțul casei. A scăpat! Ce puternic, ce mândru și ce curajos este! Da, s-a văzut că el este într-adevăr Boroda!

Priveleştea celor doi cazaci şi a sergentului era jalnică. Singura martoră, Mila, fugise în casă, pentru a scăpa de ancheta cazacilor. Acum stătea împreună cu mama ei şi cu slujnicele la fereastră, râzând din toată inima de feţele cazacilor, care-şi reveneau în simţiuri cu mare greutate.

13. Vecinul Sergius merge în peșit

În acest moment; un călăreț dădu năvală de după colț; era tatăl Milei, țăranul Peter Dobronici. Când văzu grupul de cazaci, își înfrâna, mirat, calul.

— Ce-i asta? Ce faceți aici?

— Suntem răniți, gemu jalnic sergentul-major. Blestematul ăla de Alexius Boroda a fost aici. S-a dat drept cântăreț și, atunci când l-am recunoscut și am vrut să-l arestăm, i-a tras una în cap cu balalaica acestuia de aici, încât balalaica s-a făcut bucăți; pe celălalt l-a doborât cu un pumn, iar pe mine m-a trântit de pe cal cât ai clipi, de mi-am rupt toate cele șaiszeci și două de coaste.

Țăranul își dădea toată silința să rămână serios.

— Aoleu! îl compătimi el. Fără îndoială, este un lucru rău. Unde se află acum? Și unde sunt caii voștri?

— Doi mi i-a alungat cu biciul, ca să nu-l pot urmări, iar pe al meu a plecat el călare. N-ai cumva o înghițitură de votcă?

— Am, dar nu cred să vă fie de folos, în starea în care sunteți.

— O, ba da. O votcă bună face minuni pentru toate durerile.

— Înainte de toate, este necesar să vă examinez. Știi că mă pricep puțin la tratarea rănilor. Așa că, arată-mi capul!

Dobronici descălecă și se îndreptă spre cel care fusese lovit cu balalaica, să-i pipăie capul. Dar acesta începu să răcnească.

— Nu mă atinge! Nu pot să suport!

Țăranul era un bărbat înalt, cu trăsături de om cinstit și bun la inimă. Figura sa inteligentă rămase și acum nemișcată.

— Ce-i drept, arăți rău, spuse el. N-o s-o mai duci mult. Tot capul îți este zdrobit și nasul deja a început să ți se

ascută și să se albească.

Omul își duse repede mâna la nas, îl pipăi cu băgare de seamă și oftă adânc, rostind cu voce spartă:

— Da, este deja ascuțit, spuse el jalnic, aproape la fel de ascuțit ca o sulică. S-a terminat cu mine; o să mor! O, Sfântă mamă a lui Kazan!

Zicând acestea, își împreună mâinile și se prăbuși, între timp, țăranul îl examina pe cel de-al doilea cazac și întinse mâna spre stomacul acestuia.

— Pleacă! strigă omul. Doare îngrozitor!

— Sunt convins de asta, bietul de tine! Ai o gaură așa de mare, de poți băga pumnul în ea. Nu cred să mai ai scăpare!

— Ah, nu mă poți vindeca, tăicuță?

— Un stomac cu o gaură în el nu se poate cârpi ca o tobă veche.

— Înseamnă că și eu o să mor?

— Cu siguranță. Căiește-te; mărturisește-ți păcatele și pregătește-te pentru clipa când îți va suna ceasul!

Omul se lungi la pământ și nu mai scoase nici un sunet.

— Și acum eu! se milogi sergentul-major. Eu o să scap cu viață. Capul îmi este sănătos. Coastele nu stau în cap.

— Vino să văd!

Dobronici îngenunche lângă sergentul-major, îl apucă cu mâinile de ambele părți ale pieptului și apăsă cu putere.

Cazacul răcni ca din gură de șarpe.

— Dracu' să te ia! Ce-ți veni? Astea-s chinurile iadului! Nu te gândești că-mi sunt rupte toate coastele?

— Hm, da. Prima dată nu mi-a venit să cred; acum, însă, am simțit; ai dreptate: sunt rupte. Eu atâta înțeleg de aici: că nici ție nu pot să-ți mai dau vreo speranță. La ce te ajută dacă te consolez? O să mori în curând.

Sergentul-major se holbă la el, cu ochii mari, îngroziți.

— Curând — o să mor? rosti el încet.

— Fără nici o îndoială! spuse cu seriozitate Dobronici, dând din cap. Coastele tale rupte sunt atât de ascuțite,

încât, în scurt timp, o să-ți iasă afară din corp.

— O, voi cei răposați! Trebuie să mor! Să-l ia dracul pe blestematul ăsta de Boroda! Țărane, adu-mi votcă, votcă, votcă!

— Votca nu-ți ajută la nimic. Îți e mai de folos apa.

— Și să mor bând apă?

— Să bei? Nu, nu trebuie să o bei. N-aș pretinde așa ceva de la un cazac muribund. O s-o folosim pe din afară.

— Atunci, grăbește-te. Apoi, însă, să-mi aduci și votcă!

— Și mie, se rugă unul din ceilalți cazaci.

— Vreau și eu votcă, scânci și cel de-al treilea.

— O să primiți fiecare ce vi se cuvine. Așteptați numai câteva clipe!

Dobronici se îndreptă spre fântâna la care era fixat un mecanism, așa cum întâlnești foarte des în Siberia de Sud.

Întrucât acolo casele sunt construite îndeosebi din lemn, pericolul de incendiu este foarte mare. De aceea, se construiește, pe jgheabul pentru adăpat vite, acolo unde se poate dirija vreun izvor de munte spre una dintre aceste gospodării, un stativ înalt de lemne, spre care apa va fi condusă, în sus, printr-o conductă. De acolo, apa curge, din nou, în jos, în altă conductă. În acest fel, ea capătă o presiune atât de mare încât, dacă se înșurubează jos un muștiuc sau se fixează un furtun, apa poate fi împinsă ca dintr-o pompă de incendiu, până pe acoperișul clădirii.

Și fântâna lui Peter Dobronici avea un asemenea mecanism. Furtunul era lăsat în apă, ca să nu se usuce.

Țăranul îl înșurubă la țeavă, îndreptă muștiucul spre cazaci și deschise robinetul. Numaidecât, țâșni violent un jet puternic de apă spre cei trei „sortiți morții”, astfel că, în cel mai scurt timp, erau uzi până la piele.

— La dracu'! zbieră sergentul-major și sări în picioare, la fel ca și ceilalți doi cazaci. Căine, cum îndrăznești? Încetează” ordinarule!

Dar țăranul nu încetă, dimpotrivă, lăsa liniștit jetul de apă să-i izbească în continuare pe cazaci, încât aceștia abia

se mai puteau ține pe picioare.

Încercară să-și tragă răsuflarea și se aruncară din nou la pământ. Abia acum, țăranul închise robinetul.

Cazacii săriră din nou în picioare și se uitară la Dobronici cu ochii scăpărând de, mânie.

— Peter Dobronici, am să ți-o plătesc pentru asta! scrâșni din dinți sergentul-major. Ce, crezi că noi nu știam că ai fost întotdeauna apărătorul „oamenilor sărmani”? De unde vin bucatele, băuturile și tutunul pe care doar noaptea le așezi acolo, la fereastră? — Ei? — Ia aminte!

Țăranul își încruntă sumbru sprâncenele.

— Ascultă, sergent-major, nu-ți permit să vorbești cu mine pe tonul acesta! Pe mine mă cheamă Peter Dobronici; nimeni nu a putut, până acum, să dovedească faptul că aș fi comis ceva contra legii. Dacă nu te porți cuviincios, n-ai ce căuta la mine. Să ții minte asta! Și acum, nu mai am timp pentru voi. Cărați-vă!

Sergentul-major ridică amenințător pumnul.

— Câine! — O să te muiem noi pe tine, mai mult decât ne-ai muiat tu pe noi acum!

Plecară ocărând.

Țăranul se îndreptă spre casă, unde, în ușă, stăteau nevasta și fiica sa.

— Tăicuțule, n-ai fost prea aspru cu ei? întrebă îngrijorată măicuța cea trupeșă. Acum or să caute să se răzbune.

— Eh, țopârlanii ăștia n-au fost niciodată prietenii mei! Lasă-i să se care. Mai bine să-mi povestească Mila ce s-a întâmplat.

Mila povesti și părinții o ascultară cu atenție.

— Deci, acesta a fost Alexius Boroda! spuse țăranul, la sfârșit. Așa mi l-am închipuit și eu: tânăr, curajos, cumpănit și tare ca un urs! Ce păcat că n-am vorbit cu însumi cu el.

— Tăicuțule, o să vină din nou.

— Cu siguranță, copilă, o să revină. El este conducătorul celor surghiuniți, pe care noi îl așteptăm. Boroda vrea să-i

adăpostească la noi pe oamenii pe care, în mare parte, el i-a eliberat, pentru ca noi să-i ajutăm să treacă dincolo de hotare.

— O, vai de mine! Acum cazacii au devenit bănuitori în ceea ce-l privește! Or să ia toate măsurile posibile să-l prindă și așa s-ar putea să cadă în mâinile lor întregul grup al fugarilor.

Dobronici clătină, din cap, dus pe gânduri.

— Da, situația este gravă. Oricum, am încredere în Boroda că nu o să facă nici o greșeală. Aș fi vrut ca buriații să fi fost deja aici.

— Karpala va porni îndată, fu de părere Mila.

— Bineînțeles. Dar, într-un grup atât de mare nu se călărește la fel de repede cum ai călări singur. Trimisul nostru va ajunge chiar astăzi la ei, în Verhne-Udinsk și durează două zile călătoria până la noi. Numai de nu s-ar întâmpla ceva rău, în acest timp! Se pare că încet, încet, încep să ne descopere secretul. Bine că n-o să mai rămânem mult aici.

Țăranca nu luase, până acum, parte la discuție, dar interveni însuflețită.

— Așadar, ai reușit? O să vinzi?

— Da.

— Curând?

— Mai repede decât credeți. Dar îngrijiți-vă odată de calul ăla!

Arată spre animalul său. De ambele părți ale șei atârnau ademenitor genți mari de piele.

Dobronici deschise una. Ea conținea pachete mici pătrate de hârtie și fișicuri lungi, sigilate.

— Ce-o fi asta? întrebă el, zâmbind.

— Bani! răspunse țăranca.

— Da, nevestică și chiar foarte mulți bani. Cumpărătorul mi-a plătit aproape o sută de mii de ruble pentru proprietatea noastră.

— O sută de mii de ruble! strigară amândouă femeile.

— Da, o sută de mii de ruble! repetă țăranul, cu un ton de satisfacție în voce. Ne reîntoarcem în patrie și acolo vom putea trăi acum fără muncă grea și fără griji. Știți cine o să se supere cel mai mult din această cauză?

— Cine?

— Iubitul nostru vecin, Sergius Propov.

— De ce?

— Pentru că i-ar fi plăcut să pună mâna pe gospodăria noastră!

— S-o cumpere?

— A, nu! Pentru asta e prea zgârcit și chiar prea — deștept. Cu o proprietate te poți și căsători.

— Căasă...

Țărăncii îi rămase cuvântul în gât.

— Tată! strigă Mila, speriată. Sergius Propov ăsta ar fi vrut să mă ia de nevastă?

— Da, aceasta este dorința lui fierbinte. Abia astăzi am aflat.

— De la cine?

— De la croitorul la care și-a comandat noul surtuc. El i-a mărturisit acestuia, în mare secret, că îi trebuie surtucul ca să vină în pețit la tine.

— Sfântă Marie!

— Astăzi de dimineață, surtucul trebuia să fie gata și Sergius a mers și l-a luat. De aici, deduc că și cererea lui în căsătorie este pregătită, copilă.

— Dar tu ce-o să spui? Doar n-o să...

— Cum aş putea? Am vândut deja. Plecăm. E clar că nu vreau să aud nimic de omul acesta. Să intrăm în casă!

Peter Dobronici duse ambele genți în casă. Mama și fica rămaseră, totuși, câteva minute în fața ușii. Deodată, Mila făcu un semn spre dreapta, în direcția câmpului întins, de unde se vedea apropiindu-se, cu băgare de seamă, un călăreț.

— Măicuță, vecinul nostru, Sergius Propov! Vine, vine la noi! Tata are dreptate! Aceasta, fără îndoială, nu este o

surpriză plăcută. Nu pot să-l sufăr pe fățarnicul ăsta — mai bine mă uit la o broască râioasă decât la el!!

Cu aceasta, cele două femei dispărură în interiorul casei și, câteva minute mai târziu, călărețul se opri în fața intrării.

Propov era uscat ca un țâr. Capul său avea formă lunguiață, ca a unui pepene, în așa fel încât jobenul său înalt, negru, din păr nețesălat avea o înfățișare ciudată. Sub fruntea îngustă, ieșea în relief, între cei doi ochișori de culoare verzuie, un nas ascuțit, îndoit ca o seceră. Buzele erau groase, obrazul spân și gura plină de dinți negri. Brațele lungi, uscățive, aveau niște palme din care se puteau ciopli încă alte patru, picioarele strâmbe se terminau cu niște labe grosolane, uimitor de late.

Statura aceasta era vârată într-un surtuc de postav, negru și strâmt, ale cărui poale atârnavă până la glezne. Gâtul era încorsetat într-o eșarfă albă atât de înaltă, încât omul abia își putea ține bărbia în poziție orizontală, în picioare purta cizme lunguiete, unse cu seu, la care erau fixați pintenii de fier.

Deci, acest mândru călăreț își opri calul în fața ușii, descălecă încet și cu demnitate, își legă cu atenție mârtoaga de un par și urcă treptele care duceau la ușă.

Acolo, rămase pe loc.

— Curios! mormăi el. Nu e nimeni aici! Trebuie să se fi văzut de departe că astăzi am venit în haine de sărbătoare!

Faptul că acest om era vecinul lui Peter Dobronici nu însemna aici nimic altceva decât doar, poate, că locuia la 12 verste distanță de el. După părerea lui însă, ca vecin, el avea odată pentru totdeauna dreptul de a fi întâmpinat cu prietenie la ușa casei. Faptul că acest lucru nu se întâmplase astăzi, îl supără.

Păși în casă prost dispus și ciocăni la ușa camerei de zi.

Nici un răspuns. Mama și fiica se grăbiseră să între în camera din spate, pentru a se pregăti de vizită. Țăranul nu știa încă nimic de sosirea pețitorului; el stătea sus, la

mansardă, pentru a-și putea număra banii din sipet. Servitoarele, însă, munceau în bucătărie, iar argații erau pe pășune cu cirezile.

Sergius Propov mormăi, prost dispus.

Bătu a doua oară, dar tot fără rezultat.

Acum deschise ușa și intra.

— Nu-i nimeni aici! Cât se poate de necuviincios! Am să institui un regim mai aspru, când Mila va fi nevasta mea. Disciplină și ordine, politețe și băgare de seamă, asta trebuie aici. O să se obișnuiască ei să-mi îndeplinească toate dorințele.

Privi cu atenție prin cameră. Deodată, auzi un zgomot în camera alăturată.

— Aha, acolo sunt! De acolo dau și niște ferestre spre fațada casei. Precis că m-au văzut!

Băgă mâna în buzunarul surtucului, scoase o priză de tutun gata pregătită, dintr-o cutie din coajă de mestecăn și își umplu zgomotos nasul.

În acest moment, mama deschise ușa.

— Ah, Sergius Propov! spuse ea. Bine ați venit la noi!

Apoi îi întinse mâna.

Prevăzător, lăsă să dispară în buzunarul surtucului cutia cu tutun și se înclină, în tăcere, fără a apuca mâna femeii.

— Bună ziua, vecine! repetă ea.

El se înclină din nou, tăcut, fără să atingă mâna femeii.

— N-am știut că ești aici! continuă femeia și își retrase mâna.

Abia acum consimți Propov să răspundă.

— Maria Petrovna Dobronicia, m-ai insultat atât de tare, că nu te-aș putea ierta niciodată, dar dragostea mea veșnică îmi impune să fiu îndurător. Nu m-ai întâmpinat la sosire.

— Aveam multă treabă și n-am băgat de seamă când ai venit.

— Așa ceva nu trebuie să-i scape cuiva! o acuză el. Eu sunt un prieten credincios al acestei case, dar când se

întâmplă așa ceva, îți scuturi praful de pe picioare și te retragi.

— Ești nedrept, Sergius Propov! Este imposibil să știm când ești dispus să vii la noi. Cum poți să ne ceri să stăm la fereastră, la întâmplare, să băgăm de seamă dacă tu te gândești cumva să ne faci o vizită?

Aceste vorbe fură rostite fără plăcere. Asta îl supără și mai mult pe Propov; își scoase din nou cutia, luă zgomotos o altă priză și încruntă sprâncenele.

— Maria Petrovna, nu se cade ca o femeie să-i vorbească astfel unui bărbat. O femeie trebuie, întotdeauna, să fie modestă și politicoasă; tu nu ai fost acum nici una, nici alta. Am motiv să mă plâng de tine.

— N-am să te împiedic să faci asta. Iată, vine bărbatul meu, poți să-i aduci la cunoștință plângerea ta.

Dobronici intrase. Îl salută amical pe musafir. Propov, însă, se înclină sobru și răspunse foarte rece și rezervat cuvântului prietenos al țăranului.

— Peter Dobronici, tu mă cunoști. Știi că sunt unul dintre cei mai înstăriți și mai respectați locuitori din această regiune; pe lângă aceasta, sunt și cel mai apropiat vecin al tău. Sunt, deci, oarecum îndreptățit să fiu tratat cu politețe. De ce nu s-a întâmplat așa?

— Ai fost desconsiderat?

— Da. Am venit călare înapoi și nimeni nu era aici să mă întâmpine. Precis am fost văzut venind — și dacă nu, ar fi trebuit să mi se acorde mai multă atenție când am venit!

În clipa aceea, țăranul își pierdu răbdarea.

— Te porți de parcă ai fi guvernatorul general al Siberiei de Sud. Nici chiar țăranul n-ar putea pretinde să fim gata pregătiți să-l întâmpinăm, atunci când nu-și anunță vizita. Comportarea ta este deosebit de grosolană și lipsită de considerație. Sper că, în viitor, te vei schimba.

Sergius Propov făcu o figură, de parcă ar fi auzit ceva de neînțeles și holbă ochii mari la țăran.

— Asta, asta este seriozitatea ta? Chiar nu ai habar ce vreau de fapt?

— Cum aş putea să am?

— Ocazia cu care am venit este una foarte norocoasă pentru voi.

Asta ar trebui să mă bucure. Aş putea să ştiu ce anume te aduce la noi?

Sergius Propov se aşează încet şi ceremonios, îşi scoase din nou cutia, o învârti între degete şi îşi luă un aer solemn.

— Ştii ce trebuie să citeşti în Cartea întâi a lui Moise?

— Geneza.

— Corect. Acolo vei citi că Dumnezeu i-a creat pe oameni, bineînţeles, mai întâi pe bărbat. Apoi, Dumnezeu a spus: „Nu este bine ca omul să fie singur”. De aceea, el a creat femeia, a creat-o mai târziu, lucru din care fiecare femeie îşi poate da seama clar că bărbatul îi este superior. Deşi, nu se poate tăgădui că bărbatul are nevoie de o femeie. Nu eşti şi tu de aceeaşi părere?

— De acord!

— Şi eu am recunoscut acest lucru şi sunt hotărât să-mi iau o nevastă.

— Faci foarte bine.

— Vreau să duc o viaţă cucernică şi să-i aduc laude lui Dumnezeu, împreună cu soţia mea, prin cântece şi psalmi. Dar vreau ca ea să-mi desfete şi ochii. De aceea, m-am gândit să-mi aleg una care să nu fie urâtă.

— Procedezi cu înţelepciune.

— Nu trebuie să fie nici săracă, ca să poată face un bine, atunci când cineva o roagă ceva.

— Şi acest lucru este lăudabil din partea ta.

— În afară de aceasta, ea trebuie să fie şi bună gospodină. Şi, aceea la care fac eu referire, aşa este.

— Îţi doresc noroc.

— Mulţumesc.

Cei doi bărbaţi îşi strânseseră mâinile şi, apoi, Propov îi întinse şi ţărăncii mâna dreaptă.

— Femeia nu are, în nici un caz, dreptul să participe la discuții, în astfel de ocazii, spuse el, serviabil — dar eu sunt bine crescut și vreau să te întreb dacă te bucuri și tu.

— Sigur că mă bucur că te vei căsători cu o astfel de femeie, răspunse țărana. Și eu îți doresc noroc. Când serbezi logodna?

— Chiar astăzi!

— Dar, e un secret atât de mare pe cine ai ales? Spune-ne și nouă, îl pofti țăranul.

Atunci, Sergius Propov își scoase pălăria și își împreună mâinile.

— O, sfântă simplitate, nu știți!

— Ce vrea să însemne asta, vecine? Ești atât de ciudat.

— Din motive întemeiate. Tu vei fi socrul meu!

— Eu? Socrul tău? Dar n-ai spus nici un cuvânt în legătură cu asta.

— Mai era necesar să pomenesc numele tău? Se înțelegea de la sine că la tine mă gândeam. Crezi că mi-am pus noul surtuc doar pentru a te invita la logodna mea?

— Aha, asta e! O vrei pe fiica noastră, Mila? Ea ar trebui să devină nevasta ta?

— Da. Are și ea cusururile ei, dar, cu ajutorul lui Dumnezeu, am s-o dau eu pe brazdă. Așa cum scrie în Cartea Sfântă, am s-o lovesc cu biciușca, să se purifice prin durere și să stea lângă mine, până la veșnica mântuire.

— Nu știi cumva dacă și ea vrea să fie mântuită alături de tine?

— Chiar dacă nu vrea, va trebui să vrea. Poate fi constrânsă. Dă-mi tu consimțământul — și restul lasă-l în seama mea.

— Îmi voi da consimțământul, numai atunci când Mila îl va iubi cu adevărat pe cel care o cere de nevastă.

— Peter Dobronici, nu ești tată, nu ești bărbat!

În acest moment, țăranul se ridică de pe divan și începu să se plimbe, încet, în sus și în jos, prin cameră, pentru a-și putea stăpâni indignarea.

Țăranca, însă, abia își putea stăpâni mânia. Fața i se înroșise și găfâia. Peter Dobronici văzu ce se întâmplă cu ea și încercă s-o liniștească.

— Fii liniștită, măicuță. O să mai stai de vorbă cu vecinul. Du-te și adu-o pe Mila aici. Să-i spună el însuși ce dorește de la ea și ea să-i dea răspunsul.

Femeia ieși din cameră și își strigă fata. Ușa de la odaia de alături era ușor întredeschisă, așa că Mila auzise totul; nu lăsa, însă, să se vadă acest lucru pe fața ei.

— Bine ați venit Sergius Propov, spuse ca, intrând fără însă a-i întinde mâna.

El o privi câteva secundo, în tăcere.

— Mila, ai să binecuvântezi ziua de astăzi, până la bătrânețe, spuse el, apoi. Este o zi foarte fericită pentru tine.

Expresia de pe fața Milei îl puse pe Propov în încurcătură: nu știa ce să creadă. Era mânie îmbinată cu zâmbet hâtru.

— În ce măsură este fericită pentru mine? întrebă ea, cu amabilitate.

— Pentru că este ziua logodnei tale.

— Dar eu nu știu nimic despre aceasta.

— Este o surpriză pentru tine, porumbița mea. Am hotărât să mă căsătoresc eu tine!

— A, tu ai hotărât, bunul meu vecinei?! Oh, cât mă întristezi!

— Te întristez? — Cum adică?

— N-o să se aleagă nimic din hotărârea ta.

— De ce nimic?

În loc de răspuns, Mila îl luă de braț pe pețitor și îl aduse în fața oglinzii. El privi în oglindă și dădu din cap.

— Ce înseamnă asta? întrebă el.

— Vreau să-mi spui cum arăți.

— Bine — normal!

— Înseamnă că ai gusturi foarte proaste, Sergius Propov! Ai o figură, de parcă ai fi stat zece ani în zeamă de

varză murată. Arăți de parcă ai fi o sperietoare de ciori. Vocea ta seamănă cu un scârțâit de roți, iar mâinile tale sunt adevărate lopeți. Ești cel mai urât individ pe care-l cunosc. Cum ți-a putut trece prin cap că te-aș vrea de bărbat? Pleacă și nu te mai face de râs!

Așa ceva nu mai permisesese nimănui cinstitul domn Propov. Înțepenise de groază și indignare. Vroia să vorbească, dar nu reuși să articuleze nici un cuvânt.

— Maria Petrovna, Peter Dobronici, ați auzit ce afirmă fiica voastră? bâlbâi el, în cele din urmă.

— Am auzit, spuse țăranul, bine dispus.

— Ceea ce a spus fiica voastră este o insultă îngrozitoare la adresa mea!

— Așa? continuă fata. Dar cuvintele tale ce-au fost? Te crezi frumos și ești oribil. Zici că ești evlavios, când tu, de fapt, ești un ipocrit. Te lauzi că ai fi cel mai bun slujitor al lui Dumnezeu și al cele mai grosolane, cusururi pe care le poate avea un om! Pretinzi să fii tratat ca o înaltă personalitate și nu ești decât un individ josnic! Așa, acum ai primit răspunsul meu. Am terminat discuția cu tine.

Mila îi întoarse spatele, plecă în odaia de alături și zăvorî ușa după ea.

Dar pețitorul respins își trase cu greu răsuflarea și își dădu ochii mici peste cap, de parcă fusese ucis.

— Să mi se întâmple mie asta! Mie! scânci el. Ați auzit?

— Bineînțeles că am auzit, replică țăranul.

— Și stați așa de liniștiți?

— Dar ce-ar trebui să facem?

— S-o pedepsiți cu biciușca. Biblia spune că un tată nu trebuie să cruțe biciușca, dacă își iubește copilul.

— Atunci, pot să-i fac multe reproșuri tatălui tău.

— Cum adică? Ce are a face tatăl meu cu această problemă? El a fost un om cu frica lui Dumnezeu, care...

— ... care a cruțat cam mult biciușca. Dacă te-ar fi educat astfel, Sergius Propov, atunci ai fi fost scutit de această lecție amară.

Sergius încă sufla din greu.

— Ce? zbieră el, în sfârșit, furios. Omule, tu ești vecinul meu? Până acum te-am crezut un om cucernic, dar — tu ești Anticristul, ești șarpele căruia am să-i zdrobesc capul! M-ați jignit, dar eu am să mă înarmez cu răbdare. Am să aștept să-mi vină și mie rândul și îmi va veni, mai curând decât credeți. Acum îmi scutur praful de pe picioare. Sunteți progeniturile diavolului. Nu vreau să mai am de-a face cu voi!

Se grăbi să iasă afară, atât cât îi permitea demnitatea sa ceremonioasă pe care încă și-o mai păstra și acum. Se urcă, cu băgare de seamă, pe mârtoaga sa și, în timp ce pleca încet călare, medita cum ar putea să se răzbune mai bine pe cei care îl ofensaseră. Și, se pare că, uimitor de repede, i se oferi o ocazie excelentă.

Se îndepărtase destul de mult de gospodărie, calul său mergea la trap, pe pământul ierbos, pe lângă tufișurile dese din partea dreaptă a drumului, care se îndreptau în sus, spre izvorul de munte, când auzi din această parte sforăitul unui cal și, chiar atunci, un călăreț se ivi din desiș.

Era sergentul-major al cazacilor care, între timp, își regăsise calul.

Propov și cazacul nu se iubeau. Deși niciodată nu rostiseră vreun cuvânt despre Mila, știau, totuși, că își stăteau unul altuia în drum.

De aceea, sergentul-major nu avea o privire prea prietenoasă atunci când se întâlnește cu rivalul său. El se bucură mai mult de ocazia pe care o avea de a-l supăra pe acesta și își proțăpi calul în fața lui Propov, așa încât acesta se văzu nevoit să-și oprească și el animalul.

— Ei, vii de la prietenul tău Peter Dobronici?

Această întrebare se nimeri foarte bine pentru pretendentul respins.

— Ce să fiu? Prietenul lui Peter Dobronici?

— Tăgăduiești acest lucru?

— Aș vrea să-l văd pe acela care ar putea afirma pe drept cuvânt că eu sunt prietenul acestui blestemat!

— Așa! Dar fătuca lui precis nu-ți este antipatică!

— Cine te-a făcut să crezi așa ceva?

Sergentul-major îi aruncă lui Sergius Propov niște priviri scrutătoare, neîncrezătoare. Un zâmbet răutăcios îi înflori pe față.

— Nu trebuia să mă facă nimeni să cred așa ceva. Văd foarte bine cu amândoi ochii. Ce, crezi că n-am observat privirile pe care i le arunci fetei, atunci când mergi în vizită acolo?

Sergius izbucni într-un râs respingător.

— Chiar dacă mi-o oferă taică-su, eu n-am nevoie de ea!

Spuse asta pe un asemenea ton disprețuitor, indignat, încât sergentul-major își dădu acum seama că omul spunea adevărul. Dădu din cap și îl privi cu coada ochiului.

— Sergius Propov, dar ai un nou surtuc! Și pe deasupra și mănuși. Se pare că astăzi a fost o zi de sărbătoare pentru tine — chiar cred că ai fost în pețit!

Deodată se lovi cu mâna peste frunte și începu să râdă răutăcios.

— Aha, ai fost astăzi s-o ceri pe Mila de nevastă și ai fost refuzat?

— Ce te privește pe tine?

Sergius Propov voi să-și continue drumul, dar cazacul îl apucă de braț și îl ținu strâns.

— Stai — stai, prietene! Nu poți să scapi așa de repede de mine! Unde te duci?

— Peste râu, acasă.

— Te conduc până la apă.

Cei doi bărbați călăriră unul lângă altul, fără să-și adreseze vreun cuvânt, în direcția pe care venise Propov. Un timp sergentul-major îl urmări pe furiș, dintr-o parte, pe celălalt.

— Am avut dreptate? insistă el. Ai fost la Peter Dobronici și el ți-a refuzat cererea în căsătorie?

— De ce-aș minți? El, oricum, o să povestească peste tot.

— Deci așa! Dar, totuși, ce motive a avut să respingă un bărbat atât de falnic ca tine? Ești, totuși, bogat și respectat! Măgarul ăsta se consideră cumva prea bun pentru a-ți fi socru?

Încetul cu încetul, Sergius Propov începu să creadă cu adevărat că sergentul-major al cazacilor vorbea cu sinceritate.

— Dacă n-aș fi un fiu credincios al bisericii, dacă n-aș considera smerenia și abnegația ca pe niște frumoase virtuți, aș avea toate motivele să jur că mă voi răzbuna pe acest om! mărturisi el, în cele din urmă. Acum poate chiar să-mi arunce fata în brațe, nu mai am nevoie de ea! Știu că și tu o iubești și nu-ți mai stau în cale. Poți să o ceri în căsătorie.

— Mă las păgubaș.

— De ce?

— Pentru că — pentru că ea mi-a spus că nu mă place. Deci, amândoi suntem respinși. Ar trebui să ne unim și să ne răzbunăm împreună.

— Să ne răzbunăm? Nu, nu vreau asta. Un bun creștin nu este răzbunător, dar el nu se va împotrivi dreptății lui Dumnezeu.

— Ei, asta-i cam același lucru. Să nu ne mai certăm pentru cuvinte goale. Bate palma! De azi înainte vom fi prieteni și ne vom gândi cum să-i jucăm o festă muierii ăsteia proaste și tatălui ei care umblă cu nasul pe sus!

Sergentul-major îi întinse mâna lui Sergius și acesta bătu palma cu el.

— Ai dreptate, fu de părere Propov. Indulgența ar fi, în acest caz, un păcat. Ne vom alia. Doi bărbați ca noi trebuie să găsească o cale prin care să-și atingă scopul.

— Cred că o astfel de cale îți este deja cunoscută. Nu ți-a făcut Peter Dobronici confidențe în legătură cu „oamenii sârmani”? Întotdeauna am crezut că ești complicele lui secret.

— Niciodată nu mi-a trecut prin gând așa ceva. Bănuiesc că îi ajută pe fugari, ceva sigur, însă, n-am aflat.

— Așa, așa! Ei, n-o să dureze mult și o să știu ceva sigur. Astăzi, de exemplu, a fost la el Alexius Boroda, vânătorul de samuri.

Apoi, cazacul îi povesti lui Propov, cu unele înflorituri personale, incidentul din crângul țăranului Dobronici.

— Boroda, continuă el, nu s-a îndepărtat prea mult, după ce mi-a scăpat, căci mi-am găsit calul după un sfert de oră. Animalul ăsta deștept s-a întors pur și simplu înapoi, acolo unde mă lăsase.

— Am o idee care, poate, nu e proastă: după câte mi-ai povestit, înseamnă că Boroda este încă pe aici, prin apropiere. Nu vrei să-l prinzi?

— Ce întrebare! S-a pus un preț de o mie de ruble pe capul lui.

— Ai putea să câștigi această sumă.

— Vreau să încerc. Planul meu este deja gata.

— Aș putea să-l aflu și eu? se interesă Propov.

— Am încredere în tine; de aceea, nu vreau să-mi țin planul ascuns. Știu că îl putem găsi pe Boroda la Peter Dobronici. A venit să ceară sprijin de la țăran și probabil că se va întoarce, cu toate că eu tocmai eram pe punctul de a-l înhăța.

— Precis! Și cred că o va face la noapte.

— Exact. Și aceasta este o ocazie excelentă să-l prindem și pe Dobronici. Am să-l prind pe Boroda. De aceea, o să-mi las cazacii în curie. Când apare, punem mâna pe el.

— Lucrul acesta ar putea să-i bată la ochi vulpoiului de Boroda. În afară de aceasta, trebuie să te gândești că Peter Dobronici i-ar putea face un semn că se află în pericol. Nici Dobronici nu trebuie să știe că îi va fi supravegheată curtea.

— Ai dreptate, recunosc sergentul-major.

— Vezi! Mă gândesc că Boroda se va furișa la noapte. Cunoști magazia aceea mică, sub a cărei fereastră arde de

obicei o lampă?

— Da. Dobronici pune acolo mâncare și băutură.

— Desigur că Boroda va dori să vorbească cu Dobronici. Bănuiesc că va intra pe acea fereastră. De îndată ce se va afla în casă, îi va fi ușor să-l trezească pe Dobronici și să vorbească cu el.

— Ah, atunci aş vrea să pun mâna pe ei. Dar cum să facem?

— Asta rămâne în grija mea. Cunosc casa. Lângă acea odăiță unde sunt puse pe fereastră alimentele pentru „oamenii sărmani”, se află o afumătoare. Acolo ne ascundem.

— Ne ascundem? Vii și tu?

— Bineînțeles. Dă-ți seama că nu poți să-l biruiști singur pe Boroda.

— Am să iau cu mine câțiva cazaci.

— Nu este loc decât pentru doi. Și, în afară de aceasta, va trebui apoi să împărți recompensa cu ei. Noi doi suntem destul de bărbați să-l putem înfrânge pe Boroda; o să ne înarmăm bine și, apoi, întreaga sumă va fi a ta.

— Dacă-i așa, sunt de acord.

— Când și unde ne întâlnim?

— Imediat după ce se întunecă, într-un loc care nu bate la ochi. — Stai un pic! Cunoști bradul acela roșu uriaș, care se află pe câmp, când te îndrepti de aici spre mare? E cel mai bun loc de întâlnire.

— Desigur. Este cel mai mare pom, pe o distanță de a sută de verste, de jur-împrejur.

— Ne vom întâlni acolo, la o oră după căderea întunericului, adică în jur de ora 9.

— Bine. Deci, pe diseară. Iată râul. Trebuie să mă grăbesc, dacă vreau să ajung la timp la locul de întâlnire.

— Să nu mă faci să te aștept, Propov. Și nu-ți aduce calul cu tine până acolo, ci leagă-l undeva mai sus. Ne-ar putea da de gol.

Cei doi bărbați ajunseseră la malul râului Selenga care, aici, cu puțin înainte de vărsarea în lacul Baikal, avea o lățime și o adâncime considerabile. Un locuitor al Siberiei nu se teme, în nici un caz, să treacă un râu călare, dar se udă mereu și lucrul acesta încearcă fiecare să-l evite, după posibilități. De aceea, Peter Dobronici, căruia îi aparținea acest pământ, construisese un pod umblător dintr-o plută tare, care ducea de la un mal la altul cu ajutorul unei frânghii.

Propov călări spre râu și apoi coborî de pe cal, pentru a putea trage bacul. Dar, acesta nici nu ajunsesese în mijlocul râului, când apărură doi călăreți care, după cum se părea, voiau să folosească și ei bacul.

Sergentul-major se afla încă pe malul stâng al râului. Când îi observă pe cei doi, se hotărî, întrucât neîncrederea devenise pentru el o a doua natură, să aștepte până ce străinii se vor apropia.

Acum privi și Sergius Propov în partea cealaltă. Pe unul dintre călăreți îl cunoștea bine.

— Gisa, tu ești? îl salută el. Cum de ai venit încoace?

Era Gisa, bătrânul buriat pe care Karpala i-l dăduse iubitelui ei drept călăuză spre Selenga. Celălalt era Gottfried von Adlerhorst, cazacul fugar „Numărul 10”. Desigur, acum nu purta tunica militară, ci o haină buriată de care Gisa îi făcuse rost pe drum.

— Da, eu sunt Sergius. Ce mai faci?

— Foarte bine. Dar ce cauți aici singur sau, mai bine zis, cu un singur însoțitor?

— Îl duc pe acest om la Peter Dobronici.

— Așa, așa. Dar ce vrea el să facă acolo?

— Frățioare, n-avem timp să stăm la palavre. Ai să afli, dacă vii și tu la Peter Dobronici. Doar ești un bun prieten al lui.

— Am fost!

— Frățioare, Frățioare! Deci te-ai certat cu el? De ce?

— O să-ți spună el. Nici eu nu am timp de flecăreală. Rămâneți cu bine!

— Mai spune-mi, te rog, cine se află acolo, pe malul celălalt. Bătrânii mei ochi sunt slabi. Arată de parcă ar fi un cazac.

— Chiar și este cazac și se numește Jeroșchin, sergentul-major Jeroșchin, din stanița de sus ^[14]. Te temi cumva de el?

Întrebarea fusese pusă pe un ton de neîncredere, căci Gisa nu și-a putut stăpâni expresia feței, când a auzit numele cazacului — ca și cum l-ar fi trecut un fior.

— Să mă tem? întrebă buriatul. De ce ar trebui să mă tem de acest sergent-major? Știi doar că nu sunt dușmanul nimănui.

— Da, dar ești cel mai bun prieten al „oamenilor sărmani”, frățioare. Bagă de seamă! Și acum, rămâi cu bine!

Cu aceste cuvinte, Propov sări pe cal și plecă, dar nu înainte de a se mai uita o dată cu atenție la Gottfried von Adlerhorst.

— Un om periculos! îi șopti Gisa germanului, în vreme ce privea în urma țăranului ce se îndepărta călare. Totuși, nu-mi fac griji în privința lui. Am îndoieli numai în ceea ce-l privește pe cazacul de dincolo; este un destoinic grănicer, urcat în șa zi și noapte, neobosit, viclean, perfid și mereu cu o figură prietenoasă.

— Nu vrei să așteptăm puțin aici până pleacă?

— Cum crezi.

— Nu mi se pare a bună. Dacă mai zăbovim aici, ar putea să creadă că avem vreun motiv să ne temem de el. Atunci nu se va mai feri.

— Așa e. Dar o să vorbească cu tine, te va interoga. Ce ai să-i răspunzi?

— Că sunt un țăran din regiunea Ekaterinburg și aș vrea să mă stabilesc aici.

— Dacă te întreabă de permisul de călătorie?

— Lasă asta în grija mea.

Bărbații își duseră caii spre râu și se urcară pe bac, pentru a ajunge la celălalt mal.

14. În ascunzătoarea surghiuniților

Gisa îi spusese lui Propov că vederea îi era slabă. În realitate, vederea îi era încă foarte ascuțită și îl recunoscuse imediat pe sergentul-major. Punând întrebarea, a vrut doar să se convingă că nu se înșelase.

În vreme ce legau bacul și se urcau din nou pe cai, pentru a sui țărmul povârnit, își luă o mină naivă. Nici Gottfried von Adlerhorst nu dădea nici cel mai mic semn de îngrijorare. Chiar dacă ar fi fost descoperit că este un fugar, nu avea de ce să se teamă; era conștient că se putea măsura și cu un număr mare de urmăritori. Cu atât mai puțin se temea de acest sergent-major.

Figura acestuia nu promitea, într-adevăr, nimic bun. Privirea sa ascuțită și cercetătoare era îndreptată spre cei doi străini.

— Tu, aici? i se adresă el, sumbru, lui Gisa. Ce cauți din nou aici?

— Ce caut aici? Țânțari, desigur, glumi Gisa. Ce s-ar putea găsi aici altceva decât țăntari?

— Taci! se răsti la el Jeroșchin. Cu un sergent-major al cazacilor Maiestății Sale Țarul Rusiei nu se vorbește pe acest ton. Încă o dată: ce cauți aici? După câte știu, acum aveți tabăra la Verhne-Udinsk.

— Comunitatea mea se află, într-adevăr, acolo, eu sunt, totuși, aici, după cum vezi. Spune-mi, nu cumva consideri că nu sunt un om liber? N-am voie să călăresc acolo unde vreau?

— Ba ai voie. Dar alții nu sunt liberi. Și cine călătorește cu oameni suspecti devine și el suspect.

— Asta n-o înțeleg. Sau te referi oare la acest domn? Ți se pare cumva suspect?

— Domn? Asta e un domn? îl luă în râs sergentul-major.

Cu aceste cuvinte, își împinse în așa fel calul înspre cei doi, încât, la nevoie, Adlerhorst nu putea folosi decât râul.

— Aș putea să știu cine ești? îl întreabă sergentul-major.

— Sunt un negustor și agricultor din Ekaterinburg.

— Numele tău?

— Skobelev.

— La dracu'! Ai un nume ilustru. Dar dacă ți se pare că nu te cunosc, te înșeli.

— Este posibil să mă fi văzut vreodată în Ekaterinburg.

— Acolo? Oh, nu. De câțva timp, am fost trimis de mai multe ori, de către locotenentul meu, la Verhne-Udinsk, pentru a-i duce o scrisoare căpitanului de cavalerie Rapnin. Acolo te-am văzut. Eu ședeam în cârciumă și tu ai trecut pe acolo. Mi-ai fost arătat și mi s-a povestit că ai salvat-o de la înec pe Karpala, fiica principelui buriaților. Ești cazac.

— Eu... un... cazac? făcu Gottfried pe miratul. Am eu trăsăturile feței unui cazac siberian? Uită-te la mine! Europeanii sunt înrolați la voi doar ca ofițeri. Dacă aș fi cazac, ar trebui să fiu ofițer și atunci nu m-aș mai lăsa, atât de răbdător, interogată de tine.

— Frățioare, nu te înfierbânta. Există și europeni care sunt cazaci și fără grad de ofițeri; expulzații care au fost înrolați în serviciu. Unul din aceștia ești tu.

— Îmi vine să râd.

— Te fac eu, imediat, să-ți treacă pofta de râs. Nici măcar nu porți un nume, ci ai doar un număr. Nu ești nimeni altcineva decât „Numărul 10”!

Până acum, Gottfried reușise să-și păstreze calmul. Acum, însă, se înfurie.

— Am crezut că vrei doar să faci o glumă. Acum însă văd că vorbești serios. Nu permit asemenea bănuieli!

— Oho! Nu permiți! Cum îndrăznești? Dacă mă tratezi așa, schimb imediat, tonul! Ești prizonierul meu și ai să mă însoțești în satul de cazaci.

Deci Gottfried trebuia să-l însoțească în satul de cazaci. Odată ajuns acolo, nu și-ar mai fi putut continua fuga. Vru

să pună mâna pe armă. Gisa observă acest lucru și încercă imediat să-l salveze pe cel ce-i fusese încredințat, mai degrabă recurgând la un șiretlic decât folosind forța.

— Frățioare, te înșeli într-adevăr, îi spuse el, liniștit, sergentului-major. Pot să te asigur de asta.

— Tu? Nu dau doi bani pe asigurarea ta.

— Atunci, am să-ți dau numele altui bărbat al cărui cuvânt valorează mai mult: Peter Dobronici. El îl cunoaște pe acest domn. Întreabă-l chiar pe el!

Acesta era un semn pentru Gottfried. El înțelese imediat că se putea bizui pe Peter Dobronici. Ce va spune însă țăranul, care habar nu avea despre acest lucru?

Cazacul râse batjocoritor.

— Taci! Ce-mi pasă mie de Dobronici? N-am timp. O să mergeți cu mine direct în satul de cazaci!

Gottfried se ridică în șa și se uită amenințător la cazac.

— Cunoști legile și regulamentele serviciului tău? Dacă îți spun că Peter Dobronici mă va recunoaște, trebuie să mă însoțești până la el. Ai înțeles?

— Dacă lucrul acesta îmi este pe plac! Dar, întrucât nu îmi este, n-am s-o fac. Înainte!

Cu aceasta, încercarea lui Gottfried de a îndrepta problema în direcția dorită de el eșuă. El îndreptă repede o privire întrebătoare spre Gisa. Atunci văzu că buriatul îi face semn cu ochiul, ca și cum ar fi vrut să spună: lasă-mă pe mine să rezolv problema!

Gisa îl apucă pe cazac de mâna stângă, cu care acesta ținea frâul.

— Ia-o mai încet, frățioare! Îl avertiză el. Mă gândesc la sfaturile bune pe care vi le-a dat odată, pe vremea mea, comandantul vostru din satul de cazaci!

— Ce vrei să spui?

— Îmi amintesc de un caz, de acum doi ani, când a scăpat peste graniță o grupă de surghiuniți. Atunci ați neglijat să vă asigurați de ajutorul populației de la graniță.

De aceea ați primit ordinul să evitați pe viitor asemenea greșeli.

Sergentul-major mârâi, dar se dădu bătut.

— Fie! Atunci, înainte, spre Dobronici!

Cei trei bărbați se puseră în mișcare, cazacul în față lângă Gottfried și buriatul în spate; el rămase, voit, din ce în ce mai în urmă.

— Grăbește-te, n-am timp! se răsti cazacul la el.

— Nu pot. Calul meu este șchiop.

— Atunci vino după noi. N-am chef să te aștept.

Exact asta vroia și Gisa. Vicleșugul său avusese succes. Când cei doi antemergători ai săi dispărură după un tufiș, el se fofila într-o altă direcție.

Acum se văzu că armăsarul său nu era șchiop; porni în galop întins și se îndreptă spre moșie.

Peter Dobronici stătea în fața casei și îl recunoscuse pe călăreț.

— Gisa, tu? Bine ai venit! Ce te aduce din nou la mine, atât de curând?

— Îți aduc un fugar, pe cazacul „Numărul 10” din Verhne-Udinsk! Îl trimite Karpala. La râu, ne-a arestat sergentul-major Jeroșchin; „Numărul 10” s-a dat drept negustor și agricultor din Ekaterinburg și a spus că tu îl cunoști.

— Foarte bine. Cum zici că l-ar chema?

— Skobelev, o rudă a generalului.

— Și prenumele?

— Pe ăsta nu l-a spus.

— Am să-i spun Dimitri.

— Bine. Acum trebuie s-o șterg repede.

— Cum se face că nu ești împreună cu ceilalți?

— Le-am spus că armăsarul meu este șchiop; de aceea am rămas în urmă. Am pornit-o, însă, neobservat pe un alt drum. Acum plec și o să apar puțin mai târziu. Și încă ceva, era să uit: Karpala îl iubește.

Cu acestea zise, Gisa o luă din loc. În momentul când țăranul tocmai voia să intre repede în casă, Mila apăru în spatele lui. Ea auzise ultimele cuvinte.

— Karpala îl iubește? întrebă ea, mirată. Pe cine?

— Pe un arestat, pe care îl va aduce acum sergentul-major.

— Dumnezeu! Tăicuță, dragă tăicuță, trebuie să îl salvăm!

— Bineînțeles! Vino înăuntru! Vreau să vă pregătesc, pe tine și pe mama.

La scurt timp apăru și sergentul-major împreună cu Gottfried. Se putea vedea că sergentul nu avea încredere în însoțitorul său; în timp ce călărea, se ținea foarte aproape de Gottfried.

— Hei! strigă Jeroșchin. Peter Dobronici! Ieși afară!

Totuși, mai întâi apăru Mila.

— Ce vrei? întrebă ea scurt.

— Tatăl tău este acasă?

— Da, este în odaia lui.

— Cheamă-l! Trebuie să vorbesc ceva cu el.

— Imediat.

Mila se făcu că vrea să îl strige pe tatăl său, dar rămase incremenită, se uită la Gottfried și, emoționată și uimită, făcu un pas înainte.

— Oare văd eu bine? Acesta este bunul nostru Dimitri Skobelev? Sau mă înșel eu?

Gottfried era buimăcit, dar nu lăsă să i se observe uimirea. El sări de pe cal, se îndreptă, grăbit spre ea și îi întinse amândouă mâinile.

— Se-nțelege că eu sunt, iubită surioară! Mă mai cunoști încă?

— Cum aș fi putut să te uit? Dar și tu mă recunoști, nu-i așa?

— Bineînțeles. Cine a văzut o dată frumoasa fețișoară a Milei Dobronici, acela nu o poate uita!

Adlerhorst îi cunoștea numele, pentru că Gisa îi vorbise despre ea. Și, întrucât cazacul vorbise de tatăl ei, ea trebuia să fie fiica; deci nu era nici un pericol să se înșele.

— Haide înăuntru! spuse și vru să-l ducă de acolo.

Sergentul-major Jeroșchin privise întunecat această scenă.

— Stai! strigă el. Nu merge așa ușor. Acest bărbat este prizonierul meu. Este un fugar.

— Ce-ți veni? El este iubitul nostru prieten Dimitri Skobelev. Vino aici, măicuță, să vezi cine a venit la noi!

Țăranca ieși în fața ușii. Îi întinse amândouă mâinile lui Gottfried. Fața ei plină de bunătate strălucea de bucurie.

— Dimitri Skobelev, inimioara mea, fiule! Tu, aici? Ce surpriză! Cine s-ar fi așteptat, la așa ceva? Unde este tăicuțul meu, bărbățelul meu? Trebuie să-l chem imediat!

Spunând acestea, se grăbi să intre în casă și, după câteva clipe, se reîntoarse împreună cu Dobronici.

— Iată-l, iată-l! Acum crezi, nu-i așa Peter?

Țăranul făcu o figură mirată dar prietenoasă.

— Doamne, chiar el este! strigă el. Nu credeam că este posibil, atunci când soțioara mea mi-a adus vestea. Dimitri, fiule, vino în brațele mele.

Îl îmbrățișă pe Gottfried, îl sărută pe frunte și pe obraji și îl întrebă înfocat:

— Cum îi merge tăicuțului tău?

— Bine!

— Și măicuței?

— Foarte bine. Vor să aștepte târgul anual în Verhne-Udinsk, să mai cumpere câte ceva. Pe mine m-au trimis înainte, să vă anunț sosirea lor.

— Ce spui, inimioară! Ce bucurie! Suntem încântați. Hai înăuntru!

— N-am voie. Cel de acolo mi-a interzis.

— Ala? întrebă țăranul, aruncându-i o privire ascuțită cazacului Jeroșchin. De ce?

— Sunt prizonierul lui. Zice că aş fi un fugar, un cazac fugar, „Numărul 10” sau 11, din Verhne-Udinsk.

— Cine i-a făcut să creadă asta? Sergent-major, ești nebun?

Jeroșchin nu știa ce ar trebui să spună; căci modul în care fusese primit aici așa-zisul Skobelev dovedea clar că, într-adevăr, este persoana drept care se dăduse. Părea evident că era vorba doar de o asemănare. Sergentul-major își dădu seama că pierduse, dar nu voia să se facă de râs. El găsi, totuși, o ieșire din această situație jenantă. Mai exista un motiv pentru care să-l rețină pe om.

— Aici nu-i vorba de nebunie, strigă el, cu o figură întunecată. Dacă eu m-am înșelat, nici el nu trebuia să-mi vorbească mie, reprezentantului poliției imperiale, pe un asemenea ton, de parcă el ar fi fost un mare duce și eu rândașul lui. Trebuie să-l arestez; își va încasa pedeapsa.

În acel moment, se apropie Gisa. Venea pe jos și își trăgea calul după el. Țăranul folosi ocazia, pentru a alunga mânia sergentului-major. El făcu câțiva pași spre cel ce se apropia și întrebă:

— Acesta nu-i Gisa, prietenul nostru? Dar nu de mult ai plecat de aici! Cum se face că te-ai reîntors la țânțarii de râu?

Zicând acestea, Peter Dobronici îi întinse mâna buriatului și i-o strânse cu drag; și nevasta și fiica lui îi urară, cu prietenie, bun-venit. Jeroșchin privi neîncrezător.

— Întreabă-l pe el! răspunse Gisa și arată spre Gottfried von Adlerhorst. Am venit cu el. Eram călăuza lui.

— Aha, așa! Asta mă bucură tare. Haideți înăuntru, să vă dau ceva să mâncați și să beți!

Îl urmară toți. Rămase numai sergentul-major Jeroșchin; ei știa că invitația nu-l includea și pe el. Plin de mânie, dădu pintoni calului.

— Norod blestemat! Dar așteptați voi! În seara asta am să vă prind pe toți! — Și, în plus și pe Boroda! mormăi el în barbă, în vreme ce se îndepărta.

Între timp, Peter Dobronici își invitase musafirii în odaie și le oferii un pahar de bun-venit. Apoi, răsând, îi povesti lui Gottfried ce șiretlic folosise Gisa pentru a-l înștiința despre însoțitorul său și cum îl lăsase pe el și familia sa să-l primească.

Gottfried povesti, pe scurt, ce i se întâmplase până la fuga sa din Verhne-Udinsk. Cei prezenți îl ascultară cu atenție. La sfârșit, Peter Dobronici îi întinse mâna.

— Îți promit că, atât cât depinde de noi, te vom trece granița în siguranță. Te vei afla într-o societate numeroasă. Călăuza pe care trebuie s-o urmați este un om renumit, Alexius Boroda, vânătorul de samuri.

— Am auzit de el. Când va veni?

— Este deja prin apropiere. Dar astăzi nu-l aștept la mine. Probabil, se va ascunde până mâine sau poimâine, căci, pe bună dreptate, presupune că sergentul-major va fi cu ochii în patru.

Dobronici prezentă, apoi, pe scurt, încăierarea pe care o avusese mai înainte Alexius Boroda și el însuși cu Jeroșchin și cazacii acestuia și încheie astfel:

— Acum, însă, te rog să mă ierți, dacă am să te rog să mergi în ascunzătoarea ta. Au trecut deja două ore de când a plecat sergentul-major. S-ar putea să te fi denunțat și să se întoarcă împreună cu cazacii și să te înhațe.

În vreme ce Gottfried își lua rămas bun de la cei prezenți, Mila îl rugă pe tatăl ei;

— Dragă tăicuțule. Nu-mi dai voie să-l conduc pe domnul?

— De ce tu?

Atunci, ea îi șopti la ureche: „Karpala îl iubește și aș vrea să vorbesc cu el despre ea”.

— Atunci du-te! Cunoști totul la fel de bine ca și mine.

Gottfried îi mulțumi gazdei sale și cu o deosebită cordialitate călăuzei sale, Gisa, căruia i se simțea îndatorat și primi de la el asigurarea că îl va vizita în ascunzătoarea sa.

Mila se retrăsese pentru câteva minute. Când se reîntoarse, purta o bluză dintr-o țesătură albastră, precum și încălțări de aceeași culoare, care îi ajungeau până la genunchi. Ea plecă numaidecât împreună cu Gottfried.

Trecură pe lângă fântână și apoi printre tufe, mai departe spre mare. Acolo se înălțau munții înalți și se apropiiau tot mai mult unii de alții. Mila se opri lângă o prăpastie între ai cărei pereți abia dacă era o distanță de cincisprezece până la douăzeci de metri și care se ridicau abrupt de ambele părți.

— Am ajuns la ținta călătoriei noastre.

— Deja? Aici ar trebui să fie ascunzătoarea?

— Da. Încearcă s-o descoperi.

Gottfried se uită cu atenție în jurul său, dar nu se putea observa nimic care să semene cu o ascunzătoare. La dreapta și la stânga se înălțau vertical, către cer, pereții de stâncă. În stânga, se afla un brad cum Gottfried nu mai văzuse până acum. Avea, cu siguranță, peste treizeci de metri înălțime și o circumferință uriașă, un așa-numit brad roșu. Ramurile lui începeau de la un metru deasupra pământului și erau atât de groase, încât tulpina nu mai puteai fi recunoscută.

— Ei, zâmbi Mila, vezi ceva?

— Nu.

— Atunci, vino!

Fata privi cu băgare de seamă în jurul său; nici un observator ascuns nu se afla prin apropiere. Mila se îndreptă spre pom și arătă spre coroană.

— Trebuie să ajungem acolo sus!

Cu o săritură puternică se ridică pe ramura cea mai joasă Gottfried o urmă.

Se putea urca pe ramurile înguste ea pe o scară. În apropierea tulpinii, ramurile groase nu aveau ramificații, așa că nici în această privință nu existau obstacole. Bradul putea fi comparat cu un turn uriaș, îmbrăcat în verde, care

ascundea în interiorul său, în locul unei scări, nenumărate crengi așezate una peste alta și încrucișate.

Astfel, Mila urca, în frunte, iar fugarul după ea, mai sus, tot mai sus. Se odihniră de câteva ori, căci urcușul devenea din ce în ce mai greu.

Urcaseră aproape trei sferturi din înălțimea pomului, când fata se opri.

— Aproape am ajuns. Acum, uită-te în jurul tău!

Gottfried nu vedea, însă, nimic decât trunchiul bradului din care porneau nenumărate crengi, iar jur-împrejur doar verdele compact de nepătruns al acelor de conifer.

— Vino mai departe!

Mila păși pe o ramură groasă, care forma un unghi drept cu trunchiul.

Nu era periculos, pentru că, la înălțimea umărului, se afla o a doua ramură de care te puteai agăța, în siguranță, iar ambele ramuri, în ciuda înălțimii, erau suficient de rezistente pentru a suporta greutatea a doi oameni.

Deodată Mila îngenunche, întinse amândouă mâinile înspre peretele gros și verde de ace și îl împinse.

— Acum vezi? întrebă ea.

— Nu.

Gottfried nu zărea, într-adevăr, nimic decât un loc întunecos! Și nu știa ce să facă.

— Mai departe, dar cu băgare de seamă.

Fata se strecură acum printre rămurișul împodobit cu ace groase; Gottfried mai făcu încă trei pași înainte pe ramură și apoi pătrunse și el în labirintul de ace de brad.

În jurul lui era cu desăvârșire întuneric. O clipă, se simți nesigur, merse însă mai departe, chiar de la trunchiul copacului, în susul și în josul ramurii, mereu mai în afară, printre ramurile bradului, care îl loveau peste față. După socoteala sa, trebuia să ajungă curând la capătul ramurii.

Atunci se simți apucat de mâna Milei.

— Stai! spuse ea. Este suficient acum. Am să fac lumină. Așteaptă puțin!

Gottfried văzu un chibrit aprinzându-se; apoi se aprinse o lumânare de seu, pe care Mila o ținea în mână, iar fața ei roză și frumușică râse spre el. Față de Gottfried era foarte spontană, cu totul altfel decât față de Boroda.

El stătea încă pe ramura de jos și se ținea strâns cu mâinile de cea de sus. Spre uimirea sa, însă, nu mai zări în stânga și în dreapta, sub el și deasupra lui ramurile bradului. Alături o observă pe Mila. Părea că plutește în aer. Cu siguranță nu mai avea nici o ramură de brad sub picioare.

— Dumnezeu! Pe ce stai? întrebă Gottfried, agitat.

— Pe teren solid, răspunse ea. Încearcă și tu. Pipăie cu picioarele! Nu trebuie să te mai ții.

Adlerhorst urmă indicația ei și simți pământul pietros.

— Ce este asta? întrebă el. Unde ne aflăm?

— În ascunzătoarea noastră. În peretele de stâncă abrupt de care se sprijină bradul, se află aici sus o grotă. Două ramuri ale copacului au crescut în interiorul ei — cea pe care ai stat și cea de care te-ai agățat. Acum ai sub picioare teren pietros.

— Ah, este extraordinar!

— Nu-i așa? Acum, spune-mi dacă un om care ne caută ascunzătoarea poate găsi acest refugiu?

— Nimeni nu-l poate găsi. Dar cum ați descoperit această grotă. Precis, din întâmplare.

— Da. Un buriat a descoperit-o, în timp ce urmărea o pisică sălbatică. Animalul s-a cățarat în brad și a dispărut aici, în grotă. Dar acum, hai să mergem!

Mila porni înainte cu lumânarea aprinsă.

Coridorul în care se aflau era, probabil, o fisură în stâncă, lungă de trei metri, care se tot îngusta în sus. Părea să aibă vreo patru metri înălțime.

După puțin timp, fata se opri și se așeză pe un scaun, pe un scaun adevărat.

Până acum, ea ținuse mâna în fața luminii, așa încât însoțitorul ei să poată vedea drumul, dar să nu observe ce

se află în fața lui. Acum observă el că deschizătura se lărgea; da, acum se afla într-o încăpere de stâncă, unde erau așezate o masă și mai multe scaune!

— Ei, cum îți place aici? îl întreabă ea.

— Excelent! Cine s-ar fi gândit la așa ceva!

— Vei vedea chiar mai mult. Acum, însă, înainte de toate, trebuie să mă ocup de un mic ceremonial.

Zâmbind, Mila introduse mâna într-o nișă și scoase o carte, o călimară, precum și un suport pentru condei.

— Așa! Înscrie-ți, te rog, numele!

Gottfried se așază la masă, deschise cartea, trase lumina mai aproape și începu să dea foile. Ce nume găsi el acolo! Principi, erudiți și ignoranți, artiști și meseriași își înscriseră numele, remarcile și versurile, în diferite limbi.

Își înscrise și fugarul numele, sub ultima însemnare.

Apoi, Mila luă cartea și se uită în ea; citi tare și deslușit: Gottfried von Adlerhorst!

Auzind-o, el ridică mirat capul.

— Cum? Știi să citești în limba germană? Cine te-a învățat?

— Mama mea. Ea este nemțoaică, născută la Königsberg. Se va bucura din inimă, când va afla că ești un compatriot de-al ei. Ei, dar acum suntem gata.

Cu acestea zise, luă din nou lumânarea și îl conduse pe fugar mai departe, prin coridorul care, după o scurtă distanță, se lărgi din nou și păru ca o încăpere deosebit de mare.

— Am să aprind lampa.

O uimire fără margini se așternu pe figura lui Adlerhorst, când privi în jurul său: se afla într-o bibliotecă. Pe pereți, se înălțau, până aproape de tavan, rafturi pline de cărți și mai multe mese și bănci ofereau diversilor cititori ocazia de a se cufunda aici, în tihnă, în numeroasele cărți. În mijloc, atârna din tavan o lampă mare de petrol, care lumina suficient încăperea.

— Dar, Mila! strigă Gottfried. Toate acestea sunt reale? Sau visezi cumva?

— Da, vezi, noi ne dăm toată osteneala să îi facem pe oaspeții noștri secreți să se simtă cât mai bine posibil. Tăicuțul a construit toate acestea și le-a cărat aici sus pe bucățele. Se întâmplă ca unul dintre „oamenii sărmani” să fie nevoit să petreacă luni de zile aici, înainte de a i se oferi o ocazie sigură de a scăpa. Poți să-ți închipui ce valoare au aceste cărți pentru el.

— Și cine îl hrănește pe un astfel de fugar?

— Noi. Primește zilnic vizita noastră. Dacă, însă, buriatii se află în apropiere, se îngrijește Karpala de această grotă și de locuitorii ei. Oh, ce deșteaptă e! A învățat foarte mult de la erudiții care au fost aici.

— Mie îmi pare totul un vis!

— Atunci, am să-ți dovedesc imediat că ești treaz. Vino!

Mila păși înainte pe coridor, într-o încăpere, unde agățați de tavan și de pereți atârnavu cârnați, șunci, carne și pești, toate afumate. Dedesubt se afla o mulțime de somoni uriași, care se găsesc frecvent în lacul Baikal.

Pe lângă acestea, erau acolo butoaie cu făină și alte produse de mâncare.

— În nici un caz, oaspeții noștri nu sunt siliți să sufere de foame, zâmbi fata. Fiecare se poate servi cu ce dorește. Dar, să mergem mai departe!

Intrară acum într-o încăpere a cărei podea era acoperită cu culcușuri din frunziș uscat și blănuri.

— Ah, se miră Gottfried, aceasta este o sală de dormit într-adevăr bine mobilată!

— Aici pot dormi mulți fugari, spuse Mila. Vara este răcoare și iarna destul de cald.

— Totul este perfect! Acum nu mai lipsește decât o bucătărie.

— Există și aceasta. Dar este folosită numai atunci când sunt atât de mulți oaspeți, încât ne este greu să aducem de acasă mâncare caldă.

— Și cum aduceți mâncarea până aici sus?

— Asta am să-ți arăt după aceea. Acum, însă, vom mai vizita ceva.

Zicând acestea, o luă din nou înainte, cu lumina în mână și, curând, Gottfried văzu licărind lumina zilei. Apoi, o crăpătură se deschise înspre un loc liber, destul de mare.

Acest loc avea forma de pâlnie a unui crater. Pereții interiori, acoperiți cu copaci și tufe, se ridicau abrupt, dar se putea urca pe ei.

Jos, în stânga, țâșnea dintre stânci un izvorăș clar și dispărea apoi, în dreapta, în roca permeabilă.

— Ce minune! strigă Gottfried. Este ca și cum Dumnezeu ar fi creat acest loc numai pentru șederea secretă a fugarilor!

— Așa și este. Mai bine nici nu s-ar fi putut. Nu există nici o altă intrare sau ieșire, decât aceea pe unde am venit noi, căci pereții exteriori ai craterului coboară perpendicular în adâncime.

— Și nici un nechemat nu va găsi grota.

— Da, de afară nu se vede nimic din această ascunzătoare. Dar cine locuiește aici, acela poate admira întreaga regiune. Când te urci aici și te ascunzi acolo sus, între tufe, poți să admiri până departe întregul ținut. La poalele muntelui se află casa noastră și în apropiere observi orașul. De partea cealaltă, poți să vezi locul, la care se poate ajunge, de la bradul cel mare, în cinci minute. Poți, deci, să observi orice dușman care s-ar apropia de acest loc.

Acum Mila arată spre un zid mai puțin înalt de piatră.

— Acolo este vatra unde poți găti, frige și coace. Vasele sunt în spate.

— Toate lucrurile de care ai nevoie se găsesc aici. Mă mai mir doar de un singur lucru: cum aduceți totul aici sus?

— Vino să-ți arăt.

Se întoarse și îl conduse înapoi pe Gottfried, prin întreaga locuință a fugarilor, până la intrarea care se afla

pe coroana bradului. Acolo, fata arată spre o nișă de piatră a coridorului. Înăuntru se afla un coș legat strâns de o frânghie care atârna de un fel de scripete de lemn.

— Se dă drumul de aici coșului, peste stânci și se răsucesc scripetele, explică Mila. Când sfoara este desfășurată, se ține cu mâna, pentru a simți când a fost prinsă de jos. Acesta este semnul că poate fi ridicat coșul. În cazul în care unul dintre noi vine în grotă, urcăm prin pom și tragem de clopoțelul aflat aici, în partea stângă. Atunci, fugarul aude sunetul și nu se sperie de apariția noastră. Un alt mâner de sonerie, acolo în dreapta, ajunge până la locuința noastră.

— Surioară, sunt uluit de cât de bine ați rânduit totul.

— În orice caz, aici ești în siguranță. Tata îți va face astăzi o vizită, pentru a vedea cum te simți. Poți să-i comunici lui dorințele tale. Ne-ai fost recomandat de Karpala și îți vom oferi tot confortul posibil.

— Nu faceți asta pentru toți?

— Nu, ar fi prea mult.

— Și, atunci, de ce faceți tocmai pentru mine o excepție, buna mea surioară?

— Deoarece știu, de la Gisa, că... că te iubește Karpala, răspunse Mila, zâmbind.

— Într-adevăr? Ea mă iubește? strigă Gottfried, tulburat. Cine i-a spus asta lui Gisa?

— Poate i-a spus chiar ea, atunci când i te-a încredințat. Nu-i așa că și tu o iubești?

— Da, din tot sufletul!

— Merită s-o iubești! spuse Mila, simplu. Nu ți-a spus Karpala când vine și ea aici?

— Nu. Dar vine.

— Mă bucur foarte mult de venirea ei. Dar acum, rămâi cu bine. Ne revedem mâine.

— Dumnezeu să te aibă în pază!

Dădură mâna, apoi Mila îi întinse lampa și dispăru afară în râmurișul întunecos și gros al copacului.

Gottfried se întoarse în interiorul ascunzătorii și examina cu atenție toate încăperile. Acolo găsi multe lucruri, pe care Mila nu i le arătase încă. Existau, într-adevăr, toate comoditățile imaginabile care fuseseră create cu dragoste și atenție, pentru un fugar obosit.

În bibliotecă, Gottfried stinse lampa, care încă mai ardea și ieși afară în crater, pe ai cărui pereți de stâncă se urcă. Înălțimea depășea mult treizeci de metri.

Ascuns în spatele tufelor, privi împrejur, în depărtare.

În stânga putea privi până la râu. În dreapta, la o mare depărtare, se afla orașul. Mai departe, se aflau acele mici sate. Fortificate de cazaci, între care se găseau santinelele izolate, cu semnalul de incendiu.

Văzu munții Baikal și recunoscu, între pârleazuri, pustiul mongol care se întindea spre sud, încremenit și searbăd. Mai departe, înspre vest, se afla lacul. Apele sale sclipeau argintii în lumina soarelui și pe acest puhoi strălucitor de apă pluteau insule năpădite de verdeață.

Acolo, în vest, însă departe, foarte departe, era patria sa, iubita patrie germană...

Ochii i se umeziră. De când era departe de ea — peste tot un străin, un fugar, un exilat!

Se așeză jos, își sprijini capul de o stâncă și se cufundă în amintiri pline de melancolie. Se gândi la nefericirea care îi lovise familia; la contele Vasilkovici, la care găsisese o a doua patrie; la viața de soldat, sălbatică și plină de pericole, din Caucazia și la singura stea care îi apăruse acolo: Zykyma.

Da, el o venerase: Zykyma Minunata. Apoi, însă, portretul ei păli în depărtare și abia mult timp după aceea, află el ce înseamnă iubirea adevărată. Desigur, el o adorase pe Zykyma, inima lui bătuse cu putere, atunci canid o văzuse, dar ce însemnase asta față de puternica furtună pe care o stârnise în el Karpala? Ce însemna recunoștința și adorația față de atotputernica iubire!

Soarele ajunsese în vârful muntelui și începea să coboare. Munții aruncau umbre lungi și adânci asupra lacului. Era timpul să se reîntoarcă în ascunzătoare.

Adlerhorst coborî, bău apă din izvorul proaspăt și se duse în bibliotecă. Acolo aprinse din nou lampa, își alese o carte și începu să citească.

Dar nu ajunsese prea departe cu lectura, când sună clopoțelul. Se ridică repede de pe bancă. Ce să fie asta? Precis era Peter Dobronici.

Exact! Țăranul veni pentru a-l liniști încă o dată cu privire la situația lui de moment, să-l asigure de sprijinul lui și să-l roage ca, în noaptea aceasta, să facă de pază în brad și să-i dea de știre, în cazul în care sergentul-major al cazacilor ar veni aici cu oamenii lui, așa cum era de presupus, pentru a-l înhăța pe Boroda de la fermă.

Gottfried se declară, cu multă bucurie, gata pregătit.

— Să-mi spui numai unde trebuie să mă așez!

— Dacă sergentul-major vine cu oamenii lui dinspre lac, atunci el trebuie să treacă pe aici, pe sub pom. Tu te urci pe crengile cele mai de jos. Poți vedea totul, fără însă a putea fi observat; apoi te urci din nou aici, pentru a trage de clopoțelul care duce până la casa mea.

— Când trebuie să mă așez la post?

— Imediat. Se apropie amurgul; presupun că, în scurt timp, vor apărea și cazacii.

Stinseră lampa și părăsiră grota. La plecare, Dobronici îi atrase din nou atenția protejatului său asupra clopoțelului care ducea spre locuința sa și îi arătă cuiul pe care îl bătuse într-o ramură, pentru mai buna recunoaștere a intrării.

Între ramurile bradului era întuneric beznă.

La coborâre, bărbații trebuiră să se bazeze doar pe simțul lor tactil. Ajunseseră, însă, cu bine jos.

— Așa, șopti Peter Dobronici, rămâi aici pe penultima ramură. Nimeni nu te poate descoperi aici.

Apoi sări la pământ și se grăbi să plece. Spionul, însă, se așează comod pe locul unde se afla.

În curând, se lăsă deplin întunericul. În jur, domnea o liniște adâncă. Atunci i se păru lui Gottfried că aude niște pași ușori. Rămase încremenit; avea o presimțire că tocmai bradul în care se afla el era locul unde vroiau să se întâlnească sergentul-major și Sergius Propov.

Sub brad, pașii se opriă și Gottfried văzu o siluetă înaltă și subțire.

— La dracu'! bombăni străinul. Încă n-a venit. De nu m-ar lăsa să aștept o veșnicie!

Apoi bărbatul se așează jos și se sprijini de trunchiul copacului.

După puțin timp, apăru al doilea.

— Pst!

— Pst!

— Ah, ești deja aici, Sergius Propov.

— Da, vino încoace, sergent-major!

Gottfried știa acum precis cu cine avea de-a face. Bărbații stăteau chiar sub el și chiar dacă nu ar fi vorbit tare, tot ar fi înțeles foarte bine ce-și spuneau.

— Unde îți este calul? întrebă Jeroșchin.

— Este ascuns sub pomi. Vii singur sau ai adus și oameni cu tine.

— Sunt singur. Vreau să câștig singur cele o mie de ruble puse pe capul lui Boroda. Ai fost deja la casă?

— Nu.

— Am să mă duc eu până acolo, să văd dacă aerul este curat. Individul a pus, probabil, din nou, tot felul de provizii la fereastră.

Sergentul-major Jeroșchin plecă și trecu destul timp până se reîntoarce.

— Fereastra este deschisă și se află, din nou acolo, mâncăruri pentru fugari.

— Foarte bine. Deci totul este în regulă.

— În curând, Dobronici merge la culcare. Așteptăm până când se bagă în pat, apoi coborâm și ne strecurăm în magazia pentru afumat.

— Cum zici tu.

Urmă apoi o pauză și Gottfried chibzui ce anume ar trebui să facă. Din convorbirea celor doi aflate că erau singuri și că aveau de gând să-i înhațe pe Peter Dobronici și pe vânătorul de samuri, Boroda. Sergentul-major nu adusese cu el cazacii.

N-ar fi fost bine să-l înștiințeze deja de acum pe țăran? Gottfried se hotărî să procedeze așa. Începu să se cațăre, încet și ușor, pentru ca mișcările sale să nu fie auzite de cei doi. Ajunse la intrarea ascunzătorii, pipăi pe întuneric și trase o dată puternic de fir. Semnalul fusese dat.

Apoi se întoarse și cu cât cobora mai jos, cu atât mai ușoare și mai încete erau mișcările lui. Când ajunse pe ramura cea mai de jos, auzi vocea lui Propov:

— Ai auzit? Parcă a fost ceva, deasupra noastră, printre ramuri.

— Probabil vreo veveriță.

— S-ar putea. Aș vrea, însă, să știu ce-a însemnat sunatul acela de clopoțel.

— Poate că a fost un semn pentru servitori, să intre în casă și să meargă la culcare. Să mai așteptăm puțin! Apoi, o să mă mai furișez o dată, să văd dacă s-au culcat cu toții.

Mai trecu, din nou, încă aproape un sfert de oră, timp în care bărbații șezură sub pom, tăcând. Apoi, sergentul-major Jeroșchin se îndepărtă încă o dată.

— S-au dus toți la culcare, spuse el, când se reîntoarse. Toate luminile sunt stinse, cu excepția lămpii din odăița la a cărei fereastră sunt puse mâncărurile și băuturile.

— Se pare că o să reușim să-i capturăm. Pornim?

— Mai bine să mai așteptăm puțin, să adoarmă!

După puțin timp, cei doi părăsiră locul de sub brad, mergând cu atenție pe lângă stânci, să nu-i poată spiona nimeni.

Acum, Gottfried sări repede la pământ și porni în urmărirea lor, mergând furișat și fără să facă vreun zgomot, dându-și osteneala să nu-i piardă din ochi.

Jeroșchin și Propov erau foarte prevăzători și foloseau fiecare tufiș, pentru a se adăposti în spatele lui, înainte de a trece peste o porțiune de drum deschis.

Astfel ajunseră foarte aproape de casă și se îndreptară mai întâi spre partea din față a casei, pentru a vedea dacă mai ardea lumina în camera țăranului. Același lucru îl făcu și Gottfried, dar se ținea atât de departe de ei, încât era imposibil să-l descopere. Fereastra din față era întunecată.

Propov și Jeroșchin se furișară acum spre fereastra unde ardea lumina.

Sergentul-major împinse canatul ferestrei, care era doar sprijinit și intră.

Sergius Propov îl urmă. Când se aflară amândoi în cămăruță, împinseră la loc canatul.

Adlerhorst lunecă acum ușor pe lângă fereastră, dar se așeză în așa fel încât lumina să nu cadă peste silueta sa și reuși să privească în odăiță.

Pe o măsuță se afla aprinsă o lămpiță cu petrol, care reușea să lumineze suficient odăița.

Pe polița ferestrei se aflau o jumătate de pâine, o bucată de slănină și o sticlută plină cu rachiu. În partea stângă se deschidea o ușă, care ducea spre pridvorul casei și, față în față cu fereastra, se afla o a doua, mai îngustă și mai joasă decât cealaltă, fixată cu un drug puternic de fier.

Spre această ușă pășiră cei doi, o deschiseră și se furișară prin ea.

— Aha! se gândi Gottfried. Aceasta este camera de afumat de care au amintit ei și se ascund aici, pentru a pune mâna pe Boroda, când va intra pentru a-l căuta pe țăran. Lucrul acesta ar fi putut fi fatal pentru acela care, ca și el, era un fugar. Cu ce să încep?

Gottfried nu prea avea timp de reflectat. El trebuia și voia să acționeze. Deodată, își aduse aminte de o afirmație

a lui Dobronici, în legătură cu Boroda. Țăranul îi aștepta pe cel hăituit. Dar unde? În casă sau la bradul uriaș? Probabil Boroda cunoștea ascunzătoarea. Sau chiar mai bine: o cunoștea precis, altfel Dobronici nu s-ar fi culcat atât de liniștit. Se părea că țăranul își făcuse socoteala că Boroda și-ar putea găsi adăpost în grotă, pentru o vreme.

Deci, înapoi la brad! Boroda trebuia avertizat!

Cu aceasta, se furișă din nou de aici. Tocmai voia să pășească sub coroana lată a copacului, când se auzi strigat de o voce aspră:

— Stai! Nici un pas mai departe.

Gottfried nu cunoștea ce-i aia frică; dar, când în mijlocul nopții, ești reținut într-un asemenea mod, te înfiori.

Ridică piciorul, pentru a face un pas înainte. Atunci se auzi zgomotul unui cocoș de armă tras.

Acum, ochii lui Gottfried se obișnuiseră cu întunericul; văzu o siluetă înaltă, stând lângă trunchiul copacului, care ținea în mână întinsă un pistol îndreptat spre el.

Lui Adlerhorst îi trecu un gând prin cap.

— Ascultă-mă! îi șopti el necunoscutului. Nu ești cumva Alexius Boroda, vestitul vânător de samuri?

Îi răspunse doar un mârâit nedeslușit.

— Poți să ai încredere. Căci, dacă ești Boroda, atunci eu sunt prietenul și tovarășul tău de suferință și vreau să te avertizez cu privire la un pericol. Sergentul-major este aici, pentru a pune mâna pe tine. Te pândește.

— Sau eu pe el. Atunci, tu cine ești?

— Un cazac fugar — „Numărul 10” —, căruia Peter Dobronici i-a oferit ospitalitatea sa.

— Bine, te cred. Dar dacă încerci să mă minți, până aici ți-a fost, prietene! Deci: eu sunt Alexius Boroda!

— Asta și așteptam; țăranul mi-a vorbit de tine. Nu știa dacă vei veni încă din seara asta, deoarece sergentul-major te urmărea.

— Trebuie să vorbesc chiar astăzi cu Dobronici și nu mă tem de sergentul-major. Chiar și dacă acesta a înconjurat

curtea cu cazacii săi, mă voi furișa.

— Nu e nevoie să faci asta. Nu e nici un cazac acolo. Sergentul-major este însoțit doar de un om, un anume Propov, pe care Dobronici și fiica lui l-au respins când a venit în petit și care, probabil, vrea să se răzbune pe ei.

— Știi unde se ascund poterașii?

— Da. În odaia de afumat. Ei presupuneau că vei intra pe fereastra „oamenilor sărmani”. Am să-ți arăt.

— Cunoscut locul. Mai răspunde-mi, te rog, la o întrebare: ești rus?

— Nu. Sunt neamț.

— Ce? exclamă, involuntar, în limba germană, Boroda. Atunci putem să ne folosim de limba germană! Și tatăl meu este neamț. Doar târziu, când a venit în Rusia, și-a luat numele de Boroda. Este o întâlnire fericită, compatrioate și camarade! Acum pot să-ți acord toată încrederea. Un compatriot care e și fugar nu-l va trăda pe celălalt. Bate palma! Vom fi prieteni buni și ne vom sprijini unul pe altul, să putem pleca, în sfârșit, din blestemata asta de Siberie.

Își strânseseră mâinile, din toată inima. Apoi porniră, în tăcere, unul lângă altul, spre casă. Boroda voinic, aspru, Gottfried mai suplu și mai mlădios.

Ajunși pe terenul din fața casei, tânărul Adlerhorst făcu un semn spre odăița luminată.

— Ce-ai să faci acum?

— Am să le joc o festă, așa de grozavă, după cum merită. Dacă aș ști doar unde doarme Peter Dobronici.

— În odaia din față, acolo în dreapta.

— Am să-l trezesc. Dacă am avea o scară, am putea să ajungem la fereastra lui.

— O scară se poate găsi ușor. Vino! Hai să căutăm.

Se duseră, încet, după peretele din spate al casei. Acolo se afla, așa cum au presupus ei, o scară sprijinită de zid. O duseră repede în partea din față a casei și o așezară. Ea ajungea până la coama acoperișului. Boroda se urcă și bătu la fereastră, o dată — de două ori. Dobronici deschise

imediat. Era pregătit să primească o vizită, căci fusese avertizat de clopoțel, dar nu se aștepta să apară Boroda.

— Sunt Boroda și vreau să vorbesc cu tine.

— Tu, Boroda? Ce imprudență! Pot să pun pariu că sergentul-major se află aici, cu cazacii lui.

— Este aici, dar nu e nici un cazac cu el.

Vânătorul de samuri îi povesti țăranului tot ceea ce văzuse și ce auzise de la Gottfried.

— Atunci, o să fie de rău pentru cei doi flăcăi, se mânie Dobronici. Cobor și eu imediat. Așteaptă-mă jos!

Dobronici închise fereastra, iar Boroda coborî lângă Gottfried von Adlerhorst. După câteva minute, țăranul ieși din casă și o porni, cu atenție, spre odăița luminată.

— Da, spuse el, după puțin timp. Au intrat pe aici. Ușa care duce spre afumătoare este deschisă iar pâinea și slănina nu mai sunt în același loc unde le-am pus eu. Ei, acum fiți atenți să vedeți ce-am să le fac!

Cu aceste cuvinte, țăranul plecă și cei doi fugari îl văzură intrând în odaie.

— La dracu'! îl auziră ei strigând. Cineva a lăsat ușa deschisă de la afumătoare și vântul scoate afară toată funinginea.

Zăngănind, trânti ușa și o bloca imediat cu drugul greu de fier, așa încât Propov și cazacul Jeroșchin erau acum încuiați acolo. Apoi, se reîntoarse la fugari.

— I-am prins, râse el și vor sta închiși în afumătoare până mâine, ticăloșii ăștia au vrut să-mi facă rău — ei, lasă-i acum, cel puțin, să se afume cum trebuie. Mă bucur strașnic să le dau drumul să iasă ziua, pe lumină, în fața tuturor.

După ce țăranul îi prinse pe amândoi dușmanii săi în propria lor capcană, Boroda își expuse dorința cu privire la surghiuniți. El povesti faptul că reușise să treacă, împreună cu cincizeci de fugari, peste Selenga și că își condusesse trupa într-un desiş gros de lângă râu, dar acest loc nu putea oferi o ascunzătoare sigură pentru prea mult timp. Îl

întrebă pe țăran dacă n-ar putea să-i indice o ascunzătoare mai bună.

— Oh, una minunată! replică Peter Dobronici. Și anume, chiar în bradul înalt sub care te-ai întâlnit cu prietenul nostru de aici. Este destul loc acolo pentru cei cincizeci de fugari ai tăi. Am să-ți arăt după aceea. Nu poate exista o ascunzătoare mai potrivită.

— Și, vrei să spui că, apoi, cu ajutorul vostru, vom reuși să trecem granița?

— Sper. Vom face tot ce ne va sta în putință. Iată mâna mea.

— Trebuie să trecem dincolo, spuse, hotărât, vânătorul de samuri. Dacă nu se poate altfel, atunci îmi voi îndeplini planul la care m-am gândit de la început. Căutăm o magazie fortificată, unde se păstrează rezervele de uniforme, o atacăm, ne îmbrăcăm și. Punem mâna și pe caii de care avem nevoie. Apoi, vom călări, îmbrăcați ca și cazacii imperiali, în liniște, până în plasa Orenburg. De acolo, prin Turkestan, se ajunge în Persia — și atunci suntem salvați!

— Pentru aceasta trebuie să alegeți o călăuză curajoasă!

— O avem deja: colonelul Sendevici, care a făcut parte din garda imperială. Vorbește persana și limba turkmenă și este un bărbat cutezător și cumpănit. Am să-i încredințez lui conducerea.

— Totuși, treaba aceasta trebuie bine chibzuită. Este plină de pericole și fără fica lui Bula, principele burlașilor, foarte greu se va putea realiza. Sper că va porni și ea la drum cu oamenii tăi, pentru a veni înapoi, din Verhne-Udinsk. I-am trimis un mesager de încredere. Acum, hai să căutăm ascunzătura!

Nici Boroda nu fu mai puțin mirat decât fusese Gottfried de bogat înzestrata grotă. Aproape că nu găsi cuvinte pentru a-și exprima mirarea față de ceea ce realizase Dobronici. Da, aici putea fi adăpostită întreaga lui ceată.

— Sunt mulțumit, dacă tu ești satisfăcut, spuse simplu țăranul. Când te gândești, însă, să-ți aduci aici oamenii?

— Măine noapte. Am să-i aduc până în apropiere și am să mă furișez mai întâi eu singur, pentru a pândi în jur. Apoi, în funcție de împrejurări, voi acționa.

— Atunci, bine, să plecăm acum. Presupun că și tu vrei să pornești la drum pe întuneric, pentru a nu te descoperi nimeni.

— Da. Dar mai am încă destul timp. Mai lasă-mă puțin aici. Aș vrea să mă mai întretin puțin cu compatriotul meu.

— Cum vrei. Rămâneți cu bine amândoi!

Dobronici plecă, în vreme ce cei doi fugari mai rămaseră acolo încă un timp. Boroda povesti despre relațiile sale de familie.

— Când tatăl meu a fost surghiunit, mama mea, împreună cu noi, copiii, l-a urmat de bunăvoie. Am trecut prin multe. Surioara mea a murit pe drum. Eu m-am hotărât, încă de copil, să mă fac vânător de samuri și am câștigat bani frumoși. Atunci când am adunat suficient pentru a putea face față cheltuielilor de călătorie, l-am eliberat pe tatăl meu și am fugit cu el și cu mama. Ea este singura femeie din ceata noastră și împarte toate pericolele cu bărbații. Unii fugari, pe care i-am întâlnit, s-au hotărât să vină cu noi. Alții au fost eliberați de noi, pe drum și acum suntem aici. Aceasta este, pe scurt, povestea vieții mele. Acum vrem să mergem în Germania. Dacă vom reuși, numai Dumnezeu știe.

În sfârșit, Boroda se pregăti de plecare. Gottfried îl însoți și, atunci, observară cu mirare, că mijise deja de ziuă. Își luară rămas-bun, din inimă, unul de la altul și Boroda coborî din brad.

Când ieși din ascunzătoarea copacului, se uită precaut în jur. Nu se zărea nici un om.

Boroda se furișă încă o dată până la casa lui Dobronici, să vadă dacă totul era în ordine.

Fereastra de la odăiță era întredeschisă. Pâinea și slămina se aflau încă acolo și la fel și rachiul. Totul părea încă adormit, iar cucernicul vecin Sergius Propov și sergentul-major al cazacilor, Jeroșchin, se aflau tot în afumătoare.

Unde era, oare, țăranul?

Boroda se furișă în partea din față a casei și se uită spre fereastra lui Peter Dobronici. Era închisă. Acesta intrase în odaia lui și adormise.

Atunci, Boroda auzi, în spatele casei, o voce armonioasă de femeie, cântând un cântec și înțelese bine textul acestuia. Era o melodie melancolică, plină de un dor feciorelnic după iubit.

Boroda cunoștea această voce: o auzise ieri, pe când stătea, pândind, în spatele tufișului de lângă fântână. Privi, cu prudență, după colț.

Da, acolo se afla Mila Dobronici, în grădinița din spatele casei, culegea un buchet de flori și cânta.

Tocmai lăsase în jos mâna cu care ținea florile, se sprijinea de un pom și privea spre răsărit, unde apăruse o palidă urmă roșiatică, ce vestea răsăritul soarelui. Pe cine căuta acolo? Cui îi era adresat cântecul ei plin de dor?

Boroda făcu câțiva pași rapizi și ajunse în spatele casei, lângă Mila. O roșeață bruscă acoperi deodată obrazii fetei.

— Te-ai speriat, surioară? întrebă el. Sunt chiar așa un flăcău rău, încât să se sperie lumea de mine?

— Oh, nu! Sunt doar — doar surprinsă de curajul tău. Nu te temi de pericolul care te pândește aici?

— Știu sigur că nu trebuie să mă tem.

— Atunci nu cunoști acest pericol. Sergentul-major este îngrozitor!

Boroda râse, cu veselie.

— Mila, ai dreptate, este îngrozitor. Dacă ai să-l privești mai de aproape, ai să vezi că este chiar mai îngrozitor decât te-ai gândit tu. Întreabă-l pe tatăl tău, ți-l va arăta el!

— Asta sună ca un secret.

— Chiar și este și încă unul hazliu, surioară.
— Mi se pare mie, sau ai vorbit cu tăicuțul meu?
— Da, în noaptea aceasta. N-ai să spui însă nimănui nimic despre acest lucru. Nu-i așa, Mila?

În acel moment, Peter Dobronici apăru de după colțul casei. Când îi zări pe cei doi, îi amenință cu degetul.

— Pentru Dumnezeu, ce v-a apucat? Credeam că ai dispărut de mult, Boroda! Acum că deja s-a luminat, ar trebui să nu-ți mai dau drumul să pleci. Vei fi văzut pe drum.

— Nu vă faceți griji cu mine!

— Dumnezeu să te apere!

— Unde pot să te întâlnesc astăzi la miezul nopții? întrebă Boroda, în timp ce-i întindea mâna lui Dobronici.

— La bradul uriaș.

— Bine. Rămâi cu bine, tăicuță, rămâi cu bine, surioară!

Boroda dispăru în spatele gardului care înconjura grădina.

— Era de mult aici, cu tine? întrebă țăranul.

— Nu. De-abia venise.

— Este o faptă prea îndrăzneată să stea de vorbă cu tine, aici, în zori de zi. Dacă l-ar fi auzit vreun cazac, s-ar fi terminat cu Boroda.

— Dar sergentul-major se află aici?

— El ți-a spus asta? Și știi unde?

— Nu. Mi-a spus să te întreb pe tine.

— A făcut bine. Ascultă copilă, tu nu trebuie să știi nimic, nici acum, nici mai târziu. Ai să-l vezi și tu pe sergentul-major și pe un altul, de asemenea, dar nu trebuie să ai nici o bănuială din a cui vină ei — ah, ascultă! Aud tropote de cai — hai să vedem cine este!

15. Un țăran își apără gospodăria

Peter Dobronici se grăbi să ajungă în partea din față a casei și zări treisprezece călăreți cu mai mulți cai de samar încărcăți din greu. Unul dintre cei sosiți sări de pe cal și se îndreptă spre țăran.

— Cui aparține această casă? întrebă el.

— Mie.

— Care ți-e numele?

— Peter Dobronici.

— Deci am ajuns unde trebuia. Mi-ai fost recomandat și sper că ne vei da voie să ne odihnim puțin, aici, la tine. Am călărit toată noaptea!

— Pentru numele lui Dumnezeu. Spuneți ce vreți să beți și să mâncați și veți primi tot ce doriți!

— Carne și pâine pentru noi, ovăz pentru caii noștri. Asta-i tot.

— Dar tu cine ești?

— Negustorul Fedor Lomonov, din Orenburg; merg la vânătoare de samuri. În acest scop mi-am angajat servitori care să mă însoțească.

Țăranul își plimbă privirea pe fețele celorlalți călăreți.

— Ți-ai angajat servitori? întrebă el, zâmbind. Nu te-ai exprimat cumva greșit? Cel puțin pe bărbatul de acolo îl cunosc atât de bine, încât știu că niciodată nu s-a angajat servitor și nici n-a permis să fie numit în felul acesta.

— Așa? La care dintre ei te referi?

— Acela de acolo! Este renumitul vânător de samuri „Numărul 84”. L-ai insultat cu cuvântul „servitor”.

„Numărul 84”, despre care era vorba aici, nu se deosebea, la prima vedere, cu nimic de însoțitorii săi. Dar la o privire mai atentă, se putea observa că ai de-a face cu un om instruit. Îmbrăcămintea sa era veche, dar cel care o purta știuse, totuși, s-o întrețină cu grijă. Fața îi era

acoperită cu o barbă de culoare cenușie, strălucitoare. Și prin felul în care și-o tăiasă — camarazii săi purtau bărbă neîngrijite — știuse să arate o nuanță de noblețe. În ciuda poziției sale de inferioritate, părea că vrea să accentueze, de fapt, cine este în realitate. Era greu să-i ghicești vârsta; probabil că se apropia deja de șaiszeci de ani.

Acest om stătea liniștit pe calul lui și, la cuvântul „servitor”, nici măcar nu tresări; dar ochii i se aprinseră. Nu spuse nici acum nimic și se comportă ca și cum nici n-ar fi fost vorba de el.

— Aida de! râse negustorul Lomonov. Îi plătesc, prin urmare sunt servitorii mei! Vor să se odihnească aici. Adu-le ce ai de mâncare și adu și rachiu! Pentru mine, însă, vei pregăti o cameră, unde să mă pot odihni.

Dobronici făcu o figură mirată.

— Să pregătesc o cameră? replică el. Casa mea nu este han, Fedor Lomonov. Și nu permit să mi se poruncească. Dacă vrei să te odihnești, este loc destul aici, pe iarbă, lângă camarazii tăi...

Spunând acestea, intră în casă. Pe când se afla încă în față ușii, îi veni un gând mai bun.

— Dacă, însă, totuși trebuie, strigă el, am aici o odăiță pe care ți-o pot oferi, dacă îți place. Vino s-o vezi!

Fostul derviş dădu curs invitației, în timp ce însoțitorii săi se așezară pe iarbă.

Încărcătura de pe cai consta, în cea mai mare parte, din capcane pentru samuri și alte animale care meritau să fie vâdate pentru blană, pe care nu le împuști, pentru a le cruța blana. Încărcăturile fură date jos de pe cai; un semn sigur că negustorul intenționa să facă aici un popas ceva mai lung.

Lucrul acesta părea curios, căci proprietatea țăranului nu era un han, iar proprietarul nu-i invitase pe străini, în nici un caz, să zăbovească prea mult.

Lomonov intrase în casă cu Peter Dobronici. Acolo, țăranul deschise odăița de la parter, care se afla lângă

afumătoare.

— Aici ar trebui să rămân? întrebă negustorul, morocănos.

— Dar cine spune să rămâi? replică Dobronici, în timp ce se uita la Lomonov cu o asemenea privire, care spunea clar că nu-i făcea nici o plăcere să-l vadă. Eu nu găzduiesc pe nimeni. Trebuie doar să mai călărești câteva verste și ajungi în oraș, unde îți poți alege un han după bunul tău plac.

— Nu vreau să merg în oraș; de aceea, te rog să-mi permiți cel puțin să mă odihnesc aici, pentru scurt timp! Hm! O masă și două scaune de lemn — este într-adevăr foarte modest. Și ce este acolo?

Arată spre ușița ferecată cu drugul de fier.

— Cămara de afumat.

— Pot să mă uit și eu înăuntru?

— De ce nu?

Lomonov trase drugul, deschise și privi înăuntru. Se trase, însă, imediat înapoi și își făcu repede trei cruci.

— Doamne ferește! — Două stafii!

Peter Dobronici izbucni într-un hohot de râs.

— Se pare că te-ai speriat foarte tare!

— Nu mă crezi? strigă negustorul. Atunci, privește tu însuși înăuntru.

— Nici prin gând nu-mi trece.

— Îți jur! Amândouă stăteau ghemuite, ca maimuțele pe o prăjină!

Sergentul-major Jeroșchin și Sergius Propov nu petrecuseră, în nici un caz, o noapte plăcută. În ciuda tuturor încercărilor lor de a o deschide, ușa nu cedase. Să facă gălăgie nu îndrăzneau, căci voiau să evite marea rușine de a fi descoperiți. Din acest motiv se așezaseră, până spre dimineață, pe prăjinile care erau puse în curmeziș prin odaie, pentru a agăța de ele alimentele puse la afumat. Întrucât prăjinile erau așezate la înălțimea

umărului, sperau ca, la deschiderea ușii, să nu fie imediat observați, în primul moment de neatenție voiau să fugă.

Bâjbâind primprejur în întunecoasa afumătoare și, mai ales, când s-au cățărat pe prăjini au intrat în contact cu peretele plin de funingine. Pe hainele lor, cât și pe fețele și mâinile lor se așezase o funingine neagră, așa încât sperietura pe care o trăsesse negustorul Lomonov în legătură cu cele două „stafii” era motivată.

Și mai mare în propria lor groază, atunci când, la deschiderea ușii, se văzură descoperiți. Nu aveau cum să bănuiască faptul că țăranul știa ceva de pătrunderea lor acolo și voia să le joace o farsă. Ce era de făcut acum? Să sară de pe prăjini și să iasă pe ușă, în ochii tuturor? Nehotărâți, rămaseră ghemuiți pe vine.

Lomonov deschise a doua oară ușa și acum intră și Peter Dobronici și se uită înăuntru.

Într-adevăr, acolo stăteau cei doi înnegriți de funingine, sus pe prăjină și ofereau o priveliște înfricoșătoare. Arătau de parcă ar fi ieșit din iad. Mai făceau și niște grimase de nedescris. Era teamă sau mânie?

Peter Dobronici simula spaima și strigă din toată puterea:

— Stafii! Da, sunt două stafii!

Zicând acestea, trânti din nou ușa, o baricadă cu drugul de fier și se grăbi să iasă din odaie. Lomonov, care nu se simțea deloc bine în societatea celor doi flăcăi negri și ciudați, alergă afară, după el.

— Da, da! strigă și el. Fantome!

Vânătorii de samuri săriră în sus.

În acest moment, se auzi un tropot de cai. Se apropiau, dinspre râu, două trăsură însoțite de circa treizeci de cazaci și un locotenent.

— Cine locuiește aici? întrebă un bărbat îmbrăcat în haine de burghez, care stătea în prima trăsură.

— Peter Dobronici, răspunse țăranul.

— Eu surit contele Nikolai Polikev. Căutăm un cazac, un surghiunit care a fugit din Verhne-Udinsk. N-a trecut cumva pe aici un asemenea individ?

— Nu.

În momentul în care contele își spuse numele, unul dintre cei prezenți tresări uimit: vânătorul de samuri cu barba cenușie, „Numărul 84”, care, până acum, stătuse jos liniștit. Făcu o mișcare într-o parte și aruncă o privire cercetătoare spre cel ce vorbea. Apoi, se răsuci din nou, ca și cum n-ar fi vrut să-i fie recunoscută figura.

— Precis n-a trecut? întrebă contele. Dacă ascunzi adevărul, vei fi biciuit, țărane! O să-ți percheziționăm casa!

— Cine? — Cumva tu? întrebă Dobronici, ridicând sprâncenele. Încearcă, dacă vrei cumva să fii aruncat afară.

Contele coborî din trăsură și se îndreptă țeapăn spre țăran.

— Netrebnicule! Ce te-a apucat?

Peter Dobronici nu era un asiatic slugarnic. El ridică amenințător mâna, așa încât contele se trase înapoi.

— Cum mi-ai spus? — Netrebnic? — Un singur cuvânt ca acesta să mai spui și te învăț eu ce-i aceea buna-cuviință! Pleacă de aici!

Zicând acestea, îl împinse pe conte, așa încât acesta se împletici.

— Câine! — Ai să plătești pentru asta! — Pe el! strigă Polikev.

Această poruncă fusese adresată cazacilor. Aceștia descălecară, dar nu urmară ordinul, ci se uitară spre locotenent.

Dobronici sări la ușa casei și strigă înăuntru:

— Argați, aici! — La arme! — Mila, puștile!

— Îl auziți? îi ațâță contele pe cazaci. Vrea să ni se împotrivească cu armele! Prindeți-l și legați-l! — O să-l învețe minte biciul că trebuie să se supună!

Locotenentul nu părea să aibă chef să urmeze somația contelui. Prudent, el scoase doar sabia.

Cazacii săi, însă, se îndreptară spre ușa, unde stătea țăranul, cu arma în mână. În spatele lui se aflau argații, înarmați și ei.

Contele se adresă din nou soldaților.

— Împușcați-l, dacă nu se supune! strigă el.

Țăranul râse.

— Nu merge chiar așa, prieteni. Eu sunt proprietarul acestei case și pot să resping cu arma în mână orice intrus nechemat, dacă este necesar. N-ai de ce să-mi poruncești tu mie! Șterge-o!

Acum se amestecă și negustorul Lomonov.

— Făceți-l bucățele! strigă el. Este un răzvrătit. Și față de mine a fost ostil.

Contele se uită mirat la cel ce vorbea.

— Față de tine? Cine ești tu?

— Sunt negustorul Fedor Lomonov, din Orenburg. Mă pun sub protecția dumneavoastră împotriva acestui rebel.

Aha, îi trecu prin minte contelui, Fedor Lomonov! Acesta era omul la care se găsea vânătorul de samuri căutat! Trebuia să-i arate bunăvoință.

— Vă voi proteja, răspunse Polikev, cu un aer de superioritate. Mai târziu, o să mai stăm de vorbă. — Deci, pleacă de la ușă, țărane!

Dobronici, însă, puse mâna pe armă.

— Să nu mai faci nici un pas, altfel te împușc ca pe un hoț! Pleacă de! Aici! Unu, doi...!

Văzând hotărârea cu care vorbea țăranul, contelui începu să i se facă frică. Făcu o săritură în spatele cazacilor.

— Omule, ai înnebunit? se amestecă acum și locotenentul. Nu vezi cine suntem? Fă loc!

— În ce mă privește, nu am nimic cu dumneavoastră! Până acum, nu am avut de-a face decât cu acest om, care își spune conte și se comportă ca un bădăran, replică Peter Dobronici.

— Dar eu îți spun cinstit că este un domn distins!

— Nu se vede după comportamentul lui!
— Dar faptul că eu sunt ofițer, asta crezi?
— Asta văd.
— Deci, atunci, cel puțin mie și oamenilor mei nu ne vei interzice să intrăm în casa ta.
— Ce-i drept, asta n-am s-o fac. Înainte, însă, aș dori să te rog să-mi spui de ce vrei să intri în casa mea.
— Lucrul acesta ți l-a spus deja contele.
— Ce mă interesează pe mine impertinentul ăsta? Este un supus al țarului, la fel de bun ca și mine. Vorbește tu! Doar tu dispui aici de putere.
— Și dacă fac uz de putere, fără să-ți mai dau explicații?
— Atunci vei fi tu răspunzător de urmări. Îmi apăr casa împotriva oricărui atac. Eu sunt doar un țăran, dar îmi cunosc drepturile!

Locotenentul se adresează acum contelui.

— Omul este în dreptul său, îi șopti el. Ne-am fi atins mai repede scopul, dacă i-ați fi vorbit politicos.

— Ar fi trebuit să-i adresez cuvinte frumoase unui asemenea individ? Comportamentul său dovedește că fugarul se află la el!

— Sau eu cred, tocmai pentru că își apără în acest fel onoarea, că nu are nimic de-a face cu fugarul. Am să-i percheziționez cu atenție casa. Fiți atent.

Locotenentul se reîntoarce la Dobronici.

— Ca ofițer al armatei imperiale, îți spun că suntem în căutarea unui fugar. Sunt convins că l-ai ascuns în casa ta.

— Te înșeli.

— Cu atât mai bine pentru tine! Atunci poți să-i lași liniștit pe oamenii mei să între.

— Acum sunt satisfăcut și vă permit să-l căutați pe fugar, la mine în casă.

Dobronici se adresează oamenilor săi:

— Lăsați-i pe soldați să intre! Mama și Mila pot să-l conducă peste tot pe domnul locotenent. Eu rămân aici, sa am grijă să nu între în casă nici un păduche. Dar vă spun

un lucru: dacă percheziția îmi produce cea mai mică pagubă, am să-l pedepsesc pe acela care o va face, indiferent cine este el. Mă cheamă Peter Dobronici și nu știu de glumă, când e vorba de așa ceva.

Ofițerul nu prea avea încredere în disciplina cazacilor lui.

— Voi intra doar eu cu subofițerul, spuse el. Oamenii pot face aici un semicerc, așa încât ușa și locul din fața casei să fie bine păzite, pentru a nu putea să se furișeze nimeni.

Așa se și întâmplă. Cazacii se așezară de la un colț al casei la celălalt, formând un semicerc în care se aflau toți cei prezenți. Apoi, locotenentul intră în casă, urmat de subofițer.

Contele, care se trăsesese înapoi din fața intrării, spumega de mânie.

— Domnule, i se adresă Fedor Lomonov, nu este o rușine ca un om ca dumneavoastră să fie nevoit să se lase tratat în modul acesta de un țăran?

— Tăceți din gură! se răsti contele la el. N-am chef de discuții inutile.

Polikev se îndepărtă de el și Lomonov îl urmări cu o privire din care nu se putea citi nici un fel de simpatie.

Între timp, locotenentul se uitase prin vestibul și arătă spre ușa din partea stângă.

— Ce se află acolo? întrebă el.

— Odaia de toate zilele și odaia alăturată, răspunse Mila.

— Putem să intrăm?

În loc de răspuns, fata deschise ușa și cei doi soldați pătrunseră înăuntru. Căutară cu mare atenție prin odăi. Dar nu găsiră nimic.

— Mai departe! comandă ofițerul, în timp ce se reîntoarse în vestibul și se interesa de odaia care se afla alături.

— O odăiță care se află lângă afumătoare, explică Mila.

— Afumătoarea — nu-i rău! Un astfel de loc poate fi ușor folosit, ca ascunzătoare!

Locotenentul intră repede, împreună cu subofițerul, în odăiță și arată spre ușița baricadată. Mama Dobronici și Mila îi urmară.

— Acolo se afumă? o întrebă el pe femeie.

— Da.

Scoase drugul de fier și deschise ușa larg, pentru ca lumina zilei să poată pătrunde în încăperea plină de funingine, întâi nu văzu nimic suspect; când, însă, privi în sus, recunoscă două figuri chircite care semănau cu niște maimuțe și care stăteau ghemuite lângă prăjini.

— Pe toți sfinții! strigă el. Aici sunt afumați oameni!

— Oameni? întrebă mirată Mila.

— Uită-te înăuntru, surioară.

Cele două femei priviră cu prudență înăuntru și văzură, spre mirarea lor, două siluete care nu scoteau nici un cuvânt și care puteau fi recunoscute ca ființe vii, doar după mișcările pe care le făceau cu mâinile și cu picioarele. Temătoare, se traseră înapoi. Ofițerul observă după comportamentul lor că nici una din ele nu știa nimic de cei doi. El se aplecă și intră în afumătoare.

— Cine sunteți?

Nici un răspuns.

— Să vă ia dracul! Nu puteți să vorbiți, nemernicilor?

— Ba da, să vorbim putem, se jelui vecinul Sergius.

— Atunci răspunde! Cine ești?

— Sergius Propov este numele meu. Moșia mea se află în apropiere.

— Omule, îmi pari dubios! Celălalt cine este?

Amândoi afumații erau într-o stare groaznică, atât fizic cât și psihic. Au vrut să se răzbune și răzbunarea s-a întors împotriva lor. Intenționaseră să-l prindă pe Boroda și, în loc de aceasta, fuseseră afumați — o întreagă, amarnică noapte!

Acum fuseseră descoperiți. Și încă de un ofițer. Sergentul-major ar fi preferat să se tragă singur de urechi. Chiar dacă nu-l aștepta o pedeapsă, îl aștepta totuși un serios avertisment umilitor și hohotele de râs care vor răsuna pe toată granița. Nimeni nu va uita vreodată această înfrângere pe care o suferise.

De aceea tăcuse la toate întrebările pe care ofițerul i le pusese lui Propov; chiar și acum, când locotenentul se interesase de el și era dator să răspundă, supărarea și rușinea îi înăbușeau în gât orice cuvânt.

— Este prietenul meu, sergentul-major de cazaci, Jeroșchin din tabăra fortificată, din apropiere, răspunse Sergius Propov, în locul lui.

— Ce? — Un cazac? Și, pe deasupra, încă sergent-major? O mie de draci!

Îmbrăcămintea tovarășului de nenorocire al lui Propov nu mai putea fi recunoscută ca uniformă, din cauza funinginei. Arăta pur și simplu îngrozitor.

— Cum ați ajuns aici măgarilor? continuă locotenentul.

— Am vrut să-l prindem pe vânătorul de samuri Boroda, iar Dobronici ne-a închis aici.

— La dracu'! Deci Boroda se află în acest ținut?

— Da. L-am văzut aici, în curte, își găsi, în sfârșit, glasul sergentul-major.

— Aha! Deci acest Peter Dobronici tot un mincinos este! Dar în loc să-l înhățați pe Boroda, v-ați lăsat închiși aici? Frumos, așa ceva e de neînchipuit. Ai să-mi explici mai târziu. Și acum, ieșiți afară!

Zicând acestea, locotenentul luă biciul și îl pocni pe Jeroșchin peste picioare, încât acesta urlă de durere. În momentul următor, era jos la pământ. În același mod îl aduse locotenentul și pe Propov cu picioarele pe pământ.

— Și acum, afară! porunci ofițerul, ajutându-se cu biciul, până când cei doi ajunseră în fața ușii casei.

Cei prezenți se uitau uluiți la cele două apariții negre.

— Peter Dobronici, se adresa ofițerul țăranului, îi cunoști pe aceștia doi?

Cel întrebat se apropie și privi vreme îndelungată acele fețe acoperite cu funingine groasă, apoi scutură mirat din cap.

— Nu, nu îi cunosc.

— Dar ei se aflau în casa ta!

— Dacă i-ai scos afară înseamnă că au fost înăuntru, dar cu nu-i cunosc și nici nu știu cum au intrat.

— Și totuși, tu i-ai încuiat în afumătoare!

— Eu? — i-am încuiat? Habar n-am avut. Dar ce căutau acolo?

— Asta o știi tu însuți cel mai bine.

— Hm! Precis s-au furișat acolo să fure. Dar, din fericire, nu era prea mare lucru în afumătoare!

Peter Dobronici avea o mină atât de serioasă, încât îți era greu să nu-l crezi.

— Ei, însă, afirmă că tu i-ai fi încuiat, continuă locotenentul.

— Sunt niște mincinoși neobrăzați!

— Nu, nu mințim — este adevărat! strigă, răgușit, sergentul-major. N-ai intrat tu aseară în odăița unde arde lumina?

— Da. Înainte de a mă duce la culcare, mai controlez o dată totul, să văd dacă nu este vreo neregulă.

— Nu tu ai baricadat ușa de la afumătoare?

— Aceea? — Da, sigur. Acum îmi dau seama! Am pus bara de fier, pentru că ușa era deschisă. Probabil că vreunul din oamenii mei a uitat-o deschisă. Nu pot să suport așa ceva și, de aceea, am încuiat-o.

— Dar ne-ai încuiat și pe noi acolo!

— Pe voi? Dar ce căutați voi, fără știința și fără permisiunea mea, în afumătoare?

Sergentul-major tăcu, încurcat, apoi mormăi:

— Asta nu e treaba ta.

— Oho, nu e treaba mea, când doi indivizi străini se furișează noaptea în casa mea? Chiar ești nebun? — Acum chiar mi se pare că povestea a început să devină dubioasă! Spuneți-mi de ce nu ați apărut, atunci când am zăvorât ușa? Ei? — Am să vă spun eu: pentru că nu aveți gânduri curate și nu voiați să fiți descoperiți! Sunteți niște pungași și intenționați să mă furați!

— Eu? — Să te fur? Eu, sergentul-major Jeroșchin?

— Cum? — Ce? — Tu ești sergentul-major?

— Da.

— Într-adevăr, este vocea ta. Dar celălalt cine e?

— Vecinul tău, Sergius Propov.

— El? — Vă mai întreb o dată: ce-ați căutat noaptea la mine în casă?

— Vroiam să-l prindem pe vânătorul de samuri Boroda.

— La mine? Așa, deci! — Da, copilași, cu asta ați făcut o mare greșeală. Când vrei să prinzi pe cineva, nu te lași tu însuși încuiat. La urma urmei, este dreptul meu să-mi baricadez ușile. Cum aș putea, atunci, să știu că cineva s-a furișat la mine în casă! Nu, prietene, povestea cu Boroda este un pretext fals! Și dacă n-ați venit să furați, atunci ați avut un motiv și mai rău! Amândoi ați avut-o în vedere pe Mila, fiica mea, și, pentru că ați fost respinși, ați adresat cuvinte amenințătoare. Acum v-ați asociat, ca să pescuiți, în secret, în ape tulburi. Cine știe ce s-ar fi întâmplat, dacă eu n-aș fi baricadat ușa! Am să vă chem în fața judecătorului.

Această învinuire aspră avu asupra locotenentului efectul scontat.

— Țopârlane, strigă el la Jeroșchin, ai merita să fii biciuit! Norocul tău că nu-ți sunt eu superior. N-am să mă ocup de această problemă. Va avea grijă locotenentul tău. Un soldat și încă pe deasupra un sergent-major, care se iasă prins într-o asemenea urzeală — la dracu', acela trebuie să-și primească pedeapsa! Dă-i drumul la fântână și spală-te! apoi te prezinți la mine! — Și tu, tu mârșavule,

cară-te iute de aici! strigă el la Propov și îl biciui peste picioare.

Sergius Propov urlă din toate puterile și vru s-o șteargă. Dar Dobronici îl înhață de braț.

— Stai, vecine! Într-adevăr, domnul ofițer ți-a ordonat să pleci, dar eu nu-ți permit încă. Te-am surprins în casa mea, unde te-ai furișat, în secret, în timpul nopții. Ai să rămâi aici! Am să te dau pe mâna judecătorului și, între timp, am să-ți repartizez odaia pe care chiar tu însuți ți-ai ales-o ieri!

Propov se sperie. La așa ceva nu se așteptase. Voia să se împotrivească și, doar atunci când ofițerul îi mai trase o lovitură cu biciul, se lăsă dus și încuiat din nou în afumătoare.

Pentru ofițer, incidentul acesta era penibil. El recunoscuse faptul că sergentul-major, care jucase aici un rol atât de ridicol, știrbise considerabil autoritatea trupei. De aceea, nu-și mai răci gura să pună și alte întrebări în legătură cu această întâmplare dubioasă, deși, în sinea lui, se stârni o oarecare neîncredere față de Peter Dobronici.

Tocmai datorită acestei neîncrederi, se hotărî să controleze întreaga gospodărie a țăranului și mansarda și hambarul și pivnița. Porni însoțit din nou de subofițer, Dobronici conducându-i pe amândoi.

În cele din urmă, se dovedi că Dobronici nu mințise și, deci, fusese bănuț pe nedrept. Locotenentul nu găsi nici urmă de fugar, nici în casă, nici printre acareturi.

16. Doi pungași între ei

În vreme ce se desfășura discuția dintre Dobronici, locotenent și cele două „stafii” din afumătoare, contele Polikev îl luă de-o parte pe fostul derviş, actual negustor Lomonov.

În timpul călătoriei de două zile, avusese destul timp să chibzuiască asupra măsurilor viitoare. Trebui să recunoască în sinea sa că, prin fuga cazacului „Numărul 10”, situația sa se complicase în mod considerabil. Putea să parieze unu la o sută că tânărul Orioltșaștșa fusese prins, dar cine îi garanta asta? Cum, când cel dispărut și declarat mort s-ar ivi pe neașteptate la Moscova și și-ar revendica pretențiile la moștenire? Cu orice preț, trebuia să împiedice acest lucru, care ar fi dus la ruinarea averii lui Polikev, dacă nu chiar mai mult.

După multă chibzuință, știu ce avea de făcut. Planul său inițial fusese să-i amuțească pentru totdeauna pe cei doi care îl stinghereau, ca să se poată bucura în liniște de averea sa. Fuga, între timp, a „Numărului 10” schimbă situația și făcu necesară luarea de noi măsuri. Poate era posibil să cadă la învoială, în bună înțelegere, cu contele Vasilkovici, „Numărul 84”.

Nu avea încă de unde să știe de evadarea fiului său adoptiv, chiar dacă i s-ar fi adus la cunoștință întârzierea de până acum a grupei disciplinare de cazaci. Și Polikev era convins că bătrânul conte se va încovoia sub nenorocirea care dăduse peste ei și, de aceea, nu va respinge mâna care i se va oferi pentru a-l ajuta. Vasilkovici ar accepta, cu siguranță, propunerea pe care i-ar face-o ruda sa, de a-l considera, da, chiar pe el, oricât de ciudat ar părea, drept salvator al său din această situație disperată.

O dată ce Polikev ar avea cuvântul de onoare al bătrânului Vasilkovici că-i lasă lui moștenire averea sa,

atunci lucrurile s-ar rezolva. Un glonț rapid sau o lovitură aspră de cuțit — și agerul Polikev ar fi fost scutit, pe viitor, de orice temere.

Nici Florin, dervișul — actualul negustor Lomonov — nu era lipsit de griji. Dacă surprinzătoarea apariție a celor trei prieteni americani îi pricinuisese o groază atât de mare, încât plecase în mare grabă din Verhne-Udinsk, ulterior își făcuse și mai multe gânduri despre faptul ciudat că acel cazac de la ușa administratorului de plasă din Verhne-Udinsk nu numai că îi cunoștea numele, ci știa și în ce relații fusese cu familia Adlerhorst.

Cum era posibil acest lucru? Cazacul era încă tânăr, deci în perioada în cauză trebuie să fi fost un băiețel. Unde și în ce circumstanțe îl văzuse el pe Florin? Și cum se putea explica faptul că îi rămăseseră în memorie trăsăturile feței servitorului din acea vreme? O clipă, lui Florin îi trecuse prin minte că putea fi vorba despre un membru al familiei Adlerhorst și anume Gottfried. Dar în următoarea secundă râse singur de el însuși. Începuse să vadă stafii ziua în amiaza mare! Pe un Adlerhorst, așa credea Lomonov, l-ar fi recunoscut de la prima vedere: putea cunoaște trăsăturile caracteristice ale unui Adlerhorst, după părerea lui, dintr-o sută de persoane. Și cum să fi venit Gottfried în Siberia? Ce-i drept, soarta își bătuse joc, în mod ciudat, de unii dintre membrii acestei familii risipite — dar, de la târgul de sclavi din Suakin și până în Verhne-Udinsk, în Siberia, era o cale mult prea lungă.

El reflecta și tot reflecta unde anume putuse „Numărul 10” să-l cunoască, dar nu găsea nici o explicație. Lucrul acesta îl neliniști și mai mult, când îndrăzni să-l recunoască. Fără îndoială, omul acesta era doar un cazac. Și, pe deasupra, un surghiunit, dar putea fi periculos. Lomonov era total convins că făcuse să dispară toate urmele. Această convingere suferise o puternică lovitură, în Verhne-Udinsk, la vederea micului vânător de blănuri. Și cum nu, când, printr-o anumită înlănțuire a Lucrurilor, se

ciocniseră unul de altul tocmai cazacul și Sam Hawkens. Într-adevăr, un gând neverosimil și fantastic — dar totul este posibil când își bagă dracul coada!

Florin-Lomonov nu bănuia că această posibilitate de care se temea devenise chiar realitate. El nu-l recunoscuse pe Gottfried von Adlerhorst, deoarece acesta se schimbase foarte mult la înfățișare, în cei trei ani ai săi de surghiun. Lipsurile suferite lăsaseră urme adânci asupra lui; chiar și barba groasă care îi înconjură fața nu mai lăsa să se vadă asemănarea cu frații săi Hermann și Martin. În afară de aceasta, Florin-Lomonov se grăbea și nu avusese timp să studieze mai atent trăsăturile feței cazacului.

Polikev îl măsura pe Lomonov cu priviri cercetătoare. Cumpănea cum s-ar putea apropia mai bine de acest bărbat pe care nu-l cunoștea. Și Florin era foarte curios să știe ce avea să-i spună contele.

— Fedor Lomonov, începu, în sfârșit, prudent, Polikev, am auzit că mergi la vânătoare de samuri.

— Da, tăicuțule. De aceea am luat în serviciul meu un număr de vânători din Verhne-Udinsk.

— Îți doresc să reușești. Drum bun și nu uita, înainte de orice, să pornești imediat la drum cu oamenii tăi!

Lomonov făcu ochii mari la el.

— Ce ar trebui să fac? Să pornesc imediat la drum? Dar asta nu este posibil. Suntem de două zile pe drum și trebuie neapărat să le îngădui oamenilor mei să se odihnească.

— Cât timp vrei să rămâi aici, prietene?

— Până mâine în zori, tăicuță.

— În nici un caz; nu se poate. Trebuie să plecați imediat la drum! Eu vreau acest lucru.

Mirarea lui Lomonov se transformă în consternare.

— Tu vrei așa? Dar cine ești tu să-mi dai mie astfel de porunci?

— Îmi cunoști numele. Sunt contele Polikev.

— Dar de ce ar trebui să părăsim acest loc frumos?

— Asta-i treaba mea și nu te privește pe tine.

— Excelent! Dar de treaba mea puțin îți pasă.

— Ce-mi aud urechile? Vrei să mi te împotrivești?

— Domniei Voastre îi place să glumească, spuse Lomonov, batjocoritor. N-aș putea, dacă ar trebui, de drept, să mă supun ție. Dar nu e cazul. Arată-mi împuternicirea care îți permite să-mi poruncești mie!

Polikev fusese ferm convins că erau necesare numai câteva cuvinte, pentru ca Lomonov să se supună voinței sale. Faptul că negustorul nu era un rus slugarnic ci un francez ambițios, nu avea de unde să-l știe. Se văzu, deci, nevoit să adopte alt ton, căci îl interesa în mod deosebit ca vânătorul de samuri să se îndepărteze de acest ținut. Contele presupunea că acel cazac „Numărul 10” se adăpostea pe undeva, pe aici, prin apropiere. I s-ar fi încurcat rău socotelile, dacă o întâmplare i-ar fi adunat la un loc pe tată și pe fiu.

— Desigur că nu am o împuternicire, își luă seama Polikev. Se înțelege că nu am de ce să-ți poruncesc ție. Este doar o dorință pe care mi-am exprimat-o.

Lomonov zâmbi, satisfăcut.

— O dorință? Asta-i cu totul altceva. O dorință exprimată de tine o voi îndeplini cu plăcere — în anumite condiții!

— Și care ar fi acestea, prietene?

— Spune-mi, mai întâi, de ce vrei să plecăm de aici.

— Motivul poate să-ți fie indiferent.

— Nu tăicuțule. Insist să-mi spui.

— Dar nu are nici o importanță...

Lomonov izbucni în râs.

— Mă lași cu gura căscată! Noi suntem de două zile pe drum și avem neapărată nevoie de odihnă. Tu vrei să ne-o interzici și te miri că vreau să cunosc ce motive ai?

— Bine, atunci! M-am gândit să vă îndepărtez de aici, pentru că nu doresc ca surghiunitul care a evadat și pe care noi îl căutăm, să se întâlnească din întâmplare cu unul din oamenii tăi.

Lomonov fluieră printre dinți.

— Aha, așa stau lucrurile! Eu cred că-ți faci griji inutile. Dacă cel evadat chiar s-ar afla pe aici, prin apropiere, ceea ce eu nu cred, atunci s-ar feri să-și părăsească ascunzătoarea și să meargă între oameni.

— Asta nu înțelegi tu. Eu îți spun: dacă fugarul ar avea doar o bănuială cine se află între oamenii tăi, atunci, nemaiținând socoteală de siguranța lui, ar intra în legătură cu el.

Lomonov rămase încremenit. Dacă deja îi stârnise uimirea faptul că însuși contele participa la urmărirea unui biet cazac evadat, abia acum îi bătu la ochi ardoarea cu care acesta încerca să-i îndepărteze pe el și pe oamenii lui. Aici, ceva nu se potrivea. Dacă ar fi fost vorba doar de un surghiunit oarecare, precis contelui nu i-ar fi trecut prin cap să-și bată capul cu el. În mod evident, era la mijloc un secret și Lomonov se hotărî să afle despre ce este vorba. Poate putea obține, vreun avantaj din asta.

— Care dintre oamenii mei este acela pe care fugarul nu trebuie să-l vadă? Dacă vrei să împiedici întâlnirea dintre cazac și omul meu, nu este neapărat necesar să plecăm toți de aici. Este suficient să-l trimit înainte pe respectivul cu o însărcinare.

— Ai dreptate. E cel mai simplu așa. Este vorba despre vânătorul de samuri „Numărul 84”.

— Despre cine? Ce are el de-a face cu fugarul?

— Ar putea face cauză comună și ar putea fugi împreună.

— Nu cred. Nimeni nu manifestă mai puțină încredere în semenii săi decât un surghiunit. Teama de trădare îl oprește de la sine să intre în legătură cu un necunoscut.

— Nu este cazul aici. Cei doi se cunosc foarte bine. Sunt tată și fiu.

Polikev nu intenționase să meargă atât de departe cu mărturisirile, dar se înfierbântase, văzând figura zeflemitoare a lui Lomonov.

— Oh! exclamă, mirat, fostul derviș. Asta este, evident, cu totul altceva. Și tu te temi de ceva din partea lor?

— Ce-ți veni cu asta?

— Ei, trebuie să ai tu un motiv, dacă îți pasă atât de mult de doi surghiuniți de rând!

— Te înșeli, îmi îndeplinesc doar datoria de supus al țarului, de a contribui la pedepsirea răufăcătorilor.

— Despre ce delict este vorba?

— Sunt doi ucigași.

— Și cum îi cheamă?

— Saltikov.

Lomonov nu crezu nici un cuvânt. Nu-l cunoștea prea bine pe cazac, dar despre vânătorul de samuri ar fi putut să jure că nu este un criminal. În nici un caz, nu arăta a criminal.

— Nu mai încerca să mă convingi! îl opri el. „Numărul 84” nu este un ucigaș sau eu nu mă mai pricep deloc la oameni. De altfel, nu mă pot lipsi de el. Este unul dintre cei mai buni oameni din trupa mea.

— Nici nu trebuie să te desparți de el, nu vreau decât să-l faci să plece de aici cât mai repede.

— Nu-ți mai da osteneala! Nici nu-mi trece prin minte să-ți îndeplinesc dorința, pentru că n-ai fost cinstit cu mine.

— La dracu'! Îmi pui răbdarea la grea încercare, prietene! De fapt, ce vrei de la mine?

— Numai adevărul, frățioare! Cine este cazacul a cărui arestare te interesează atât de mult?

Contele Pollikev reflectă. În nici un caz, rudele sale nu trebuiau să se întâlnească aici. Dar nici nu-i trecea prin cap să-i mărturisească tot adevărul acestei persoane care punea întrebări incomode. Prin aceasta s-ar fi dat și el și secretul lui, cu totul pe mâna acestui străin. Astfel, se hotărî să treacă sub tăcere relația care exista, pe de o parte, între cazac și Vasilkovici și, pe de altă parte, între aceștia și el, răspunzând însă la întrebare.

— Vrei să știi numele cazacului? Bine, am să-ți fac pe plac. El a fost mai înainte căpitanul cazacilor din Caucaz și se numește Orioltșațșa.

— Oriolt...

De mirare, Lomonov nici nu putu să pronunțe numele până la capăt. Deci, totuși, un Adlerhorst! Dar care?

Familia Adlerhorst nu avea o ramură în Rusia. Asta credea el că știe cu siguranță. Apoi mai exista o posibilitate ca acest cazac să fie al doilea ca vârstă dintre cei trei frați Adlerhorst și anume Gottfried.

Îi veni din nou în minte întâlnirea din Verhne-Udinsk. Santinela din clădirea administrației îl cunoștea de pe vremea fostului său serviciu. Deci, nu mai era nici o îndoială: cazacul acela era Gottfried von Adlerhorst.

Contele Polikev observă impresia pe care o avuseseră asupra lui cele comunicare.

— Îl cunoști pe acest om?

— Nu-l cunosc; îi cunosc doar familia, presupunând că acesta se trage din Germania, răspunse Florin-Lomonov, prevăzător.

— Așa e, Orioltșațșa este doar traducerea în limba rusă a cuvântului german Adlerhorst.

— Dar asta înseamnă că nu mi-ai spus adevărul mai. Înainte, când ai afirmat că „Numărul 84” ar fi tatăl cazacului. Eu știu, cu siguranță, că tatăl lui Adlerhorst este mort, deja, de câțiva ani.

Polikev își mușcă buza de jos. Omul acesta îl silea să spună mai multe decât ar fi vrut.

— Nu te-am mințit. „Numărul 84” este tatăl lui adoptiv. Știu și eu, la fel de bine ca și tine, că tatăl lui, printr-un destin groaznic, și-a găsit moartea și că restul membrilor familiei, toți fără excepție, până la Gottfried, au dispărut.

Lomonov chibzui.

Acest conte Polikev cunoștea povestea familiei Adlerhorst surprinzător de bine, deci se afla într-o relație mult mai apropiată față de cazac decât recunoscuse. Vroia

să-l prindă pe „Numărul 10”, prin urmare relația dintre cei doi nu putea fi decât de dușmănie. El, Florin-Lomonov nu avea, deci, de ce să se teamă, dacă i-ar fi povestit contelui despre evenimentele din ultima lună. Din contră, ar fi putut găsi în el un aliat. Iar acest lucru i se părea foarte valoros, căci el nu-și ascundea faptul că el însuși era în pericol. Gottfried von Adlerhorst era liber și probabil se afla prin apropiere, dacă urmăritorii săi aveau dreptate. Motiv suficient pentru Lomonov de a fi cu ochii în patru, cu atât mai mult cu cât trebuie să fi fost o strânsă legătură între fugari și ivirea temutului trio de prieteni aici, în Rusia.

Aceste considerații îi trecură fulgerător prin minte.

— Mai corect era să spui, replică el, că membrii familiei Adlerhorst au fost dați dispăruți.

Polikev tresări.

— Nu pricep. Cum să înțeleg cuvintele tale?

— Exact așa cum le-am spus: frații Adlerhorst nu mai sunt sclavi, ci sunt liberi și s-au regăsit.

Această veste fu atât de uimitoare pentru conte, încât o clipă nu putu să scoată nici un cuvânt. Se uita la Lomonov, fără să înțeleagă absolut nimic.

— Dar acest lucru — acest lucru nu este posibil! articulă el, în cele din urmă, speriat.

— De ce nu? Știu mai multe despre acest lucru. Frații au aflat că fratele lor trăiește în Rusia; da, se pare că știu chiar că el este un surghiunit.

— La dracu'! Cum ți-a venit ideea asta?

— Pentru că ei îl caută aici.

— Ei... îl... caută?

— Sunt convins de asta. Nu ți-au bătut la ochi, în Verhne-Udinsk, trei bărbați îmbrăcați mai ciudat? Doi înalți și subțiri și unul mai mic?

— Ba da. I-am observat în apropierea clădirii administrației. Arătau ca niște vânători din preriile americane.

— Nu numai că arată așa, chiar asta sunt în realitate. Și bag mâna în foc că și-au adus și ei contribuția la fuga „Numărului 10”.

— Cum ar fi putut acești oameni...

— Foarte simplu! îl întrerupse Florin-Lomonov. Au fost în America și acolo l-au eliberat pe Martin von Adlerhorst. Acum au venit înapoi pentru a-l căuta pe ultimul dintre frați, pe Gottfried.

Contele respira cu greutate. Veștile rele îl găsiră complet nepregătit.

— De unde ai aflat toate acestea?

— Am să-ți povestesc. De fapt, nu știu ce ai împotriva familiei Adlerhorst, dar deduc din toate acestea că ești dușmanul lor. Și, pentru că și eu am toate motivele să-i trimit la dracu', n-am nici un motiv să fiu rezervat față de tine. Dar, pentru sinceritatea mea, aștept același lucru de la tine!

— Poți să te bazezi pe ea. Povestește!

Și fostul derviş povesti.

Contele Polikev asculta cu atenția încordată.

Amândoi erau atât de adânciți în discuție, încât nu mai erau atenți la nimic. Astfel, nu observaseră că vânătorul de samuri „Numărul 84” se ridicase, înconjurase casa și rămăsese pe loc la colțul de a cărei cealaltă parte se aflau ei.

Se așeză acolo, rezemându-se, aparent indiferent, de zid și se comportă de parcă s-ar fi cufundat în meditații adânci. Astfel deveni martorul discuției neobișnuite, care îi răscoli adânc sufletul. Fusesse nevoit să-și adune toate puterile pentru a se stăpâni și a-și păstra liniștea exterioară și a nu nedumeri pe nimeni. Coșul pieptului i se ridica și cobora spasmodic, își strângea mâinile în pumni și unghiile de la degete îi pătrundeau în carne.

Cât tânjise în cei trei ani de la surghiunirea lui, după o veste de la fiul său adoptiv, de care fusese imediat despărțit, după misterioasa arestare!

Serviciul de supraveghere este atât de aspru în acel ținut, încât surghiuniților le este imposibil să ia legătura unul cu altul. Contele Vasilkovici îl socotise deja pe fiul său adoptiv, Bogumir, printre cei dispăruți. Și astăzi, primise o veste, prin ceea ce oamenii numesc hazard, pe care, nici în cele mai îndrăznețe gânduri ale sale, n-ar fi sperat să o primească.

Fiul său era încă în viață și — reușise să fugă!

Noi griji puseră imediat stăpânire pe bătrân. El știa prea bine cât de greu era, da, aproape imposibil, să scapi de ochii ageri ai pazei de frontieră. Și soarta acelor fugari care nu fuseseră prinși din nou era, în cea mai mare parte, moartea prin înfometare sau frig. Ei trăsaseră un bilet necâștigător în jocul pentru libertate și viață.

Prezența lui Polikev, pe care îl recunoscuse din prima privire, nu mai era o enigmă pentru el. El bănuia că lui trebuia să-i mulțumească pentru nefericirea sa și că acest ticălos venise pentru el, chiar dacă nu ghicise încă motivul adevărat. Pe la începutul perioadei de surghiun, își pusese, desigur, de sute de ori, întrebarea cine ar fi putut să-i pregătească lovitura aceasta. De repetate ori a cerut să se facă o cercetare; n-a primit, însă, decât vorbe de batjocură și lovituri de bici. Apoi s-a liniștit și a început să cugete adânc. Cine, se întreba el, ar fi avut ceva de câștigat de pe urma nefericirii sale? Cine ar fi avut interesul să-i aducă, pe el și pe fiul său, în această situație fără nici o speranță?

Răspunsul la această întrebare nu era greu de dat. O singură persoană intra în discuție: contele Polikev. Vasilkovici îl cunoștea suficient de bine, pentru a-l crede în stare de o astfel de mârșăvie, îndeosebi când la mijloc se afla moștenirea unei averi. De câte ori, în acești trei ani, nu încercase cel surghiunit să-și rupă lanțurile și să trimită o veste în lumea exterioară sau să primească una de acolo — zadarnic. I se părea ca și cum lațul se strânsese mult prea tare în jurul persoanei sale, față de un oricare alt surghiunit și de parcă superiorii săi și-ar fi dat toată

osteneala, în ceea ce-l privea, să rămână în necunoștință de cauză cu privire la anumite lucruri.

Nu o dată încercase să afle câte ceva de la negustorii care îl angajaseră — în zadar. Existau, pentru relațiile persoanelor particulare cu surghiuniții, cele mai aspre reglementări. La anumite întrebări ale nefericiților nu era voie să se răspundă; încălcarea unui astfel de ordin era considerată drept ajutor în scopul evadării. Probabil că și oamenii cărora le fusese trimis Vasilkovici primiseră instrucțiuni speciale. În orice caz, nici de la ei nu putuse afla nici măcar cel mai neînsemnat lucru care ar fi putut avea vreo legătură cu soarta sa.

Era greu de hotărât cine asculta cu mai mare atenție relatarea dervişului: Vasilkovici sau cel care contribuise la ruinarea lui. Vestea pe care o primise acum Polikev trezi în el cele mai groaznice temeri. Orioltşaştşa era liber; frații săi îl căutau; trei bărbați curajoși erau în legătură cu el, pentru a-l ajuta să treacă granița. Și el, contele Polikev? Departe de a strânge fructele nelegiuirii sale, trebuia s-o ia acum de la capăt. Mai mult ca oricând, era convins acum că singura cale de a se pune la adăpost era să ajungă la. O înțelegere pașnică cu Vasilkovici. Dacă va obține de la el făgăduiala dorită, atunci — numai atunci, va recupera ceea ce pierduse în urmă cu trei ani...

După ce dervişul își încheie relatarea, contele Polikev rămase multă vreme tăcut. Avea nevoie de timp ca să mistuie cele auzite și să ia o hotărâre. În cele din urmă, căzu de acord cu el însuși.

— Relatarea ta seamănă eu un basm scris de Krîlov ^[15], spuse el, dar sunt convins că totul s-a petrecut exact așa cum ai spus tu. Acum, lasă-mă singur și, trimite-l la mine pe „Numărul 84”! Trebuie să vorbesc cu el.

— Ce vrei de la el, tăicuțule?

— Am să-ți spun mai târziu.

— De ce nu acum? Eu am fost de bună-credință și tu mi-ai promis să fii la fel. Am dreptul să aflu adevărul de la tine. Cine este acest „Număr 84” și ce vrei de la el?

— Te rog să ai răbdare, Frățioare! Nu este timp de pierdut; „Numărul 84” trebuie să plece, să plece imediat! Am să mă ocup eu de această problemă și, apoi, dacă îmi ating scopul, am să-ți povestesc totul. Până atunci, mulțumește-te cu atât!

Primul scop al lui Polikev era să câștige timp; nici prin vis nu i-ar fi trecut să-i destăinuie adevărul lui Lomonov. Și așa, lăsase să se întrevadă mai mult decât ar fi vrut.

Florin îi aruncă o privire în care se citea îndoiala și plecă să-l aducă pe vânătorul de samuri.

„Numărul 84” își părăsise deja postul de observație, întrucât se gândea că ar fi putut fi observată lipsa sa. Luă din nou loc lângă ceilalți și se cufundă în gânduri, din care fu curând smuls de vocea lui Lomonov.

— Contele se află acolo, lângă fântână. Vrea să-ți vorbească și eu doresc să te duci la el.

— La ordine, domnule!

Vânătorul se ridică și se îndreptă spre Polikev, care păși împreună cu el în spatele gardului viu. Numaidecât, se furișă în acea direcție și Lomonov și, astfel, deveni martorul convorbirii dintre cei doi bărbați.

Polikev avea un sentiment ciudat, așteptând venirea vânătorului. El îl făcuse pe Vasilkovici să-și piardă patria, fiul, averea și libertatea, pe scurt, totul și de atunci nu se mai întâlnise cu el. Acum, trebuia să-l revadă pentru prima oară. Oare cum se va purta față de el nefericitul? Bănuia, oare, ceva? Toate acestea îl apăsau greu pe inimă.

Se auziră apropiindu-se pași ușori. Aparent „Numărul 84” venea liniștit și indiferent. Figura sa era liniștită și nemișcată. Nu se putea vedea furtuna care se zbătea în adâncurile ființei sale.

— M-ai chemat, domnule, începu el.

— Da. Aș vrea să vorbesc cu tine. Nu este ceva obișnuit ceea ce am să-ți spun.

— Obișnuit sau neobișnuit, mie îmi este egal. Unui surghiunit îi este interzis să-i fie drag sau să nu-i fie drag ceva.

— Nici chiar patria?

— Nici chiar ea. Surghiunitul nu are patrie, nu are nume, nu are drepturi, nu are suflet. El este o cifră, un zero.

Vânătorul pronunță atât de indiferent aceste cuvinte, de parcă nu l-ar fi atins cu nimic.

Atunci, contele, porni, surprinzător, la atac.

— Deci, nu mă cunoști?

„Numărul 84” se uită la vorbitor cu o privire mirată.

— Nu te-am văzut niciodată, răspunse el, cu sânge rece.

— Te înșeli. Sunt contele Nikolai Polikev.

În timp ce rostea aceste cuvinte, își ținea privirea îndreptată fix asupra surghiunitului. Aștepta ca acesta să rămână consternat, dar se înșelase.

— Așa! spuse „Numărul 84”, cu o indiferență bine simulată. S-ar putea să fi auzit vreodată acest nume, dar l-am uitat din nou.

— Numele meu are legătură cu cele mai importante evenimente din viața ta. Cine ai fost tu înainte?

— Eu sunt un surghiunit. Cine am fost înainte rai are nici o valoare pentru mine.

— Care era numele tău?

— Mă numesc „Numărul 84”. Numele meu dinainte este pierdut ca o foaie de hârtie luată de vânt.

— Dar, omule, inima ta este cu totul împietrită? Ai avut copii?

— La ce mi-ar folosi astăzi, dacă într-adevăr aș fi avut copii? La nimic.

— Mă gândeam că ai fi avut un fiu, nu unul de sânge, ci unul pe care l-ai adoptat.

— Când vorbești așa, mi se pare că te-aș auzi vorbind în vis.

Vasilkovici se rezemase cu spatele de trunchiul unui anin și își încrucișase brațele peste piept. Figura sa era inflexibilă; vocea sa suna slab.

— Asta trebuie să fi fost cu mult, mult timp în urmă. Nu mai știu nimic de atunci.

— Chiar nu poți să-ți aduci aminte de numele tău?

— Ba da, știu că am fost numit Saltikov, Vasili Saltikov.

Polikev începu să devină nesigur. Își dădu seama că „Numărul 84” juca teatru cu el și că indiferența sa aparenta era doar o mască, în spatele căreia se ascundeau adevăratele-i sentimente. La rândul său, surghiunitul era destul de dibaci pentru a ghici faptul că Polikev avea ceva pe suflet. Dar era hotărât să nu facă el primul pas, sub nici o formă. Contele însuși trebuia să dea cărțile pe față.

— Să nu ne mai jucăm de-a v-ați ascunselea, spuse Polikev, supărat. Știm foarte bine amândoi, cum stăm unul față de celălalt. Vreau să vorbesc deschis. Tu ești contele Vasilkovici și l-ai adoptat pe Bogumir Orioltșașța. El era moștenitorul averii tale; eu aș fi rămas cu buzele umflate. Atunci mi-a venit în ajutor soarta, făcând ca tu și Bogumir să fiți bănuți pe nedrept. Ați fost surghiuniți ca răufăcători și, mai târziu, declarați morți. Așa am intrat eu în posesia averii tale. Aceasta n-am s-o mai restitui. Nu sunt nebun. Dar sunt pregătit pentru o conciliere. Mă doare să-mi văd rudele în mizerie. De aceea, vreau să-ți fac o propunere.

— Ascult, replică Vasilkovici, pe un ton de parcă nu ar fi fost vorba de el însuși.

— Te salvez de la surghiun și îți dau un milion de ruble. Auzi, un milion întreg!

— Îți mulțumesc. Mai departe, ce vrei?

— Îți închipui că am de pus o condiție.

— Spune-o.

— Îmi dai cuvântul tău de onoare că, în libertate, vei trai sub alt nume și, în primul rând, nu vei întreprinde nici un

fel de măsuri să mă deposeze de drepturile mele odată câștigate? Deci, contele Vasilkovici rămâne mort, tu, însă, trăiești ca un burghez înstărit. Te cunosc și știu că pot să mă bazez pe cuvântul tău. Ce părere ai despre propunerea mea?

— Ai uitat să cuprinzi, în această socoteală, un punct important: ce părere va avea fiul meu despre această afacere?

— Fiul tău? El nu are nimic de-a face cu problema asta, spuse, categoric, Polikev.

— Te înșeli. Și el este în mizerie, ca și mine. Și, în afară de aceasta, acționezi împotriva convingerii tale. Știu precis că fiul meu îți dă acum multă bătaie de cap.

— Nu te, înțeleg.

— Ba mă înțelegi foarte bine. Crezi că nu știam că „Numărul 10”, cazacul după care alergi ea dracul după suflet, este Bogumir Orioltșașța?

Contele se dădu, surprins, înapoi.

— Cum — tu știi?

— Da, știu, spuse, liniștit, „Numărul 84”.

— Cine ți-a spus acest secret?

— N-are importanță.

— Acum, dacă tot ai aflat, nu mai am nici un motiv să tăgăduiesc. Dar n-o să se bucure prea mult de libertate.

— Vom trăi și vom vedea! Până atunci, nu-mi trece prin cap să-ți fac vreo concesie.

Polikev era consternat. El socotise că Vasilkovici se va agăța cu amândouă mâinile de funia de salvare pe care i-o aruncase el. Pentru Polikev conta foarte mult să-și atingă scopul cu bătrânul — pentru cazul în care temerile sale se adevereau și cazacul „Numărul 10” izbutea să fugă. Dacă s-ar fi pus de acord cu tatăl, nu ar mai fi avut de ce să se teamă de fiu. Iar, acum, bătrânul îi strica socoteala. Polikev nu era dispus să renunțe în nici un chip la planul său.

— Doar n-ai să fii atât de nechibzuit să respingi oferta mea, spuse el, pe un ton, silit, nepăsător.

— Nu-ți mai da osteneala! Eu sunt Vasili Saltikov și cuvântul acestui surghiunit nu-ți poate folosi la nimic.

— Hai să nu mai vorbim verzi și uscate! continuă Polikev, nerăbdător. Te las să alegi din două variante: fie primești propunerea mea, fie rămâi, până la moarte, acela al cărui nume pretinzi, în mod curios, că l-ai purta. Deci, bagă bine de seamă! De o parte, îți surâde libertatea și o bătrânețe fără griji, de cealaltă parte, surghiunul până la moarte.

— Bine. Să zicem că n-ar exista o altă posibilitate! Vocea bătrânului suna la fel de nepăsătoare, ca la început. Ce garanție poți să-mi oferi că voi fi într-adevăr liber și că voi primi un milion, după ce îți voi da cuvântul meu?

Liniștea cu care „Numărul 84” vorbea începuse să-l calce pe nervi pe Polikev. Aceasta îl enerva mai mult, decât dacă Vasilkovici ar fi tunat și-ar fi fulgerat. Adversarul său începea să devină aproape înspăimântător, prin această încăpățănare nenaturală.

— Ce garanție îmi ceri? În momentul de față, nu pot să-ți răspund decât cu aceeași monedă. Îți ofer cuvântul meu de onoare, cuvântul unui nobil.

— Cuvântul unui ticălos fără onoare!

Cine rostise această îngrozitoare injurie? „Numărul 84”? Se părea că nu, căci bătrânul se rezema încă de pom, cu brațele încrucișate; pe fața sa nu se putea vedea nici cea mai neînsemnată tresărire. Semăna cu o figură de ceară, nu cu un om în care pulsa sângele viu, proaspăt.

La început, Polikev rămase mut, cu ochii mari deschiși și se holba la vorbitor. Apoi, însă, își scoase biciul de la cingătoare.

— Omule, cum îndrăznești? Nu știi că ești doar un surghiunit, un om fără drepturi, un ocnaș, nimic altceva decât „Numărul 84”? Aruncă-te la pământ și târăște-te în fața mea prin praf, altfel am să te biciuiesc!

Cel amenințat nu făcu nici o mișcare pentru a se apăra. Păstră același ton apatic de până acum.

— Pune biciul la loc! Dacă mă atingi, vei plăti cu viața. Și, în plus, nu mai țipa așa! Crezi că discuția noastră poate servi cuiva și că vânătorul de samuri „Numărul 84” nu are ochi și urechi? L-am observat de mult pe individul care ne spiona.

Zicând acestea, el făcu o săritură neașteptată în tufiș și îl aduse pachet pe negustorul Lomonov, fostul derviş, ținându-l de ceafă.

— Tu? strigă contele. Tu ne-ai spionat?

— Nu!

— Nu minți! porunci vânătorul de samuri, care devenise deodată, un alt om. Stai deja de mult aici! Și mă bucură faptul că discuția noastră a avut un martor. Acum există un al treilea care știe cine sunt eu. — Ei, acum vă las singuri. Simțiți-vă bine! Sper ca timpul să nu vi se pară prea lung!

Cu acestea zise, dispăru.

Cei doi rămași pe loc se uitară unul la altul, câteva secunde, fără a scoate o vorbă; apoi, dervişul izbucni într-un râs batjocoritor.

— Al dracului de caraghios să fii surprins spionând! Dar lucrul cel mai important este că acum știu de ce ai venit la Selenga.

Polikev spumega de furie, dar nu mai avea cum să schimbe lucrurile. Întrucât Lomonov îi aflase secretul, trebuia să se împace cu aceasta; da, se hotărî imediat să se folosească de acest lucru. Dacă apoi își atingea scopul, va găsi el o cale să se descotorosească de complicele incomod.

Puteai să fii scutit de rușinea de a fi descoperit ca spion, spuse el, pe un ten voit superficial. Eram oricum hotărât să-ți dezvălui totul, așa cum îți promisesem mai devreme.

— După cât se pare, n-ai avut succes la acest vânător de samuri cu intențiile tale filantropice, îl luă în râs Lomonov. Ei, cazacul nu cade dintr-o singură lovitură. Am să-l conving pe „Numărul 84”. Am să fac ce trebuie pentru a-l împiedica pe „Numărul 10” să-l găsească. Nu trebuie decât s-o pornesc imediat la drum, spre pădurile seculare, cu

vânătorii mei de samuri. Știi că și eu am motivele mele să-l țin la distanță pe cazacul „Numărul 10”.

— În sfârșit, dorințele noastre coincid. Ascultă, îți fac o propunere avantajoasă: ajută-mă și convinge-l pe „Numărul 84” să accepte propunerea mea și n-o să ai decât de câștigat!

— Îmi convine de minune treaba asta.

— Pentru a ne atinge acest scop, este, desigur, necesar ca acest Orioltșaștșa să dispară.

— Te ajut cu bucurie.

— În ceea ce mă privește și cei trei americani pot să moară.

— Dacă am să reușesc asta, mă voi bucura din toată inima. Am de încheiat o socoteală cu ei.

— Așa mă gândeam și eu.

— Până aici, suntem de acord. Acționăm împreună. Dar, acum, mai departe: ce primesc pentru strădaniile mele?

— Dacă reușești să-l convingi pe „Numărul 84”, îți dau o sută de mii de ruble.

— Ah! Nu știam că omul acesta are o asemenea valoare pentru tine. Deci, ar fi neplăcut pentru tine, continuă Lomonov, pândindu-l, dacă i s-ar întâmpla o nenorocire, într-un viitor apropiat?

— Nu știu de ce i s-ar întâmpla, într-un viitor apropiat, o nenorocire, recunosc, însă, că mi-ar încurca foarte tare socotelile, dacă n-ar dispărea pentru totdeauna, imediat după aceea și „Numărul 10”. Mă înțelegi? Dar acum, gata, am stat destul ascunși aici împreună. Mai ai ceva pe inimă?

Contele se uită întrebător spre Lomonov. Putea să-i fi promis la fel de bine și trei milioane, căci era ferm hotărât să nu-i plătească nici măcar o rublă acestui om care îi aflase, aproape forțat, secretul. Dar recunoscuse în el un suflet exact așa cum îi trebuia acum. Înțelesese foarte bine aluzia negustorului, dar clătină din cap.

La această întrebare, silueta suplă a vânătorului de samuri se desprinsese de lângă tufiș. Când îi lăsase singuri,

mai înainte, pe cei doi, nu plecase, ci se ghemuise lângă un tufiş, aproape de locul unde se aflau aceştia, pentru a asculta ce mai aveau de discutat unul cu altul.

Acum se grăbi să plece şi, atunci când Polikev şi Lomonov ajunseseră în faţa casei, el şedea liniştit şi aparent naiv, lângă camarazii cu care împărtăşea aceeaşi soartă.

17. „Oamenii sărmani”

Tocmai când locotenentul se întorcea în fața casei, fără a fi obținut nici un rezultat din percheziția făcută, sosiră și contele Polikev și Lomonov de la fântână.

— Gata! strigă ofițerul. „Numărul 10” nu se află aici și precis nu a fost nici în acest ținut. Va trebui să căutăm în alte locuri.

Între timp, sergentul-major Jeroșchin reușise să se curețe de funingine și acum stătea în fața ușii, pentru a se prezenta locotenentului, așa cum i se ordonase. Atunci auzi pomenindu-se numele cazacului „Numărul 10”. Acest lucru îl surprinse. Stătu drept în fața superiorului său și îndrăzni să i se adreseze.

— Am auzit că îl cauți pe „Numărul 10”, tăicuțule. Chiar a evadat?

— De ce întrebi?

— Pentru că l-am văzut.

— Când?

— Ieri după-amiază.

— L-ai prins, totuși?

— Da. Am pus mâna pe el.

— La dracu'! Iar eu m-am târât aici prin toate găurile și colțurile, ca să-l caut, Nătărăule, de ce nu mi-ai spus asta de la bun început? Unde se ascunde?

— Nu știu. Am fost nevoit să-l las să plece.

— De ce?

— Pentru că s-a dovedit mai târziu că nu era cel căutat, ci un prieten al lui Peter Dobronici din Ekaterinburg.

— Așa deci! Asta înseamnă că ai arestat un om complet nevinovat. Ești un nătărău care pare că nu știe să facă altceva decât prostii. Du-te dracului! Pleacă acasă și, altă dată, fii mai deștept!

Sergentul-major se cărăbăni urgent. Ofițerul, însă, se îndreptă spre conte, pentru a discuta cu el despre urmărirea în continuarea „Numărului 10”.

După câteva clipe, fu văzut ieșind din casă, Sergius Propov, altădată atât de trufaș și pe care, în sfârșit, Dobronici îl eliberase din afumătoare. Era o adevărată figură jalnică. Fugi în spatele casei, cât de repede îi permiteau picioarele înțepenite după ore de stat cocoțat și se strecură după colțul casei. Primise o lecție pe care n-o va uita toată viața lui.

Nici nu dispăru bine, când apărură, din partea cealaltă, alți nou-veniți: un locotenent-major cu o grupă de aproximativ cincisprezece cazaci.

Când îl zări pe locotenentul din Verhne-Udinsk, zori călare, mirat, spre el.

— Tu aici, camarade? Întrebă el. Ce te-a adus aici?

— Caut un fugar, cazacul „Numărul 10”! Ai auzit cumva de el, prietene?

— Nu.

— Nici n-a fost nimeni prins la voi?

— Nimeni. De zile întregi, nu s-a întâmplat nimic la granița noastră. Astăzi, în sfârșit, avem de lucru. Tu, însă, ai auzit precis de Boroda?

— Vânătorul de samuri fugar? Da.

— Ei, noi am plecat în căutarea lui, să-l prindem și să câștigăm cele o mie de ruble care se dau ca premiu pentru el.

— Îți doresc noroc! Deci, știți unde să-l găsiți?

— Da, știm exact unde se află el și banda lui.

— Cum? Ați descoperit ascunzătoarea tovarășilor lui?

— Nu noi, ci un om din satul de cazaci. S-a dus noaptea la râu, să prindă raci. Acolo a observat lumina unui foc, s-a îndreptat spre acel loc și a văzut că „oamenii sărmani” făcuseră tabără acolo, cam cincizeci de persoane. S-a apropiat cât a putut de mult și a tras cu urechea la discuția dintre doi bărbați, din care a înțeles că Boroda era

conducătorul acestei trupe și că plecase doar de câteva clipe.

— Ce descoperire! Unde se ascund?

— Numai la câteva verste de aici, în hățiș, la o cotitură a râului. Omul s-a întors acasă doar cu puțin timp în urmă, căci au fost puse străji, printre care nu s-a putut strecura. Doar în zori au fost retrase aceste santinele și, astfel, a putut pleca neobservat.

— Și voi, ăștia de aici, vreți să puneți mâna pe toată trupa aia?

— Noi singuri? Cincisprezece oameni? Nu îndrăznim așa ceva. Oamenii aceia au să-și apere cu disperare pielea. Nu, suntem în total cincizeci de cazaci pedestri și treizeci de călăreți, conduși de un maior. Cazacii pedestri mărșăluiesc spre acel loc. Călăreții au fost împărțiți în două flancuri egale de câte cincisprezece oameni, astfel încât cele două capete să formeze un semicerc în care să-i închidem pe „oamenii sărmani”. Dacă reușim să ne apropiem neobservați, n-o să ne scape nici unul.

— Îmi permiți să mă alătur și eu cu oamenii mei? Suntem și noi treizeci.

— Cu cea mai mare plăcere, frățioare.

— Pot să vin și eu? întrebă contele. Eu sunt contele Nikolai Polikev, iar prietenul meu de aici, Lomonov din Orenburg, i-ar face și lui plăcere să ajute la prinderea ticăloșilor acelora.

— Toți sunt bineveniți, răspunse, politicoș, locotenentul-major. Bineînțeles, cu condiția să nu se ridice nici o pretenție în ceea ce privește răsplata.

În curând, trupa astfel întărită plecă; vânătorul de samuri nu se luă după ei.

Peter Dobronici tocmai ieșise, din nou, din casă, împreună cu Mila, când sosiră cazacii. Amândoi auziseră, înspăimântați, despre ce era vorba. Mila îi trase pe tatăl său deoparte, pe neobservate.

— Pentru Dumnezeu, tată! șopti ea. Trebuie să-i salvăm! Trebuie să-l înștiințăm pe Boroda!

— Este foarte periculos acest lucru! Nu știu dacă are să accepte cineva să facă acest lucru. Va trebui să merg eu însumi călare. Poate reușesc să ajung înainte de a se închide linia de cazaci.

— Dar atunci, nu vei mai putea să ieși de acolo!

— Exact de asta mă tem și eu cel mai tare. Privește, deja pornesc!

Poterașii nu părăsiseră toți curtea, când vânătorul de samuri „Numărul 84” se îndreptă spre Peter Dobronici.

— Vrei să-i salvezi pe cei sărmani? șopti el.

— Da.

— Ai un om destoinic pentru treaba asta?

— Nu. Voi pleca eu însumi călare.

— Lasă-mă pe mine să plec. E mai bine. Ai ceva să-i transmiți lui Boroda?

— Îți mulțumesc prietene. Spune-i ce-ai văzut și ceai auzit aici! Asta e suficient. N-aș fi acceptat să-mi faci acest serviciu, dacă n-ar fi trebuit să mă tem că s-ar putea să fie mare nevoie de mine aici. Știu și cine ești un om mai bun nici n-aș putea să trimit.

„Numărul 84” sări pe cal, își așeză transversal pe genunchi carabina cu două țevi și voia să dea pintoni calului, când își mai aminti de ceva și se adresă tovarășilor săi.

— Fraților, vreți să fiți de partea „oamenilor sărmani” în luptă în aceste condiții?

— Bineînțeles. Îți suntem alături!

— Foarte bine. Mă bazez pe voi. Grăbiți-vă spre râu și așteptați la bac. Poate vin să vă iau.

Cu acestea zise, „Numărul 84” porni călare, mai întâi încet, apoi, după ce lăsă în urmă gospodăria, în trap.

Pe cazaci îi văzu în fața sa, în partea dreaptă, îndreptându-se spre est. Încă nu formaseră un lanț, ei se adunaseră la un loc, ca o trupă.

Asta îi convenea, căci astfel putea trece neobservat între ei și râu.

Dădu pinteni, se aplecă deasupra calului, cu capul înainte și porni într-un galop vijelios.

În scurt timp îi lăsă în urmă pe cazași, fără să fi fost observat.

Era de-abia de o jumătate de oră pe drum, când râul făcu o cotitură spre nord și apoi se reîntoarse spre sud. Apăru o peninsulă care era acoperită cu mărăciniș și pomi singuratici. Aici se aflau ascunși „oamenii sărmani”.

Călărețul sări în mijlocul mărăcinișului, unde se apropiată de el câțiva bărbați.

— Unde este Boroda, întrebă el, ținându-și calul de frâu.

— Boroda? Nu cunoaștem nici un Boroda, răspunse unul dintre ei.

— Știu deja, știu. Dar vă înșelați. Vă avertizez, e urgent: aveți încredere! Voi sunteți „oamenii sărmani” și ați poposit aici. Cazacii v-au descoperit și sunt deja pe drum, să vă prindă. Dacă nu mă duceți repede la Boroda, sunteți pierduți!

— O, Sfântă mamă a lui Kazan! Vezi frasinul acela stufos, din stânga? Acolo se află Boroda.

Urmă indicația. Sări din nou în șauă și tuturor oamenilor pe care îi întâlnește le comunică vestea. Îl urmară, agitați. Când ajunse la frasin, toată tabăra era deja în picioare.

Sub copac se aflau cinci oameni înarmați.

— Care dintre voi este Boroda? întrebă el.

Unul dintre ei făcu un pas înainte și ridică mâna.

— Eu sunt. Ce vrei?

— Vin din partea lui Peter Dobronici, la care au sosit patruzeci și cinci de cazaci călare; din partea cealaltă mai vin cincisprezece și, de aici drept înainte, mai vin cincizeci de cazaci, să vă prindă.

— Cerule milostiv! Deci, suntem trădați!

— V-a descoperit un pescar.

— Nu ne mai rămâne decât un singur mod de a ne salva: ne retragem, luptând, spre curtea lui Dobronici și dispărem imediat în ascunzătoarea pe care mi-a arătat-o țăranul. Sau are vreunul dintre voi un alt plan?

— Iartă-mă, frățioare! spuse „Numărul 84”. Te vei îndrepta spre curtea lui Peter Dobronici. O să-ți reușească asta?

— Trebuie.

— Drumul spre Dobronici îți este închis de patruzeci și cinci de călăreți bine înarmați. Vrei să te strecuri printre ei? Iar la stânga sunt cincizeci de cazaci de linie și în spatele tău alți cincisprezece călăreți.

— O situație disperată; dar mai bine murim, decât să ne predăm!

— Am să-ți fac o propunere, frățioare. Încearcă să negociezi cu soldații! Eu mă întorc să-l înștiințez pe Dobronici că am reușit să te avertizez. Acolo, la bac, am unsprezece camarazi curajoși, care vor să vă ajute. Dacă îi aduc pe aceștia în spatele celor patruzeci și cinci de călăreți, poterașii sunt prinși între două focuri și — probabil — se vor destrăma. Atunci vă va fi deschis drumul spre gospodăria lui Dobronici. Ce va urma vom hotărî în momentul respectiv!

— O idee grozavă! Cam pe când să ne așteptăm că vin cazacii?

— Îndată! Dar fiți deștepți și cruțați viețile omenești! Este mai bine și pentru voi. Împușcați doar caii! Acest lucru va produce o mare dezordine, ca și cum călăreții ar cădea.

— Bine, vom fi omenoși; dar de predat nu se va preda nici unul dintre noi. Când vii cu prietenii tăi în ajutorul nostru?

— În cel mult o jumătate de oră. Până atunci, rămâneți, cu bine!

— Du-te cu bine, frățioare!

Vânătorul de samuri încălecă pe armăsarul său și plecă în mare grabă.

Era deja timpul, dacă dorea să se mai poată strecura. Abia călărise preț de-o verstă, când îi zări, în stânga sa, pe cei patruzeci și cinci de cazaci; erau pregătiți să se așeze într-o linie care să ajungă până dincolo de râu.

Acum, se culcă cu totul pe spatele calului. Chiar dacă era văzut, măcar nu putea fi recunoscut.

Și avusese dreptate. Deodată, câțiva cazaci se desprinseră de trupă și porniră în urmărirea lui. Dar, pentru că își mîna calul în mare grabă iar ei erau convinși că n-o să-l poată prinde, se reîntoarseră curând.

După ce vânătorul de samuri mai lăsă în urma sa încă două verste, zări o călăreață care se îndrepta spre el — Mila, fiica lui Peter Dobronici.

Teama și grijile nu-i dăduseră pace. Ea alergă spre „Numărul 84”.

— Cum stăm? L-ai întâlnit pe Boroda?

— Da, l-am avertizat.

— Se va lupta?

— Da. Du-te repede acasă și spune-i tatălui tău să pregătească ascunzătoarea! Boroda se va întoarce la gospodărie cu oamenii lui și va dispărea în ascunzătoare.

— E un lucru bine gândit. Este bine. Mă grăbesc. Mai ai vreun mesaj de transmis?

— Spune-i tatălui tău că voi lupta și eu cu ei. Camarazii mei și cu mine vom porni imediat. Mă duc să-i iau.

Se despărțiră. Mila porni în grabă spre curte, iar vânătorul de samuri spre bac. Acolo îi găsi gata pregătiți pe cei unsprezece oameni ai săi. Atenția lor era îndreptată spre malul celălalt, unde trei călăreți desfăcuseră bacul și trăgeau acum la sfoară.

Erau doi bărbați uscățivi și foarte înalți și unul mai mic. Toți purtau niște haine neobișnuite pentru această țară și ofereau o asemenea priveliște, încât „Numărul 84” uită că se grăbea. El rămase pe loc cu oamenii săi, până ce cei trei ajunseră în partea unde se aflau ei. Urcară încet pe faleză și îi examinară un timp pe cei doisprezece siberieni, cu

priviri pătrunzătoare. Apoi, cel mic puse mâna pe borul pălăriei sale.

— Bună ziua, oameni buni. Cunoașteți locurile pe aici, dacă nu mă înșel eu?

— Așa și-așa, răspunse „Numărul 84”.

— V-am ruga să ne dați o informație. Căutăm un bărbat care se numește Peter Dobronici.

— Locuiește chiar aici, în apropiere.

— Îl cunoașteți?

— Da. Suntem prietenii lui.

— Mă bucură asta. Vrem să fim și noi prietenii lui, dacă nu mă înșel.

— Vă trimite cineva?

— Da. Bula, principele buriatilor și Karpala, fiica lui.

— Atunci, veți fi bineveniți în casa lui. Luați-o drept înainte! Și veți ajunge curând la el.

— Mulțumim!

Își apropie calul de cel al lui Sam Hawkens și îl măsură pe micuț din cap până în picioare; acesta, dintr-o nerăbdare de înțeles, o luase înaintea buriatilor, care mergeau mai încet.

— V-ați ales rău timpul pentru această vizită.

— Cum adică, frățioare.

În scurt timp, va avea, probabil, loc aici, în curtea lui Peter Dobronici, o bătălie sângeroasă.

— Ca să vezi! Mai bine nici nu puteam nimeri!

— Te bucuri, cumva, de lucrul acesta?

— Ei, doar n-o să-mi sară ochii din cap de plâns, atunci când, ici și colo, ajung între oameni care vorbesc unul cu altul din. Toată inima, hi-hi-hi-hi!

— Pari să fii un om ciudat.

— Hm! Tot ce e străin li se pare ciudat oamenilor.

— Sunteți străini? M-am gândit eu. De unde veniți?

— De peste ocean, din America.

Deodată, vânătorul de samuri își aminti ca într-o străfulgerare de ceea ce auzise, când îi spionase pe conte și

pe Lomonov.

— Din America? întrebă el repede. Sunteți cumva vânători din prerie? Atunci, poate îl cunoașteți cumva pe un bărbat care se numește Adlerhorst?

— Ce ți-a venit să menționezi tocmai numele acesta?

— Abia de curând l-am auzit de la un om care se numește contele, Polikev.

— Polikev? — Prin urmare, nemernicul ăsta este aici? Ei, așteaptă tu, băiete, că-ți vom lua noi scalpul!

— Știu că îl căutați și îl veți avea — chiar azi!

— Unde se află?

— Acolo sus, la râu! Îi ajută pe cazaci împotriva — oh, Doamne, eu stau aici și trăncănesc, în loc să...

Vru să dea pinteni calului, dar Sam Hawkens îi apucă frâul.

— Mai stai o clipă! Ai zis ceva de-o bătălie și de contele care îi ajută pe cazaci. Împotriva cui scot sabia acești nemernici?

— Împotriva unei cete de „oameni sărmani”, care vor să treacă granița.

— La dracu'! Câți cazaci sunt?

În câteva cuvinte, vânătorul de samuri îi puse pe străini la curent cu situația.

— Așa, așa! spuse vânătorul de blănuri din America. Deci contele îi ajută pe cazaci. Dar voi pe cine ajutați, frățiorilor?

— Pe fugari îi ajutăm.

— Mă bucură acest lucru. O să vă ajutăm și noi.

— Voi? Dar voi sunteți străini aici. Ce vă pasă vouă de acești „oameni sărmani”?

Într-adevăr, ce-i pasă unui om bun de semenii săi? Ce? Atât de puțină încredere ai în convingerile mele onorabile? Vreau să-ți spun ceva: o mamă de bătaie or să capete cazacii, o mamă de bătaie cumsecade, dacă nu mă înșel! Ne luați cu voi. Și dacă nu vreți, ei, atunci o s-o facem pe cont propriu. În toată viața sa, Sam Hawkens a fost mereu acolo

unde era ceva de făcut pentru „oamenii sărmani”. Sunt dornic să văd ce mutre vor face domnii cazaci, atunci când vor detuna carabinele noastre americane, hi-hi-hi-hi! Vrei să ne iei sau nu?

„Numărul 84” nu-și dădea încă seama dacă e bine sau nu.

— O să vă punem la probă, răspunse el, șovăind.

— Da, frățioare, pune-ne o dată la probă! râse vânătorul american. Sunt convins că nu veți regreta această încercare. Dar, cine ești tu, de fapt?

— Sunt vânător de samuri și mă numesc „Numărul 84”.

De uimire, Sam Hawkens își dădu pe spate vechea sa pălărie.

— Ca să vezi! Tu ești „Numărul 84”?

— Da.

— Ei bine, uite așa, am ajuns, în sfârșit, să dăm peste omul pe care îl căutam! Da, noroc trebuie să aibă omul!

— Ce spui? Mă căutați pe mine?

— Exact! Am o traistă plină de noutăți, pentru tine. Ai să faci ochii mari, hi-hi-hi-hi! Dar, despre asta mai târziu! Acum nu prea mai avem timp, dacă nu mă înșel!

Bărbații își întinseră mâinile, apoi se îndreptară în galop, spre râu.

Atitudinea lui Sam îi făcu o impresie bună „Numărului 84”. Călări alături de el și, pe drum, îi prezentă planul cazacilor și contramăsuri le celor amenințați.

— Așa deci, spuse Sam. Pe aici vor să treacă curajoșii oameni ai lui Boroda? Atunci trebuie să le facem frumușel loc, altfel rămân împotmoliți și vor trebui să dea ortul popii sau să se predea. O să împușcăm mârtoagele cazacilor. O să fie o plăcere deosebită.

Alergau pe malul râului: „Numărul 84” cu Sam, Dick și Will în față. Din când în când, iscodeau cu atenție și observau siluetele care formaseră o linie lungă și se distingeau în spatele tufișurilor joase.

— Aceștia sunt călăreți, spuse Sam. Caii sunt ascunși de tufe. În orice caz, avem acum în fața noastră cavaleria inamică. Mă bucur, căci acum începe dansul.

— Ei bine! râse Will Parker. O luptă cu cazacii! N-am avut parte, până acum, de așa ceva!

— Fără îndoială, ar fi mai bine dacă n-ar putea să ne vadă, ca să nu știe mai târziu că noi am fost aceia care le-am stricat plăcerea. Din fericire, indivizii nu se așteaptă să-i atace vreun dușman din spate; ne întorc spatele, cu dispreț și lipsă de curtoazie, hi-hi-hi-hi! Formați o linie în spatele meu și culcați-vă pe cai, să nu putem fi recunoscuți, dacă va trebui să-l răsucesc pe vreunul dintre acești buni gentlemen!

Urmară cu toții ordinul și mai merseră astfel o bucată de drum, de-a lungul malului tivit cu tufișuri.

Se apropiară la aproximativ trei sute de pași de dușmanul călare, ceea ce, în Vestul Sălbatic, nu prea le reușea cu pieile-roșii.

Sam Hawkens ridică mâna dreaptă.

— Opriți! Descălecați! Legați caii! Ne mai strecurăm puțin înainte, până ce vom putea ținti bine caii.

Comanda fu executată și era curios faptul că vânătorul de samuri îl acceptase drept conducător pe vânătorul american, fără nici o șovăială. Aceasta era urmarea atitudinii sale hotărâte și prevăzătoare.

Acum, cei cincisprezece bărbați se furișară înainte, într-o linie închisă, între tufe, până când Sam le porunci, cu o voce șoptită, să se oprească.

Nu-i mai despărteau acum de călăreți decât vreo două sute de pași. Tufișurile erau mai joase în acest loc, astfel că animalele ofereau o țintă bună.

Cazacii stăteau aproape nemișcați în șei.

— Boroda mi-a urmat sfatul, spuse vânătorul de samuri. El negociază încă, pentru a câștiga timp.

— Nu mai este necesar, spuse Sam. Trioul de prieteni este acum aici.

Ca și cum fugarii ar fi auzit aceste cuvinte, se auzi o singură detunătură puternică, care fu urmată de altele.

— Începe! zâmbi pe sub mustață Sam. Mai așteptăm puțin. Nu accept să fie irosit nici un plumb! Nu au voie să tragă doi într-unui și același animal. Suntem cincisprezece oameni și tragem împărțiți în două grupuri: unul de opt și unul de șapte. În vreme ce un grup încarcă, celălalt trage și scade din numărul total opt sau șapte cai. Așa știe fiecare spre ce țintește. Cruțați, însă, călăreții! O vor lua singuri la sănătoasa.

Împușcăturile, sus la fugari, deveniră mai animate. Păreau că se află în dezavantaj, întrucât călăreții își puseseră baionetele și se pregăteau de asalt.

— Acum e timpul, dacă nu mă înșel! strigă Sam. Grupa mea, opt oameni: foc!

Opt împușcături pocniră aproape în același timp. O clipă mai târziu, se ridicară în două picioare opt cai; unii dintre ei îi zvârliră și pe călăreți printre ei. Ceilalți erau doar răniți.

Cazacii erau total surprinși de acest atac neașteptat. Ei se întoarseră spre dușmanii ascunși.

— A doua grupă: foc! porunci Sam.

Șapte arme pocniră, având același rezultat bun ca și prima dată.

Acum, cazacii începură să urle din toate puterile. Se auzea cum blestemă și fulgeră comandantul. Își dădea toată osteneala să-și mențină oamenii în ordine; dar când cei cincisprezece oameni mai traseră încă o salvă, restul detașamentului de cavalerie se repezi, într-o grămadă confuză și tânguitoare, în mijlocul celor cincizeci de oameni al trupei pedestre.

— Înainte! strigă Sam. Încet și înclinați! Deschiderea pe care vrem s-o realizăm este aici. Acum trebuie să lăsăm spațiul liber. Inamicul nu trebuie să vadă că suntem puțini — așa îi va fi și mai frică de noi. — Ah, priviți!

Comandantul, când văzu că se retrage cavaleria din flancul drept, porunci celor cincisprezece oameni din flancul stâng să vină acolo. Ei se apropiară în ordine și, întrucât nu văzură nici un dușman, călăriră exact în fața armelor inamicului ascuns în spatele tufișurilor.

Sam Hawkens nu lăsă să-i scape nefolosită această ocazie.

— Cruțați călăreții, omorâți caii! porunci el, din nou. Foc!

Armele pocniră, întâi opt, apoi șapte.

Toți cei cincisprezece plumbi își atinseră ținta. Doisprezece cai se prăbușiseră și își aruncaseră călăreții care, urlând sălbatic, o luaseră la goană. Întreaga grupă era în neorânduială și se întoarse să scape de dușmanul periculos și nevăzut.

— A fost foarte bine! râse Sam. Asta ne-a ajutat! Băieților ăstora le-a intrat o frică groaznică în oase! Precis vor uita să se mai întoarcă! Acum trebuie să se retragă și trupele lor pedestre — mă întreb doar dacă nu sunt superioare ca număr „oamenilor sărmani”.

— Ca număr, nu, dar ca arme, da, răspunse vânătorul de samuri.

— Este cazul ca fugarii să se gândească la libertatea lor!

— Pe aceasta o vor găsi, cu siguranță, la Peter Dobronici.

— Cât e până la gospodăria lui?

— Numai câteva verste.

— Bine. Atunci să ne întoarcem la acea gospodărie. De o parte, trupa noastră este apărată de râu și de cealaltă parte vom organiza noi apărarea, pentru că suntem cei mai buni trăgători. Îi voi comunica acest lucru conducătorilor fugarilor și, cu această ocazie, vom face și un tur de orizont.

Sam Hawkens încalecă. Dar nu se așează direct pe cal, ci se agăță, așa cum fac indienii, cu piciorul drept în scară și cu mâna dreaptă pe grumazul calului, astfel încât era

ascuns în spatele animalului. În felul acesta nu putea fi văzut, în vreme ce el putea observa totul cu precizie.

Acum plecă, pe îndelete, pentru a-l căuta pe Alexius Boroda, spre cotitura râului, unde se aflase tabăra fugarilor. Un bărbat tânăr îi ieși în întâmpinare, îl privi întrebător și îi opri calul.

— Pe cine căutați?

— Pe Alexius Boroda.

— Eu sunt.

Sam Hawkens îi aruncă o privire mirată.

— Mi l-am închipuit cu totul altfel pe un asemenea renumit vânător de samuri.

— Cine ești tu? Nu te cunosc. Cine sunt țițașii care au stat alături de noi, cu atâta vitejie? Vii din direcția de unde s-a tras și poți să-mi dai informații.

— Asta pot s-o fac. De tras au tras vânătorii de samuri conduși de „Numărul 84”.

— Aha, m-am gândit eu. Dar tu cine ești?

— Sunt un călător străin și veneam pe acest drum, împreună cu doi camarazi. Am auzit că „oamenii sărmani” se aflau în pericol și ne-am hotărât să-i ajutăm cu puștile noastre bune. Asta este totul. Acum, te-am căutat pentru a-ți spune că cel mai bine pentru voi ar fi să vă ducem undeva, unde să puteți fi în siguranță. Mi s-a spus că țăranul Peter Dobronici...

— Știu deja, știu deja! îl întrerupse Boroda. Da, ne retragem spre gospodăria lui Peter Dobronici. Acolo se află o ascunzătoare, care este destul de mare pentru noi toți. Nimeni nu poate să o găsească. Important este să menținem liber drumul până acolo.

— De asta vom avea noi grijă. Suntem cincisprezece oameni și le-am dat ordin celorlalți să formeze aripa stângă, pe drumul de întoarcere. Poți să te așezi liniștit în fruntea oamenilor tăi. Gata! — O să-i ținem pe cazaci la distanță de voi.

Boroda se întoarse în grabă la trupa sa. Planul fu îndeplinit și totul reuși, fără nici un incident. Cazacii nu se mai angajară în luptă. Ei îi urmară pe fugari încet și cu prudență, fiind ferm convinși că vor pune mâna pe ei, căci „oamenii sărmani” nu puteau să treacă peste râu și, în fața lor, se afla lacul Baikal, pe malul căruia trebuiau doar să se pună în mișcare, pentru a-i prinde în tihnă.

Deci, drumul de întoarcere se înfățișa astfel: în frunte, fugarii conduși de Alexius Boroda, după ei, cei cincisprezece vânători, sub conducerea lui Sam Hawkens, și, în spate, la o distanță respectabilă, se aflau cazacii, care nu uitaseră lecția primită de la puștile misterioase și strălucitoare.

Vicleanul vânător american se retrăgea încet cu oamenii lui, pentru ca fugarii să aibă destul timp să se pună în siguranță. În același timp, avea mare grijă, ca și înainte, să nu poată fi văzuți clar de cazaci, el și prietenii lui.

Fugarii ajunseseră deja de mult la gospodăria țăranului, în vreme ce Sam se ținea încă la o distanță de un sfert de oră și se deplasa cu puștile ațintite spre cazaci, pentru a câștiga cât mai mult timp.

Între timp, Peter Dobronici își luase măsuri de prevedere și poruncise tuturor argaților în care nu prea avea încredere să se adune în odaia de toate zilele, întrucât nu prea era bine ca, în astfel de cazuri, să existe martori oculari. El însuși se așeză lângă ei, rămase în apropiere și se comportă de parcă nici nu-i păsa de ceea ce se întâmpla afară.

Și servitoarele se aflau împreună, într-o cameră.

În vreme ce țăranul își lua astfel de măsuri, pentru ca mai târziu să nu poată fi acuzat că ar fi avut vreun amestec în toate acestea, fiica lui, Mila și argații de încredere se ocupau de salvarea fugarilor.

Câțiva oameni luaseră în primire caii, pentru a le scoate șeile și a-i duce la pășune. Cazacilor trebuia să le fie imposibil să poată găsi caii fugarilor.

Mila pregătise, în grabă, grota, pentru a-i putea primi. Fugarii se urcară în bradul uriaș, unul după altul. Fata nu trebuia decât să-i conducă pe cei din frunte. Cei ce erau călare își luară harnașamentul sus cu ei.

Alexius Boroda fu ultimul care urcă. La fel ca și un căpitan, care nu își părăsește nava, până, ce nu se salvează toți oamenii, tot așa voia și el să își știe, mai întâi, toți oamenii în siguranță. Între timp, însă, nu stătu degeaba, ci șterse cu multă grijă toate urmele de pași ale fugarilor, aflate în jur.

După ce ultimul om dispăru în copac, Boroda vru să se întoarcă la Sam Hawkens, pentru a se convinge că el și vitejii săi tovarăși de luptă nu erau în pericol. Dar Mila se declară împotriva acestui lucru.

— Nu este necesar. Eu însămi voi avea grijă de acești bărbați. Tu urcă repede în copac. Cel mai important este să dispară orice urmă de-a voastră, când vor sosi cazacii.

Cei cincisprezece vânători îi țineau încă în șah pe urmăritori, atunci când Mila ajunse la ei.

Sam Hawkens o privi, zâmbind pe sub mustață, pe fata aceasta energică și era pregătit s-o însoțească până în curtea tatălui ei, împreună cu mica sa trupă.

— Să mergem, fraților! se adresă el vânătorilor. Să vedem dacă domnii cazaci vor îndrăzni să ne critice!

Plecară în galop, spre curtea țaranului.

„Numărul 84” luă, din nou, loc acolo unde stătuse înainte. Sam împreună cu Dick și Will se așezară lângă ei și își compuseră cele mai nevinovate figuri din lume.

Abia atunci când cazacii își dădură seama că puștile inamicilor lor, care nimereau la sigur ținta, amuțiseră, îndrăzniră să se pună din nou în mișcare. Ajunseră, în liniște, în curtea țaranului.

Acolo, vânătorii ședeau cu niște fețe bine dispuse și se uitau curioși și uimiți spre cazacii care se reîntorceau. Nici un soldat nu mai avea cal. Doar o mică ceată mai dispunea de cai.

Locotenentul-major, care conducea această avangardă, era același care sosise aici de dimineată, devreme. Lângă el călărea locotenentul din Verhne-Udinsk. Se opriă lângă vânători și, într-un mod grosolan, le puseră întrebări despre fugari. Dar, curând, ofițerul trebui să recunoască faptul că nu prea era nimic de aflat aici. Trimise, acum, câțiva cazaci în recunoaștere, pentru a cerceta terenul și a vedea dacă nu cumva trecătoarea îngustă care ducea, pe lângă bradul uriaș, spre lac, fusese ocupată de fugari.

Spre marea sa mirare, fu informat că nu se afla acolo nici măcar un singur dușman. Se îndreptă, cu avangarda sa, spre trecătoare.

Sam Hawkens chicoti în sine și se bucură că renghiul le reușise de minune. „Oamenii sărmani” erau în siguranță și el putea, acum, să se gândească din nou la misiunea sa. Se adresă, imediat, vânătorului de samuri.

— Ai amintit mai devreme de contele Polikev. Ești sigur că el se află aici?

— Știu cu siguranță acest lucru. S-a alăturat cazacilor, pentru a merge cu ei împotriva fugarilor.

— Bun, înseamnă că s-a întors și el împreună cu ei.

— Hei, Dick, Will, haideți să intrăm în casă! Ne vom prezenta acestui curajos Peter Dobronici. În plus, este mai bine dacă domnul conte nu ne observă chiar imediat.

Cei doi dădură din cap, în semn de aprobare și plecară, împreună cu cel mai mărunț, spre odaia de toate zilele, unde, acum, Mila se afla lângă tatăl ei. Peter Dobronici îi întâmpină cu multă bucurie.

— Mă bucur din toată inima de venirea voastră, iubiții mei frați, spuse el. Așezați-vă lângă noi!

— Am venit să ne prezentăm, răspunse Sam și să-ți spunem că se află deja pe drum Karpala. Se va întâlni aici, curând, poate chiar astăzi, cu părinții ei și cu întregul neam. Până atunci, însă, trebuie să te întreb de cineva, pe care îl căutăm aici, la tine. Omul se numește Fedor

Lomonov și pretinde că ar fi negustor din Orenburg. Unde se ascunde?

— La cazacii care au plecat mai înainte împotriva „oamenilor sărmani”. Mi-a cerut o cameră, dar n-a găsit nici una care să-i convină.

— Hm! O să primească o locuință unde va trebui să-i placă, fie că vrea, fie că nu vrea, hi-hi-hi-hi! De fapt, ne aflăm aici, să-l luăm nițel sub aripa noastră protectoare. Dar privește, se apropie ceata principală a cazacilor!

Se duse la fereastră. Tocmai intra în curte, în marș, o trupă mare de soldați. Printre ei se aflau doar foarte puțini călăreți.

— Ca să vezi! spuse vânătorul american, când îl descoperi pe Lomonov printre călăreți. Chiar el e. Will, Dick, veniți să vă uitați și voi la individul ăsta!

Amândoi îl recunoscuseră imediat pe fostul derviş care, mai târziu, devenise Bill Newton.

— Ei bine! râse Will Parker. Individul va fi nespus de fericit, când o să ne întâlnească, așa, pe neașteptate!

— Da, își va ieși din fire de încântare, când îi vom aminti ce s-a întâmplat cândva, acolo, în America, mai precis în Valea Morții. Aș vrea să intre în casă.

Maiorul stătea în fața casei și privea cu atenție întreaga gospodărie. Și el recunoscuse faptul că cei doisprezece, vânători de samuri nu aveau nimic de-a face cu această problemă; de aceea, nu-i mai băgă deloc în seamă..

Atunci sosi locotinentul-major, cel care comandase avangarda.

— N-am zărit nici un fugar, domnule maior!

— E absurd! Doar n-au avut cum să zboare de aici! Precis se ascund pe undeva, prin jur!

— Dar vă spun cu siguranță că nu există nici un suflet de om pe aici.

— De necrezut! În orice caz, nu-i de crezut că ar fi putut să traverseze lacul cu cele câteva bărci ale lui Peter Dobronici. Sunt atât de mici, că n-ar fi putut să se urce în

ele nici jumătate dintre fugari. Ce aveți de spus în legătură cu asta, domnii mei? se adresă maiorul ofițerilor săi.

Răspunsul fu un ridicat unanim din umeri.

— Dar, la dracu', indivizii ăștia nu au, totuși, aripi! strigă el, furios.

— Aida de! se amestecă în discuție contele. După părerea mea, nu există aici decât o singură posibilitate: oamenii aceștia se află într-o ascunzătoare.

În acest moment, țăranul apăru în fața ușii.

— Dobronici, vino aici! porunci maiorul și, de pe calul său, făcu un semn cu degetul, arătându-i unde să vină. Știi ce s-a întâmplat?

— Nu.

— Nu? Adică susții că nu ai vorbit cu nici unul dintre fugari? Ești un prieten al „oamenilor sărmani” — știu cu precizie acest lucru. Fereastra ta stă tot timpul deschisă, noaptea. Tu îi protejezi și i-ai ajutat și de data aceasta să, scape de noi!

— N-am vorbit cu nici unul dintre ei!

— Mi s-a spus că Boroda a fost ieri aici, la tine. Vrei să tăgăduiești asta?

— Nu. A fost în curtea mea, când eu nu eram acasă. N-a știut nimeni cine era, până ce sergentul-major și oamenii lui l-au recunoscut. Apoi a fugit.

— Cu siguranță că, după aceea, s-a reîntors și ați pus la cale ceea ce urma să se petreacă. Tu i-ai ascuns pe fugari de noi.

Țăranul făcu o figură consternată.

— Să-i ascund? Sfinte Ivane? Dar unde?

— Asta o știi tu, cu siguranță. Așa de mulți oameni nu puteau pur și simplu să dispară. Precis au găsit aici un loc pe care încă nu l-am descoperit!

Dobronici ridică din umeri.

— Am mai fost o dată astăzi acuzat pe nedrept, cum că aș fi adăpostit în casa mea un fugar. Apoi, percheziția casei

mele a dovedit că eram nevinovat. Iar acum, susțineți că aş adăposti aici o întreagă ceată de surghiuniți...

— Stai! îl întrerupse maiorul. Apoi îi făcu semn locotenentului-major să se apropie. Ați percheziționat într-adevăr gospodăria lui Peter Dobronici? Totul, cu minuțiozitate?

— La ordin, domnule maior! Toate colțișoarele și împrejurimile.

— Hm! Maiorul coborî tonul, pentru a nu fi auzit decât de ofițerul său. Ce credeți despre Peter Dobronici?

— Greu răspuns, domnule maior. Cu siguranță, el este un prieten al „oamenilor sărmani”...

— Deci, este suspect.

— Precis. Dar, față de mine și de locotenentul din Verhne-Udinsk s-a comportat ireproșabil.

— Mare lucru! I-a fost frică.

— O, nu, domnule maior. Pentru Peter Dobronici ăsta, teama este un sentiment necunoscut. Din contră, omul are tărie de caracter. Se observă că se trage din regiunea de vest a împărăției. Aici, în Siberia, nu se nasc astfel de oameni. Dacă mi-ați putea permite un sfat...?

— Te rog!

— Aș încerca s-o iau cu binele cu omul acesta. Forța nu ajută la nimic. Am putea folosi un șiretlic.

Un șiretlic pentru ca să-l facem să vorbească? Știți vreunul?

— Nu, domnule maior.

— Atunci, suntem la fel de deștepți ca mai-nainte. Mulțumesc!

Dobronici, la fel ca și însoțitorii maiorului, aștepta tăcut sfârșitul acestui dialog secret. Acum, conducătorul cazacilor, i se adresă din nou lui.

— Peter Dobronici, te sfătuiesc să mărturisești de bunăvoie. Noi cunoaștem deja ascunzătoarea fugarilor.

Era o capcană nu prea abilă, care îi venise în minte maiorului în ultima clipă. Țăranul ar fi trebuit să răspundă

ceva de genul: Atunci, nu trebuie să vi-o mai arăt eu. Cu asta l-ar fi prins. Dar maiorul făcu degeaba o pauză mai lungă, după ce rostise aceste cuvinte. Peter Dobronici nu spuse absolut nimic. Așteptă și nu făcu nici un fel de grimasă.

Zădărnicierea planului său îl scoase pe ofițer din sărite. Furios, își smulse cravașa de la carâmbul cizmei și lovi cu ea în aer.

— Țărane! continuă el, am să-ți frâng eu încăpățânarea! Dacă nu mărturisești, am să te biciuiesc!

Atunci, din ușa casei răsună cu putere: Stai! Toți ochii se îndreptară în direcția aceea. Sam, Dick și Will Ieșiră afară cu puștile în mână.

— Drace! șopti fostul derviş către conte. Aceștia sunt cei trei americani! Nu ți-am spus eu? Sunt pe urmele mele.

Polikev îl respinse cu o mișcare pripită din mână. Acum nu avea ochi și urechi decât pentru Sam Hawkens, care se îndrepta foarte liniștit spre trupa tulburată și se așeză între ofițer și țaran.

— Peter Dobronici, spuse tare, Sam, a fost doar o glumă a domnului maior.

Țăranul nu rosti nici acum vreun cuvânt. Dar maiorul se holbă buimăcit la micuț.

— Omule! Ce-ți veni? întrebă el, răstit.

— Oh, nimic special! râse Sam Hawkens. Tu faci glume îndrăznețe, iar eu nu vreau ca un novice să le ia în serios. Asta-i tot, hi-hi-hi-hi!

— Nerușinatule! Cine ești tu?

— Întreabă-l pe ăla de colo.

Arată spre Lomonov. Maiorul privi uimit spre pretinsul negustor.

— Îl cunoașteți pe acest om?

— Nu, scutură Lomonov din cap.

— Nu? râse Sam Hawkens. Mi-am închipuit, căci imediat ce-ai mărturisi că ne cunoști, s-ar termina cu tine, dacă nu mă înșel! Ești cel mai mare ticălos care există pe pământ.

Nu-i așa că, acum, ești negustorul Fedor Lomonov din Orenburg?

— Într-adevăr, eu sunt.

— Și cine ai fost înainte? N-ai fost în America, unde te numeai Bill Newton?

— Nu.

— Nu tu erai acela care, mai înainte, la Constantinople, te dădeai drept dervişul Osman?

— Nu mi-a trecut niciodată prin cap așa ceva!

— Și nu cumva Florin este adevăratul tău nume? Cel puțin, numele acesta îl purtai pe când erai camerist.

— Aiurezi! Lasă-mă în pace!

— Cum dorești. Foarte curând o să te bucuri de liniștea pe care ți-o dorești.

Uluit din pricina acestui incident, maiorul aproape că uitase de conflictul său cu Peter Dobronici.

— Cum îți poți permite să te amesteci în treaba asta, în prezența mea? îl întrebă el pe vânătorul american. Cum te numești?

— Mă cheamă Sam Hawkens. Poftim, uită-te la actele mele!

Cu acestea zise, scoase documentele din tașcă și i le întinse maiorului. Acesta le citi, se uită mirat la vânătorul american și la camarazii săi și încruntă sprâncenele.

— Și, ce-i cu asta? spuse el, în sfârșit. Te numești Sam Hawkens și cei doi însoțitori ai tăi se numesc Stone și Parker. Autoritățile sunt rugate să vă acorde ajutorul, în caz de nevoie.

— Așa este. Vezi, deci, că-ți pot solicita ajutorul!

— Corect. Dar, în documente nu scrie că poți pune piedici în calea acestor autorități. Ceea ce fac, e treaba mea. Peter Dobronici își va primi loviturile de bici!

— Nu, nu le va primi! îl contrazise Sam, pe un ton hotărât.

— Omule, ești nebun! Am să poruncesc să te aresteze. Este suficient să fac doar un semn.

— Nu-ți mai da osteneala! Dacă cineva de aici are dreptul să facă o arestare, noi suntem aceia. O să-ți arătăm îndată că așa stau lucrurile.

Zicând acestea, Sam Hawkens se apropie de calul pe care stătea Florin.

— Bill Newton, spuse el tare, pentru ea toți cei din jur să-i poată auzi și înțelege cuvintele, te acuz de crimă, de jaf, de escrocherie, de fals și de un întreg șir de alte crime! Ești prizonierul meu!

— Al tău? Ha, atunci pune mâna pe mine! râse Bill Newton; dădu pînteni calului și se întoarse brusc, cu intenția să fugă de acolo. Dar el îl subestimase pe vânătorul american. Micuțul făcu o mișcare rapidă, îl apucă pe călăreț de picior și îi smulse laba piciorului din scară — o smucitură bruscă și Bill Newton se răsuci în șa și se prăbuși la pământ. Calul o luă la fugă fără călăreț.

— Ridicați-l și duceți-l în odăița din partea dreaptă a pridvorului! Le porunci el celor doi camarazi ai săi.

Nici nu mai era nevoie de această invitație, căci abia atinsese fostul Bill Newton pământul și cei doi vânători îl și înhățară și îl luară pe sus.

Lomonov urla din toate puterile. Maiorul era la fel de furios ca și el.

— Stați! strigă el. N-am să îngădui asta!

— Ba, va trebui s-o îngădui, spuse, cu răceală, Sam Hawkens. Îți atrag atenția. Asupra a ceea ce era notat în actele mele. — Duceți-l de, aici!

Țăranul urmărise liniștit acest incident. Acum, el se adresă lui Dick Stone și lui Will Parker.

— În odăiță nu e prea sigur. Duceți-l mai bine în afumătoare! Am să vă arăt eu.

O porni înainte; cei doi îl urmară, împreună cu Bill Newton, care se zbătea zadarnic să scape din mâinile lor puternice.

Maiorul blestema fără nici o rușine. El îl amenință pe vânătorul american cu arestul și închisoarea și îi explică a

nu știu câta oară că era o impertinență din partea unui străin să întemnițeze un supus rus. Dar Sam Hawkens nu se lăsă influențat. Maiorului nu-i mai rămânea decât să folosească forța, dar se îngrozea la gândul acesta. Sam stătea în fața lui atât de sigur de sine și liniștit, încât maiorul nu îndrăznea să ridice mâna asupra lui. Atunci, contele Polikev socoti oportun să obiecteze. Sam Hawkens, după câte îi povestise Lomonov, era și pentru el un inamic. Dacă acest vânător american ar fi făcut inofensiv, jocul ar fi aproape câștigat.

— Domnule maior, spuse el, admiteți așa ceva? De la un om necunoscut, care nu are nici un rang social?

— Aveți dreptate. Va trebui să plătească pentru asta. Locotenente, aduceți cazacii!

Locotenentul din Verhne-Udinsk, căruia îi erau adresate aceste din urmă cuvinte, salută milităros.

Domnule maior, vă rog respectuos să-mi permiteți să vă prezint un raport oficial.

— Ce vrea să însemne asta? Vorbiți!

Locotenentul se aplecă în șa spre superiorul său și îi prezintă, în șoaptă, un raport destul de lung. El povestește ce auzise, în Verhne-Udinsk, despre Sam Hawkens. Erau numai lucruri uluitoare; chiar și ceea ce spusese micul vânător american, referitor la faptul că acesta fusese în cabina de pe vapor a țarului, unde băuse cafea și jucase cărți cu țarul, fu prezentat în această relatare.

Maiorul holbă ochii.

— Vreți să spuneți că n-ar trebui să-l desfid pe omul acesta?

— Mai bine feriți-vă de acest lucru, domnule maior.

— Mulțumesc! Problema s-a rezolvat.

Sam Hawkens urmărea cu o mulțumire bine ascunsă toate acestea. Bănuia despre ce este vorba și le făcu semn cu ochiul lui Dick și Will, care tocmai ieșeau din casă împreună cu Dobronici.

— Domnule maior, îl îndemnă Polikev, acum nerăbdător, vă rog încă o dată să porunciți ca acest om să fie arestat. Răspund eu pentru asta.

Vânătorul american râse cu mare veselie.

— Domnule maior, chemați-l la ordine pe acest om! În afară de aceasta, trebuie să vă rog să-l arestați. Este un complice al aceluia care pretinde că se numește Lomonov.

— Să vă ia dracul! Am să mă feresc să mă mai amestec în treburile voastre. Dacă aveți ceva unul contra celuilalt, reglați-vă singuri conturile! — Cu tine, însă, Peter Dobronici, mai am ceva de vorbit. Ai înțeles? N-ai voie să mă mai înșeli. Este sigur că tu i-ai adăpostit pe fugari. Îți poruncesc pentru ultima oară să-mi arăți ascunzătoarea!

— Eu nu știu nimic de nici o ascunzătoare, insistă țăranul. Caută, dacă tu crezi că să găsești vreuna!

— N-ai să reușești să mă duci de nas! scrâșni din dinți maiorul. Am să poruncesc să ți se împrajuiască proprietatea, așa încât nici un șoarece să nu se poată furișa. Atunci se va vedea unde se află indivizii care mi-au împușcat caii.

Acestea fiind zise, își întoarse calul și plecă de acolo însoțit de cazaci. Polikev aruncă o privire cercetătoare spre vânătorul de samuri „Numărul 84”, care stătea încă tolănit pe pământ și apoi se alătură soldaților.

Când, după un timp, țăranul își trimise argații în recunoaștere, aceștia îi comunicară faptul că întreaga proprietate era înconjurată de cazaci. De la lac, până înapoi la lac, soldații se așezaseră la o distanță de un strigăt unul de altul. Și la malul lacului fusese pusă o strajă întărită, pentru a-i împiedica pe fugari să traverseze lacul.

— Asta este, într-adevăr, rău, spuse Peter Dobronici. Acum fugarii n-or să mai poată pleca.

— Haida de! râse vânătorul american. O să găsim noi un mijloc să-i trimitem la dracu' pe cazaci. Au fost ocupate doar împrejurimile, aici însă nu suntem observați și putem

lua legătura, nestânjeniți, cu „oamenii sărmani”. Nu vrei să-mi arăți ascunzătoarea?

— Ar trebui s-o vezi. Dar eu nu pot să te însoțesc. Atâta timp cât cazacii se află în apropiere, nu am voie să-mi părăsesc curtea. Ți-o dau pe fiica mea, Mila; ea te va conduce.

În vreme ce Dick și Will rămaseră acolo să-l păzească pe Florin-Lomonov, Mila îl însoți pe Sam până la bradul uriaș. Fuseseră destul de prudenți, să se convingă de faptul că nu-i urmărea nici un nepoftit. Micuțul vânător american făcu o figură uluită, atunci când i se ceru să urce în bradul uriaș.

— N-aș putea spune că este pasiunea mea să mă cocoț în pomi, ca maimuțele!

Și mai mult crescui uimirea sa, atunci când ajunseră în grotă. Era luminată și în toate încăperile domnea o activitate febrilă. Pe vatră se aflau deja oalele în care fusese pregătită mâncarea pentru cei înfometați. Aici se pansa un picior care fusese rănit în timpul fugii, dincolo se curăța o haină care purta urmele unei nopți petrecute între mărăcini și ghimpi.

Surghiuniții îi primiră pe Mila Dobronici, pe care o considerau îngerul lor păzitor și pe însoțitorul ei cu niște fețe pline de bucurie. Și, când auziră că trebuie să-i mulțumească vânătorului străin pentru deznodământul fericit al atacului prin surprindere, datorită energice sale intervenții, cu toții doriră să-i adreseze câteva cuvinte spuse din inimă.

Majoritatea oamenilor se aflau în spațiul liber, din crater, acolo unde țâșnea izvorășul. Acolo îl întâlni Sam și pe cazacul „Numărul 10”, care îi strânse cu mare prietenie amândouă mâinile.

— Mulțumesc lui Dumnezeu! În sfârșit ești aici, Frățioare, strigă el. Am auzit deja de sosirea ta și de faptele pentru care trebuie să-ți fim recunoscători! Vino aici și

așază-te lângă noi! Cred că ne vom simți foarte bine împreună.

18. Atunci când șoarecele e mai șiret decât pisica

Pe un platou de stâncă, spre care cazacul „Numărul 10” îl conducea acum pe Sam Hawkens, ședeau două persoane în vârstă, cu părul cărunt, un bărbat și o femeie cu o înfățișare venerabilă: părinții lui Boroda. Fiul lor luase loc lângă ei. Se ridică imediat și îl salută pe vânătorul american.

Evenimentele de astăzi fuseseră discutate amănunțit. Apoi veni vorba de viitor și fiecare își exprimă speranța că vor reuși să evadeze, acum, când învinseseră cele mai importante greutăți. Erau deja aproape de graniță.

— Acum, se pune întrebarea în ce direcție ne vom îndrepta, când vom lăsa granița în urma noastră, spuse bătrânul Boroda. Există mai multe drumuri, dar toate au dezavantajul că sunt nesfârșit de lungi. Spre China, India, Persia, Afganistan, prin stepele kirghize.

În ce privește direcția, deocamdată nu e nimic sigur, fu de părere Sam Hawkens. Să așteptăm până vine comandantul meu. Va alege el drumul.

— Comandant? Tu ai stăpân? Ești servitor? Nu pari să fii așa ceva.

— Ei, relația dintre noi este, ce-i drept, diferită de cea dintre un stăpân și un servitor. Suntem tovarăși; camarazii mei și cu mine îl ajutăm pe acel om să-și realizeze un anumit scop.

— Asta-i cu totul altceva. Cum se numește el? întrebă, mai departe, bătrânul.

— Adlerhorst.

— Dar acesta-i un nume german.

— Într-adevăr.

— Și noi îl vom întâlni, aici?

— Da, vine aici. Este posibil să sosească chiar astăzi.

— Mă bucur foarte mult de acest lucru, căci este o fericire să pot vorbi din nou cu un neamț, cu un compatriot care vine din patrie.

Sam Hawkens făcu o figură uluită.

— Oho, strigă el. Compatriot? Înseamnă că și dumneavoastră sunteți german?

— Da.

— Cerule!

— De ce te-ai bucurat de asta?

— De ce? Pentru că și bunica mea a fost o nemțoaică veritabilă.

Sam sări în sus, ceilalți îl urmară. Numai cazacul „Numărul 10” rămase în continuare jos și râse bine dispus.

— Atunci, putem să ne întreținem în limba mea maternă! strigă bătrânul Boroda.

— Pentru mine este limba bunicii, dacă nu mă înșel! spuse, în limba germană, vânătorul american și, emoționat din pricina fericirii, își împinse vechea sa pălărie, cu scalp cu tot, de pe o ureche pe cealaltă. Și, așa fără prea multă vorbă, să dau cu nasul de un compatriot german, hi-hi-hi-hi! Și încă de ce compatriot! Dar spuneți-mi, vă rog, cum ați nimerit din Germania tocmai în această binecuvântată Siberie, unde, în cel mai bun caz, iarna îngheți de frig, iar vara te mănâncă țânțarii? Uitați-vă la mine! Stau aici și vă asigur că nu mă voi ridica, până ce nu vă voi cunoaște soarta, dacă nu mă înșel!

Cu acestea zise, Sam se așază din nou și arătă cu mâna spre locul din jurul lor. Cei doi bătrâni, precum și Alexius, dădură curs invitației. Bătrânul privi o clipă posomorât, în jurul său, înainte de a-și înălța capul și a începe să vorbească despre trecutul, său.

— Povestea mea este scurtă și am să o relatez îndată. Am fost german, am fost cu tot sufletul meu și mai sunt încă și astăzi. Dar în mine clocotește nostalgia după ținuturile îndepărtate, nostalgia pe care toți germanii o au

în sânge. Voiam să întemeiez o colonie, voiam să mă aflu printre pionieri, acolo unde oamenii nu locuiau atât de înghesuiți pe un teren strâmt, ca în patria mea. Mi-am vândut tot avutul și m-am îndreptat spre Rusia, unde, după scurt timp, m-a urmat și soția mea. Am avut noroc. Pământul pe care îl câștigasem prin muncă era ieftin și bun și, mulțumită cunoștințelor mele în domeniul agriculturii, ne-am fi putut ridica mult peste media țăranilor ruși, dacă n-aș fi avut firea asta care se aprinde ușor și care ne-a ruinat pe toți. Nu fac parte dintre oamenii care văd totul într-o lumină favorabilă. Chiar și dacă exagerez măsura pedepsei pe care am primit-o, tot sunt foarte departe de a mă considera nevinovat. Încă din patria mea, eram, din când în când, nemulțumit de condiții. Am venit în Rusia — și, ce-am făcut, am căzut din lac în puț. Inima mea s-a răzvrătit împotriva nedreptății cu care era tratat poporul. N-a durat mult și m-am amestecat în intrigile politice secrete. Ce să-ți spun mai departe? Conspirația a fost descoperită, iar represaliile m-au lovit ca un trăsnet nimicitor. Am fost condamnat la surghiun pe viață în Siberia. Soția mea, care, din dragoste pentru mine, nu a vrut să-și despartă soarta de a mea, m-a urmat, împreună cu copiii.

— Cu copiii? întrebă Sam Hawkens. Deci, Alexius nu este singurul tău copil?

— Nu. Mai aveam încă o fată; era foarte mică, mai sugea încă, atunci când a trebuit să plecăm. În timpul călătoriei, a murit și am îngropat-o în zăpada tundrei siberiene.

— Liniștește-te, măicuță și nu te mai tulbura! adăugă el, când observă că soția sa, amintindu-și de acea întâmplare, își acoperise fața cu mâinile.

— Hm! mormăi Sam Hawkens. De ce a murit micuța?

— A omorât-o frigul. Transportul nostru a avut loc în timpul uneia dintre cele mai grele ierni și asta spune ceva, când e vorba de Siberia. În afară de aceasta, în timpul călătoriei, ne-a fost refuzat orice fel de confort; a trebuit să

parcurgem acest drum înfricoșător pe jos. Vă puteți imagina ce înseamnă asta?

— Îmi pot imagina, dădu din cap Sam, înțelegător.

— Convoiul nostru, care era compus din șaizeci de prizonieri, de frig...

— Șaizeci de prizonieri erau? Așa este?

— Da. De ce?

— Hm! Mă gândesc, uneori, așa, la ceva. Continuați, vă rog!

— De frig și de epuizare, eram pe jumătate, morții atunci când am făcut un popas, într-o tabără de nomazi. Nu pot să-mi mai amintesc în ziua de azi dacă erau tunguși, buriati sau iakuți, atât de nesimțitor și impasibil devenisem la toate influențele din afară. Numai atât îmi amintesc, că șeful lor, făcându-i-se milă de soția mea, care era aproape nebună de durere după copilul ei, o luă în cortul lui.

Bătrânul tăcu o clipă, copleșit de amintiri. Și femeia privea fix înainte, cu ochii goi.

— Din păcate, ajutorul căpeteniei venise prea târziu, continuă bătrânul. Când copilul fu luat de la sânul nevastei mele, unde încerca să-l încălzească, era mort-înghețat. Survenise deja rigiditatea cadaverică. Ce a urmat apoi a fost îngrozitor și nu vreau să mai vorbesc despre asta. Soția mea și-a revenit foarte greu din șocul suferit datorită morții copilășului; și eu, acum pot spune asta despre mine, de atunci, am devenit alt om. Moartea copilășului nostru mi-a deschis ochii. Am recunoscut că greșisem față de familia mea și am luat hotărârea să-mi îndrept greșelile, atunci când bunul Dumnezeu îmi va da această ocazie.

Ușor, foarte ușor, mâna sa o atinse pe cea a soției sale. Apoi, rămaseră mult timp tăcuți, cu un zâmbet dureros, dar senin, pe trăsăturile lor prea devreme îmbătrânite.

Sam Hawkens se foia, deja de mult, neliniștit pe locul lui, de colo-colo, de parcă niște furnici și-ar fi făcut drum prin pantalonii lui indieni. Figura lui bărboasă tresărea, în mod ciudat. Alternativ, fie își pipăia din când în când cu

măinile nasul mare și roșu, fie își lăsa, îngândurat, măinile să alunece, ca și cum ar fi căutat creșătura puștii — Liddy a sa — pe care, nici măcar acum, când se afla în această grotă sigură, nu o lăsase din măini.

Micușul vânător american se afla într-o stare de profundă agitație sufletească. Se gândea la povestirea principelui buriatilor, Bula, pe care o ascultase împreună cu Hermann. Conform acelei povestiri, știa acum cu siguranță că îi avea în fața lui pe părinții Karpalei.

Bătrânul Boroda rupse tăcerea.

— Am trecut prin greutăți de nespun, în timpul călătoriei...

— Opriți-vă! spuse Sam Hawkens. Numiți, mai întâi, locul unde a trebuit să îngropați bebelușul!

Bătrânul se uită mirat la el.

— De ce vreți să știți asta?

— Am un motiv pentru asta, dacă nu mă înșel.

— În ciuda emoțiilor trăite în zilele acelea, mi-a rămas în minte un cuvânt auzit din discuțiile cazacilor: ne aflam atunci în tundra...

— ... în tundra mestecenilor târători, completă, mândru, Sam.

Cei trei îl priviră cu gurile căscate.

— Nu-i așa că vă mirați? răsă Sam, mulțumit. Așa se chema, nu-i așa?

Bătrânul Boroda dădu, uluit, din cap.

— Da, așa este, dar de unde știți...

— Știu, pentru că, nu în urmă cu mult timp, am întâlnit-o pe micuța înghețată!

Afirmația aceasta avu efectul unei bombe; cei trei nu puteau fi măi consternați decât atât.

— Asta... nu este... totuși... posibil! bâlbâi bătrânul Boroda.

— De ce nu?

— Pentru că eu însumi am fost acolo, când corpușorul ei a fost îngropat în zăpadă!

— Oh, dar asta nu spune nimic, nici cel mai neînsemnat lucru, hi-hi-hi-hi! Sugarii sunt rezistenți. Ei pot suporta multe, uneori pot suporta chiar și să fie îngropați, dacă nu mă înșel!

Femeia pălise și își ținea mâna dreaptă apăsată pe inimă. Alexius se uita cu ochii mari deschiși la omul care spunea niște lucruri de neconceput, iar bătrânul Boroda părea că încremenise de spaimă.

— Omule! strigă Alexius în cele din urmă. Îți suntem cu toții recunoscători pentru ceea ce ai făcut pentru noi, dar acum trebuie să-ți spun că nu înțeleg cum poți să le joci o asemenea farsă crudă părinților mei!

— Farsă? spuse, mirat, Sam Hawkens. Vă asigur că, în nici un caz, nu-mi arde acum de farse, dacă nu mă înșel.

— Dar, te rog! interveni bătrânul. Nu pot decât să-ți spun din nou că am controlat copilul și că el avea deja acea rigiditate cadaverică. Copilul a fost îngropat în fața ochilor mei.

— Da, prietene, în zăpadă. Ceea ce dumneavoastră ați considerat a fi rigiditate cadaverică nu era altceva decât amorțeală, din cauza frigului. După ce micuțul corp fu așezat în zăpadă, el se încălzi și reveni curând la viață. Glăsciorul subțire dovedi, apoi, că fința fără apărare fusese salvată.

— Nu putem să credem asta — nu putem să credem! strigă bătrânul, sălbatic, iar femeia începu să plângă.

— Credeți, sau nu credeți — dar eu am văzut copila și am vorbit cu ea! Și nu pot să vă spun decât că a devenit o copilă minunată, hi-hi-hi-hi!

— Dar de unde știți că este vorba despre copilul nostru? Doar n-ați fost atunci acolo, iar fiica noastră era încă atât de mică, încât este imposibil să-și poată aduce aminte de acele zile.

— Așa este! Și, totuși, cei mai buni martori ai mei sunt cei doi soți miloși care au luat copilul la ei.

Cei trei membri ai familiei Boroda erau, în continuare, buimăciți. Apoi, însă, se repezică spre Sam cu nenumărate întrebări: unde se află fata și cum îi mergea? Știa ea ceva despre soarta ei?

— Stop! opri vânătorul, zâmbind, pornirile celor trei. Nu este acum timpul să lămurim totul în amănunțime. Fetei voastre îi merge bine! îi liniști el pe bătrâni. Înarmați-vă cu răbdare până mâine și atunci veți afla totul! Cred, continuă el, întorcându-se spre Alexius, că veți renunța să mai plecați mâine cu surghiuniții, așa cum a fost înțelegerea și o veți aștepta aici, împreună cu părinții, pe sora dumneavoastră. Colonelul Sendevici poate prelua conducerea oamenilor.

Acestea fiind zise, Sam Hawkens se pregăti de plecare și îi lăsă pe cei trei deosebit de emoționați.

În interiorul grotei, Sam trebui să întrebe mult timp de Mila Dobronici, care dispăruse, pur și simplu, în aglomerația de oameni ce făceau diverse treburi. Fiecare o văzuse, dar nici unul nu știa unde se afla.

În cele din urmă, Sam o găsi și, un timp, o privi cu admirație cum îi ajuta pe fugari. Când îl observă, ea îi făcu, zâmbind, un semn cu capul, dar nu-și întrerupse lucrul.

În sfârșit, era și ea gata și se întoarseră împreună la gospodăria lui Peter Dobronici.

Țăranul, însă, nu era acasă; se afla afară, pe pășune și privea încordat spre cazaci. Micul vânător folosi această ocazie, pentru a merge să-l vadă pe fostul derviş. El păși spre încăperea unde se afla afumătoarea și în fața căreia se aflau Dick Stone și Will Parker.

— Cum s-a comportat?

— Foarte liniștit, răspunse Will.

— Asta-i cam suspect. Mi-ar fi plăcut mai mult dacă făcea scandal. Cine se resemnează în fața sorții, acela are anumite gânduri și planuri. Vreau să mă mai uit o dată, mai atent în această afumătoare.

Scoase imediat drugul de fier și deschise ușa. Florin-Lomonov se așezase pe podeaua neagră și se sprijinea cu spatele de perete. Îi aruncă o privire plină de ură vânătorului american.

— Ah, te-ai făcut comod! zâmbi pe sub mustață vânătorul din prerie. Păcat că nu pot să-ți ofer un scaun de catifea.

— Câine!

— Ce-ai zis? — Ai putea să fii nițel mai politicos. Altfel, s-ar putea să-mi treacă prin gând să-ți dau răspunsul cu biciul.

— Îndrăznește!

— Nu mi-ar fi greu s-o fac! răspunse Sam.

Într-o clipă, smulse biciul de la brâu și îi trase nemernicului o lovitură strașnică.

— Vezi, continuă el apoi, că nu există nici un risc dacă te bat! Cine ești tu, de fapt? Un nimeni care poartă mai multe nume! Un criminal, bun doar de spânzurat! Și cine ai fost înainte? Un amărât de servitor, care a dus la pierzanie familia stăpânului său! Unui asemenea individ nu i se poate vorbi decât cu biciul.

— Calomniatorul! urlă creatura. Adu dovezi!

— Totul la timpul său! Acum, însă, vreau să mai verific o dată, să văd dacă o păsărică poate zbura Din cușca asta.

El cercetă cu multă atenție odaia și se convinse că Florin-Lomonov nu avea nici o posibilitate să evadeze. Apoi prizonierul fu din nou încuiat.

— Trebuie să-l supraveghem pe individul închis aici? întrebă Will Parker.

— Se înțelege. Omul acesta este prea important, pentru a-l lăsa nepăzit. A avut deja de prea multe ori norocul să poată fugi. De data aceasta, însă, nu trebuie să-i reușească acest lucru. Putem face cu schimbul de paza. Acum, însă, mai am ceva de vorbit cu Dobronici.

Între timp, acesta se reîntorsese acasă și Sam îl găsi în odaia de toate zilele.

— Ei, cum ți-a plăcut ascunzătoarea surghiuniților, frățioare? îl întâmpină Dobronici.

— Foarte mult, nu poate exista un loc mai bun pentru fugari. Dar tu cum crezi că se va desfășura în continuare fuga lor?

— Trebuie, mai întâi, să ne asigurăm în ceea ce privește cazacii. Apoi îi voi conduce pe „oamenii sărmani” peste graniță.

— Și apoi?

— Se vor afla pe teritoriul chinez.

— Unde, probabil, vor fi din nou prinși și trimiși înapoi, hi-hi-hi-hi!

— Își vor apăra singuri pielea. I-am spus Karpalei să facă rost de arme pentru ei și sper că a reușit.

— A reușit. Cei doi prieteni ai mei și eu însumi i-am cumpărat căpitanului de plasă din Verhne-Udinsk întreaga rezervă de arme — pentru acest scop nobil — cu care săracul de el voia să facă puțină contrabandă, hi-hi-hi-hi!

— Slavă Domnului! În felul acesta fuga va reuși!

— Așa cred și eu. Ne vom putea croi drum cu bine; asta le-am dovedit-o, deja astăzi, cazacilor. Dar ce va fi, atunci când fugarii se vor afla pe acel ținut de dincolo? Ce mijloace de viață vor avea acolo, pe acea întindere nesfârșită a mongolilor?

— Asta este întrebarea care ne dă cea mai mare bătaie de cap, o dată ce vom reuși să trecem peste graniță. Această ceață mare de fugari. De data aceasta este foarte rău. Proviziile noastre nu ajung pentru toți și satele de cazaci unde s-ar putea adăposti trebuie neapărat să le oculească.

— Atunci, cel mai bun lucru ar fi, spuse Sam, după ce reflectă puțin, să dăm curs planului inițial al lui Alexius Boroda, să facem rost de uniforme și să-i ducem prin Siberia îmbrăcați ca și cazacii.

— Planul este bine gândit, dar realizarea lui implică numeroase greutăți.

— Ei, Sam Hawkens nu se teme de asta, dacă nu mă înșel! Unde se află, deci, cel mai apropiat sat de cazaci, în care se găsește o magazie de uniforme? Aș vrea să arunc o privire acolo.

— Se află la o oră de mers de aici. Lângă casa maiorului, într-o clădire mică, se află magazia de uniforme, care este păzită de două santinele.

— Nu ne temem noi de aceștia. Mă gândesc dacă este posibil să golim chiar în noaptea asta magazia.

— Dar, în sat, se află optzeci de cazaci.

— Uiți, Frățioare, că acum ei nu sunt acolo? Ți-au înconjurat proprietatea.

— Într-adevăr. Dar asta nu va dura mult.

— Ei, tocmai de aceea trebuie să ne îngrijim ca lovitura să fie dată cât mai repede.

— Și chiar dacă va reuși, va fi tot în zadar. Lipsește lucrul cel mai important și anume caii. Fugarii au doar foarte puține animale și acelea sunt obosite peste măsură.

— Trebuie să găsim un remediu și pentru acest lucru.

Sam Hawkens se plimba, gânditor, prin odaie, de colo, colo. În sfârșit, se opri în fața lui Dobronici.

— Am găsit! O să facem rost de cai, chiar de la cazaci.

— Cum? De la cazaci? Nu mai înțeleg nimic.

— Ei, am să mă duc întâi în recunoaștere. Presupun că militarii care ți-au înconjurat proprietatea nu sunt călare. Dacă presupunerea mea este corectă, înseamnă ca animalele au fost adăpostite undeva, la un loc, unde sunt păzite doar de puțini oameni. Am să văd cum stau lucrurile, când voi pleca spre sat. Nu vrei să mă însoțești?

— Mai bine nu. Dar am să-ți dau cu tine pe unul dintre argații mei de încredere.

Câteva minute mai târziu, Sam Hawkens și argatul lui Dobronici încălecară și porniră spre satul de cazaci.

Nu se îndepărtaseră prea mult de curte, când fură opriți de cazacii care fuseseră lăsați acolo cu ordinul de a nu permite nici unuia dintre suspecti să treacă. Ambii fură

aduși în fața locotenentului care poruncea acolo. Din fericire, era locotenentul din Verhne-Udinsk, care îl cunoștea deja pe Sam. Imediat, el făcu semn.

— Poate trece!

Cei doi dădură frâu liber cailor și ajunseră în sat, după o jumătate de oră.

Un sat de cazaci de graniță nu făcea, pe vremea aceea, o impresie prea grozavă. Fortificațiile constau doar într-un zid rotund de apărare și un șanț de jur-împrejur. Uneori, zidul era prevăzut și cu un rând de pari ascuțiți.

Casele erau mici și construite îndeosebi din lemn. Desigur că nu aveau voie să lipsească o cârciumă și o prăvălioară de mărunțișuri, unde se puteau cumpăra cele mai simple obiecte de trebuință pentru cazaci.

Ulițele înguste ofereau o priveliște dezolantă, mai cu seamă că trupa era acum plecată.

Sam Hawkens și argatul își legară caii în fața cârciumii și intrară în încăperea goală, unde se servea ceai chinezesc, pe care îl amestecau cu rachiu.

Cârciumarul, care îl cunoștea pe argatul lui Dobronici, veni imediat în întâmpinarea celor doi. Era un om blajin, cam curios, dar nu prea înzestrat cu minte.

— Se poate vorbi în fața tăicuțului cu barbă groasă și cu nas venerabil? Întrebă el, indicând spre Sam Hawkens.

— Desigur, spuse argatul. Este un bun prieten al stăpânului meu.

— Veniți de acasă? Ce mai e pe acolo? Soldații sunt la voi, pentru că îi caută pe „oamenii sărmani”. Precis că tăicuțul Dobronici a ascuns o ceată de fugari.

— Prostii! Pot să caute! N-au să găsească nimic, nici dacă vor călări luni de zile în jurul curții lui Peter Dobronici.

Cuvântul „călări” îl folosisese argatul la un semn pe care i-l făcuse Sam, în mod special. El voia să știe unde se află caii. Și își atinse scopul.

— Să călărească? Nu cred că le-a trecut asta prin minte. Grosul trupei a plecat pe jos la posturi.

— Deci, și-au lăsat caii aici?

— Da. Ei se află în partea de est a zidului și sunt păziți de trei cazaci. Aceștia trei și cele două santinele de la arsenal sunt singurii soldați care se mai află acum în sat.

— Deci, vor sta de pază toată noaptea?

— Desigur.

— Ce prostie! Ne bănuiesc pe noi fără nici un motiv, în vreme ce ne păzesc pe noi, „oamenii sărmani” vor avea timp suficient să dispară.

— Asta nu-i o nenorocire. Noi, toți, n-o să le permitem așa ceva.

Sam și argatul părăsiră acum cârciuma, pentru a da o tură prin locul acela.

Vânătorul american dorea să vadă clădirea care fusese înnobilită cu numele de „arsenal”. Argatul i-o arată. Era o construcție lungă și se compunea doar din parter, cu o mansardă mai înaltă, destul de spațioasă. Peretele din față era prevăzut cu multe uși și cu deschizători acoperite cu obloane.

— La ce servește parterul?

— Acolo sunt grajdurile pentru iarnă și încăperi unde se păstrează harnașamentul. Sus, sub acoperiș se depozitează hrana cailor; aici, pe partea stângă, se află încăperile pentru uniforme și pentru alte obiecte de echipament. Acolo, în celălalt capăt, se află hambarul cu trăsurile ușoare și săniile pentru ofițeri.

— Ah, este excelent! Ei, acum vreau să văd și locul unde se află caii.

Se urcară pe zidul care înconjură satul și văzură caii păscând afară. Foarte aproape de zid se afla clădirea unde locuia maiorul. Peretele din spate al casei se afla la o distanță de cel mult trei metri de lucrarea de fortificații ridicată acolo perpendicular. Între casă și zid se afla, deci,

un spațiu lung, îngust, unde erau depozitate tot felul de unelte de gospodărie. Se găsea și o scară printre ele.

— Nici nu se putea ca lucrurile să fie mai bine rânduite, zâmbi pe sub mustață Sam Hawkens. Se poate ajunge de pe zid direct în casă. Dacă punem scara de pe zid de aici, pe acoperiș, unde se află o fereastră mare, deschisă, avem un pod care nici n-ar putea fi mai comod de atât. Hai, să plecăm; dacă întârziem prea mult, ar putea să bată la ochi.

Se reîntoarseră la cârciumă și mai băură acolo încă o votcă, apoi încălecară și plecară spre casă. Adică, puțin înainte de a ajunge în fața curții lui Dobronici, Sam îi dădu calul său argatului și el merse la bradul uriaș, pentru a se urca în grotă.

Acolo îi căută pe conducătorii fugarilor. Aceștia erau Alexius Boroda și fostul colonel Sendevici, un bătrân cu trăsături energice. Urcară împreună pe înălțimea craterului vulcanului, de unde se putea observa întreaga regiune, până în depărtare. Acolo se așezară și micuțul vânător american le dezvălui celor doi planul pe care îl făcuse pentru fuga surghiuniților.

— Am cumpănit, cu grijă, toate posibilitățile, își încheie el relatarea și am ajuns la concluzia că cel mai bine ar fi dacă ați străbate Siberia îmbrăcați în uniforme de cazaci, căci dincolo, în pustietatea Mongoliei și a stepei kirghize, vă va fi și mai greu.

— Aceasta este și părerea mea, spuse Boroda. Și, deoarece eu nu pot să plec acum, pentru că vreau să-mi aștept sora, colonelul Sendevici va prelua conducerea trupei, în calitate de căpitan de cavalerie. În fiecare localitate, veți primi cai odihniți și suficiente alimente.

— Pe Dumnezeu meu, o idee îndrăzneată! se entuziasma Sendevici. O să urmăresc acest plan, fără ezitare, în cazul în care, contrar așteptărilor, se va descoperi cine suntem, avem totuși cai buni și arme suficiente. Ne vom lupta pentru libertatea și viața. Noastră și va fi foarte greu să ne biruiască.

— Ce încântare, să le tragem o astfel de păcăleală zbirilor ăstora! râse Boroda. Și ce senzație, dacă ne reușește pianul! Ca o ceată de surghiuniți evadați să călărească prin mijlocul ținutului țarului este ceva ce nu s-a mai văzut până acum!

— Mă bucur grozav de ce vor scrie gazetele! chicoti Sam, neuitând însă, în ciuda zâmbetului său pe sub mustață, de seriozitatea situației și, lucid, continuă: deci suntem de aceeași părere. Cum stăm, însă, cu banii, Boroda?

— Îi avem. Prietenul Sendevici a avut grijă. Mulțumită bunelor sale relații, a primit banii de la prieteni pentru un scop filantropic. Oamenii aceștia nu vor cerși niciodată în Siberia, Mongolia, China sau Persia. În acest sens, deci, suntem echipați. Îmi mai rămâne doar dorința să ne mai acorzi ajutorul tău în această seară. Restul îl rezolvăm noi singuri.

— Ne-am înțeles! Bineînțeles că vin și eu în noaptea asta. M-am ocupat deja de această problemă și vă voi da ajutor și în continuare, acolo unde pot.

— Și când părăsim grota?

— Exact la miezul nopții. Este cea mai bună perioadă.

— Bine. Sendevici și cu mine îi vom informa acum pe tovarășii de drum, cu privire la planul nostru.

— Iar eu mă grăbesc să fac toate pregătirile. Aveți grijă ca la miezul nopții. Să fie totul pregătit!

Sam Hawkens se reîntoarce la Peter Dobronici.

— S-a rezolvat! râse el. Chiar astăzi îi vor pleca musafirii.

— Astăzi? Cum ai rezolvat, frățioare?

— Asta nu ți-o spun.

— Atunci, nici n-am să te întreb. E mai bine ca eu să rămân în afara acestui joc.

— Așa și trebuie. Tu trebuie chiar să poți dovedi că nu ești amestecat. Știi unde se află maiorul cazacilor?

— Nu. Am cercetat cu privirea, dar nu am putut descoperi din ce loc conduce împresurarea.

— Atunci, caută-l. Du-te la el și invită-l să ia cina aici, invită-i chiar și pe ofițeri. Îți va fi ușor să-i reții aici până la miezul nopții. Atunci trebuie să acționăm. Ia calul și pleacă imediat, căci se va întuneca în curând!

Țăranul porni la drum. Își îndeplini repede sarcina, căci nu dură mult și se întoarse cu răspunsul că maiorul, deși fusese puțin uimit, acceptase totuși invitația.

Sam vru să mai afle unde se afla maiorul acum. Apoi îl căută pe buriatul Gisa, care, din ordinul Karpalei, îl însoțise aici pe cazacul „Numărul 10” și îl întrebă dacă era pregătit să dea o mână de ajutor la fuga surghiuniților. Gisa fu de acord și vânătorul american îl puse la curent cu totul. Următoarea lor sarcină era să-l caute, în secret, pe maior.

Se furișară cu precauție, de-a lungul câmpiei întunecoase, în apropierea locului indicat, fură de două ori mai prudenți și se târâră ușor înainte, culcați la pământ, în cele din urmă, văzură la câțiva pași înaintea lor, în întuneric, o grămadă nedefinită. Era un gen de adăpost pe care cazacii fuseseră nevoiți să-l ridice din crengi, pentru ca șeful lor să nu înnopteze sub cerul liber.

— Iată cuibul în care se ascunde păsărică, îi șopti Sam buriatului. Acum trebuie să fim atenți. Maiorul trece, din când în când, pe la santinele. Noi îl urmăm și facem în așa fel, de parcă ne-am fi întâlnit din întâmplare. Schimbăm câteva cuvinte între noi, așa încât el să creadă că ne spionează, fără a fi văzut. După aceea, vom câștiga partida.

Așteptară timp mai îndelungat. În colibă ardea o lumină, a cărei rază licărea printre ramuri. În cele din urmă, maiorul și locotenentul ieșiră afară. Ambii erau ușor de recunoscut.

— Deci, spuse maiorul. Dumneavoastră mergeți pe la santinele. Eu însumi mă voi furișa până la curte. Invitația țăranului îmi stârnește unele bănuieli. S-ar putea să fie bine intenționat, dar poate vrea doar să ne ademenească să

plecăm de aici, pentru a-i pune în siguranță pe surghiuniți. Să nu-și închipuie cumva că o să ne poată înșela. În funcție de circumstanțe, mă voi întoarce mai devreme sau mai târziu.

Cu acestea, cei doi ofițeri se despărțiră.

— Facem un ocol, îi spuse Sam Hawkens însoțitorului sau și alergăm repede la Dobronici, căci trebuie să ajungem înaintea maiorului.

Se grăbiră să plece și ajunseră, într-adevăr, în curtea țăranului, înaintea maiorului. Sam îi porunci buriatului să aștepte acolo și el se furișă spre fântână, unde se ascunse în spatele tufișurilor.

După scurt timp, auzi pași ușori, furișați. Maiorul veni și pași printre tufe, fără a-l zări pe vânător. Sam fugi, neauzit, înapoi la Gisa.

— Acum, Gisa, tu te duci la fântână și te așezi acolo, ca și cum ai avea ceva de făcut! Am să vin și eu imediat. Apoi vorbim suficient de clar, ca să ne poată auzi.

Gisa plecă și, după puțin timp, îl urmă și Sam.

— Cine e acolo? întrebă Sam cu voce tare.

— Eu, răspunse buriatul, fără a-și pronunța numele.

— Ah, tu! Dă-mi să beau.

Sam se prefăcu că bea ceva; apoi spuse:

— Dobronici este foarte ocupat în seara aceasta. I-a invitat pe ofițeri. Ar fi putut să se abțină în seara asta având în vedere surghiuniții.

— Acelora le este absolut indiferent dacă domnii se află sau nu aici, ca invitați. Au trecut de mult munții.

— La asta m-am gândit și eu; dar nu cred; cred că sunt încă aici. Ascultă aici, la mine: pe când mă aflam, astăzi, dincolo de stânci, la lac, aproape de gura de vărsare a râului și mă întorceam prin întuneric, am auzit deodată voci în fața mea. Am crezut că sunt cazacii care se furișau pe acolo și am mers liniștit mai departe. Dar, doi oameni stăteau sub un copac, vorbind unul cu celălalt și atunci, spre mirarea mea, am auzit că sunt „oameni sărmani”.

— Totuși, numai doi care s-au desprins de ceilalți?

— O, nu! Toți sunt acolo. Cei doi bărbați vorbeau despre asta. Știi cum au reușit să scape de cazaci? Au intrat direct în lac și au înotat pe lângă stâncile de la mal, până când au găsit un loc unde să se oprească. Bineînțeles că acest lucru nu l-au bănuit cazacii. În felul acesta au scăpat, fără nici un accident.

— Da, dar numai deocamdată. Mâine dimineață, când se va lumina de ziuă, cazacii vor cerceta, cu siguranță, stâncile de la mal și îi vor descoperi pe fugari.

— Dar ce crezi tu! Ei vor fi de mult plecați. Vor porni la miezul nopții. Unul dintre ei a amintit acest lucru. Nu se vor îndrepta spre graniță, nici spre satul de cazaci, ci în direcția bacului.

— Ah! E o idee deșteaptă! Astfel se îndepărtează de graniță și apoi, după un ocol, se vor afla în siguranță.

— Corect! Vor trece râul cu bacul, vor călări înainte pe malul celălalt și se vor întoarce mai târziu pe partea aceasta, trecând înot. Așa vor trece repede peste graniță, în vreme ce cazacii vor sta aici și se vor gândi că pasărea se află încă în cuib.

— Foarte inteligent! Cum vor ajunge însă, la bac, căci le stau în drum santinelele cazacilor?

— Ah, nimic mai ușor! Câțiva indivizi mai puternici se vor strecura, pe jos, pentru a lua prin surprindere santinelele respective. Nu e mare lucru să iei de gât un om care nu bănuiește nimic și să-l împiedici să țipe.

— Ai stat de vorbă cu cei doi?

— Nu. Nu vreau să am de-a face cu ei. Faptele lor sunt împotriva legii.

— Ar trebui să-l informezi pe maior.

— Acesta nu mi-ar da crezare. Și, de fapt, cel mai bine este să nu te amesteci în treburile altora. N-am de gând să-mi ard degetele pentru alții. În cazul în care cazacii își fac datoria, nu-i vor scăpa pe fugari. Treaba asta nu-mi dă mie

dureri de cap. — Nu intri și tu cu mine în casă? Eu n-am mâncat încă.

După această discuție, Sam și buriatul se îndepărtară.

Maiorul înțelesese totul foarte bine și se bucura enorm. Era o descoperire strașnică! Se strecură grăbit spre coliba sa și dădu ordinele necesare.

Ordonă să se despartă toate avanposturile și să se îndrepte spre râu, acolo unde se afla bacul. Astfel, drumul spre satul de cazaci și spre graniță era liber, nu se mai afla acolo nici un cazac — și exact asta intenționase să facă vicleanul Sam.

Vânătorul american mai așteaptă puțin și apoi se furișă spre râu. În apropierea bacului, se convinse că planul său reușise pe deplin. Cazacii erau așezați pe două rânduri groase, pe dreapta și pe stânga locului de trecere și așteptau apropierea surghiuniților, care, după părerea lor, trebuiau să cadă în capcană, fără a bănui nimic.

Mulțumit, Sam se întoarce.

Între timp, maiorul sosise la Dobronici, împreună cu cei doi ofițeri ai săi. Domnii stăteau deja foarte veseli la masă și mâncau, dar, mai ales, beau. Vinul le plăcea grozav de mult, dar nu beau chiar fără măsură, fiind cu gândul la evenimentele de la miezul nopții.

Când trecu de ora unsprezece, maiorul se ridică.

— Peter Dobronici, îți mulțumim foarte mult pentru invitație. Ne-a făcut o deosebită plăcere.

— Asta mă bucură. Dar, sper că nu vreți să plecați deja?

— Ba da. Avem un plan care îți va face multă, plăcere. Nu vrei să ne însoțești o oră?

— Cu plăcere! răspunse țăranul, deși nu se simțea deloc bine.

Merseră în tăcere, o vreme, unii lângă alții. Deodată, maiorul izbucni, pe un ton aspru:

— Pater Dobronici, îți ordon să-mi spui adevărul. Ești sau nu ești prietenul așa-numiților „oameni sărmani”?

— Eu sunt prietenul tuturor oamenilor.

— Asta nu mi-e de ajuns. Eu vreau un răspuns clar, la întrebarea mea.

— Iar eu îți spun că sunt prietenul tuturor supușilor care își fac datoria.

— Bine. Dacă este adevărat ceea ce spui, atunci n-ai să le dai „oamenilor sărmani” nici un ajutor. Și totuși, îi ții ascunși aici, la tine!

— La mine? Nu.

— Chiar nu știi unde sunt?

— Nu, tăicuțule.

— Atunci eu știu mai multe decât tine. Se află încă aici. Știu și locul unde se ascund și știu și pe unde vor să se furișeze pe lângă santinelele mele. Dar mi-am luat măsurile necesare și nu îmi mai pot scăpa.

— Dacă vei reuși, am să mă bucur, spuse Dobronici, în ciuda spaimei pe care o simțea.

— Sunt convins de asta, râse, batjocoritor, maiorul. Și pentru a-ți dubla bucuria, am să te iau cu mine acum; trebuie să fii de față, când șoarecii aceștia vor cădea în cursă.

— Domnule, nu vreau să am nimic de-a face cu asta! Scoateți-mă din joc!

— Nici prin cap nu-mi trece! Dacă te las să pleci acum, n-ai avea ceva mai urgent de făcut decât să-i previi pe nemernici. Deci, înainte!

Neavând încotro, Dobronici merse mai departe.

Mila și mama erau îngrijorate de faptul că maiorul îl luase cu el pe Dobronici. Când văzură că trece timpul și acesta nu se mai întoarce, se adresară, alarmate, lui Sam.

Istețul vânător râse mulțumit.

— Exact aste și așteptam. Dar nu vă fie teamă! Nu i se va întâmpla nimic țăranului. Trebuie să se afle acolo, când îi vor prinde pe „oamenii sărmani”, care ne vor părăsi.

— Ce? strigă Mila, speriată? Vor să plece acum?

— Exact, la miezul nopții.

— Dumnezeu! Dar miezul nopții va fi peste un sfert de oră!

— Într-adevăr, spuse Sam, deosebit de calm.

Mila aproape că plângea. Dădu să se repeadă afară. Sam, însă, o apucă de mână.

— Nu fi așa de grăbită, copila mea! Totul este în cea mai bună ordine. Și, zâmbind viclean, adăugă: de fapt, nu pleacă chiar toți. Unii mai rămân; de exemplu „Numărul 10”.

— Și familia Boroda? exclamă ea, involuntar.

— Și ei rămân aici, zâmbi micuțul, binevoitor.

Mila rămase o clipă jenată. Simțea că se cam grăbise să pună acea întrebare.

— Trebuie să mă duc la surghiuniți, spuse ea, din nou, în felul ei hotărât. Înainte de a pleca, aș dori, cel puțin, să-mi iau rămas bun. Dar tu ai afirmat mai devreme că maiorul îi va prinde.

— Ar vrea el, dar n-o să primească nimic. Am avut eu grijă să-l îndrept pe un drum greșit. Du-te sus în grabă și spune-le fugarilor că îi aștept.

Mila se grăbi să plece, în beznă de afară.

Prevăzătorul Sam ordonase deja ca argații de încredere să aducă, în secret, caii care aparțineau surghiuniților.

La câteva minute după miezul nopții, fugarii coborâseră din bradul uriaș. Caii fuseseră înșeuăți și acum începu marșul nocturn.

În frunte, călăreau Sam Hawkens, Dick Stone, colonelul Sendevici, Alexius Boroda și Gottfried von Adlerhorst, fostul cazac „Numărul 10”. Will Parker fusese lăsat să-l păzească pe fostul derviș.

Și „Numărul 84” voia să-i însoțească împreună cu vânătorii săi, dar Sam reușise să-l determine să-și schimbe părerea. Nu era necesar să se expună atâția pericolului de a fi descoperiți. Din acest motiv, nu luă cu el decât fugarii care aveau cai. Ceilalți, urmau să vină pe jos și anume, sub

conducerea unui om de nădejde pe care îl alesese din rândurile lor.

Pe drum, trupa lui Sam nu întâlnește nici un cazac. În fața satului de cazaci, călăreții se opresc. Persoanele mai în vârstă rămaseseră în urmă, să păzească animalele; ceilalți pătrunseră, prudenți, prin poarta nepăzită a satului.

Peste tot era întuneric. Locuitorii așezării dormeau de mult. Sam își alege câțiva oameni precauți, printre care Alexius, Sendevici, Gottfried von Adlerhorst și Dick, își scoase haina și împrumută mantaua de la unul din surghiuniți. Apoi scoase la iveală un mic recipient.

— Aici este funingine din afumătura lui Peter Dobronici, spuse el. Înnegriți-vă fețele! Trebuie să mergem la locuința comandantului-șef, căci acolo se află sigur cheile arsenalului și încă alte lucruri de care avem urgent nevoie, dacă nu mă înșel. Nu trebuie să fim recunoscuți.

Mica trupă se îndreaptă spre casa care se afla foarte aproape de zid. Obloanele erau trase. Dar, prin crăpăturile lor pătrundeau raze subțiri de lumină. Deci, aici, oamenii încă nu se culcaseră.

Sam privi, printr-o crăpătură, în odaie. Văzu o cameră bine dotată. O femeie ședea la masă și citea. Părea să fie singură. Gottfried se apropie de Sam și se uită și el înăuntru.

— Aceasta trebuie să fie soția maiorului, fu de părere vânătorul american.

— Să batem la ușă.

— Nu. Înainte de a deschide, s-ar putea să ne întrebe cine suntem și așa să ne creeze greutăți de care nu avem nevoie.

— Atunci, cum intrăm în casă?

— Prin fereastra de pe acoperiș. Am cercetat totul, în timpul zilei. Am să aduc o scară. Așteptați puțin!

Se furișă în spatele casei și se întoarse curând cu o scară.

Se urcă primul pe zid și așază scara de pe margine până pe acoperiș, așa încât aceasta ajungea exact până la fereastra deschisă.

— Am să urc eu primul, șopti el. De îndată ce veți vedea o lumină arzând, jos, coborâți și voi.

Se cățără sprinten până înăuntru. Acolo scoase o lumânare de seu și o aprinse. Se afla într-o încăpere mică, în care nu se aflau decât vechituri. Ușa era prevăzută doar cu o simplă clanță.

Acum veniți și ceilalți.

— Scoateți-vă cizmele! porunci Sam, în șoaptă.

Deschiseră ușa. Nu departe de acolo, cobora o scară.

Față în față se afla o a doua ușă de odaie, în spatele căreia se auzea un sforăit puternic.

Sam așază un paznic acolo, pentru a se asigura împotriva vreunei tulburări neașteptate. Apoi coborâră treptele, fără să facă nici un zgomot.

La stânga, se afla camera de toate zilele, în care priviseră mai înainte prin oblon. Ușa din partea dreaptă era încuiată. Se putea presupune că acolo se afla o odaie, în care nu era nimeni.

Sam stinse lumina.

— Intrăm acum? întrebă Dick.

— Nu, răspunse vânătorul american. Femeia s-ar putea speria de moarte. Acum batem la ușă.

Dar, după ce ciocăniră, nu veni nici un răspuns. Părea că femeia se speriasse atât de tare, încât nu mai putea vorbi. Acum, Sam deschise larg ușa, ca să poată privi înăuntru, dar așa încât fața sa neagră să nu poată fi văzută și spuse prietenos, cu o voce prefăcută:

— Nu te speria, măicuță! Nu venim la tine ca dușmani.

Femeia sărise de pe scaun și stătea nemișcată în mijlocul camerei.

Când bărbații intrară și ea le văzu fețele, vru să strige, dar nici un sunet nu-i ieși de pe buze și își duse doar amândouă mâinile la inimă.

— Astăzi suntem mauri, dar altfel suntem băieți buni, hi-hi-hi-hi! râse Sam. Nu vrem să-ți facem nimic și am dori doar să te rugăm să ne răspunzi la câteva întrebări, buna mea măicuță.

— Cine sunteți? se bâlbâi ea.

— Suntem „oameni sărmani”.

— Doar nu aceia pe care îi caută bărbatul meu?

— Da, tocmai aceia suntem. El nu are gânduri bune cu noi. Totuși, noi nu-i vom plăti cu aceeași monedă. Și acum, ascultă! Deci, presupun că ești soția maiorului, așa cum ai lăsat să se înțeleagă din cuvintele tale.

— Da.

— Cine se mai află în casă?

— Doar Katinka, bătrâna mea servitoare. Doarme sus, în camera ei.

— Așa e. Observ că ne spui adevărul și asta-i bine pentru tine. Știi unde se află cheile de la arsenal?

Femeia ezită. Dar frica fu mai puternică decât chibzuință.

— Acolo, în dulăpiorul pentru chei.

Sam îl deschise și găsi înăuntru o legătură de chei și lângă ea, o cheie singură, pe care o compară cu celelalte.

— Ah, spuse el, precis asta este cheia principală.

— Da. Cu ea se deschid ușile arsenalului.

— Foarte bine! Pe aceasta o voi lua și iată legătura!

Sam îi dădu cheia lui Dick și apoi privi cu atenție prin odaie. În colț, la fereastră, se afla o masă de scris.

— Aici lucrează soțul dumneavoastră?

— Da.

— Vrem să ne uităm prin sertare.

Percheziția păru să-l mulțumească, pentru că dădu satisfacut din cap și apoi îi făcu un semn cu mâna colonelului Sendevici, să se apropie de el.

— Privește, îi șopti ei, aici se află sigiliul și ștampila regimentului, precum și formulare și tot ceea ce mai trebuie! Restul e treaba ta.

— Am înțeles! Pot să-mi alcătuiesc câteva ordine, care să fie suficiente pentru a ne legitima pe toți și, în același timp, să ne asigure protecția și ajutorul tuturor autorităților. Dacă aș ști numele ofițerilor de aici! Ștampila cu semnătura maiorului o am aici.

— Iar în celălalt sertar am văzut o listă, care precis conține numele dorite.

Sendevici își trase un scaun iar Sam îi aduse lampa. Apoi, colonelul începu să frunzărească lista.

Femeia păru, în sfârșit, să-și dea seama că nu avea de ce să se teamă de nici un pericol la adresa ei. Se adresă lui Sam.

— Știi ce faci?

— Da, măicuță, știu exact ce fac, râse el. Nu este nici un fel de nelegiuire. Doar l-am sfătuit pe tăicuțul acesta să facă unele însemnări aici. Afară, pe întuneric, nu poate să scrie. N-ai cumva un păhărel de votcă pe aici?

— Dincolo, nu aici în odaie.

— Atunci, să mergem împreună acolo. Aprinde o lumină! Ne e sete.

Procedând astfel, Sam Hawkens încerca s-o ademenească pe femeie să plece de acolo; ea nu trebuia să vadă că, acesta folosea ștampila și sigiliul.

Când se reîntoarseră ei în odaie, Sendevici se sculase deja de la masă și își băga în buzunar mai multe foi de hârtie.

— Gata? întrebă Sam.

Sendevici înclină doar capul, în sens afirmativ.

— Atunci, să plecăm de aici și să mergem la arsenal. Tu, însă, rămâi cu măicuța și ai grijă să stea liniștită.

Ultimele cuvinte îi fuseseră adresate lui Gotfried von Adlerhorst, care nu avea nevoie de tunică militară, pentru că nu pleca împreună cu surghiuniții.

Santinelei aflate sus, la ușa servitoarei, i se porunci să coboare încet și apoi părăsiră cu toții casa, mai puțin

Gottfried și se furișară, împreună cu tovarășii care așteptau afară, spre arsenal.

— Am găsit deja un plan al magaziei, îi spuse colonelul Sendevici vânătorului american, și, de asemenea, un registru cu toate obiectele păstrate acolo. Se pare că maiorul ține foarte mult la ordine și a preluat stocul chiar zilele acestea. Știu, de exemplu și unde găsim felinare.

— Este minunat! Dar mai întâi trebuie să facem inofensive cele două santinele, una se află în față; cealaltă în spate. Eu îl preiau pe primul iar tu, Dick, pe cel de-al doilea. Noi doi avem experiență în astfel de lucruri. Trage-i una să-și piardă cunoștința! apoi îl aduci aici, în față. Legăm băieții și îi ascundem undeva, să nu ne poată deranja cu nimic.

În apropierea clădirii, Sam și Dick se furișară singuri mai departe.

Deja după scurt timp, vânătorul american scoase un fluierat ușor. Ceilalți îl urmară și îl văzură stând lângă santinela care zăcea la pământ inconștientă și legată. Imediat după aceea, apăru și lunganul Dick, care își ținea cazacul în spate, ca pe un sac.

— Și, acum, spre felinare! chicoti Sam, mulțumit.

— Aici, pe ușa din mijloc! îi făcu semn Sendevici micuțului.

Sam încercă cheia principală; se potrivea. Se găseau într-o largă încăpere boltită și, la lumina lumânării de seu, văzură atârând pe pereți, de jur-împrejur, șei și tot harnașamentul necesar.

Găsiră și felinare și le aprinseră. Apoi, colonelul Sendevici își conduse oamenii în încăperile unde se aflau uniforme.

Din fericire, toți locuitorii satului dormeau adânc și fără grijă. Paznic de noapte nu exista aici, întrucât totul se afla sub protecția cazacilor. Astfel reușiră, fără nici o teamă, să golească toate camerele arsenalului. Activitatea secretă febrilă dură mai mult de o oră, apoi oamenii ieșiră, în

sfârșit, afară. Luminile fură stinse, ușile încuiate. Totul era la fel de liniștit și întunecat, ca mai-nainte.

Fugarii, care erau îmbrăcați în straie civile, părăsiră acum casa îmbrăcați în uniforme de cazaci. Fiecare ducea în spate câte o șa și harnașamentul necesar, iar unii dintre ei chiar două sau trei. Alții cărau uniforme. Toate acestea erau pentru tovarășii lor de drum, care veneau pe jos și urmau să-și primească doar aici caii. Unii se dotaseră și cu arme. Părăsiră satul prin poarta aflată în zid, prin care intraseră și se îndreptară spre dreapta, pentru a se furișa spre caii cazacilor.

Sam se strecură tiptil înainte, pentru a iscodi și a vedea câți cazaci păzeau caii și unde se aflau. Erau numai patru oameni. Dormeau, întinși pe pământ.

Vânătorul american îi aduse și pe ceilalți și, înainte ca paznicii să se fi trezit de-a binelea, erau deja legați și li se puseseră călușe în gură.

Puseră șeile pe cai. Pe caii care erau în plus, încărcară proviziile de alimente și muniții pe care le găsiseră în arsenal; apoi, „oamenii sărmani” plecară călare spre locul unde își lăsaseră caii lor și unde așteptau deja tovarășii lor de suferință, care veniseră pe jos. Fură și ei îmbrăcați în uniforme și, în curând, erau gata de plecare.

Oamenii se înghesuiră spre vicleanul Sam Hawkens, pentru a-i mulțumi. El chicoti doar ușor, în sinea sa.

— N-are nici o importanță! râse el. Am mai săvârșit și alte trăznăi, dacă nu mă înșel. Faceți-mi doar hatârul și nu mă trădați că am participat și eu la asta! Legea rusă ar putea să mă ia nițel de ceafă, iar apașilor și comanșilor o să le pară rău, dacă nu-i vor mai revedea pe bătrânul Sam Hawkens, hi-hi-hi-hi!

— Nimeni n-o să afle așa ceva! îl asigură colonelul Sendevici.

— Să sperăm că vă reușește și continuarea fugii, așa cum v-a reușit și începutul! Aveți acum tot ce vă trebuie — cai, arme, alimente și documente de liberă trecere.

— În ce privește armele, am găsit, de fapt, cam puține. Nici cu muniția nu stăm prea bine.

Ei, această lipsă se poate remedia ușor. Îndreptați-vă mai întâi spre Verhne-Udinsk. Dacă treceți cu bine, veți întâlni, nu departe de aici, ceata burlașilor, care vine încoace, condusă de principele Bula, pentru a vă aduce arme. Pulbere și cartușe. Spuneți-i principelui că voi sunteți aceia pentru care erau destinate acele lucruri și le veți primi.

— Dacă o să ne creadă.

— Nu vă faceți nici o grijă în privința asta. Eu m-am despărțit pe drum de burlașii din Verhne-Udinsk, pentru că mă grăbeam. Am să-ți spun un lucru care îl va face pe principele Bula să-ți dea crezare. Pe drumul încoace, ne-a întâmpinat un bun prieten, care se mai află încă la burlași. Numele lui este Hermann von Adlerhorst. Adresează-i-te lui și spune-i că eu te trimit! Înștiințează-l să se grăbească, pentru că am pus deja mâna pe fostul derviș!

— Pe ce?

— Pe derviș. E suficient atât. Acum, însă, nu mai pierdeți timpul! Înainte de ivirea zorilor trebuie deja să fiți departe de aici, dacă vreți să vă reușească evadarea. Domnul fie cu voi!

O ultimă strângere de mână și o scurtă învoială cu privire la locul unde, mai târziu, Sendevici să dea de știre despre desfășurarea evadării — și „oamenii sărmani” dispărură călare în noapte.

Vânătorul american se reîntoarce, împreună cu Dick și Boroda, în casa maiorului. Mai trebuiau luate acolo câteva măsuri.

Bătură, cu prudență, la ușă și Gottfried von Adlerhorst le deschise. Maioreasa stătea la masă cu o figură abătută; în tot acest timp, nu se mișcase din loc.

— Ei, măicuță, am venit să ne luăm rămas-bun de la tine, spuse Sam Hawkens. Privește, pun la loc cheile în dulăpior!

Deci, vizita noastră nu te-a costat mai mult decât o sticlă de votcă și pentru asta poți să te consolezi.

— Oh, voi sfinți! gemu ea și vru să se ridice.

— Nu, nu, măicuță! continuă Sam Hawkens. Stai jos liniștită. Ție nu ți se va întâmpla nimic.

— Dar cine poate sta liniștit, atunci când i se intră cu forța în casă! protestă ea acum.

Sam Hawkens o privi, prietenos, clipind din gene.

— Vezi, măicuță, asta voiam să aud de la tine. Ești agitată. Aș dori, însă, ca tu și servitoarea ta să vă purtați bine, până ce soțiorul tău se va întoarce acasă. De aceea, o să trebuiască să vă leg puțin. Adu servitoarea jos! îi ordonă el lui Dick Stone.

— Să mă legi pe mine? strigă maioreasa. Dar ce, nu știi că sunt soția unui ofițer superior?

Ea păși mândră spre Sam.

— Nu te enerva, măicuță! Ai perfectă dreptate. Tocmai datorită rangului tău, te-am tratat cu toată considerația. Și de legat, te vom lega cu toată blândețea, hi-hi-hi-hi!

Dick Stone o aduse jos pe servitoarea ce fusese sculată din somnu-i liniștit.

Sam Hawkens legă ambele scaune cu sfoară, unul de altul, iar cele două femei fură nevoite să se așeze, spate în spate, pentru a putea să fie legate.

— Așa! spuse, mulțumit, Sam. Am să ridic obloanele. Când se va lumina de zi iar bunii locuitori din sat vor vedea ferestrele închise, se vor gândi că vi s-a întâmplat ceva. Dar să nu cumva să țipați. Altfel o s-o pățiți. Afară rămâne de pază o santinelă.

El ridică obloanele. Apoi stinse lumina, zăvorî ușa pe dinăuntru și, curând după aceea, cei patru părăsiră casa în același mod în care intraseră.

Sam se schimbă de mantaua luată de la fugar și își puse, din nou, haina sa. Apoi se întoarseră la curtea lui Dobronici.

La fântână se spălară mai întâi de funingine și apoi Sam și Dick intrară în casă, în vreme ce Gottfried și Alexius Boroda se reîntoarseră în ascunzătoare, unde părinții fugarului așteptau îngrijorați.

În odaia de toate zilele a țăranului ardea lumina: Mila și mama ei nu se culcaseră. Grija pentru tată nu le lăsase să doarmă. Sam le liniști și le spuse că surghiuniții scăpaseră și că nu mai aveau de ce să se teamă pentru Dobronici.

Apoi, îl vizită pe Will Parker, lângă care se afla acum și Dick. Cel închis în afumătoare, Florin-Bill Newton, actualul negustor Fedor Lomonov, fusese liniștit.

Țăranca, pe jumătate liniștită de cuvintele lui Sam, se duse în odaia de dormit, pentru a încerca să se odihnească puțin.

Mila, însă, rămase trează. Atât de multe gânduri îi frământau mintea, încât nu mai putea dormi. Luă un lucru de mână; dar curând observă că nu se putea concentra nici asupra acestuia.

Atunci ieși afară, pentru a se liniști, făcând o plimbare prin aerul răcoros al dimineții.

Involuntar, pașii o purtară spre bradul uriaș și ea se urcă în copac, fără a-și da seama de ce făcea acest lucru.

În grotă era liniște. Mila străbătu încet încăperile, pentru a nu-i deranja pe cei ce dormeau și ieși afară, în crater, în a cărui adâncime pătrunsese strălucirea dimineții. Se urcă pe marginea craterului și privi spre ținutul întins.

Malurile râului erau acoperite de o ceață groasă. Fata se așeză, își încrucișa mâinile în jurul genunchilor și privi tristă în depărtare.

Stătea așa nemișcată și aștepta răsăritul soarelui.. Deodată auzi pași în spatele ei. Îl zări pe Alexius Boroda, care se apropia încet de ea.

— Salutare, Mila Dobronici! spuse el. Este permis să stai puțin aici și să privesc?

— Dar cine îți interzice acest lucru? întrebă ea, roșind.

— Dar poate nu îți face plăcere să te deranjez?

— O, nu, dimpotrivă! Eu — eu am venit aici să încerc să văd dacă îl pot zări pe tatăl meu, când se luminează de ziuă.

— Îți faci griji pentru el?

— Da.

— Nu ai nici un motiv. Din contră. Faptul că s-a aflat toată noaptea împreună cu maiorul este în avantajul lui. Altfel ar fi putut fi bănuțit că a participat la rengașul pe care surghiuniții l-au jucat cazacilor. Acum, însă, s-a dovedit că el nu a fost acolo. Vânătorul cel străin a știut să le aranjeze foarte abil pe toate; e de admirat.

— Chiar au scăpat „oamenii sărmani”?

— Da.

— Slavă Domnului. Mă bucur din toată inima pentru ei. De ce n-ai plecat și tu cu ei? Acum te-ai fi aflat în siguranță.

— Ei, chiar așa de mare nu este încă această siguranță. Le mai stau în cale destule pericole, căci drumul este foarte lung, spuse, pe gânduri, Alexius.

— Dar acest drum duce spre libertate, accentuă Mila.

— Și drumul meu va duce spre libertate, spuse tânărul Boroda, cu toată certitudinea. Împreună cu părinții, voi întoarce pentru totdeauna spatele Rusiei.

— Și o faci cu plăcere?

— Bineînțeles. Nu e plăcut să trăiești în împărăția țarului, unde biciul se abate destul de des și asupra oamenilor liberi. Te simți amenințat. Nu la fel gândește și tatăl tău?

— Nu știu. Pot doar să-ți spun că nu se mai simte bine aici, în Siberia. De aceea vrea să plece în ținutul Varșoviei. Mama dimpotrivă, fiind născută în Germania, ar prefera să plecăm mai departe, spre Vest. Ea iubește Germania și vorbește mult despre patria ei.

— Ascultă, Mila, se repezi Alexius, cu ardoare, ar trebui să-l întrebi pe tatăl tău dacă n-ar vrea să plece împreună cu noi!

— În Germania? La ce te gândești? Tata este un țăran rus liber și nu are nici un motiv să plece pentru totdeauna din țară.

— Asta până acum, poate însă există un motiv serios pentru a face asta.

Alexius privi zâmbind spre Mila, care se uita întrebătoare la el. Apoi adăugă, plin de importanță:

— Ar trebui să iei de bărbat un neamț; acesta ar fi un bun motiv!

Mila roși și lăsă capul în jos.

— Nu m-am gândit încă la măritiș.

Ea privea pe lângă Alexius. Obrajii ei parcă erau stropiți cu sânge.

— Mila Dobronici, este adevărat? întrebă el. Chiar n-a venit nimeni, până acum, să-ți ceară mâna?

— De fapt, a fost unul. Dar pe acela nu-l vreau eu.

Își recăpătase figura ei obișnuită și râse. Atunci Alexius, hotărât, găsi cuvântul potrivit.

— Mila, spuse el, atunci am să-ți prezint eu o problemă de conștiință. Sper că inima ta este încă liberă și eu — eu te iubesc foarte mult. Vezi, eu vreau să merg în patria mea și să devin acolo ceea ce este și tatăl tău un țăran. Mila Dobronici, spune-mi, ai dori să fii țărančuța mea?

— Își încolăci brațul în jurul mijlocului ei — ea nu îl respinse, dar nici nu răspunse.

— Mila, o rugă el, vorbește! Ai putea fi atât de bună cu mine, încât să accepți să fii soția mea?

Își aplecă spre ea capul și îi privi fața strălucitoare.

— Da, răspunse ea încet; fusese doar o adiere. Dar urechile dragostei, sunt ascuțite.

O trase pe Mila spre el și o sărută. Îi primi sfioasă sărutul, dar se trase imediat înapoi, speriată, în spatele lor răsună un chicotit.

— Domol, domol! Așteptați un pic, vreau să iau și eu parte, hi-hi-hi-hi!

Sam Hawkens urcă grăbit.

— Prietene! strigă Alexius. Ai văzut ce s-a întâmplat aici?

— Mi se pare că tocmai s-a pecetluit aici un tratat de stat, zâmbi pe sub mustață micuțul vânător american. Vă felicit din toată inima! Pot să întreb dacă mai știe cineva de această treabă?

— Nu, răspunse Alexius Boroda, în vreme ce Mila ședea, încurcată, lângă el. Tu ești primul și singurul martor.

— Atunci o să am grijă ca, cel puțin, fericitul tată al miresei să fie înștiințat.

— Te duci la el?

— Da. Cazacii mei așteaptă încă, stând ca buștenii lângă iapă și e timpul să-l eliberăm din mâinile lor pe Dobronici al nostru. Nici eu nu vreau să mai deranjez. Căci, mă gândesc că aici mai sunt multe de pus la cale, hi-hi-hi-hi!

Cu acestea zise, se grăbi să plece.

După ce coborî din brad, Sam se îndreptă în direcția râului și adoptă atitudinea unui drumeț nevinovat, care, pierdut în gânduri, își îndreptase privirea spre pământ și nu privea nici la stânga, nici la dreapta. Deodată, fu trezit din meditație de un strigăt.

— Stai!

Acum ridică privirea. Un cazac stătea în fața lui și își ținea arma îndreptată spre el.

— La dracu'! Pune arma deoparte! spuse Sam. Dacă se descarcă din nebăgare de seamă, s-ar putea ca glonțul să greșească direcția și să-ți intre prin patul puștii direct în corp, hi-hi-hi-hi!

— Cine ești?

— Sam Hawkens. Sunt oaspetele lui Peter Dobronici.

— Asta să i-o dovedești maiorului.

Cazacul scoase un fluierat și, câteva secunde după aceea, apărură un subofițer care îl prelua pe Sam și îl duse la comandant.

Maiorul ședea, prost dispus, pe o grămadă de uscături, în fața colibe sale. Lângă el se aflau ofițerii săi și, printre

ei, Peter Dobronici.

— Aduc un surghiunit, se prezintă subofițerul.

— Un surghiunit? — Ce-ți veni, nătărăule? Acesta nu-i un surghiunit. — Pleacă de-aici!

Omul o luă din loc.

Maiorul se răsti acum, ca și mai înainte la cazac.

— Cum ai putut să te arăți pe aici? Ce cauți aici?

— Oho, răspunse vânătorul din prerie. Nu sunt obișnuit să permit să mi se vorbească așa. N-am citit în pașaportul meu că mi-ar fi interzisă plimbarea pe malul râului Selenga.

— Dar eu îți interzic!

— Cu ce drept? Sunt cetățean al Statelor Unite ale Americii, care au cele mai bune relații de prietenie cu Rusia și n-am nici un chef să mă las prins de orice cazac ce se ascunde în spatele unui pom, dacă nu mă înșel!

Sam Hawkens vorbise foarte tare; la auzul vocii sale, contele Polikev ieși din colibă.

— Ce mod de a vorbi față de un ofițer superior! strigă el mirat.

— Prostii! Ce-mi pasă mie! mârâi Sam. Răspund pe același ton cu care mi se vorbește.

— Dar cu ce scop ai venit exact aici, unde m-am oprit eu cu cazacii mei? Întrebă maiorul, mai liniștit.

— Nici prin cap nu mi-a trecut că te-aș putea găsi aici! Am plecat să mă plimb, asta-i tot.

— Atunci, încearcă și plimbă-te în altă parte. Terenul acesta nu este liber acum pentru toată lumea.

— Unui asemenea cuvânt liniștit și rațional am să-i dau, desigur, urmare. Știu că nu-i place nimănui să fie deranjat la exercițiile de serviciu în campanie.

— Exercițiu de serviciu în campanie — aș fi vrut eu să fie așa ceva!

— Deci, ai alt scop, de te afli aici? — Ah, acum îmi dau seama că, probabil, îi pândești pe fugari!

— Și dacă ar fi așa? Întrebă maiorul, neîncrezător.

— Hm! Mi-ar părea rău. Atunci, probabil că ai căzut în cursă.

— Cursă? Cum adică?

— Am să-ți spun. Ieri seară am tras cu urechea la ceva foarte important. Trebuie să știi că, de pe când mergeam la vânătoare, sunt obișnuit să dorm mai degrabă în aer liber decât într-o odaie strâmtă. De aceea, ieri, mi-am căutat un locușor în jurul casei și anume, lângă fântână, căci îmi place să ascult clipocitul ei. Știi susurul uniform al apei te adoarme ca un cântec de leagăn?

— Ce-mi pasă mie de somnul tău? mormăi maiorul, nerăbdător.

— Somnul meu? Nimic! Eventual de priveghiul meu! Fii atent! Abia mă lungisem, când am auzit un bărbat venind, care se opri chiar lângă mine. Imediat după aceea apăru un al doilea. Cei doi vorbeau între ei. „A plecat?”, întrebă primul. „Da”, răspunse celălalt. „Am fugit o bună bucată după el. Era într-adevăr maiorul!” Apoi râseră și, când vorbiră mai departe, am observat că unul dintre ei era chiar Boroda însuși.

— Să-l ia dracu'! spuse maiorul. Despre ce au mai vorbit?

— Despre un renghi pe care ți-l jucaseră ție.

— Ce fel de renghi?

— Te-ar fi convins să crezi ceva, după câte am înțeles eu din discuția, lor. Probabil că te-au văzut undeva, în întuneric și așa au început să vorbească la întâmplare, pentru ca, auzindu-i, să te facă să-ți trimiți cazacii într-o direcție falsă. Ei, în schimb, voiau s-o pornească în direcție opusă, spre graniță.

— Sfinte Nicolaie! Iar eu am căzut ca prostul în cursă! Dar de ce nu te-ai prezentat imediat la mine, ca să-mi spui despre această discuție?

— Eu nu sunt nici cazac, nici rus și n-au de ce să mă intereseze problemele voastre! Dar, am avut totuși intenția să te caut și să-ți povestesc.

— N-ai făcut-o însă!

— O, ba da. Numai că nu te-am găsit nicăieri. Nici măcar în sat. Un bădăran bătrân pe care l-am întâlnit mi-a spus că nimeni nu știe unde te afli. De aceea, m-am întors. Pe drum am întâlnit o grămadă de călăreți și pedestri...

— Ei erau, ei erau! strigă ofițerul. Când s-a întâmplat asta?

— La scurt timp după miezul nopții.

— Așa e, așa e! Atunci îi așteptam noi aici! Am să-i fac praf!

— Dacă ai să poți, tăicuță!

— În ce direcție au luat-o? întrebă maiorul, vizibil descurajat, fără a înțelege remarca batjocoritoare.

— Spre satul de cazaci.

— La dracu'! De acum cred că au trecut deja granița!

— Dacă ei erau aceia, atunci mai mult ca sigur!

— Trebuie să plec după ei! Repede, repede!

— Pot veni și eu?

— Din partea mea, fă cum vrei.

— Poate să vină și Dobronici?

Zicând acestea, Sam îi făcu semn, zâmbind, țăranului.

— Da, mai ales el! Să fie martor, când am să-i înhaț totuși pe câinii ăia! Înainte! Cine mai are cai să încalece! Avangardurile pe aici! În marș forțat spre satul de cazaci!

Nu dură mult și efectivul trupei se puse în mișcare. Contele, nerăbdător să vadă cum va decurge această problemă, călărea lângă maior. Peter Dobronici se ținea lângă Sam Hawkens, care mergea sprinten la trap.

Ajunseră într-un timp relativ scurt în satul de cazaci, în fața porții, se coti la stânga și se merse după zid, spre locul unde păscuseră caii. Dar animalele nu mai erau acolo, iar cazacii santinele zăceau legați la pământ.

Nici nu se poate desene furia oare-l cuprinse pe maior. Nici măcar nu se grăbi să poruncească să fie dezlegați oamenii. Pur și simplu, li se scoaseră călușele și apoi trebuiră să raporteze. Bineînțeles că fură prevăzători și nu

spuseră că dormeau, ci afirmară, în unanimitate, că, la miezul nopții, veniseră cam o sută de cazaci pe care ei îi consideraseră de-ai lor, până când se dovedî că erau niște străini care vroiau să fure caii. Ei s-ar fi apărut, dar superioritatea celorlalți fusese prea mare.

— Căinilor! urlă maiorul. Ce spuneți? Ce fel de oameni au fost?

— Cazaci.

— Mințiți!

— Nu, tăicuțule. Erau cazaci, cazaci adevărați! Putem să jurăm asta! Tocmai asta ne-a zăpăcit atît de tare, încît i-am lăsat să se apropie de noi!

— Sunteți complet nebuni! Dacă m-ați mințit, o să fiți biciuiți, până ce vă va cădea carnea de pe oase! Dezlegați-i pe acești câini! Și acum, repede în sat! Presimt ceva rău!

Mayorul se grăbi să se întoarcă pe același drum, spre arsenal; ceilalți îl urmară.

Sam Hawkens începu să meargă mai încet și îl trase și pe Dobronici în urmă.

— Nu te mai grăbi așa, spuse el. Mayorul se va reîntoarce curând. Are s-o caute pe măicuța lui, pentru că va trebui mai întîi să ia de la ea cheile de la arsenal.

Ei rămaseră, deci, în urmă și curând se dovedî că Sam avusese dreptate. De fapt, nu veni însuși maiorul, ci un cazac se reîntorsese, fugind în cea mai mare grabă.

— Unde te grăbești așa, frățioare? îl întrebă Sam.

— Spre măicuța maioreasă. Trebuie să aduc cheile!

— Fii atent, Dobronici, rânji Sam, se va reîntoarce imediat, fără nici un succes!

Într-adevăr, cazacul se repezi înapoi, după câteva minute, de parcă fusese biciuit.

— Le-ai luat? strigă Sam.

— Nu.

Cu acest scurt răspuns, trecu ca săgeata pe lângă ei. După câteva clipe, veni alergând însuși maiorul, urmat de

câțiva ofițeri. Sam și Dobronici li se alăturară, de parcă avea acest drept.

Maiorul sună zadarnic la clopoțelul de la ușă. Apoi bătut. Nici asta nu ajută la nimic. De aceea, se duse la o fereastră și privi înăuntru.

— Deschide fereastra, Katinka! strigă el, răstit.

În lumina spălăcită a zorilor, el o observase pe bătrâna servitoare. Ea ședea pe un scaun care era întors spre fereastră. Întrucât era legată, nu putu îndeplini porunca.

— De ce nu deschideți, blestematelor? urlă maiorul, furios.

— Pentru că nu putem, tăicuță! Suntem legate!

— Leg...!

Cuvântul îi rămase agățat în gât. Se uită mai bine înăuntru și abia acum observă că două scaune erau legate spate în spate. Pe scaunul întors invers ședea o altă persoană.

— Cine e cealaltă?

— Măicuța, domnule!

— Ce? — Soția mea?

— Da, Gregor, eu sunt, răspunse maioreasa, pe un ton plângăreț și își suci capul spre fereastră, cât putu de mult.

Maiorul zgâlțâi sălbatic de fereastră; sări un canat.

— La naiba, ce se întâmplă aici? strigă el. Cine a făcut asta?

— „Oamenii sărmani”, răspunse maioreasa. Aveau fețele pline de funingine și au pătruns cu forța aici.

— Aici și-a băgat dracul coada! Ce au căutat aici? Am să-ți povestesc. Dar, mai întâi, dezleagă-ne!

Făcând un salt, maiorul sări pe fereastră; ceilalți îi urmară exemplul. La fel precedă și Sam, de parcă era de-ai casei și, înainte ca ofițerul să-și dea seama ce trebuie să facă mai întâi, micuțul păși spre cele două femei și le dezlegă sforile care le țineau strâns legate de scaune.

— Așa, măicuță, spuse el cu vocea lui naturală, pentru ca să nu-l poată recunoaște. Acum, povestește-ne ce s-a

întâmplat!

Maioreasa povesti, confuză, evenimentele de peste noapte, atât cât văzuse și auzise.

Abia după mult du-te vino, află maiorul ceea ce vroia și, curând după aceea, trebui să se convingă, în arsenal, că fuseseră furate nenumărate uniforme, arme și alte obiecte.

Vestea rea trecu ca fulgerul, din gură în gură.

Mayorul își ieșise din fire. El porunci să se adune toți locuitorii și îi interogă, dar nu putu afla nimic altceva, decât că dormiseră duși și nu observaseră nimic.

Comandantul de plasă era în pericol să primească o săpuneală amarnică din partea superiorilor săi, chiar o pedeapsă, o condamnare. Nu știa ce-ar fi putut să facă.

Ofițerii săi erau mai calmi și sugerară să ia măsurile necesare pentru a porni în urmărirea fugarilor. Lăsară felinarele aprinse, confiscară toți caii disponibili ai cetățenilor și completară astfel, cu greu, numărul călăreților, pentru a trimite ștafete de-a lungul graniței. Evadații nu puteau fi prea departe. Probabil că fuseseră văzuți trecând de-a lungul graniței de santinelele militare chineze. Purtau uniforme de cazaci. În orice caz, trimiseră, în sfârșit, toate dispozițiile spre zona de graniță. Că evadaților le putuse veni ideea extrem de îndrăzneată de a se îndrepta spre interiorul țării, aceasta nu-i trecu nimănui prin gând.

Sam Hawkens văzuse și auzise suficient. De aceea, se hotărî să se reîntoarcă la casa țăranului, iar Peter Dobronici, obosit după noaptea nedormită, fu de acord cu ei.

Părăsiră satul de cazaci și plecară, pe îndelete, spre casă.

Pe drum, vânătorul american îi povesti lui Dobronici, amănunțit, ce se petrecuse noaptea trecută în sat și de ce drumul care fusese ales pentru surghiuniți era cel mai sigur.

Apoi aduse vorba despre Alexius Boroda și Mila și îl întreabă pe Dobronici dacă i-ar plăcea să-l aibă de ginere pe tânărul vânător de samuri.

Țăranul privi înaintea sa și merse o vreme, fără să scoată vreun cuvânt.

— Se pare că ai unele îndoieli, spuse Sam.

— În ceea ce privește persoana lui Boroda, nu, dar el este german și eu sunt rus. Bineînțeles că Boroda, dacă se va căsători cu fiica mea, va vrea să plece cu ea în Germania. Și atunci soția mea și cu mine vom fi nevoiți să ne despărțim, probabil, pentru totdeauna de ea. Asta n-aș vrea, în nici un caz. Și soția mea s-ar opune. Altminteri, vreau să le spun din toată inima un DA, pentru hotărârea pe care au luat-o.

— Minunat! Cred că nu te vei căi și vei avea parte numai de bucurii din partea lor. Acum, însă, să ne dăm osteneala să ajungem mai repede acasă. Aștept un bărbat în al cărui nume acționez eu aici și cred că va sosi curând. Este chiar posibil să fi ajuns. Cred că este foarte nerăbdător să afle ultimele noutăți de la Sam Hawkens. Vino, prietene Dobronici! Când îmi închipui ce ochi va face omul, îmi tremură genunchii de nerăbdare.

19. Cu împuternicire absolută

Așa după cum bănuise Sam Hawkens, Hermann von Adlerhorst, împreună cu principele Bula și buriații acestuia, ajunsese deja foarte aproape de proprietatea lui Peter Dobronici.

Toți bărbații aveau cai buni. Pentru femei existau căruțe de o construcție solidă, așa cum se foloseau pe vremea aceea la aceste neamuri pe jumătate sălbatice.

Mai elegantă era trăsura ușoară în care se aflau principesa și Karpala.

Bula, principele, se ținea mai tot timpul în apropierea lui Hermann.

Îi făcea o deosebită plăcere să asculte povestiri despre ținuturi străine și, deseori, era atât de uluit de unele amănunte, încât deschidea larg gura și uita s-o mai închidă.

Așa mergeau și astăzi, unul lângă altul, foarte aproape de trăsura femeilor.

Deodată, Hermann arătă cu mâna, în fața lor.

— Vezi, acolo departe, punctul acela întunecos? Se mișcă.

Principele se ridică puțin în șa, își duse mâna deasupra ochilor, pentru a se apăra de soare și privi în direcția indicată.

— Da, spuse el. Trebuie să fie călăreți. — Punctul se face din ce în ce mai mare. — Se lărgeste. După aprecierea mea, cred că sunt cam cincizeci de oameni.

— Probabil că sunt cazaci. Vin din direcția încotro ne îndreptăm noi. Curios!

Cele două trupe se apropiară repede una de alta. Curând se putu vedea că era într-adevăr vorba de cazaci.

Ei veneau în trap întins. În față, călărea unul singur, care avea straie de căpitan de cavalerie. El strigă tare către

ai săi o poruncă și aceștia se opriă, în timp ce el, cu desăvârșire singur, se apropie în trap de cealaltă trupă.

Își conduse calul spre Bula și Hermann, care se aflau în fruntea convoiului, se opri în fața lor și salută militărește.

— Oare presupun pe bună dreptate că voi sunteți buriati?

— Da, Frățioare, răspunse Bula.

— De unde veniți?

— Din Verhne-Udinsk.

— Ah, foarte bine! Conducătorul vostru este cumva principele Bula, împreună cu principesa Kalyna?

— Așa este, dragul meu, dădu, zâmbind, din cap Bula. Chiar eu sunt acela.

— Excelent! Privirea căpitanului de cavalerie se plimba cercetătoare de la Bula la Hermann von Adlerhorst. Îl caut pe un domn care ar trebui să se afle aici la tine. Și, dacă nu mă înșel, el se află chiar aici, în fața mea.

Salută, încă o dată, politicoș, în direcția lui Hermann.

— Iertați-mă, domnul meu! Numele dumneavoastră este Adlerhorst?

— Da, domnule căpitan de cavalerie.

— Atunci, trebuie să vă transmit salutări.

— De la cine?

— De la Sam Hawkens.

— Mulțumesc. Spre el ne îndreptăm. Deci, dumneavoastră l-ați întâlnit?

— Da. M-a rugat să vă spun să vă grăbiți, căci a pus deja mâna pe derviș.

— Asta numesc eu o veste plăcută! Unde l-ați întâlnit pe prietenul meu?

— La lacul Baikal, unde ne-a făcut un mare serviciu nouă, tuturor, ne-a salvat de la moarte și de la captivitate. Cazacii ne urmăreau îndeaproape.

— Cazacii? Dar asta sunteți și voi!

Bărbatul în uniformă de căpitan de cavalerie zâmbi.

— Numai în aparență. În realitate, suntem „oameni sărmani”. Ce înseamnă asta nu mai e nevoie să vă explic.

— Știu. Dar cum ați reușit, voi niște fugari, să puneți mâna pe echipamentul lor?

— Este opera de artă a prietenului dumneavoastră, Sam Hawkens, care, cu noi împreună, a jefuit arsenalul unui sat de cazaci, întrucât aveam nevoie de aceste lucruri, râse cel întrebat.

— Asta seamănă cu el! Prin asta îl recunosc pe bătrânul vânător, pentru care nimic nu este imposibil!

— Da. Numai cu armele nu prea stăm bine, că n-am găsit decât puține acolo. Dar Sam Hawkens mi-a spus că, în această privință, mă pot adresa cu toată încrederea principelui Bula. Pentru ca să fiți siguri că nu vrem să vă înșelăm, am să vă povestesc pe scurt ce s-a întâmplat. Vă veți putea da seama că spusele mele sunt adevărate.

Principale dădu semnalul pentru un scurt popas și, curând, se formă o tabără pestriță în care se amestecară și fugarii. Bula cu soția și fiica, Hermann și Sendevici se așezară ceva mai retrași.

— Numele meu este Sendevici, începu conducătorul fugarilor. Mai de mult am fost colonel în regimentul de gardă.

Adlerhorst îl privi cu uimire.

— Sendevici? repetă el. Nu-i așa că ați avut un conflict cu un mare duce și, ca urmare, ați fost exilat în Siberia?

— Exact, spuse colonelul.

Apoi începu să povestească, de-a dreptul, în ce mod scăpaseră de cazaci.

— Într-adevăr, o acțiune temerară! se minună Hermann. Dar acum nu trebuie să mai zăboviți, dacă nu vreți să puneți sub semnul întrebării reușita evadării dumneavoastră.

Nu mai existau nici un fel de îndoieli pentru a li se da arme fugarilor și, după un rămas bun călduros, „oamenii sărmani” plecară mai departe spre est, în necunoscut, în

vreme ce buriatii se îndreptară spre proprietatea lui Peter Dobronici.

După două ore ajunseră la bac, trecură cu el și își luară corturile pe pământurile țăranului.

Dar Hermann von Adlerhorst, împreună cu familia principelui, se îndreptă spre locuința țăranului. Intrară neobservați în casă și în odaia de toate zilele, unde Peter Dobronici se afla împreună cu soția și fiica sa și cu Sam Hawkens. Când Mila o văzu pe prietena sa, sări fericită în sus.

— Karpala! — În sfârșit!

Apoi se aruncară una în brațele celeilalte.

Și țărancă o îmbrățișă pe frumoasa fată și o strânse la piept pe grăsună Kalyna.

Nou veniții luară loc și Dobronici turnă paharul de bun-sosit. Hermann, însă, se ridică, în scurt timp și îi făcu un semn lui Sam Hawkens să-l urmeze.

— Ei bine! începu Sam, când rămaseră singuri. Știu că vă place să fiu cât se poate de concis; de aceea, n-am de gând să vă supun la torturi. Se află aici toți patru, dacă nu mă înșel — și anume, fratele dumneavoastră, bătrânul conte Vasilkovici, dervișul și chiar și contele Polikev. Adică, pe cel de-al patrulea nu-l avem încă, dar se află în apropiere. Trebuie doar să puneți mâna pe el. De scăpat, n-o să vă scape.

Din vorbă în vorbă, se completă acum și relatarea colonelului Sendevici.

— Și acum, încheie Sam, după ce vă veți afla în posesia tuturor autorizațiilor necesare, nu va mai fi greu pentru dumneavoastră să obțineți o soluție satisfăcătoare pentru aventura din Rusia. La fel ca într-un roman, unde virtutea învinge și viciul este pedepsit, hi-hi-hi-hi! N-am citit în viața mea așa ceva, dar mi-a povestit un apusean de ispravă că așa stau lucrurile în cărți. Iar acela trebuie că știa cum stau lucrurile, căci el însuși scria astfel de cărți și se numea Old

Shatterhand. În ceea ce mă privește, prefer să trăiesc aceste povești, dacă nu mă înșel.

Hermann dădu din cap, dus pe gânduri. Privirea sa era îndreptată spre stânci, unde se afla ascunzătoarea fratelui său. Inima îi dădea ghes să se grăbească spre locul acela și să-l strângă în brațe pe cel atât de îndelung căutat, dar, mai înainte, se cuvenea să rezolve unele lucruri importante.

— Unde se află contele Vasilkovici? întrebă el, apoi și se uită afară pe fereastră, unde poposise ceata de vânători de samuri.

— Stă acolo jos, dacă nu mă înșel! Este acela care are părul cărunț.

Hermann von Adlerhorst îl examină pe cel numit.

Acesta era, deci, tatăl adoptiv și binefăcătorul fratelui lui! Ce mâhnire purta în el acest bătrân! Un bărbat, care întreaga sa viață se bucurase de o libertate nelimitată, fusese exilat nevinovat în Siberia, ca răufăcător, victimă a unor intrigi mârșave.

Se simți cuprins de emoție. Dar vremea suferinței trecuse. Hermann avea în portofel documentele care urmau să pună capăt tuturor suferințelor bieților surghiuniți.

Plecă, acum, cu Sam spre mica odăiță din fața afumătoarei, unde Dick Stone și Will Parker făceau din nou, împreună, de pază. Bucuroși, îl salutară amândoi și, la un semn al micuțului, deschiseră ușa spre închisoarea unde se afla Lomonov.

— Ieși afară de acolo! strigă Sam Hawkens. Cineva vrea să-ți vorbească.

Fostul derviş se supuse ordinului și ieși cu pași șovăielnici. Când îl recunoscu pe fiul fostului său stăpân, începură să-i tremure genunchii de spaimă.

Hermann îl privi pe criminal cu o scârbă vizibilă.

— Nu te așteptai să mă vezi aici? îl întrebă el, în limba germană.

Dervişul nu răspunse.

— Ei, ai să-ți recapeți tu mai târziu graiul, am eu un mijloc excelent pentru asta. Băgați-l din nou înăuntru pe nemernic!

Hermann se opri în fața ușii casei.

— Acum am să vorbesc cu Vasilkovici, îi spuse el lui Sam, dar într-un loc unde să nu pot fi spionat nici de Polikev și nici de altcineva. Unde mă sfătuiți s-o fac?

— Mergeți în spatele casei, în grădiniță! O să am grijă să nu vă deranjeze nimeni.

Hermann se apropie de grupul de vânători de samuri.

— Nu-i așa, se adresă el lui Vasilkovici, că tu te numești „Numărul 84”?

— Da, domnule, răspunse vânătorul de samuri, în vreme ce privirea sa îl cerceta pe cel ce-i adresase întrebarea.

Dar numai timp de o secundă, apoi pe fața lui se putu citi o emoție puternică. Sări în sus și se uită fix la Hermann, aproape consternat. Trăsăturile acestui om îi aminteau de acelea ale fiului său adoptiv. Fulgerător își aduse aminte de convorbirea dintre contele Polikev și actualul negustor Lomonov și al cărei măritor fusese. Acest străin, care semăna foarte mult cu fiul său adoptiv, nu putea fi decât Hermann von Adlerhorst, care pornise la drum să-l caute pe fratele său.

— Cine ești tu? veni, în sfârșit, întrebarea pe buzele sale.

— Ai să afli. Vino cu mine; vreau să-ți comunic ceva.

— Cu plăcere!

Hermann îl conduse în grădiniță, unde îl pofti să ia loc pe o bancă.

El însuși rămase în picioare, în fața lui.

— Îți aduc salutări de la rude îndepărtate.

— De la — rude — îndepărtate? Nu te înțeleg. Sau — da, știu, totuși, ce vrei să spui. Dar aproape că nu-mi vine să cred. Spune-mi, mai întâi, cum mă numesc! Da, rostește-l tu numele, să-l aud din gura altuia și să învăț din nou să cred în mine!

— Tu ești contele Vasilkovici.

— Contele Vasilkovici! repetă vânătorul de samuri, încet și dus pe gânduri. Cerule milostiv îți mulțumesc! Acum știu din nou că nu am visat doar că sunt contele Vasilkovici!

— Conte Vasilkovici, repet cuvintele mele de mai înainte: vă aduc salutări de la rude îndepărtate; mai corect spus, de la rudele fiului dumneavoastră!

— Deci este adevărat? replică bătrânul, cuvintele aproape oprindu-i-se în gât. Frații fiului meu adoptiv Orioltșastșa s-au regăsit?

Acum fu rândul lui Hermann să se mire.

— Cum? Știți...

— Da, știu. Și vă cunosc și numele: sunteți Hermann von Adlerhorst, fratele mai mare al lui Bogumir al meu!

Uimirea lui Hermann crescuse.

— Dar, de unde ați aflat — ah, acum știu! Sam Hawkens v-a încredințat secretul nostru!

— Vă înșelați! răspunse, cu ardoare, Vasilkovici. Vânătorul american nu mi-a spus absolut nimic. Am schimbat cu omul acesta doar câteva cuvinte despre contele Polikev. Ceea ce știu, știu din altă parte. Dar răspundeți-mi, vă rog, la întrebare: nu-i așa că sunteți Hermann von Adlerhorst?

— Chiar eu sunt.

— Și este adevărat că au fost regăsiți și Martin și Lisa?

— Dumneavoastră o spuneți.

— Dumnezeuule! Se mai întâmplă și minuni în ziua de astăzi! Cât se va bucura Bogumir, fiul meu, când va afla...

— El știe deja totul, de câteva zile.

— Deci, ați vorbit cu el? Hermann oftă din greu.

— Nu, nu l-am văzut încă, deoarece eu nu mă aflam încă în Verhne-Udinsk, atunci când Gottfried a reușit să fugă, cu ajutorul celor trei vânători americani.

— Dar, ce spuneți? Cei trei l-au ajutat să evadeze? Asta — asta n-am știut-o!

— Deci, Sam a fost mai discret decât l-am crezut! — Și acum, încă ceva.

Hermann ezită și se uită semnificativ la vânătorul de samuri.

Vasilkovici îl privi întrebător.

— Începând de astăzi, spuse Hermann, cu o voce reținută, nu mai există nici un „Număr 10” și — nici un „Număr 84”.

Vasilkovici păru că încremenise. Deodată, sări în picioare și se uită neclintit la cel ce vorbea.

— Asta — nu — nu este posibil! izbucni el, în sfârșit, bâlbâindu-se.

— De ce nu? — Sunt în posesia împuternicirilor necesare. De azi înainte sunteți liberi; dumneavoastră și Bogumir Orioltșașța, fratele meu.

— Liberi? Liberi?

Din pieptul surghiunitului ieși un suspin adânc. El se clătină și bâjbâi cu mâinile după un reazem. Hermann îl sprijini și îl ținu strâns, până ce capul cu păr cărunț se lăsă pe umărul său.

Rămaseră astfel o vreme, adânc zdruncinați și muți. În cele din urmă, Vasilkovici se îndreptă de spate și îi prinse mâna lui Hermann.

— Știți ce veste îmi aduceți? O veste a mântuirii și a fericirii! Acum mai am doar o singură rugămintă. Spuneți-mi, repede, tot ceea ce trebuie să știu.

În cuvinte simple și fără înflorituri, Hermann îi povesti despre destinul straniu al familiei Adlerhorst; îi povesti despre Constantinopole și Tunis, despre Wilkinsfield și Valea Morții și îi descrie cum reușise, cu ajutorul celor trei vânători din prerie, să dea de urma fraților săi, în Rusia și apoi să-i găsească. Era tocmai pe punctul de a-i relata despre evenimentele din Verhne-Udinsk, când fu întrerupt — apăru Sam Hawkens cu știrea că Polikev sosise, călare, în curtea țăranului.

Această veste îi readuse pe amândoi în prezent. Hermann îl rugă pe Sam să-l ducă pe contele Vasilkovici în ascunzătoarea unde se afla Gottfried și apoi să se reîntoarcă cu amândoi aici. El voia să intre în camera alăturată, pentru ca Polikev să nu-l observe imediat. Intenționa ca, la timpul potrivit, să intre, în vreme ce Dick Stone și Will Parker trebuiau să păzească afară, în fața ușii, pentru a împiedica, în caz de nevoie, fuga contelui. La un semn, Sam trebuia să-i lase să intre, unul după altul, pe vânătorul de samuri „Numărul 84” și pe Gottfried.

Hermann se furișă în casă printr-o ușă din spate, în vreme ce Sam se îndepărta cu „Numărul 84”, contele Vasilkovici.

Polikev deja descălecaser și intraser pe coridor. Calul și-l legaser afară. Trebuie să fi existat un motiv special, dacă nu i se rechiziționaser calul în satul de cazaci.

— Peter Dobronici! începu contele Polikev, într-un mod arogant, când intră în odaia de toate zilele a țăranului, unde se aflau perechea de principii burlași și familia Dobronici. Câți cai ai pe pășune?

— Dar de ce te interesează asta?

— Câine! continuă contele. Nu ocoli întrebarea!

— Nu mă insulta! îl avertiză țăranul. Nu permit să mi se vorbească în mod grosolan. Cine vrea ceva de la mine trebuie să-mi vorbească politicos. Este dreptul meu, ca om liber, să pretind asta.

Contele Polikev strânse pumnii și făcu un pas spre Dobronici. Dar, își luă seama. S-ar fi pus împotriva tuturor celor care locuiau aici și, în cazul unei altercații, ar fi ieșit în pierdere. De aceea, își impuse să fie liniștit. Dar vocea îi tremura de mânie.

— Ai să mă conduci acum până la pășune, pentru ca să-i număr și să hotărâsc care din ei trebuie să fie trimiși în satul de cazaci.

— N-ai nimic de hotărât. Caii îmi aparțin mie. De altfel tu ești străin aici și n-ai nici un fel de autoritate.

— Mă aflu aici în calitate de împuternicit al maiorului!

— Chiar de-ar fi așa, tot n-ai ajunge la nici un rezultat cu mine. Eu sunt țăran liber, nu cazac de la graniță și nu sunt obligat nici să prestez servicii militare și nici să admit sechestrul, la bunul plac al unora. Cazacii au primit pe gratis pământul, lucru pentru care trebuie să îndeplinească servicii militare și să fie furnizori ai armatei. Eu mi-am cumpărat pământul și nu sunt obligat să dau nici măcar un cal. Dacă mai ai altceva de spus, eu am terminat.

— Nu, încă n-am terminat! Am să mă duc imediat în satul de cazaci și am să mă întorc aici cu ajutor militar.

Polikev se îndreptă mânios, spre ușă.

— Mai așteptați, vă rog, o clipă! răsună o voce în spatele lui. Hermann von Adlerhorst intrase pe nesimțite.

— Cine sunteți dumneavoastră? Și ce doriți de la mine? întrebă, impetuos, Polikev.

— Cine sunt eu? Asta prefer să v-o spun mai târziu, dacă, între timp nu veți reuși să ghiciți dumneavoastră singur. Și ce vreau de la dumneavoastră? Asta se poate spune în câteva cuvinte. Cunoașteți, cumva, un om care se numește Saltikov?

De pe fața lui Polikev pieri orice culoare.

— Nu, bâlbâi el. Nu cunosc nici un Saltikov.

— Atunci, îmi permit să vă reîmprospătez eu puțin memoria. Acel Saltikov era un răufăcător și se zvonește că erați în relații foarte apropiate cu el. Se spune că v-ați servit de el, pentru a face să dispară contele Vasilkovici. Adică, ați avut grijă ca respectivul conte Vasilkovici să fie luat drept Saltikov.

— Vorbe goale!

— Apoi, contele a fost trimis, sub numele de vânătorul de samuri „Numărul 84”, în pădurile seculare, iar dumneavoastră ar fi trebuit să intrați în posesia averii sale.

— Calomnii!

— Îmi vine greu să-mi imaginez că cineva s-ar calomnia singur. Chiar dumneavoastră ați vorbit despre asta,

spunând că dumneavoastră înșivă ați născocit aceste idei și le-ați și pus în aplicare.

— Mă faceți să râd! — Eu? Când? Unde? Cui i-am spus?

— Lui Saltikov, despre care tocmai am vorbit și anume, cu câteva zile mai înainte, în Verhne-Udinsk.

— Ce-i drept, am fost acolo. Dar, atunci, înseamnă că și Saltikov trebuie, să fi fost acolo.

— A fost și el. Chiar la el în gazdă ați stat! — În Palatul administrativ.

— Acolo îl vizitez numai pe căpitanul de plasă Rapnin.

— Al cărui adevărat nume este Saltikov.

— Sunteți pur și simplu nebun!

— Dumneavoastră înșivă ați recunoscut în fața lui Rapnin!

— Cine afirmă asta?

— Omul meu de încredere. Mi-a raportat tot ceea ce ați discutat cu Rapnin și fiul acestuia. V-a spionat în pivniță, unde s-a ascuns în spatele unei capre de lemne. Nu ajută la nimic dacă tăgăduiți.

— Și acum, vorbiți dumneavoastră! Cum e cu contele Vasilkovici? Probabil că veți spune că nici nu-l cunoașteți!

— Ce prostie! Bineînțeles că îl cunosc, căci este ruda mea. Dar, deja de trei ani, nu se mai află printre cei vii.

— Sunteți sigur de treaba asta? Ce-ați zice dacă eu vă dovedesc contrariul?

Acum, Polikev își pierde cumpătul. Nu știa ce să înțeleagă din toată treaba asta. Omul acesta intrase, nu se știe cum, în posesia secretului său; dacă știa totul sau numai o parte, asta nu-i era foarte clar. S-ar fi putut ca străinul să nu cunoască decât unele amănunte și să fi vrut acum ca, luându-l prin surprindere, să scoată totul de la el..

Pentru conte, aceasta era o problemă de viață sau de moarte și, de aceea, pentru el nu exista decât o singură cale: tăgăduiala! Va tăgădui până-n pânzele i albe. În acest sens, răspunse el la ultima întrebare a lui Hermann.

— Să-mi dovediți contrariul? râse el. Aida de! Vă credeți mai deștept decât justiția care a făcut toate investigațiile, cu cea mai mare băgare de seamă, pentru a-l găsi pe cel dispărut, dar zadarnic și astfel a trebuit să-l declare mort? Cine sunteți dumneavoastră, de fapt, de mă interogați în felul acesta? Nu sunt obligat să vă dau nici cea mai mică informație!

— Asta o să mai vedem noi, replică Hermann, rece și distant. Deci, dumneavoastră continuați să susțineți că Vasilkovici ar fi mort?

— Nu eu, autoritățile au afirmat asta. Cercetările s-au dovedit neîndoielnice. Iar eu nu am nici un motiv să dezminți acest rezultat.

Hermann deschise, în tăcere, ușa. „Numărul 84” intră.

Așa după cum conveniseră, Sam Hawkens îl condusesese în ascunzătoarea unde, după ani de neazuri, îl revăzu pe fiul său adoptiv. Se priviseră în ochi și, fără să scoată vreun cuvânt, se aruncaseră unul în brațele celuilalt. Pentru moment, nu avuseseră prea mult timp la dispoziție să stea de povestit, pentru că fiecare trebuia să se afle acolo unde era nevoie de el.

Nu trebuiseră să aștepte prea mult afară, pe coridor, că Hermann și deschise ușa și îi făcu semn lui Vasilkovici să între. El păși peste prag și se așeză în fața dușmanului lui de moarte.

Polikev se sperie foarte tare. Gândurile i se amestecau în cap. El ghici cine era omul care îl supusese acestui interogatoriu; asemănarea lui Hermann cu Bogumir Orioltșastșa îi bătuse la ochi în decursul convorbirii și își reaminti de discuția pe care o avusese ieri cu negustorul Lomonov. Acum știa că în fața lui se afla fratele lui Bogumir. Ce era de făcut? Nici acum nu i o altă soluție, decât aceea de a tăgădui!

— Îl cunoașteți pe acest om? întrebă Hermann și arătă spre vânătorul de samuri.

— Desigur. Este un vânător pe care negustorul Lomonov l-a angajat pentru o vânătoare de samuri.

— Nu-l cunoașteți, cumva, mai de mult?

— La dracu'! Nu! — Lăsați-mă odată în pace cu întrebările dumneavoastră! Ce mă privește pe mine omul ăsta.

Vasilkovici se îndreptă spre el, cu ochii fulgerând.

— Conte Pohkev, vrei să spui că nu mă cunoști și că nu tu însuși mi-ai spus, chiar ieri, că eu sunt contele Vasilkovici?

— Eu n-am spus așa ceva!

— Mincinosule!

Polikev strânse pumnii. S-ar fi repezit cu multă plăcere asupra vorbitorului, dar nu îndrăznea.

— Sunteți nebuni! strigă el. Dar veți fi tratați așa cum vi se cuvine!

— Era bine de noi, dacă am fi fost nebuni, răspunse Vasilkovici, tăios. Atunci am fi simțit mai puțin suferințele pentru care trebuie să-ți mulțumim ție!

— Conte Polikev, îl avertiză Hermann. Numai mărturisind vă puteți ușura soarta.

— La dracu', n-am nimic de mărturisit!

— Sunteți, într-adevăr, incorigibil. Dar eu am și alte dovezi împotriva dumneavoastră. — Sam Hawkens, să vină „Numărul 10”!

Vocea sa tremura, în vreme ce strigă tare aceste cuvinte, pentru a putea fi auzit afară. Privirea sa stătea ațintită, cu încordare, la ușă.

Cazacul cu „Numărul 10” intră. Își plimbă privirea asupra celor prezenți. Ochii lui se fixară, o clipă, asupra Karpalei, care se uita la el cu uimire, dar și cu bucurie, apoi privirea lui se îndreptă spre Hermann.

Mulți ani fuseseră frați despărțiți, dar se recunoscuseră din prima clipă. Pășiră unul spre celălalt. Își strânseseră, cu putere, mâinile. Numai privirile lor se salutau, ei nu scoteau nici un cuvânt. Cei de față priveau, adânc mișcați,

acest grup. Vasilkovici, la fel ca și perechea princiară și Karpala, știau deja despre ce este vorba, iar familia Dobronici putea presupune.

Polikev, însă, simți cum îl cuprinde un tremur. Apariția „Numărului 10” fu pentru el o asemenea lovitură, care îi întrecu și cele mai rele temeri. Bogumir Orioltșașța aici și încă în compania contelui Vasilkovici! Acest lucru reprezenta cel mai mare pericol. Doar sângele rece și atitudinea impertinentă puteau să-l mai salveze.

Aceste gânduri îl trecură fulgerător prin cap și, atunci când Hermann i se adresa din nou, acuzatorul privi spre o față liniștită, total schimbată.

— Ei, domnule conte, ce mai aveți acum de spus? Vreți să spuneți că nici pe acest om nu-l cunoașteți?

— Pe acesta? Vocea contelui sună, aparent, mirată în mod sincer. Nu vă mai înțeleg deloc și trebuie să vă rog, cu toată sinceritatea, să puneți capăt acestei farse.

— Să pun capăt? Hermann se îndreptă amenințător spre el. Bine! Cum doriți! Sam Hawkens, te rog!

Vânătorul american apărură imediat la fața locului.

— O să-l închidem pe conte, deocamdată, lângă fostul derviș, în afumătoare! spuse Hermann.

— Oho! strigă Polikev. Protestez! Nu aveți nici un drept să mă privați de libertate!

— Dracu' v-a cerut părerea cu privire la dreptul dumneavoastră!

— Atunci, sunteți un...

— Gura!

— Am să vă trag la răspundere, am să — ah, slavă Domnului! Ajutorul sosește la timp!

Contele privise, pe fereastră, în curte; acolo îl văzu pe maior, care tocmai descăleca.

Polikev se repezi la fereastră și strigă afară.

— Domnule maior! — înăuntru, înăuntru! — Am nevoie de ajutor! Am fost atacat prin surprindere și reținut!

— Prostii! strigă maiorul și se grăbi să intre, zăngănind din pîteni.

— Nu, nici o prostie! Omul acesta — Polikev arată spre Hermann — a țesut un complet împotriva mea, împreună cu divizii aceia! Surghiunitul de acolo, cică ar fi un anume conte Vasilkovici!

— „Numărul 84”? — O nălucă!

— Zic că eu l-aș fi trimis în surghiun!

— O să-l biciuim pe ticălosul ăsta.

— Iar omul ăsta, de aici, este cazacul „Numărul 10”, care a evadat și care susține...

— „Numărul 10”? strigă maiorul, uimit peste măsură. Ce spuneți? Acesta de aici este „Numărul 10”?

— Întrebați-l chiar pe el! Vă va confirma, presupunând că va avea curajul să spună adevărul.

— Câine! strigă maiorul către Gottfried. Am să te sfărâm în bucăți, dacă minți. Ești într-adevăr „Numărul 10”?

— „Numărul 10”, replică Gottfried liniștit și fără teamă, ăsta am fost cândva, acum, însă, nu mai sunt.

— Cazac dobitoc! ăsta ești încă! Sau crezi cumva că ai să-mi scapi? Ai căzut într-o capcană din care nu mai există scăpare. Ai să fii împușcat ca dezertor.

Gottfried vru să răspundă. Se simțea în siguranță, căci se gândea că Hermann nu l-ar fi chemat să iasă din ascunzătoare, ziua în amiaza mare, dacă ar fi existat chiar și cel mai mic pericol. Dar fratele său i-o luă înainte, îndreptându-se hotărât spre maior.

— Permiteți-mi, domnule maior, spuse el politicos, să mă amestec și eu în această discuție! Este vorba despre o eroare aici. Acest fugar se află sub protecția mea. Vă rog!

Zicând acestea, duse mâna la buzunarul de la piept și scoase un document, pe care se grăbi să-l despature. Maiorul aruncă doar o privire pe semnătură, apoi căzu în genunchi.

— Iertare, Excelența Voastră! se bâlbâi ofițerul. Sunt preaplecatură dumneavoastră servitor!

Această rapidă schimbare, a situației se explica astfel: suveranul tuturor rușilor acorda, din când în când, reprezentantului său în acest ținut îndepărtat puteri depline. Aceasta însemna o așa-numită procură în alb, un document care purta semnătura proprie a țarului, dar nu conținea nimic scris și putea fi completat de cel care îl deținea, conform dorinței și necesității sale.

Un astfel de document cu semnătura țarului era hârtia pe care Hermann i-o arătase maiorului. Comisarul guvernamental din Verhne-Udinsk, căruia îi raportase problema sa, îi înmânase acest document neprețuit. Pe lângă aceasta, înaltul funcționar făcuse chiar mai mult. Hermann era împuternicit să-și ducă până la capăt misiunea.

— Bineînțeles că dumneavoastră n-aveați de unde să știți cum stau lucrurile aici, îi spuse el maiorului, zâmbind politicos. De aceea, era cât pe-acți să cădeți în capcana uneltirilor unui șarlatan și criminal.

— Șarlatan? Criminal? întrebă, consternat, maiorul. Dar cine este acesta?

— Omul acesta de aici, care își spune contele Polikev.

Maiorul privea perplex, de la unul la celălalt. Polikev se făcu alb ca și creta. El interveni, mânios, pe lângă ofițer. Dar acesta păru că nici nu-l aude.

— Un criminal? repetă maiorul. Gata-gata să spun: de necrezut! Dar, după cum spuneți dumneavoastră, Excelență, este adevărat.

— Așa este! Imediat veți avea și mai multe surprize.

Hermann scoase acum din portmoneu două documente groase, semnate și parafate cu sigiliul procurorului general. Apoi, spuse tare și cât se poate de clar:

— Mai întâi, trebuie să vă comunic dumneavoastră, domnule maior, în calitate dumneavoastră de deținător al puterii în acest ținut, că fostul căpitan Bogumir Orioltșaștșa, care se află în fața dumneavoastră sub numele

de „Numărul 10”, este pus imediat în libertate. Aici este ordinul!

El îi dădu maiorului documentul. Acesta îl citi și apoi îl înmână fostului cazac „Numărul 10”.

— Pofțiți, ordinul! spuse el. Din această clipă sunteți un om liber.

Gottfried von Adlerhorst parcurse în grabă, cu ochi strălucitori, rândurile documentului și vru să se îndrepte spre fratele său. Dar, în acel moment, Karpala veni spre el.

— Ești liber? strigă ea, cu totul liber? Ce fericire! Acum nu trebuie să mai evadezi de aici! — Poți să rămâi la noi!

— Despre asta vom vorbi mai târziu, zâmbi Hermann, în vreme ce Gottfried nu reuși să dea un răspuns. Acum, am aici un al doilea ordin și vă rog să luați cunoștință de conținutul lui.

Îi înmână maiorului documentul, pe care acesta îl citi peste măsură de mirat și apoi aduse la cunoștința celor prezenți conținutul lui:

— Vânătorul de samuri „Numărul 84”, care a fost condamnat pe viață la surghiun în pădurile siberiene, va fi imediat pus în libertate. S-a dovedit că el este contele Vasilkovici și că este nevinovat de vina care i-a fost imputată. Tuturor instanțelor împărăției, precum și autorităților locale li se ordonă să-l sprijine, gratuit, în călătoria sa spre casă.

Această dispoziție provocă o furtună de emoții de bucurie.

— Tată, tatăl meu! Liber! strigă Gottfried și se aruncă la pieptul fostului vânător de samuri.

Și ceilalți se repeziră la el să-l felicite. Dar el îi opri printr-un semn, se simți, deodată, slab din cauza emoției și a surprizei.

Contele Polikev asistase la întreaga scenă, de parcă era dus pe lumea cealaltă. Când fură prezentate cele două documente prin care rudelor sale li se reda libertatea, simți că pământul îi fuge de sub picioare. Trecură câteva minute,

până ce se reculese și putu să gândească din nou clar. Jocul era pierdut pentru el. Recunoscu faptul că nici măcar tăgăduiala încăpățânată nu-i mai era de nici un folos, căci existau probe împotriva cărora argumentele lui nu mai aveau nici o valoare.

Nu-i mai rămânea acum decât o singură cale: să fugă cât mai repede. Trebuia să ajungă cât mai repede în regiunea de vest a Rusiei, unde se aflau proprietățile sale trebuia să-și adune, în cea mai mare grabă, banii și să încerce să dispară undeva.

Important era să acționeze rapid. Afară se aflau doi cai cu șeile pe ei, pe care îi folosiseră el și maiorul. Afară, deci, în șa și plecarea!

Observă că atenția tuturor era îndreptată acum spre Vasilkovici și Adlerhorst. Se părea că nimeni nu-l bagă în seamă. Momentul acesta era potrivit pentru planul său. Făcu o săritură rapidă spre ușă.

Însuși Sam Hawkens, cel atât de șiret și prevăzător, se gândea acum la cu totul altceva decât la contele Polikev. Dar exista, din fericire, cineva care avea ochii deschiși și care stătea de pază. Abia apucă Polikev să deschidă ușa și se trezi în bătaia a două pistoale.

— Stop, băiete! spuse, prietenos, Dick Stone. Unde vrei să pleci? Cară-te! Înapoi! adăugă, mai puțin prietenos, Will Parker și îl înhăță de mână.

Polikev ridică pumnul să-l lovească pe Parker, chiar cu riscul de a încasa unul sau două gloanțe. Dar nu ajunse să facă asta. Sam Hawkens se grăbise să iasă afară și îl înhățase. O scurtă luptă; contele se apăra cu toate puterile, dar inutil. Într-o clipă fu legat de mâini și de picioare.

Fuga eșuase.

Prinsul fu așezat pe un scaun. Tremura din toate mădularele; respirația îi ieșea șuierat pe gură. Plin de ură și mânie, închise ochii.

Hermann nu îl lăsa prea mult să stea la îndoială cu privire la ceea ce-l aștepta. El scoase un nou document și-l

înmână maiorului.

— Citiți, vă rog, domnule maior!

— Posesorul acestui document este împuternicit să ordone arestarea contelui Nikolai Polikev, oriunde l-ar găsi.

Ordinul de arestare era semnat de procurorul general.

— Ah, ce putere deplină! se miră maiorul.

De altfel, întreaga poveste îi era neplăcută și se grăbi să plece de acolo, după ce îi felicită pe Vasilkovici și pe Gottfried pentru eliberarea lor și își luă rămas bun, într-un mod politicos, de la Hermann von Adlerhorst.

Cu toții răsuflară ușurați. În sfârșit, era din nou liniște în curtea lui Peter Dobronici. Fețele celor prezenți se înseninară și, în vreme ce contele era dus și închis, împreună cu Florin, în afumătoare, se aprinse afară în fața casei un foc al prieteniei. Principele Bula își strigă oamenii să se apropie și porunci să fie înjunghiați un bou și mai multe oi, care urmau să fie fripte după tradiția buriatilor. Curând, întregul ținut se umplu de miros de friptură și oamenii se așezară unii lângă alții și începură să se ospăteze.

Doar Hermann și fratele său Gottfried se ținură deoparte de animația veselă și părea să fi uitat de tot ceea ce era în jurul lor, în timp ce vorbeau.

Sau poate nu uitaseră chiar de toate... Ochilor ageri ai lui Sam nu le scăpa nimic și observă că Gottfried arunca, din când în când, câte o privire, pe furiș, spre Karpala, care îl privea și ea la fel și nu prea era atentă la cuvintele părinților ei.

Micuțul vânător american zâmbi mulțumit pe sub mustață. Lucrurile mergeau bine, chiar foarte bine; și chiar dacă multe din cele întâmplate se datorau unui șir de circumstanțe fericite, își spuse totuși în sinea sa, cu multă mulțumire, că el și prietenii săi contribuiseră destul de mult la reușita generală. Trioul de prieteni putea să părăsească cu cinste scena siberiana.

Înainte de aceasta, însă, mai trebuia rezolvat un lucru: trebuia să ducă în mijlocul familiei Boroda „minunatul sugar” regăsit. Chiar în acest moment, Karpala Privi din nou în acea direcție; Sam Hawkens chicoti în sinea sa și îi făcu un semn să îl urmeze în casă.

— Principele, începu el, când se aflau pe coridor, ne-a spus, stăpânului Adlerhorst și mie, când ne aflam la Verhne-Udinsk, că, de fapt, el nu este tatăl tău. Știai ceva de asta?

— Da, răspunse ea. Sunt copilul unui sărman surghiunit. Și de când am aflat asta, fac totul pentru a-i ajuta pe „oamenii sărmani”, oriunde pot.

— N-ai dorit niciodată să-ți cunoști adevărații părinți?

— Ah, de câte ori!

— Dar nu i-ai căutat niciodată, surioară?

— Cum aș fi putut să-i găsesc? Ei au murit de mult, poate chiar de atunci, când au trecut prin furtuna aceea de zăpadă! Ea își înclină fruntea. Vezi, prietene, acum ai să înțelegi de ce Karpala a riscat totul, chiar și propria viață, pentru a-i putea ajuta pe surghiuniți să-și recapete libertatea. N-aș vrea să fie nimeni în pielea mea.

— Dar tu n-ai dus-o rău! Prințul Bula și mama Kalyna te iubesc și îți citesc toate dorințele în ochi.

— Asta este adevărat, iar eu îmi iubesc părinții adoptivi, spuse ea încet și o lacrimă îi străluci în ochi. Dar dorul după părinți are rădăcini adânci în inimă și nu se liniștește.

— Hm! mormăi Sam Hawkens, răgușit și se șterse și el la ochi, din care două lacrimi mari îi picaseră pe barba stufoasă. Hm. Poate, totuși, părinții tăi trăiesc încă.

— Nu! — Atâția ani au trecut și n-am aflat nici cel mai neînsemnat lucru, care să ne fi putut pune pe urmele părinților mei.

— Asta nu spune aproape nimic, dacă nu mă înșel. Sam Hawkens este un bătrân ogar apusean și înțelege că trebuie să adulmece orice urmă, chiar dacă este aproape ștearsă. Dă-mi voie să-ți spun că acest Sam nu numai că a

găsit un anumit sugar, dar i-a găsit și pe părinții cărora le aparține acest sugar!

Acesta avu un mare efect. Karpala era atât de uluită, încât nu mai putu să rostească nici un cuvânt.

— Și, afară de aceasta, fetița are și un frate; un frate, îți spun, care...

— Sam! strigă Karpala, apucându-l cu amândouă mâinile de braț. Te rog, te implor: nu glumi cu o treabă atât de serioasă, atât de sfântă!

— Dar cine vorbește de glume? Eu doar relatez aici un fapt!

— Adevărat? Dumnezeu, o, Dumnezeu mare!
— Părinții mei trăiesc?

— Este adevărat, copila mea. Cel puțin, ieri seară erau încă în viață, sănătoși și voioși, hi-hi-hi-hi!

— Unde? — Unde?

— Chiar în apropiere. Ei făceau parte din grupul acela de „oameni sărmani”, dar n-au trecut granița împreună cu ei. Le-am spus să rămână, căci aici își vor găsi flica și ei mi-au urmat sfatul.

— Unde sunt? Du-mă repede la ei!

— Nu te grăbi așa! Îți închipui doar că nu aleargă în libertate, ci stau ascunși. Mă duc la ei acum. Între timp, poți să-i pregătești pe părinții tăi adoptivi, pentru ca să nu fie prea surprinși.

Cu acestea zise, el se grăbi să plece, căci se temea să nu-i mai curgă câteva picături de pe barba stufoasă, pe straiul de vânătoare, din piele de țap.

Prințul Bula rămase consternat de relatarea ficei sale, care îi comunică faptul că părinții ei se aflau aici, în apropiere și nici Kalyna nu rosti, mult timp, nici un cuvânt. În cele din urmă o cuprinse pe fată în brațe.

— Copilul meu! Iubitul meu copil! Nu vreau să pleci de la noi; mi se frânge inima!

Karpala nu știa ce să răspundă. Îi iubea din toată inima pe părinții ei adoptivi; se obișnuise cu gândul că era orfană

— și acum...

Fața ei era când palidă, când roșie. Ochii îi erau plini de lacrimi. Erau lacrimi de durere sau de bucurie? Nici ea însăși nu știa.

— Mamă! strigă ea. Vă iubesc atât de mult pe amândoi. Dar, îmi veți interzice să-i revăd pe bieții mei părinți?

— Nu, în nici un caz nu-ți interzicem, răspunse principesa. Dar nu vreau ca ei să te ia de la noi! Trebuie să rămâi la noi!

— Kalyna, oh, Kalyna! spuse prințul. Astăzi este cea mai nefericită zi din viața noastră!

Atunci Karpala își încolăci mâinile după gâtul principesei; lacrimile îi înăbușeau vocea.

— Tată, mamă, nu plângeți! Și voi sunteți părinții mei, dragii, dragii mei părinți adoptivi și așa veți rămâne mereu!

Revederea avu loc în ascunzătoare, sus pe stânci. Merșeră cu toții și cu toți luară parte la fericirea familiei Boroda. Cel mai mult se bucură tânărul Adlerhorst de acest eveniment, prin care iubirea lui căpăta noi speranțe. Dacă iubita lui Karpala nu era o buriată, ci o nemțoaică, fusese îndepărtat un obstacol care ar fi stat în calea unirii lor. Și Mila Dobronici se bucură că, în calitate de aleasă a tânărului Boroda, se afla acum într-o relație de rudenie cu aceea pe care și până acum, o considerase drept cea mai bună prietenă a sa.

În raportul concis pe care Sam i-l dăduse lui Hermann, cu privire la evenimentele din curtea țăranului Peter Dobronici, nu-i pomenise despre faptul că îi găsise pe părinții Karpalei, așa că și Hermann era complet uluit. Dar, față de această desfășurare a evenimentelor, nu putea să spună decât un DA și AMIN, din toată inima. Nici nu se putea mai bine pentru dorința inimii lui.

Singurii care sufereau erau Bula și Kalyna. Dar firea lor înclinată spre bunătate îi ajută să treacă mai ușor peste această durere. Bunătatea inimii lor era suficient de mare,

pentru ca ei să pună pe primul plan fericirea tinerei făpturi, înaintea fericirii lor și să nu se așeze în calea Karpalei.

În vreme ce, în ascunzătoare, domnea o atât de mare veselie, trioul de prieteni urcase pe marginea craterului, de unde privirea se pierdea în depărtarea nesfârșită.

Mult timp, cei trei rămaseră tăcuți unul lângă altul.

Apoi, din pieptul lui Dick Stone ieși un suspin adânc. Și, ca și cum nu ar fi așteptat altceva, Will Parker suspină și el, la fel de adânc.

Apoi, fu din nou liniște, un timp îndelungat. Tot Dick fu cel care întrerupse tăcerea.

— Acum este perioada când migrează bivolii, observă el.

— Da! Și migrația mustangilor, completă sec Will.

— Iar noi nu suntem acolo, spuse Dick.

Amândoi căzură iar în tăcere și priviră mohorâți înainte. Le era dor de casă; dor de savanele și preriile Vestului și de bucuriile și pericolele pământului negru și însângerat.

— Will! începu din nou, după o vreme, Dick, cel care, de obicei, era foarte zgârcit la vorbă. Ai întâlnit vreodată aici un bivol?

— Nu.

— Sau poate vreun grizly?

— Nu.

— Sau poate vreun amărât de viezure puturos?

— Nu. — Trist ținut!

Din nou, cei doi se cufundară în melancolie și priviră țintă în depărtare, de parcă ar fi căutat ceva acolo, în sfârșit, Dick păru că ajunsese la un acord cu sine însuși.

— Sam! se adresă el micului vânător american, care nu se amestecase până acum în discuție cu nici o singură silabă.

— Ce vrei, bătrâne negru?

— Ai vorbit deja cu el?

— Cu viezurele puturos?

— Nu.

— Prostii! continuă Dick, nemulțumit. Eu mă refer, bineînțeles, la Adlerhorst.

— Aha, așa! răspunse Sam cu o figură nevinovată. Despre ce trebuia să fi vorbit cu el?

— Despre plecarea noastră.

— Eu mă gândeam că n-avem de ce să ne grăbim, dacă nu mă înșel.

— Ce-ți veni! se înfierbântă Dick. Doar ne-am rezolvat misiunea aici și putem pleca oricând!

— Da! completă Will. Ce să mai facem aici, în acest ținut blestemat, unde nu se poate înțelege nici un cuvânt din vorbirea greoaie a acestor oameni? Stăpânul Adlerhorst și-a găsit fratele și de acum înainte se vor descurca singuri.

— Încă nu, copii, le răspunse Sam celor doi nerăbdători. Dați-mi voie să vă spun că trioul de prieteni nu și-a rezolvat decât jumătate din misiune. Nu se poate ca Hermann Adlerhorst să-și asume singur responsabilitatea pentru ceea ce mai este aici de făcut. În afară de aceasta, este vorba de familia Boroda, pe care trebuie să o trecem în siguranță peste graniță. Și pentru acest lucru nu stăpânul Adlerhorst este omul cel mai potrivit, dacă nu mă înșel.

— S-ar putea să ai dreptate. Dar pentru asta e bun tânărul Boroda, spuse Will.

— Termină! îl întrerupse Sam. Uiți că el însuși este surghiunit și proscris și că cei de la graniță vor fi cu ochii pe el.

— Asta așa e, dar, din cauza asta, reîntoarcerea noastră în State va întârzia și mai mult.

— Las-o moartă, bătrâne Will! îl consolă Sam. Și dacă am pleca în acest moment, tot am ajunge prea târziu pentru vânatoarea de bivoli. Copii, gândiți-vă numai la distanța imensă! De data-aceasta, lăsați-i și pe bivoli să se bucure de viață; n-or să fugă de voi, dacă nu mă înșel!

20. Ibrahim Bei și soarta sa

Un vânt ușor din est încrețea suprafața albastră a Mării Negre.

Pe cursul de la Eregli spre Odessa, naviga un vapor, unul dintre acele șleपुरi greoaie — vaporul se numea, de fapt, Trog ^[16] — care sunt utilizate doar pentru circulația dintre localitățile de coastă. Cu atât mai curios părea că această navă mică, nepotrivită pentru o mare furtunoasă, îndrăznise să iasă în largul mării.

De balustrada velierului grosolan se sprijinea un turc cu barbă neagră și îmbrăcat cu strai bogat. Lângă el, se afla un bărbat care putea fi luat drept un hamal, în straie de lucru. Dar acest om cu veșmântul murdar și cu bereta uzată nu era un hamal, ci era stăpânul, care putea lua orice hotărâre în privința acestei nave: era căpitanul.

Echipajul acestui vapor nu rămânea cu nimic mai prejos decât stăpânul său, în ceea ce privește murdăria și o cercetare mai atentă a vaporului confirma impresia de decădere, dezordine, lucru făcut de mântuială, care stârnea o impresie de lucru improvizat.

— Și când crezi, continuă discuția cu căpitanul cel cu barbă neagră, că va ajunge în portul Odessa această rablă veche?

Căpitanul îi aruncă turcului o privire dezaprobatore.

— Asta o știe numai Allah. Dar, dacă nu se întâmplă ceva neprevăzut și briza de acum va continua să sufle, de acum în cinci zile vei pune teafăr piciorul pe țărmul Rusiei.

— Cinci zile?

Turcul tropăi de nerăbdare pe scândurile groase ale punții vasului. Privirea sa zăbovi, cu o expresie deosebit de îngrijorată, pe linia care indica, departe în sud, malul pierdut din vedere al Asiei Mici. Apoi, ochii săi alunecară

asupra velei înfoiate și se opriră, în cele din urmă, pe fața murdară, dar cinstită a căpitanului.

— N-ai putea să mai pui niște vele, ca să mărești viteza navei?

— Stai liniștit. Habar n-ai de lucrurile astea! Îți spun eu că am pus toate bulendrele din pânză de aici, pe care le-am putut folosi. Este imposibil să mai pun și o singură velă, chiar dacă n-ar fi mai mare decât suprafața palmei mele.

Cel cu barbă neagră tăcu.

— De ce ai închiriat „Rața” mea? continuă căpitanul. Ți-am explicat doar foarte clar, ieri, ce poți să aștepti de la ea.

„Rață” fusese botezată această copaie. Și, la fel ca și o rață, vaporul se așezase confortabil pe apă și se mișca înainte cu atâta încetineală, încât îl ducea la disperare pe cel grăbit.

— Iar eu îți repet că ți-am explicat chiar ieri, spuse călătorul, că misiunea mea este urgentă și nu suferă amânare. Tu știi doar că padișahul — Allah să-i dăruiască o mie de ani — m-a trimis la Odessa cu o problemă importantă.

— Da, știi că îndurarea stăpânitorului credincioșilor se revarsă asupra ta. Numai celor pe care îi iubește în mod deosebit le dăruiește o insulă, ca aceea care-ți aparține ție, o, beiule!

Coasta de sud a Mării Negre, deci cea asiatică, este, spre deosebire de cea de nord, mai fracționată. Acolo nu există peninsule, iar în ce privește insulele, le poți căuta zadarnic pe marele și cuprinzătorul atlas. Și, totuși, există câteva, dar atât de mici, încât abia pot fi observate pe hărțile mării. Ele sunt întipărite lângă coastă și se ridică abrupt din mare. Văzute de departe, seamănă mai degrabă cu un recif, decât cu o insuliță locuită. Carapacea zgrunțuroasă conține, totuși, un miez încântător cu căsuțe elegante. De aceea, mai marii împărăției se dau în vânt după astfel de căsuțe, unde, de obicei, își petrec lunile de vară.

La o astfel de insulă se referise căpitanul.

— Mă mir doar de ce n-ai vrut să aștepti cu plecarea până mâine, continuă stăpânul „Raței”. Atunci ai fi putut să pleci cu „Peștele” și ai fi ajuns la Odessa cu două zile mai devreme. În loc de asta, te-ai hotărât pentru „Rața” mea.

Beiul deveni confuz.

— Asta nu înțelegi tu iar, îi pară el iute lovitura. Ordinul pe care l-am primit spunea că trebuie să mă îndrept spre localitatea de destinație cu primul vapor disponibil. Primul vapor a fost „Rața” ta și eu l-am luat. Doar știi că padișahului — Allah să-i dăruiască o viață lungă — îi place ca poruncile sale să fie îndeplinite la timp și cuvânt cu cuvânt.

— Atunci trebuie să te mulțumești și cu ceea ce poate „Rața” mea, replică celălalt; îl supăraseră faptul că beiul vorbise atât de disprețuitor despre vasul său. Consolează-te cu gândul că soarta stabilește dinainte totul!

Beiul nu răspunse. Ce-ar fi putut să spună? Căpitanul habar n-avea de soarta care stabilise ca el să-și părăsească, de parcă era gonit din urmă, insula lui paradisiacă! Căci trimiterea lui în secret la Odessa era o scorneală, pentru a ascunde adevăratul motiv al bruștei sale călătorii.

Ibrahim Bei ^[17] fusese, în ultimul timp, părăsit de noroc. După trimiterea sa în Tunis, care avusese un sfârșit deplorabil, căzuse în dizgrația padișahului. Soarele îndurării nu mai părea să fie atât de luminos pe drumul vieții sale, până acum atât de protejate. Poziția sa la Poartă era din zi în zi mai puțin solidă. Lui Ibrahim i se păru, în cele din urmă, mai potrivit să schimbe locul. El se mută pe Ada, insula pe care padișahul i-o dăruise în zilele lui cele mai bune. Dacă ar fi dispărut din ochii dușmanilor săi, aceștia i-ar fi acordat — așa spera el — mai puțină atenție; ar fi putut, apoi, să-și petreacă restul vieții consumându-și liniștit averea, pe care, în decursul anilor, o adunase prin indubitabile mașinațiuni.

Hotărâtoare pentru alegerea unui alt loc unde să locuiască mai fusese și o altă circumstanță. Apariția, pe neașteptate, la Stambul, a copiilor Annei von Adlerhorst îl făcu să se sperie de moarte. Era supărător că trebuise să mărturisească faptul că ceasul de buzunar care purta blazonul și numele tatălui lor era proprietatea lui. Bănuiau ei oare ceva despre interesul pe care-l purta față de soarta familiei lor? De câte ori își pusese această întrebare nu reușise să se lămurească. Cum ar fi, dacă, într-o zi, cei doi ar apărea în fața lui și i-ar cere socoteală? Socoteală pentru crimele comise asupra lor și asupra averii tatălui lor, pe care el și-o însușise. Încercă să se debaraseze de aceste gânduri născute din spaimă; dar ele nu-l lăsară în pace. În definitiv, această posibilitate trebuia, fără multă vorbă, respinsă. Avea un complice la această crimă: dervișul Osman; și habar nu avea ce se întâmplase cu acesta. În Tunis, Ibrahim fusese martor când Osman fusese arestat, ceea ce îl determinase să întoarcă spatele orașului cât mai repede. Până acum, nu putuse afla nimic de soarta arestatului. Nici „Agence Havas” și nici un alt ziar nu comunicase nimic despre atentatul împotriva lui Mohammed es Sadok Pașa. Evident, se evitase, din motive politice, ca această problemă să fie dată publicității.

Ce se întâmplase oare cu dervișul? Mai zăcea încă în spatele gratiilor sau fusese condamnat la moarte și executat? Și, ceea ce era și mai important pentru Ibrahim: trăncănise, oare, Osman despre relațiile sale, ale lui Ibrahim, cu familia Adlerhorst? Beiul credea că putea să nege acest lucru, căci, de la acel incident trecuse mult timp, fără să se fi întâmplat ceva. Putea, deci, să spere că totul rămăsese nedescoperit. Dar — nu se putea ști! Și astfel, proprietatea sa înconjurată de mare i se păru mult mai sigură decât Stambulul, unde i se clătina pământul sub picioare și unde consulii apuseni aveau o influență, pe care el știa s-o aprecieze cum trebuie.

Ibrahim, deci, se muta pe insula sa, Ada, din Marea Neagră. Dar, nu plecase fără a-și acoperi mai întâi spatele. Prudența era una dintre părțile sale cele mai tari. Avea și acum oamenii lui de bază, bine plătiți, la Stambul, care îi raportau, cu fidelitate, toate evenimentele importante de la Consiliul de Miniștri. Mare parte din averea sa o transformase în bani lichizi și o depusese într-o bancă din Moscova. Așa putea să privească spre viitor, fără prea mari griji.

Tot oamenilor săi de încredere trebuia să le mulțumească pentru faptul că prinse de veste la timp despre pericolul care îi amenința averea și chiar viața. Ieri, aflate că, prin dezvăluirea a tot felul de uneltiri ale sale, căzuse cu totul în dizgrația padișahului. Fusesse hotărâtă confiscarea averii sale; chiar se pusese un preț pe capul lui.

Ibrahim nu pierdu nici o clipă. Își strânse urgent lucrurile și merse cu o barcă până la Eregli, de unde se gândise să-și continue călătoria spre Odessa.

Dar nu avusese noroc. Singura navă care era ancorată era „Rața”, iar ea nu făcea decât curse ușoare, în apele de coastă, în nici un caz în largul mării. Ce avea de făcut? Chiar mâine dimineață puteau sosi aici agenți de poliție. Atunci, totul era pierdut. Dacă s-ar fi aflat, însă, în largul mării, atunci avea șanse să scape. Poate întâlnea vreun vapor rusesc cu aburi, care l-ar fi putut lua la bord. Atunci era salvat.

Nu mai stătu pe gânduri. Povestea despre trimiterea lui în secret și perspectiva unei recompense mari biruiră ezitățile căpitanului de a porni la drum. Omul îl cunoștea pe acest mare domn, iar povestea lui Ibrahim nu-i trezi nici cea mai mică bănuială. El ridică ancora, cât putu de repede și „Rața” părăsi portul Eregli.

Beiul nu-și făcuse, într-adevăr, nici un fel de idee exagerată cu privire la viteza vasului, căruia îi încredințase viața și prețiosul său avut din sacul de călătorie. Dar realitatea îi întrecu temerile, căci i se păru în primele ore

ale călătoriei că vasul nu se îndepărtase aproape deloc de mal. Acesta era motivul pentru care îl întrebase pe căpitan dacă n-ar fi fost posibil ca „Rața” să poată prinde o viteză cu câteva noduri mai mare.

Dar proprietarul navei îl lămurise despre cu totul altceva. Iar ultima referire, cea cu privire la soartă, nu reprezenta pentru Ibrahim nici cea mai mărunță consolare. Dacă ar fi știut căpitanul ce sumă se oferise pentru prinderea oaspetelui său, n-ar fi putut să se împotrivească ispitei de a da navigatorului ordinul de întoarcere și de a se îndrepta, pe același drum, spre Stambul, pentru a câștiga premiul oferit.

Ultimele cuvinte despre soartă le spusese căpitanul pe un asemenea ton, încât lui Ibrahim îi pieri cheful de a mai continua discuția. Celălalt era și mai puțin dornic de vorbă și, curând, se îndepărtă, pentru a merge în cabina sa. Pentru prima oară în viața lui, Ibrahim se gândi serios la ceea ce prezisese căpitanul: că totul este dinainte stabilit de soartă, de cartea vieții.

Soarta? Era oare soarta lui aceea de a fi trimis la moarte cu șnurul de mătase, sau i se permitea, totuși, să-și mănânce în liniște averea, într-un stat străin? La ce i-ar fi folosit, în primul caz, faptul că încercase să scape la bordul „Raței”? Soarta ar fi știut cum să-l înhațe și să-i ofere, cu un zâmbet rece, mult-temutul șnur. Și dacă îi era destinat să-și găsească adăpostul salvator, atunci, de ce, la dracu', se urcase în această rablă blestemată de Allah? Nici un padișah și nici un Consiliu de Miniștri n-ar fi putut să se apropie de el — soarta l-ar fi apărat.

Ori așa, ori așa: nu se putea împotrivi sorții. Dar. Atunci, ar fi trebuit să rămână pe minunata sa insulă și să poată aștepta acolo venirea sorții. Sau și mai bine: să nu fi părăsit Stambulul, ci să lase totul să treacă liniștit pe lângă el. A fost o prostie din partea lui că a fugit, a fost o absurditate, a fost cea mai mare nechibzuință a vieții sale!

Hm. Oare fusese chiar atât de nehibzuit? Cu siguranță, modul său de a acționa era explicabil. Și câinele se ferește de mâna care îl lovește. Iar el — nici el nu făcuse altceva. Și ursita — sau poate era soarta? — îi arătase cnutul, iar el încercase să se ferească. Asta era ceva absolut normal! Și dacă, în sfârșit, se afla aici, pe un vas pe care ar fi dorit să-l ia dracu' și acest lucru era la fel de normal și se potrivea cu desfășurarea evenimentelor.

Ibrahim dădu din cap. La dracu' cu meditațiile și toate filozofiile care îți zăpăceau mințile! Filozofia nu însemna nimic pentru el, iar cu soarta, nici atât, n-ar mai fi terminat. Las' să se chinuie alții cu chestii de-astea! Nu vroia să mai știe nimic de toate acestea.

Cu acestea zise, o luă din loc, făcu stânga-mprejur și se îndreptă spre cabina sa — în întâmpinarea sorții sale.

Vântul din est continuă să bată peste zi; „Rața” făcea, dacă nu o călătorie bună, cel puțin progrese vizibile pentru a se apropia de ținta sa îndepărtată. Seara, însă, direcția vântului se schimbă subit și acesta porni să bată dinspre nord, greoaia navă reușind cu greu să se descurce. Iar peste noapte, nenorocirea se năpusti cu toată puterea. Vântul din nord se înteti și mai tare și, chiar dacă nu se transformă în furtună, era oricum mult mai puternic decât putea suporta „Rața”. Curând după miezul nopții se rupse timona. Vasul fusese dat pradă vântului, fără nici o împotrivire, gonind din fața lui în direcția sud a malului asiatic, de unde Ibrahim abia evadase.

Echipajul se lăsă în voia sorții cu sânge rece, specific oriental. Căpitanul se mulțumi să dea dispozițiile necesare doar pentru ca „Rața” să nu se abată prea mult sub vânt. Nu se putea gândi, în timpul călătoriei, la repararea timonei care se scufundase pe jumătate în mare; lucrul acesta trebuia amânat până la sosirea în port. Puternicul vânt de nord i se părea chiar foarte convenabil, căci el târa vasul în larg, spre apele teritoriale mai circulate. Aici conta mai mult pe faptul că puteau fi văzuți de un vapor care să îi

remorcheze și să-i ducă până într-un port — nu trebuia neapărat ca acel port să fie Eregli.

Când se întâmplă nenorocirea care distruse brusc speranțele lui Ibrahim, acesta dormea liniștit în cabina sa fără a bănuî nimic. Căpitanul nici măcar nu-și dădu osteneala să-l trezească. De ce să fi făcut asta? Omul nu-i putea fi de nici un ajutor. Mai degrabă, i-ar fi stat în drum. Astfel că Ibrahim află despre acest eveniment abia dimineață, când ieși pe punte.

Mai întâi, alergă ca turbat pe covertă, amenințând, plin de manie, cerul cu pumnii strânși. Apoi, ca toți oamenii de genul lui, dădu toată vina pe căpitan, pe care îl acoperi cu cele mai defăimătoare injurii. Pretindea să se ia cele mai imposibile măsuri, ordona să se repare imediat timona și să se reia călătoria spre nord și amenința, în caz de refuz, cu cele mai groaznice pedepse din partea lui Allah și a padișahului.

Stăpânul vasului rămase, mult timp, liniștit. Pentru el, totul însemna soartă, deci și cuvintele acestui om pe care trebuia să-l suporte fără a-și pierde cumpătul. Nu pronunța nici măcar o silabă; dar știa el ce știa. Turcul are un proverb care se potrivește foarte bine aici: câinii latră, caravana merge. Acest proverb îl așeză căpitanul ca pavăză împotriva torentului de cuvinte plin de injurii rostit de furiosul bei.

Dar, întrucât acesta nu mai termina cu ocările, consideră totuși că ar fi bine să-și apere demnitatea.

— Taci din gură! îi porunci el lui Ibrahim, când acesta făcu o pauză pentru a-și trage respirația. Nu te mai face de râs! Te comporti ca un nebun! Să ții minte asta! Eu sunt stăpânul vasului și, dacă nu schimbi tonul, te arunc în mare sau te pun în lanțuri — jos în cală. Am acest drept. Cine se comportă dușmănos aici, pe punte, pe acela îl pot trata ca pe un răzvrătit.

Cuvintele sale avură efectul dorit.

Ibrahim privi uluit la căpitan. Arăta ca unul pe care îl adusese în simțiri un duș rece. Începu să-și dea seama că se purtase ca un smintit. Mânia i se topi rapid; locul ei îl luă o teamă distrugătoare.

Acolo jos, în sud, la țărmul de care „Rața” se apropia din ce în ce mai mult, așteptau agenți de poliție. O debarcare pe acel țărm ar fi însemnat pentru el arestarea, sfârșitul; lucrul acesta trebuia, cu. Orice preț, împiedicat. Se gândea că, în minte, căpitanul avea ideea de a se lăsa remorcat de vreun vapor întâlnit în cale și dus într-un port turcesc. Grija sa, deci, trebuia să fie aceea de a-l convinge pe acesta să-și schimbe gândul.

Dar, în acest sens, nu prea găsi înțelegere la căpitan, căruia nici măcar nu-i trecea prin cap adevăratul motiv al îngrijorării sale. Omul trebuia să se gândească mai întâi la vasul său și abia în al doilea rând, la dorințele oaspetelui său. Tot ceea ce putu obține Ibrahim, fu promisiunea căpitanului de a-l urca la bordul unui vapor care naviga spre nord, dacă vor întâlni vreunul. Mai mult de atât stăpânul vasului nu se lăsă convins să facă pentru oaspetele său.

Ibrahim, vrând-nevrând, trebui să se declare mulțumit cu această decizie. Era aproape imposibil să se poată întâlni tocmai cu un vapor care călătorea spre nord, dar Ibrahim se agăță de această slabă speranță. Se rezemă de balustradă cu luneta în mână și cercetă în jur, în toate direcțiile, în vreme ce „Rața” era târâtă încet, dar cu o forță irezistibilă, spre temutul țărm turcesc. Dar corabia mult dorită nu vroia să se arate.

În schimb, altceva hrăni speranțele lui Ibrahim. Vântul, care de ieri seară bătuse doar dinspre nord, își schimbă brusc direcția spre vest; vasul era acum târât spre est.

Lui Ibrahim i se luă o piatră de pe inimă. Pericolul iminent, acostarea pe malul asiatic, fusese îndepărtat; da, fugarul îndrăzni, chiar, să creadă din nou într-o soartă favorabilă. Vântul nu trebuia decât să-și schimbe în

continuare direcția spre sud și astfel, în loc să fie târâți spre est, ar fi fost duși spre nord; atunci șansa sa ar fi fost strălucitoare.

Dar vântul nu-i făcu plăcerea să-și schimbe direcția; el bătea cu stăruință din vest, de parcă ar fi dorit cu tot dinadinsul să-l supere pe Ibrahim. Trecură și după-amiaza și seara. Nici o îmbunătățire. Și nici urmă de vreo corabie nu se arată. Lucrurile rămaseră la fel, toată seara și toată noaptea. Temerile lui Ibrahim ajunseseră la limită, când observă că vasul nu se mai apropia de țărm; dar gândurile sale rățăceau cu același dor nestins spre nord, acolo unde îi făcea semne libertatea neprețuită.

A doua zi dimineață, „Rața” pluti întâmplător spre creasta Amasra; Ibrahim, care nu-și părăsise locul de lângă balustradă, decât în timpul nopții, se afla la pândă și văzu, prin lunetă, departe, în est, un punct pe suprafața apei. Punctul se mări rapid și, curând, putea fi văzut și cu ochiul liber — nici o îndoială, era un vapor care ținea cursul spre vest și anume, se îndrepta chiar spre „Rață”.

O emoție puternică puse stăpânire pe Ibrahim. Oare sub ce pavilion naviga vaporul? Dacă era vorba de un vapor apusean, atunci s-ar fi putut urca la bord cu toată încrederea. Dar dacă era cumva steagul turcesc? Hotărârea sa era luată și. Pentru acest caz. Prezența sa pe „Rață” trebuia să fie ținută secretă. Căpitanul vasului care se apropia nu avea nici un motiv stringent să coboare pe „Rață”, nici chiar dacă ar fi intenționat să remorcheze vasul deteriorat. Exista, deci, posibilitatea de a rămâne ascuns; pentru Ibrahim, se punea doar problema să coboare pe țărm, fără a fi prins cu această ocazie.

Ibrahim observă cu cea mai mare atenție punctul care devenea din ce în ce mai marc. Curând se putu vedea catargul, apoi scheletul vasului și, în sfârșit, deveni vizibil faptul că era vorba de un iaht care făcea călătorii de plăcere, un vas pe care și-l comandau „francii” cei bogați, apusenii, pentru a călători prin lume.

Când căpitanul reuși să distingă înfățișarea vasului care se apropia, strâmbă din nas. Pentru astfel de vapoare care, după părerea sa, erau total nefolositoare și, pe nedrept, făceau ca marea să fie nesigură, nu avea decât un dispreț total, așa cum avea pentru tot ceea ce depășea orizontul său. Dar, oricum — iahtul care se apropia merita să fie luat în seamă. Micul vas se apropia, în ciuda vântului potrivnic, cu o rapiditate și ușurință care se bazau pe puternica forță a aburilor. În orice caz, el se îndrepta în această direcție, pentru a o ajuta pe neputincioasa sa „Rață”.

În vreme ce căpitanul privea spre iaht plin de speranțe, pe Ibrahim puse stăpânire o neliniște chinuitoare. Obiectul acela de acolo, pe care îl vedea foarte clar prin lunetă și care se îndrepta spre ei cu o nemaipomenită ușurință, credea că-l mai văzuse odată, undeva — și anume, în Tunis. Apartinea englezului aceuia nebun, care fusese atât de incomod pentru el, atunci la Stambul și care, probabil, jucase un fol în ceea ce privește neplăcutul deznodământ al acțiunii din Tunis.

Sau, poate că totuși nu era acela. Ibrahim își aduse aminte că, pe vremea aceea, iahtul purta la etravă un tablou imens: silueta lordului Lindsay. Vasul care se apropia nu părea, totuși, să aibă ceva de genul acesta. S-ar fi putut, totuși, ca acel tablou să fi fost îndepărtat. Atunci, însemna că acesta era iahtul. Ibrahim se retrase, prudent, în spatele catargului. În următoarele momente trebuia să ia o hotărâre; prefera să nu se expună privirilor echipajului.

Contururile vaporului erau din ce în ce mai evidente. Mai întâi, doar pentru Ibrahim, care era singurul ce se afla în posesia unei lunete. Căpitanul nu voia să aibă de-a face cu astfel de lucruri moderne de-ale francilor. Acum puteau fi distinse persoanele care stăteau pe puntea anterioară și care priveau stăruitor spre partea lor și anume — Ibrahim se cutremură — nu mai era nici o îndoială: acolo se afla lunganul aceia de englez, îmbrăcat în aceleași straie de om trăsnit, așa cum îl cunoscuse Ibrahim. Și lângă el — *La*

ilâha illa' llâh we Mohámmed rasûl Allâh ^[18] — nu se afla oare acel blestemat de Adlerhorst? Într-adevăr, el era! Tocmai își întorsese fața spre vecinul său, așa încât Ibrahim putea să-i distingă clar trăsăturile.

Beiul nu-și mai pierdu vremea să-i observe și pe ceilalți de pe iaht, atâta timp cât nu erau în stare să-i mai trezească curiozitatea; îl chemă la el pe căpitanul „Raței”.

Aici trebuia acționat și încă foarte repede. Cu nici un preț, oamenii aceștia nu trebuiau să afle că el se afla la bord.

— Ascultă aici! începu el, răgușit, când căpitanul se apropie. Cunosc oamenii care se află pe vaporul ce se apropie de noi. Ei sunt dușmanii mei de moarte.

— Adevărat? spuse, neîncrezător, căpitanul. De unde știi asta? Vaporul este încă destul de departe, pentru a se putea distinge fețele oamenilor.

— I-am recunoscut cu ajutorul lunetei. Lucrul acesta trebuie să-ți fie de ajuns. Iar acum, te întreb: ce ai de gând să vorbești cu ei?

— Asta poți să-ți închipui și singur! Am să-i rog să-mi remorcheze vasul până într-un port.

— M-am așteptat la răspunsul acesta. Ce-ar fi dacă te-aș ruga să te abții de la asta?

— Ce-ți trece prin cap? Cum de-ai ajuns la ideea asta de neconceput? Vorbești de parcă ai fi înnebunit; și la fel de nebun aș fi și eu, dacă aș proceda așa cum vrei tu.

— Știam că așa ai să spui și aprob punctul tău de vedere. Dar nu poți să te pui și în situația mea?

— Aș putea, dar lucrul acesta nu trebuie să fie hotărâtor pentru mine. Pentru mine, pe primul loc se află „Rața”. De fapt, de ce te îngrozesc atât de tare oamenii aceștia? Ei nu trebuie neapărat să știe că tu te afli aici.

Ibrahim dădu, mulțumit, din cap.

— Asta așteptam de la tine să spui. Nu trebuie, sub nici un motiv, să fiu văzut de dușmanii mei, altfel ar fi imposibil

să îndeplinesc misiunea pe care mi-a încredințat-o padișahul. Ei m-ar împiedica să fac acest lucru.

Căpitanul își clătină, gânditor, capul.

— Atunci, va trebui să le dau instrucțiuni corespunzătoare oamenilor mei, ca să știe cum să se comporte.

— Ești sigur de echipajul tău?

— Așa cred. Dacă le promiți un bacșiș copios, se vor arăta recunoscători față de tine și îți vor face orice serviciu.

— N-avea grijă, nu vor duce lipsă de așa ceva. Tu fă tot ceea ce este posibil!

— Foarte bine. Tu ce ai să faci?

— De îndată ce se va oferi ocazia, voi părăsi în secret „Rața” și voi încerca să ajung la țărm cu barca ta de salvare.

— *Mașallah!* strigă mirat căpitanul. Nu înțeleg nimic. De ce nu vrei să rămâi pe vas, până când ajungem într-un port?

Ibrahim încercă să găsească un răspuns potrivit. Nu putea să-i spună căpitanului că era căutat și că nu dorea să fie văzut într-un loc populat.

— Trebuie să aleg calea cea mai sigură, spuse el, în cele din urmă; nu am voie să pun în pericol scopul călătoriei mele. Cel mai bun lucru este să mă îndepărtez în secret.

— S-ar putea să ai dreptate. Sunt gata să-ți dau barca, dacă îmi plătești această pagubă.

— Ai să fii mulțumit de plata pe care ți-o voi da.

— Atunci, totul este în regulă. Presupun că vrei să părăsești „Rața” pe timpul nopții?

— Da. De fapt, mi-ar fi convenit mai mult ca distanța până la țărm să nu fie atât de mare.

— Cum aş putea să rezolv lucrul acesta?

— Convingându-i pe domnii de pe vaporul străin să țină cursul cât mai aproape de mal. Ai să găsești tu un motiv plauzibil pentru asta.

— O să-mi vină mie o idee la timp.

— Înainte de orice, ai cea mai mare grijă să nu dea cineva de vreo urmă de-a mea!

— Nici o grijă! Francii ăștia sunt ca și cățeii tineri, care încă nu pot să vadă nimic.

Ibrahim dădu dezaprobat din cap.

— Habar n-ai ce spui. Nu-i subestima pe acești apuseni! Eu i-am cunoscut și știu că trebuie să te păzești de ei.

Căpitanul zâmbi cu superioritate.

— Ei, am să văd în curând la ce trebuie să mă aștept din partea lor.

— De acum înainte, n-am să mă mai arăt pe punte, ci am să mă retrag în cabina mea, până când voi dispărea. Mai am încă o rugămintă la tine. Este foarte posibil ca domnul de pe vaporul franc să dorească să urce la bordul „Raței”, pentru a discuta cu tine cele necesare. Fă-mi, te rog, plăcerea și du-l în cabina ta, care se învecinează cu a mea! Astfel voi putea auzi totul și poate voi putea afla ce anume i-a adus aici pe străini.

— Am să fac așa cum dorești.

— Ei, acum plec, căci timpul ne presează. Fii cu ochii în patru, ca să nu avem nici tu, nici eu de pierdut! Privește, iahtul deja s-a apropiat destul de mult! În cinci minute se va afla parte lângă parte cu „Rața”.

Ibrahim se furișă în cabina sa. Căpitanul se îndreptă spre echipajul său, pentru a-l instrui cum să se comporte.

Între timp, vaporul cu aburi se apropiase atât de mult, încât literele mari, aurii, de pe etravă se puteau citi cu ușurință: cuvântul „Lindsay” strălucea scris cu litere ale alfabetului apusean.

Și chiar în față, lângă balustradă, stătea acesta însuși, în întreaga sa măreție, binecunoscutul Master Fowlingbull. El se întreținea, însuflețit, cu doi bărbați; pe unul din ei Ibrahim îl recunoscuse corect ca fiind Hermann Wallert Effendi, care se dovedi mai târziu a fi un Adlerhorst. Celălalt, care semăna izbitor cu Hermann, era Gottfried Orioltșășta.

Lordul îmbrăcat cu straie bizare, stârni, în cel mai înalt grad, uimirea echipajului de pe „Rața”. El, însă, nu era singurul om de pe iaht la care ei priveau cu mirare. Mai existau acolo două grupuri, față de care ei își exprimau opiniile contradictorii: trei oameni stăteau acolo, la un loc, dintre care doi, îmbrăcați la fel, erau atât de grași, încât mantourile de blană, lungi, care ajungeau până la pământ, le cuprindeau corpurile foarte strâns, părând îndesate până la refuz. Căciulile din blană le acopereau în așa fel capetele încât nu mai erau vizibili decât obrajii strălucitori de sănătate și bunăstare; cea de-a treia din grup era o fată chipeșă, îmbrăcată într-un fel de costum cum nu mai văzuseră până acum membrii echipajului turc, deși, la Stambul, intraseră în legătură cu oameni care făceau parte din cele mai diverse nații.

— Oare, din ce țară or fi? se miră unul dintre ei.

— Nu știi? îl informă cu importanță un altul. Se vede clar după ei că nu pot fi decât eschimoși.

— După ce-ai recunoscut asta?

— După blănurile lor. În împărăția eschimoșilor este atât de frig, încât soarele încremenește de frig, chiar atunci când răsare și nu mai este în stare să dea căldură. Abia când ajunge la granițele acestei țări, își revine și el, din nou. De aceea, trebuie ca toți oamenii de acolo să poarte blănuri groase.

— *Mașallah!* Da' rece trebuie să mai fie acolo!

— Da, înfiorător de frig. Nici nu ar putea fi altfel, pentru că întreaga țară nu este formată decât din gheață. Padișahul împărăției eschimoșilor posedă chiar un palat care este construit din gheață străvezie. Tot mobilierul este din gheață, chiar și pernele și saltelele.

După ce rosti aceste cuvinte, omul privi în jurul său, de parcă ar fi îmbogățit omenirea cu o descoperire etnologică zguduitoare.

— Prostănacule! se auzi glasul altcuiva. Oamenii aceștia este imposibil să vină din acea țară pe care ai numit-o tu.

— Doar n-oi vrea să spui că știi mai bine decât mine, care cunosc pe dinafară geografia tuturor țărilor din lume.

— Au mai învățat și alții câte ceva. Dacă oamenii aceștia ar veni dintr-un ținut atât de friguros, cum spui tu, atunci n-ar putea să suporte căldura care este aici la noi. Cu atât mai puțin ar purta blănuri aici. Diferența de temperatură este mult prea mare. Nu, cred că lucrurile stau exact invers. Oamenii aceștia provin dintr-o țară unde este deosebit de cald, încât aici, la noi, ar îngheța pe loc, dacă nu și-ar înfășură mădulele în blănuri.

— O asemenea țară nu există, replică cel ce era un cunoscător al eschimoșilor, pe care obiecția celuilalt îl iritase.

— Ce deștept ești! Înseamnă că n-ai auzit de Țara de Foc, ai cărei locuitori se închină diavolului și mănâncă foc?

— Am auzit de asta, recunosc celălalt, care știa pe dinafară geografia întregii lumi și căruia îi venea greu să-și recunoască ignoranța în această privință.

— Vezi? jubilă adversarul său. Ei sunt vecini cu China, trăiesc pe râul Polonia și se războiesc de mulți ani cu împăratul Australiei. Hrana lor constă doar din focul care țâșnește din mai multe găuri aflate în pământ și care, pentru ei, reprezintă un fel de mâncare la fel de gustoasă cum este carnea de berbec pentru osmanlâi.

— *La ilâha illa' llâh!* și *Mașallah!* se mirară cu toții. Este adevărat?

— Cum puteți să mai întrebați? Sau poate e vreunul dintre voi care știe mai bine?

Nu, nici unul nu știa mai bine; nici chiar marele geograf. Căzură cu toții de acord că era vorba despre locuitori ai Țării de Foc.

Nu la fel de ușor, însă, fură de acord cu privire la cel de-al doilea grup aflat la bordul iahtului străin. Curiozitatea turcilor era scuzabilă. Căci, modul în care acest grup se rezema de balustradă ar fi stârnit vâlvă generală și altundeva.

Doi dintre acești oameni erau foarte înalți și slabi și îmbrăcați în straie de piele strânse pe ei, cel de-al treilea era, dimpotrivă, mic și purta o haină de piele lungă, asemănătoare cu un sac. Spre deosebire de tovarășii lui, care nu aveau barbă, el avea pe față o barbă groasă, stufoasă și încâlcită, nelăsând să se vadă decât doi ochișori vioi ce priveau în toate părțile. O pălărie demodată, al cărei bor atârna trist, în jos, completa această apariție. Pe umărul omului se găsea un ciomag grosolan, a cărui destinație nu era ușor de ghicit; și cei doi lungani posedau niște măciuci, față de care numai un cunoscător — și aceasta, abia după o examinare atentă — ar fi putut bănui pericolul.

Dimineața, după evenimentele care avuseseră loc în curtea țăranului Peter Dobronici, se ținu sfat cu privire la modul în care trebuia să decurgă călătoria înapoiere.

Încă înainte ca participanții să fi căzut de acord, se petrecu un incident neprevăzut. Când se deschise ușa afumătoarei, pentru a se uita după cei doi deținuți, se văzu că respectivul conte Polikev scăpase de pedeapsa celor de pe pământ; îl găsiră atârând de una din barele transversale.

Moartea sa contribui, astfel, la luarea unei mai rapide hotărâri în ceea ce privea plecarea. Contele Vasilkovici trebuia să-și revendice, desigur, la Moscova, pretențiile asupra averii sale. Pentru aceasta era de dorit, dar nu neapărat necesar, ca fiul lui adoptiv să-l însoțească. Bătrânul conte consimți, în cele din urmă, ca Gottfried să-l însoțească pe fratele său în călătoria înapoi spre Germania.

Se puna problema a două drumuri: unul ducea peste graniță, în ținutul chinezilor și oferea mai multă siguranță familiei Boroda, dar comporta și multe greutăți cărora tatăl și mama Boroda nu le puteau face față. Celălalt drum ducea prin mijlocul stepelor Rusiei. Surghiuniții preferară să înfrunte pericolul de a fi recunoscuți și prinși din nou, dar acest pericol putea fi preîntâmpinat.

Hermann von Adlerhorst era în posesia unor pașapoarte speciale, în care se făcea mențiunea și asupra însoțitorilor săi. Având în vedere aceste avantaje care le stăteau la dispoziție, fură și ceilalți de acord. În afară de aceasta, Bula și Kalyna se hotărâseră să o însoțească, o vreme, pe fica lor Karpala, pe drumul spre Germania. Patru dintre oamenii lor trebuia să însoțească perechea princiară. Ce-ar fi dacă doi dintre ei erau bătrânii Boroda? Nu părea deloc imposibil să se îmbrace ca burlași și să străbată astfel țara. Planul n-ar fi eșuat nici dacă l-ar fi luat cu ei pe Fedor Lomonov, fostul derviș. Îi tăiau barba, îi ascundeau părul sub o legătură pentru cap, îl îmbrăcau în haine de femeie și îl așezau în trăsura închisă a principesei burlașe. Puteau astfel să spună că este o femeie grav bolnavă. Prin ținuturile izolate erau de ajuns lanțurile, pentru a-l ține în siguranță. Dacă ar fi trecut pe lângă un oraș, i-ar fi dat un somnifer, pe care prințul Bula îl avea pregătit de către unul din vracii săi. În acest fel, Lomonov putea fi transportat fără să-i stingherească.

Planul fusese pus la cale de vajnicul vânător american, a cărui înțelepciune și șiretenie depășeau orice obstacol.

De la Krasnovodsk, la Marea Caspică, Hermann îi expedie fratelui său Martin, în Germania, o înștiințare prin telegraf, prin care îi comunica reușita acțiunii și momentul aproximativ când se gândea că grupul va ajunge la Trapezunt.

Apoi, într-o zi, se găsiră în fața țărmului Mării Negre și a Trapezuntului. Spre marea uimire a tuturor, Hermann recunoscuse acolo, printre vapoarele ancorate, vasul cu aburi „Lindsay” al unchiului său.

Martin îi dăduse imediat de știre lordului și Lindsay nici nu aștepta altceva decât să plece să-i întâmpine pe Hermann și pe cel de-al treilea nepot al său, care fusese găsit. Înfierbântă cazanul și porni, pufăind, spre Trapezunt.

După primele îmbrățișări furtunoase, începură să se sfătuiască. Se luă hotărârea să se îndrepte spre Stambul.

Ibrahim Bei, demonul familiei Adlerhorst, nu trebuia să se mai bucure de roadele mârșăviilor sale.

Așa se făcu că, în dimineața următoare, după sosirea lor la Trapezunt, „Lindsay” brăzda valurile Mării Negre, în direcția vest și, după două zile de călătorie, văzură „Rața” plutitoare. Soarta i-l trimisese în cale bătrânului răufăcător Ibrahim Bei pe „Lindsay”.

De la început chiar, „Lindsay” urmă cursul spre „Rața”, așa încât căpitanul ei să nu se mai ostenească să dea semnalul de alarmă. Abia când vaporul străin se află în imediata lor apropiere, căpitanul înălță pavilionul care semnală pericolul. „Lindsay” dădu imediat semnalul „Am înțeles” și descrie o curbă, pentru a se apropia parte de parte de „Rața”.

Întrucât nici căpitanul vasului „Lindsay” și nici lordul nu înțelegeau turca, Hermann se pregăti să traducă el.

— Aici este „Lindsay”, iahtul înălțimii sale lordul Lindsay! strigă el spre puntea „Raței”.

Căpitanul turc spuse numele vaporului său și continuă:

— Mergem spre Odessa. Vreți să ne remorcați?

— Spre Odessa? Nici nu ne trece prin cap! replică, râzând, Hermann, după ce îi traduse lordului întrebarea căpitanului.

— Ni s-a rupt timona. Nu putem naviga mai departe.

— Așteptați să vă remorcheze un vapor care se îndreaptă în direcția aceea.

— Voi încotro mergeți?

— Spre Stambul.

Căpitanul nu stătu mult pe gânduri. Până când ar fi întâlnit un vapor care să se îndrepte spre Odessa, puteau trece zile sau chiar săptămâni. Putea să fie bucuros, dacă un căpitan se arăta gata să-l remorcheze, indiferent în ce direcție.

— Atunci, vreți să ne duceți la Stambul? întrebă el repede. Și ce pretenții aveți?

Hermann îi traduse lordului rugămintea. Lindsay își plimbă privirea asupra „Raței”.

— Ce părere aveți, putem îndrăzni să facem asta? îl întreabă el pe căpitan.

— De ce nu, mylord? Vasul turcilor este mai mare decât al nostru, dar „Lindsay” va reuși, totuși. Doar că vom merge ceva mai încet.

— Hm, să mă mai gândesc. Dar, nu suntem totuși niște barbari. Că vom ajunge mâine sau poimâine la Stambul nu mai are nici o importanță. Ibrahim, nemernicul, nu poate să ne mai scape. Sau ești de altă părere, Hermann?

— Nu, unchiule. O zi în plus sau în minus nu mai contează.

— Ei bine, atunci totul este O.K. Îl remorcăm, dar numai până când întâlnim un alt vapor.

— Și despăgubirea?

Pe mare, nimic nu era gratuit și chiar salvarea naufragiaților trebuia plătită de respectiva Societate de navigație.

Dar lordul Lindsay gândea altfel.

— Eu nu sunt negustor de mărunțișuri, mormăi el. Eu sunt lordul David Lindsay. N-am nevoie de piaștrii lui. Spune-i asta turcului!

Hermann urmă indicația și adăugă dorința de a i se permite să urce la bordul „Raței”, împreună cu lordul, pentru a cădea de acord asupra detaliilor. El nu bănuia că, prin aceasta, venea în întâmpinarea intențiilor turcului, care dorea ca străinii să poftească în cabina lui. Aceasta fusese dorința lui Ibrahim.

Nu dură mult și cei patru stăteau alături, în micuța cabină a căpitanului „Raței” — Lindsay, Hermann, căpitanul „Raței” și timonierul său — fumând ciubucuri și sorbind cafea Mokka din ceșcuțe minuscule.

Se căzu repede de acord în ceea ce privește condițiile. Căpitanul „Raței” fu de acord ca Lindsay să cerceteze vecinătatea țărmlui. Chiar dacă acceptase să-l remorcheze

pe turc, nu voia să facă acest lucru mai. Mult decât era neapărat necesar. Și, în apele de lângă litoral era mai ușor decât în largul mării să întâlnești un vapor care să accepte să remorcheze această codiță incomodă.

După ce pasagerii iahtului fură astfel legați, pentru o zi sau două, de „Rața”, își exprimară dorința să afle mai multe despre acest lădoi vechi.

— Deci, mergeai spre Odessa? întrebă Hermann.

— După cum spui.

— Ce ai încărcat?

— Nimic.

Hermann ridică, mirat, capul.

— Nimic? Asta n-o înțeleg.

— N-am găsit nici o marfă corespunzătoare, se scuză căpitanul, ceva cam încurcat, după cum i se păru lui Hermann. Voiam mai întâi să iau zahăr de la Odessa.

Hermann dădu din cap. Nu prea pricepea explicația asta. Ce căpitan pleacă pe mare fără marfă? Și, dacă nu găsește o încărcătură corespunzătoare, atunci ia ce se găsește, chiar de-ar fi și numai o încărcătură de oase pe care să le vândă cu un câștig de un piastru la cincizeci de kilograme.

Aici, ceva nu se potrivea. Hermann se uită întrebător la căpitan. Avea oare de-a face cu un contrabandist? Dar nu, omul acesta nu făcea impresia că s-ar ocupa de contrabandă; și, în afară de aceasta, un vas precum „Rața” nici n-ar fi fost corespunzător pentru un astfel de negoț. Nu, acest căpitan turc nu era, cu siguranță, un contrabandist.

Și, totuși, Hermann avea sentimentul că omul nu-i spusese adevărul. N-avea cum să gândească ce secret ascundea turcul. Ei și la urma urmelor, ce-l privea pe el. „Lindsay” putea remorca cu ușurință „Rața”. De altfel puțin îi păsa lui de acest lădoi vechi.

— Ai mai fost vreodată la Stambul? îl întrebă, mai departe, Hermann.

— Destul de des.

— Nu cumva, cu vreuna dintre aceste ocazii, ai cunoscut pe un anume Ibrahim Bei?

Aha! se gândi căpitanul. Acum trebuie să fiu atent!

În cabina sa, Ibrahim își ascuți urechile, ca să nu lase să-i scape nici un cuvânt din această convorbire.

— Nu-l cunosc, dar am auzit de el, răspunse turcul, credincios înțelegerii făcute. Este foarte bogat și se află în grațiile padișahului — Allah să-i dăruiască o mie de ani.

— N-o să se mai bucure mult timp de aceasta, răspunse Hermann, involuntar, pe un ton batjocoritor.

— Ce vrei să spui? întrebă căpitanul. Îl interesa foarte mult să afle relația în care erau străinul și Ibrahim Bei, unul față de celălalt.

— Așa cum spun. În curând, Ibrahim va înceta să mai joace vreun rol. E, cu desăvârșire, în mâna mea.

— Deci, tu ești dușmanul lui?

— Doar dușmanul lui? Spune mai degrabă, dușman de moarte! replică Hermann, aspru.

— Ce ți-a făcut? iscodi, mai departe, căpitanul „Raței” și lungi, intenționat, cuvintele. Ibrahim Bei este considerat un om evlavios, care respectă cu fidelitate cuvântul Coranului.

Hermann se lăsă orbit de mânie.

— Evlavios? Îți spun eu, este cel mai perfid nemernic care s-a aflat vreodată sub soare.

— Spui lucruri pe care nu le înțeleg. Ibrahim Bei este un nemernic? N-aș fi crezut asta niciodată.

— Am să dovedesc acest lucru la Stambul.

Marinarul clătină din cap.

— Ce ai împotriva lui Ibrahim? Tu, un franc, un apusean, împotriva puternicului Bei?

— În ziua în care eu îl voi pune sub acuzare, întreaga lui putere se va prăbuși. Sau poate crezi că aș întreprinde ceva, fără să mă fi pregătit cu grijă înainte? Lovitura va cădea asupra lui ca un fulger din înaltul cerului.

— Ce lovitură? Iscodi căpitanul, curios.

— Tovarășul lui, cu care a săvârșit faptele diavolești, se află în puterea mea — am să-l pun față în față cu Ibrahim — și atunci vreau să vedem dacă acest diavol...

Hermann se întrerupse brusc. Abia acum își dădu seama că se purtase absolut nechibzuit. Se lăsase atras în discuție de un om complet străin, pe care nu-l interesa această problemă. Se rușina de el însuși. Cum putuse să fie atât de nechibzuit! Se dojeni în sinea sa, ca pe un nebun inconștient care nu-și putea ține limba în frâu.

— Ei, ce-ai vrut să spui? îi dădu ghes turcul.

Hermann se ridică și lordul Lindsay, care nu înțeleșese nimic din conversația celor doi, îi urmă exemplul.

— Am uitat complet că eu, de fapt, îți povestesc niște lucruri care pentru tine sunt absolut neinteresante.

Căpitanului i-ar fi făcut, de fapt, plăcere să-l mai descoasă pe franc, dar trebuia să se mulțumească doar cu atât, dacă voia să nu-i stârnească nedumerirea străinului. Îi însoți pe cei doi, urmat de timonierul său, până la scara de bord. Acolo atârna micuța iolă pe care ei o aduseseră la bordul „Ratei”.

Ultimele cuvinte ale lui Hermann îl îngroziseră foarte tare pe Ibrahim. Oare la cine se gândise francul când îl amintise pe „tovarășul” pe care îl avea în puterea lui? Doar despre unul singur putea fi vorba, iar acesta era dervișul. Dar el se afla, totuși, în Tunis, în mâinile paznicilor! Cum ajunsese el aici, după atâta timp și tocmai pe iahtul dușmanului său?

Ibrahim simțea cum plasa se strângea tot mai mult în jurul capului său. Probabil că se petrecuseră anumite lucruri de care el habar nu avea și care, tocmai de aceea, erau foarte periculoase pentru el. Hotărârea sa era mai fermă ca oricând: chiar în noaptea asta va părăsi vaporul și va încerca să ajungă la țărm. Acolo, se va ascunde într-un adăpost, până ce i se va oferi o ocazie favorabilă să fugă în străinătate.

Pe când beiul chibzuia, febril, cum ar fi purtat să scape de soartă, soarta păși, acolo sus, la bord, urmându-și neînduplecată drumul. Când cei patru trecură pe lângă catargul principal, Hermann se simți apucat de mână; se întoarse și îl observă pe timonier, care îi atrase atenția să fie prudent, ducând un deget la gură și aruncând, în același timp, o privire semnificativă spre căpitan.

Ce voia omul acesta? Era clar că voia să vorbească cu el și anume, fără să fie observați de căpitan. La bordul „Raței” ar fi bătut la ochi; deci omul trebuia să fie dus pe iaht.

Înainte de a pune piciorul pe scara de frânghie, se întoarse spre căpitan:

— Era cât pe-acî să uit ceva. Care dintre voi ne însoțește la bordul iahtului? Nimeni din echipajul nostru nu știe limba voastră, iar eu însumi nu sunt, din păcate, marinar, pentru a le putea explica oamenilor comenzile tale.

Căpitanul căzu direct în cursă.

— Ai dreptate. Eu trebuie să rămân pe „Rața”. Dar timonierul poate veni cu voi, până ce se rezolvă problema remorcării. Îi voi trimite apoi barca să vină înapoi cu ea.

Hermann urcă mulțumit în iolă. Lordul Lindsay nu părea să fie prea încântat de aceste măsuri. După ce luară loc unul lângă altul, îi șopti nepotului său:

— Ce te-a apucat să-l iei pe omul ăsta murdar cu tine? O să aducă pe vasul nostru curat toți păduchii și puricii și toate neamurile acestora!

— Am motivele mele să procedez așa, dragă unchiule.

— Grozave motive! mormăi lordul. Aș vrea să știu care sunt acestea.

— Mai târziu, unchiule, mai târziu! Acum n-avem timp de asta.

Lindsay bombăni în sinea sa:

— Simpatică harababură pe vasul acesta! Niște situații de necrezut! Rușine!

— Te referi la păduchi, nu?

— Da. Ai băgat de seamă cum arăta cabina căpitanului?

— Da, mișunau peste tot păianjeni și gândaci de toate felurile.

— Infect! Pur și simplu îngrozitor! În timp ce vorbeați, mi-a trecut un șoarece de două ori peste cizmă. Iar noi trebuie să remorcăm lădoiul ăsta mizerabil! Pfui! La dracu'!

— N-o să mai trecem pe acolo, dacă nu vrem să devenim cu totul nesimțitori.

— Ei bine! Continuă! Aș ști eu ce să fac dacă troaca asta jalnică ar fi proprietatea mea.

— Așadar, ce-ai face?

— Aș găuri-o și aș scufunda-o împreună cu insectele ei. Da.

Iola ajunsese la iaht. La bordul iahtului, Hermann îi luă imediat deoparte pe timonier, fără a putea fi văzut de cei de pe celălalt vas.

— Presupun că vrei să-mi comunici ceva.

— Da, effendi.

— Atunci, dă-i drumul!

Bărbatul, însă, părea că nu se prea grăbește s-o facă. Se uită cercetător la neamț, ca și cum ar fi vrut să-i prețuiască, mai întâi, grosimea pungii cu galbeni.

— Mă vei plăti pentru asta? întrebă el, apoi.

Hermann se uită mirat la el.

— Ah! Vrei bani? Noi vă scoatem din încurcătură, iar tu vrei să fii plătit pentru un mic serviciu? Asta este lipsă de rușine.

— Te înșeli, effendi, dacă îți închipui că este vorba doar de un mic serviciu. Ceea ce am să-ți spun este de cea mai mare importanță pentru tine.

— Și cât ceri pentru ceea ce ai să-mi comunici?

— O sută de piaștri nu reprezintă o sumă prea mare.

— Ești de o sută de ori nebun.

— Atunci am să păstrez pentru mine neprețuita veste, dar tu te vei căi, effendi.

— Asta o să mai vedem.

— Atunci, bine. Dacă nu vrei, eu am plecat.

Nu pleacă, ci, după primul pas, se întoarce.

— Effendi, dacă ai ști ceea ce știu eu, mi-ai da de bunăvoie un bacșiș gras.

— Aha, bacșiș! Asta-i cu totul altceva! — Așa ceva sunt gata să-ți ofer, dacă informația ta este într-adevăr valoroasă pentru mine.

— Este. Îți jur pe barba profetului.

— Bine, hai, spune odată ce ai de spus! Nu am timp de pierdut.

— Cât de mare va fi bacșișul tău? se interesă, grijuliu, timonierul.

— Asta nu pot să-ți spun acum, depinde de valoarea informației tale. Dar, îți dau cuvântul meu că nu voi fi zgârcit, dacă va fi așa cum spui.

— Atunci sunt liniștit, căci știu că vei rămâne cu gura căscată de uimire.

— Și tu ai să rămâi cu gura căscată de ceea ce se va întâmpla, dacă nu-i dai drumul odată, izbucni Hermann. Era pe punctul de a-și pierde total răbdarea.

— Atunci, ascultă aici! Tu cauți la Stambul un om pe care vrei să-l tragi la răspundere. Omul acesta nu se află în prezent la Stambul, ci — pe vasul nostru.

Era într-adevăr o veste care îl buimăci, câteva clipe, pe Hermann. Dușmanul său de moarte în imediata sa apropiere, fără ca el să aibă vreo idee despre acest lucru!

— Te-am înțeles corect? reuși el să articuleze, în cele din urmă. Te referi la Ibrahim Bei?

— Da, effendi.

— Favoritul padișahului?

— Nimeni altul.

— Nu te înșeli? Poate e un altul, care poartă, întâmplător, același nume.

— Nu, precis este acela pe care îl cauți tu.

— De unde știi tu asta?

— Pentru că beiul ne-a promis un bacșiș mare, dacă nu vă vom spune că el se află la bordul „Raței”.

— Înseamnă că a știut cine se află pe acest iaht?

— Precis că a știut, pentru că v-a observat, mult timp, prin lunetă. Apoi l-a chemat la el pe căpitan și a tratat problema cu acesta. În numele lui Ibrahim, căpitanul ne-a promis fiecăruia un bacșiș, dacă vom tăcea.

— Atunci, înseamnă că el este! El este, cu adevărat! strigă tare Hermann. Omule, informația ta este într-adevăr foarte prețioasă și tu vei primi cei o sută de piaștri pe care i-ai cerut — nu, vei primi două sute, dacă nu cumva mi-ai turnat vreo gogoasă mai mare decât amărâtul vostru de vapor.

— Effendi, cum poți să crezi așa ceva despre mine?

— Foarte bine. De îndată ce mă conving că ai spus adevărul, îți vei primi banii, până la ultima para.

— Cum vrei să procedezi?

— Hm, abia la Stambul am să pot pune mâna pe individ. Până acolo, n-am nici o putere asupra lui.

— Și dacă reușește să scape?

— Atunci va fi numai vina noastră, iar tu îți vei primi, totuși, banii. Ce caută, de fapt, Ibrahim pe vasul vostru?

— Nu știu. Se pare, că n-a avut încredere decât în căpitan să-i spună.

— Și cum se face că tu îl trădezi?

— Pentru că este un om trufaș, care n-a avut pentru noi decât cuvinte de ocară și blesteme. Mă bucur, dacă va fi umilit. — Allah să-l pedepsească!

Informația primită de la timonier îl umpluse pe Hermann de o asemenea bucurie, încât ar fi vrut s-o împărtășească imediat rudelor și prietenilor săi, dacă nu ar fi trebuit rezolvate acum alte lucruri mai urgente. Era timpul să rezolve problema remorcării, dacă nu voia să trezească suspiciunile căpitanului sau ale lui Ibrahim.

Într-o jumătate de oră se rezolvă totul: greoaia „Rață” era agățată de delicatul iaht.

Acum fu trimisă micuța barcă a „Raței” pentru a-l duce înapoi pe timonier. Mai mult prin gesturi, decât prin

cuvinte, timonierul îl rugă pe Hermann să nu-l trădeze față de căpitanul său și să-i spună că a aflat de la el despre prezența lui Ibrahim. Hermann dădu aprobator din cap. Barca plecă. Legătura dintre cele două vapoare consta acum doar dintr-un odgon de oțel.

În vreme ce iahtul își reluă călătoria spre sud, Hermann le povesti fratelui său, lordului și celor trei prieteni cine se afla ca musafir la bordul „Raței”. Le-ar fi plăcut să dezlege pe loc barca de salvare, pentru a-l scoate din ascunzătoarea sa pe duhul rău al familiei Adlerhorst și a-l judeca.

Acest lucru, însă, nu era indicat, din mai multe motive. Hermann îi promisese timonierului să păstreze tăcerea. De unde să fi avut ei, atunci, cunoștință despre prezența beiului la bordul „Raței”? Timonierul ar fi fost astfel demascat. Pe deasupra, era destul de problematic să te urci pe un vas străin, fără permisiune, pentru a pune mâna pe un oaspete al acestuia. Căpitanul s-ar fi opus, iar în cazul acesta, era chiar foarte probabil s-o facă. Și, în cele din urmă, nici nu mai era loc la bordul vasului „Lindsay” pentru prizonier. Micul iaht era plin până la ultimul colțișor, căci se afla pe el o societate destul de numeroasă — treizeci de oameni, cu familia Boroda, inclusiv dervișul. Își dăduseră destulă osteneală pentru a găsi un loc sigur unde să-l țină închis pe derviș. După ce îl târâseră după ei prin Rusia, întâmpinând tot felul de greutăți, nu doreau ca exact acum, în ultimul moment, să-i ofere ocazia să scape. Fusesse închis într-o cabină specială, restrângându-i-se, astfel, orice posibilitate de evadare.

Așa că toți căzură de acord să mai aștepte cu prinderea lui Ibrahim, până când vor fi ajuns la Cornul de Aur. În plus, această soluție oferea avantajul de a-și fi putut asigura ajutorul consulilor englez și german.

Sam Hawkens nu se amestecase până acum cu nici un cuvânt în acest sfat. Acum, însă, consideră oportun să-și exprime gândurile.

— Dacă așteptăm până la Stambul, o să fie prea târziu.

— Cum adică? întrebă Hermann.
— Pentru că, până atunci, pasărea o să-și ia zborul.
— Dar nu poate face așa ceva.
— De ce nu? Mi se pare chiar că este destul de ușor, dacă nu mă înșel.

— Fii mai explicit.

— Ei bine, o să fiu mai clar. Acest faimos Ibrahim și căpitanul merg mână în mână, iar dumneavoastră, tinere stăpân, ați fost atât de nechibzuit încât să-i împărtășiți planul dumneavoastră. Este clar ca bună-ziua că Ibrahim știe acum totul. Nu sunteți de aceeași părere?

— Recunosc acest lucru, spuse Hermann, dând din cap.

— Ce-n să facă el acum? Va aștepta până la Stambul și apoi ni se va preda de bunăvoie?

— Dar el habar nu are că noi avem cunoștință de prezența lui la bordul „Raței”; își va face socoteala că va reuși, în port, să părăsească neobservat nava. Cu această ocazie, punem mâna pe el.

— Sau nu punem, dacă nu mă înșel. Presimt eu că, atunci, el nu se va mai afla pe vas și chiar că nu puteți tăgădui că trebuie să luați în considerare chestia asta.

— Firește că nu! trebui Hermann să recunoască.

— Fiți sigur de asta, Ibrahim va șterge putina! În situația lui și Sam Hawkens ar proceda la fel, dacă nu mă înșel.

Aceste cuvinte fură rostite cu atâta siguranță, încât Hermann rămase pe gânduri.

— Când și cum va face așa ceva?

— Când? În noaptea asta, când se va lăsa întunericul deplin. Și cum? Bineînțeles, într-o barcă. Până la căderea nopții, ne vom apropia destul de mult de țărm, încât nu-i va fi prea greu să vâslească până acolo.

— Și totuși, există o greșală în socotelile dumneavoastră. Nu este neapărat nevoie ca Ibrahim să părăsească vasul, căci am stabilit cu căpitanul „Raței” că îl vom preda altui vapor, de îndată ce vom întâlni unul.

Atunci, Ibrahim va scăpa de noi și va putea rămâne liniștit la bord, până la următorul port.

— Și noi, între timp, mergem în față și îl întâmpinăm pe țarm cu tobe și surle! Asta este intenția dumneavoastră, nu-i așa? Chiar credeți că Ibrahim se va lăsa în nădejdea asta?

— S-ar putea să aveți dreptate. Nu știu ce-ar trebui să facem? Dacă vrea să părăsească vasul la noapte, nu cred că îl putem împiedica s-o facă. Noptile sunt, la vremea aceasta, atât de întunecoase, încât ne va fi imposibil să vedem dacă se îndepărtează vreo barcă de „Rața”.

— Ei, asta las-o în grija noastră! spuse vânătorul. Sam Hawkens este omul care va rezolva această problemă. Iar lunganii ăștia doi de aici sunt, de fapt, niște novici, dar au niște ochi în cap care nu se pot compara cu al dumneavoastră. Asta trebuie să recunoască chiar și cei invidioși.

— Ei bine, e grozav. Dar ce-o să facem, dacă se împlinește prezicerea dumneavoastră?

— Mai puteți avea îndoieli în această privință? Bineînțeles că-l vom urmări cu iahtul și-l înhățăm frumușel de guler, dacă nu mă înșel.

— Hei! Va fi o distracție! se auzi glasul lordului Lindsay. Domnule, tare mult doresc ca vorbele dumneavoastră să se îndeplinească. Ar fi, în sfârșit, încă o aventură, pentru care aş plăti bucuros o sută de lire. Da!

— Nu este necesar, sir, replică, sec, Sam. Puteți să trăiți, pe gratis, aventura.

— Dar, chiar admitând faptul, spuse Gottfried, că reușim să-l prindem — unde îl ducem pe prizonier? Aici, la bord, nu-i un loc bun pentru el. Și ca să-l punem împreună cu dervișul n-ar fi recomandabil. Ar putea pune ceva la cale amândoi.

— Îmi închipui, râse Sam. În locul lor, aş face și eu la fel, hi-hi-hi-hi! Nu este, însă, necesar să le oferim această, posibilitate să facă prostii. Trebuie doar să-l scoatem afară pe domnul Florin, care o dată s-a numit dervișul Osman, o

dată Bill Newton și o dată Fedor Lomonov, să-l ducem pe „Rața” și să-l ținem acolo sub supraveghere. Astfel, o să fie loc pe iahtul nostru și pentru Ibrahim.

— Ce vă trece prin cap? replică Hermann. Exact lucrul acesta trebuie să-l evităm. Căpitanul „Raței” este de partea cealaltă și s-ar putea să nu ne mai dea înapoi prizonierul.

— Nu l-aș sfătui să facă asta, observă Sam. Așa ar fi putut să acționeze doar în cazul oaspetelui său Ibrahim. El se află sub protecția ta, la bordul „Raței”. Acest derviş, însă, nu reprezintă pentru el decât o marfă lăsată în pază, pe care o putem lua înapoi. Și, pentru ca să nu-l facă scăpat în secret, de asta va avea grijă o santinelă pe care o s-o așezăm acolo.

— Pe legea mea! râse Hermann. Aveți câte o soluție pentru toate și cine vă aude vorbind, ar putea să creadă că, pentru dumneavoastră, nu există într-adevăr nici o greutate.

— Chiar nici nu există, stimată domn! Cel puțin nu în cazul acesta, care este foarte simplu.

Și cu aceasta, afacerea era rezolvată pentru vânătorul american.

Luară hotărârea să acționeze conform indicațiilor experimentatului vânător al preriei. Iahtul trebuia să navigheze doar cu jumătate de lumini aprinse; de fapt, acest lucru era împotriva reglementărilor, dar oferea un mare avantaj. Vaporul lui Lindsay se găsea astfel în legătură cu „Rața”, într-un întuneric deplin. Aceasta le era de mare folos celor trei vânători. Din beznă, se putea observa mult mai bine, după cum se știe, decât din lumină.

Nu mai rămăsese decât o oră până la prezumtiva „spălare a putinii” de către turc. Întrucât cursul era îndreptat spre sud, deci, spre mal, ar fi fost o prostie din partea fugarului să părăsească vasul mai devreme decât era absolut necesar. Pe de altă parte, la ivitul zorilor, trebuia să fi ieșit deja din raza vizuală a celor două vapoare.

Sam Hawkens nu greșise, deci, atunci când spusese că Ibrahim va încerca să fugă mai devreme, în primele ore ale zilei următoare.

Micuțul vânător american era atât de sigur pe ceea ce avea de făcut, încât, la căderea întunericului, se întinse pe punte să doarmă, cu dispoziția ca Dick și Will să stea de pază, cu schimbul, până la miezul nopții și apoi să-l trezească. Sam spuse toate acestea atât de liniștit, iar cei doi îi primiră indicațiile atât de calmi, ca și cum nu se aflau în fața unei aventuri senzaționale.

21. Nemernicii își plătesc păcatele

Pe puntea ambelor vase se făcuse de mult liniște; toți păreau să doarmă, cu excepția celor câțiva pe care serviciul îi ținea treji. Cei cinci oameni, care se ghemuiseră pe pupa vasului cu aburi, în umbra cabinei căpitanului, nu atraseră atenția nimănui. Și, chiar dacă nici la bordul „Raței” nu era atâta liniște și nemișcare cum ar fi trebuit să fie la acea oră târzie — prima oră a dimineții — nu se observa nimic de pe iaht.

Cei doi frați Adlerhorst, nu putuseră să închidă ochii toată noaptea. Agitația nu-i lăsase să doarmă. Acolo, în partea cealaltă, se afla dușmanul de moarte al familiei lor, care, probabil, chiar acum se pregătea să scape de urmărirea lor. Și dacă Sam Hawkens avusese dreptate, peste câteva ore ar fi trebuit să se afle față în față cu el. Erau suficiente motive pentru ca cei doi tineri să nu se poată gândi la odihnă. Și lordul, în cabina sa, era gata de acțiune.

Când Sam Hawkens intră de gardă, la miezul nopții, cei doi frați Adlerhorst se alăturară trioului de prieteni. Din locul unde se aflau, puteau să observe foarte bine ambele părți laterale ale „Raței”, care plutea la o depărtare de circa douăzeci de metri în spatele iahtului. Luminile vechiului vas împrăștiu doar o licărire slabă peste mare, în vreme ce locurile de pe scheletul vasului se găseau într-o umbră adâncă. O barcă împinsă acolo ar fi fost aproape invizibilă, dar niște ochi ageri ar fi putut să o observe, de îndată ce ar fi intrat în raza de lumină care venea de pe „Rața”.

Minute după minute trecură, fără ca dincolo să se miște ceva. Încordarea celor doi frați crescuse atât de mult, încât trebuiau să facă eforturi deosebite pentru a sta liniștiți pe loc. Deodată — să fi fost cam ora unu și jumătate — se

aprinseră dincolo, la babord, câteva luminițe. Era o prostie din partea căpitanului „Raței”, căci acest lucru ar fi putut trezi, cel puțin, suspiciunile santinelei de pe iaht. Dar se gândise că nu era nimic deosebit pe „Rața”, pentru care santinela să fi fost atentă, iar îndepărtarea luminiței n-ar fi atras atenția.

Cei cinci se uitau, încordați, de cealaltă parte. Micuțul vânător fu primul care făcu o nouă descoperire.

— Ați văzut? Mie mi s-a părut ca și cum o umbră s-ar fi desprins de scheletul „Raței”, dacă nu mă înșel.

Nu, ceilalți nu observaseră. Dar acum — toți cinci făcură un semn cu mâinile întinse spre un ceva negru. Slab, dar totuși putând fi recunoscut, acest ceva păși în afara razei de lumină.

— Toți oamenii la bord! răsună, pe punte, vocea lui Sam Hawkens.

Ceea ce urmă acum se derula cu o viteză uimitoare, într-o clipă, totul fu în picioare. Mașinăria se opri. Zece mâini se întinseră să dezlege de iaht odgonul de remorcă. Acesta căzu în mare. În aceeași clipă, iahtul se puse din nou în mișcare și făcu o scurtă cotitură pe lângă „Rața”. Nici zece minute nu trecuseră de când vânătorul american dăduse comanda și „Lindsay” se afla deja de partea cealaltă a „Raței”.

Iahtul ar fi putut să pornească imediat în urmărire, dar șovăi s-o facă. Acest tertip, pentru care nu era nevoie decât de câteva minute, era necesar pentru a-l acoperi pe timonier. Trebuia să pară în așa fel, ca și cum nu s-ar fi știut cine se afla în bărcuța care fugea.

La bordul „Raței” se aflau căpitanul și câțiva oameni din echipaj, care fuseseră necesari pentru a pune barca de salvare pe linia de plutire. Ei priviră încremenți, cu ochi îngroziți, spre iahtul care se ivise pe neașteptate în fața lor.

— Ce-i cu barca aceea care tocmai a coborât de la bordul „Raței”? întrebă, scurt și concis, Hermann.

— O barcă? Căpitanul „Raței” se prefăcu mirat. Nu știu nimic de nici o barcă.

— De mai puțin de trei minute, barca a părăsit „Rața”.

— Probabil că ai visat.

— Iar tu ne ieși drept proști. S-o scurtăm; n-avem timp de pierdut. Nu vrei să ne explici care-i treaba cu barca. Chestia asta mi se pare suspectă. Căpitanul lui „Lindsay” răspunde de tot ceea ce se întâmplă pe ambele vase. Pentru că tu îl minți, are să preia el urmărirea bărcii. — Porniți motoarele!

Iahtul părea că nu așteptase decât acest ordin și se desprinsese imediat de „Rața”.

Fața lui Lindsay strălucea de plăcere; el se bucura ca un copil de felul cum se desfășuraseră toate. Fu pus acum în acțiune reflectorul, pentru a căuta pe mare barca fugară. Toți stăteau încordați, la balustradă și urmăreau cu mare atenție conul de lumină care luneca pe apă. Acolo... acolo... o pată întunecată apărură la suprafața apei.

Oamenii de pe „Rața” priveau, cu sentimente amestecate, ceea ce făceau străinii. Dacă nu puteau să înțeleagă cum fusese observată împingerea pe apă a bărcii, rapiditatea de necrezut cu care se petrecea totul, pur și simplu, îi lăsă consternați.

Nu doar consternat, ci total distrus fu Ibrahim, când își dădu seama că fuga sa fusese descoperită. Cum fusese posibil așa ceva? Oare îl trădase căpitanul? În afară de el, nu mai vorbise cu absolut nimeni despre intențiile sale.

— Mizerabilul ăsta.

Pe Ibrahim pusese stăpânire o mânie de nedescris, la gândul că celălalt fusese necredincios și purta, vina nenorocirii lui.

Și apoi, acest con de lumină care trăda poziția bărcii — și de care nu putea să scape prin nici un tertip sau subterfugiu. Cele mai îngrozitoare blesteme și cele mai înflăcărâte promisiuni cu care încerca să-și îndemne

vâslașii nu schimbau cu nimic faptul că, în curând, avea să fie prins.

Încet, încet, în sufletul lui Ibrahim pătrunse disperarea.

Dar pe iahtul lui Lindsay domnea un mare entuziasm. Vasul aluneca cu forță prin apă. Foarte repede se apropiară de fugar. Acum, cele trei siluete puteau fi ușor deosebite: cei doi vâslași, ale căror părți de sus ale corpului se mișcau ritmic înainte și înapoi și Ibrahim, care se comporta ca un nebun; brațele lui urcau și coborau ca aripile morii de vânt, pentru a-i determina pe marinari să depună eforturi cât mai mari.

Acum se aflau foarte aproape de fugar: cei doi vâslași își dădură seama că eforturile lor erau zadarnice și opriră vâslele. La ce folosea să se mai împotrivească inevitabilului? Asta era soarta lor, să fie prinși de străini.

Iahtul trebui acum să oprească mașinile. Când mai aveau încă vreo zece lungimi de barcă până la mult așteptata lor țintă, aceasta stătea liniștită. Deodată, oamenii de pe „Lindsay” văzură că Ibrahim se apleacă spre fundul bărcii de salvare și apucă un obiect, cu mâna dreaptă; cu un râs batjocoritor, ascuțit, îl arătă în direcția iahtului — era o geantă de călătorie. Apoi încercă să o arunce peste bord, cu putere, folosind ambele mâini.

Dar el nu pusese la socoteală prezența de spirit a lui Sam Hawkens. Vânătorul american presimțise bine ce anume conținea geanta: desigur o frumoasă sumă de bani și tot felul de alte lucruri de valoare ale fugarului. Oare toate astea trebuiau să rămână pradă valurilor? Familia Adlerhorst, grav păgubită de Ibrahim, avea toate drepturile asupra acestor lucruri. Iute ca gândul, Sam o ridică pe Liddy a sa și trase. Ibrahim lăsă geanta să cadă; ea se rostogoli pe fundul bărcii.

Însuși Ibrahim se prăbuși. Glonțul îi pătrunsesese în cotul stâng. Dar amorțeala sa dură numai o clipă. Într-o clipă, mâna sa dreaptă nerănită se strecură în geantă și apoi o scoase afară — din nou un hohot de râs batjocoritor, o

detunătură ușoară — și dușmanul de moarte al familiei Adlerhorst se prăbuși cu capul zdrobit de glonț.

Urmăritorii nu prevăzuseră un asemenea deznodământ al aventurii și, cu atât. Mai puțin, îl doriseră. Dar, acum, nu se mai putea schimba nimic. Cercetarea scoase la iveală faptul că glonțul pătrunsese în tâmpla lui Ibrahim, provocându-i moartea.

Cu un sentiment de nedescris în inimă, cei doi frați vâsliră până la barca fugarului și stăteau acum în fața cadavrului omului care pricinuisese familiei lor o asemenea durere imensă; cel care provocase, absolut conștient, uciderea tatălui lor și moartea timpurie a mamei lor și, împreună cu dervișul, purta toată responsabilitatea pentru tristețea care cuprinsese, de atunci, toți membrii familiei. Hohotul disprețuitor de râs, cu care părăsise viața, părea să i se fi întipărit pe față, în moarte și dădea trăsăturilor sale o înfățișare drăcească. Hermann și Gottfried se îndepărtară scârbiți.

Se reîntoarseră în tăcere la „Rața”. Echipajul acestuia nu putuse să urmărească desfășurarea evenimentelor de pe mare și aștepta cu încordare rezultatul acestei vânători. Când iahtul se reîntoarce, în sfârșit și oamenii de pe „Rața” aflară de moartea oaspetelui lor, primiră vestea în liniște, ridicară din umeri și plecară. Nimănui nu-i păsa de cel mort.

— Ei, acum nu mai este nevoie să-l ducem pe derviș dincolo, pe „Rața”, îi spuse Hermann, în treacăt, lui Sam Hawkens.

Micuțul vânător dădu circumspect din cap.

— Ar trebui, totuși, s-o facem și anume, chiar acum, cât timp se mai află aici, pe punte, cadavrul lui Ibrahim. În primul rând, vom avea mai mult spațiu pe iaht, unde se circulă al naibii de greu, și, în al doilea rând, hm, gândește-te la efectul pe care l-ar avea asupra bătrânului păcătos, dacă va fi dus pe aici și va vedea cadavrul complicei lui! Ticălosul nu e de invidiat.

— S-ar putea să aveți dreptate, spuse Hermann, dar...

— Nu spuneți nimic, dar mergeți ua căpitan și lămuriți treaba cu el, în limba lui stâlcită! Nu uitați, băgați puțin spaima în el! Nu-i strică, în nici un caz.

Căpitanul „Raței” stătea deoparte, lângă balustradă și se făcea că joacă rolul observatorului mut. Hermann se îndreptă spre el.

— Te-ai arătat fățarnic față de noi. Nu mai vrem să avem de-a face cu tine.

Cu acestea zise, se îndepărtă de balustradă. Pe căpitan îl cuprinse spaima și strigă, înfricoșat:

— Ce-ți trece prin cap effendi? Ce-o să se întâmple cu noi?

— Întrebarea asta trebuia să ți-o fi pus mai devreme.

— Dar effendi, doar n-ai să fii atât de crud, încât să ne lași aici fără nici un ajutor? Nu ne-am apropiat încă suficient de mult de țărm și s-ar putea să treacă zile întregi, până când vom întâlni un alt vapor.

— Asta nu schimbă cu nimic lucrurile.

Acum, omul începu cu rugămințile.

— Effendi, te înșeli dacă-ți închipui că te-aș fi trădat. N-am putut să procedez altfel. Omul acela, care acum zace mort, era un favorit al padișahului și m-a amenințat cu mânia stăpânitorului credincioșilor, dacă nu-i făceam pe plac.

— Dar el ți-a promis și o bună recompensă, nu-i așa? râse Hermann, care nu prea luase în serios amenințarea.

Căpitanul era stânjenit.

— Nu eu am pretins-o. El însuși mi-a oferit-o.

— Bine. Am să admit că ai fost silit să procedezi astfel și n-am să-mi duc la îndeplinire amenințarea. Da, te vom remorca până la Stambul, dacă ești de acord cu o condiție.

— Ce dorești de la mine?

— Avem foarte puțin loc pe vaporul nostru cu aburi și nu putem păstra cadavrul acestui om. Vrei să-l ții, până mâine,

pe puntea ta? Nu mai mult! Apoi, puteți să-l aruncați în valuri.

— Am să fac asta cu plăcere.

— În afară de asta, mai avem un prizonier, care ne stă în drum. Ai o cabină la bord, sau ceva asemănător, unde să-l putem ține în siguranță?

— În cală este loc mai mult decât suficient pentru el. Dar cine îl va păzi?

— Asta este treaba noastră. Nu trebuie să vă faceți nici cea mai mică grijă în ceea ce privește acest om. Coboară acum, din nou, scara de frânghie, ca să putem să-l aducem la bord pe prizonierul nostru!

În vreme ce căpitanul urma aceste instrucțiuni, dervişul fu scos din temnița unde fusese ținut până acum. Detenția îndelungată nu părea să-i fi învins rezistența, căci el privea arogant și sfidător în jurul lui, când fu condus pe punte. Numai când ajunse în dreptul cadavrului fostului său complice, rămase încremenit. Îl recunoscuse pe Ibrahim.

— Îl cunoașteți pe mortul acesta? întrebă Hermann, care observase cum tresărise celălalt.

Cel întrebat păru că ezită, la început. Aparent politicoasa întrebare îl puse, evident, în încurcătură. Apoi sângele i se urcă la tâmplă. Simți în cuvintele lui Hermann superioritatea învingătorului.

— Ucis! găfâi el, fără să răspundă întrebării lui Hermann. Apoi izbucni în râs, ca un nebun. Mă pricep la așa ceva! Brută împotriva brutei! Cel mai tare îl sugrumă pe cel mai slab!

— Așa procedați dumneavoastră! continuă Hermann. Noi nu! Cel de colo s-a împușcat singur.

Din nou râsul cel sălbatic.

— Asta ar trebui să-mi fie mie de învățătură?

— Luați-o cum vreți! În orice caz și dumneavoastră vă apropiați de sfârșit.

— Puțin îmi pasă mie de sfârșit! strigă criminalul. Auziți? Puțin îmi pasă de totul — de viață, de moarte, de

cer și de iad! Totul, dar totul, este o șarlatanie!

Hermann se întoarse îngrozit cu spatele și făcu un semn ca prizonierul să fie dus de acolo. Un minut mai târziu, fostul derviş dispăru prin chepengul care ducea jos în cală. Acolo jos, printre lăzi și boarfe, fu din nou legat, așezat jos și pironit de perete, astfel încât să nu se poată mișca, nici măcar rostogolindu-se. Apoi, cei trei prieteni, care îl aduseseră aici pe prizonier, părăsiră oala și se întoarseră sus. Chepengul fu încuiat și Dick, care prelua paza, se așază pe un sul de odgon. Mai puțin trebuia să-l păzească pe derviş, care, fără ajutor din afară, nu putea să scape și mai mult trebuia să fie atent la oamenii de pe „Rața”, să nu intre în legătură cu prizonierul.

Între timp, la est, se arătau zorile și odgonul de remorcă în scos de La adâncime, restabilindu-se din nou legătura între iaht și „Rața”.

Pe când soarele ieșea roșu și strălucitor din mare, „Lindsay” își reluă călătoria, dar nu spre sud, ci spre vest, urmând cursul spre Bosfor.

La scurt timp după aceea, echipajul „Raței” aruncă în mare cadavrul fostului lor oaspete. Nu avură loc nici un fel de ceremonii. Dintre cei de pe iaht, nimeni nu avea chef de așa ceva. Numai câțiva priviră de la depărtare, cum dispăre în valuri corpul lui Ibrahim.

Apoi, călătoria fu din nou întreruptă de un alt eveniment tulburător.

Will Parker, la o oră după prânz, vâslise spre „Rața”, pentru a-l schimba din post pe prietenul său Dick Stone. Bărcuța care trebuia să-l aducă înapoi pe Dick mai atârna încă de odgon. Atunci, Hermann, care se afla la pupa, îi zări pe cei doi prieteni apărând la prora „Raței” și făcând semne de consternare. Dădeau din amândouă mâinile și strigau numele lui Adlerhorst.

Ce se întâmplase oare?

Vrând-nevrând, el trebui să se îndrepte spre „Rața”, îl rugă pe fratele său să-l însoțească. Se alătură și lordul

Lindsay, căci îi mirosea a ceva deosebit; nu trebuia să lipsească de la așa ceva.

Iola de pe „Rața” se întoarse, dar fără Dick Stone. Cele trei rude se urcară în ea.

— Ce s-a întâmplat? îi întrebă Hermann pe cei doi vâslași.

— Nu știm, răspunse unul dintre ei. Stăpânul Dick ne-a strigat doar de sus și ne-a spus să venim să vă luăm pe dumneavoastră, pentru că s-a petrecut ceva important.

Când iola ajunsese la „Rața” cei trei erau așteptați de Dick și Will, sus, lângă balustradă. Echipajul navei stătea deoparte și, după cum i se păru lui Hermann, manifesta o atitudine timidă.

— Domnule Adlerhorst, începu Dick, nu trebuie să fiți supărat pe mine. Nu sunt vinovat.

— Dar ce s-a întâmplat? se interesă Hermann.

— Cine ar fi putut să bănuiască așa ceva! continuă Dick, fără a răspunde la întrebare.

— Dar vorbește odată! strigă Hermann, nerăbdător. A scăpat cumva prizonierul?

— Nu, spuse Dick, monosilabic.

— Slavă Domnului! Atunci de ce sunteți atât de zăpăciți?

— Este mort.

Hermann von Adlerhorst se uită spre rudele sale, fără a rosti nici un cuvânt. — Astăzi de dimineață Ibrahim. Și la câteva ore după el, dervișul!... Soarta — Destinul?

— Dar cum s-a întâmplat lucrul acesta? El singur a...?

— Nu. A fost mâncat.

— A-fost-mân-cat?

— Da. Mâncat de șobolani!

Hermann se holbă la vânător, de parcă nu-l credea în toate mințile.

— Condu-ne în cală! spuse el, scurt.

Priveliștea care li se oferi era înspăimântătoare. Când îl legaseră pe periculosul răufăcător și îl pironiseră de perete, nimeni nu se gândise la șobolani — iar acum,

scârboasele viețuitoare se repeziseră peste cel ce nu se putea apăra și, fără multă osteneală, îl mâncaseră.

Animalele îl maltrataseră îngrozitor. Trebuie să fi suportat niște chinuri îngrozitoare, pe care nici măcar căpeteniile de indieni, setoase de sânge, nu ar fi fost în stare să le imagineze pentru cei aflați la stâlpul de tortură. Urletul lui de disperare nu fusese auzit de Dick, întrucât două podele despărteau cala de punte. Și astfel, Florin, dervișul de mai târziu, criminalul Bill Newton, așa-zisul negustor Fedor Lomonov muri în chinuri îngrozitoare.

— Soartă — Destin?

Nici o instanță de pe pământ nu ar fi putut să pronunțe o mai groaznică și mai dreaptă sentință, ca aceea care avusese loc în întunericul și liniștea din cală.

Hermann se gândi, înfiorat, la cuvintele pe care criminalul i le aruncase în față, doar cu câteva ore mai înainte. Omul acesta, care se purtase cu oamenii ca și cu jucăriile, mânat de ură și egoism, pierduse, într-un mod îngrozitor, întreaga miză a jocului...

Un tânăr, care abia depășise cu puțin treizeci de ani, se afla la masa de scris. Filă cu filă fu scrisă și pusă deoparte, în timp ce orele treceau una după alta.

În sfârșit, era gata.

— Uiii! scria ultimul cuvânt prevăzut cu o înfloritură grațioasă a scrisului său de mână și „uiii”! pronunță și el însuși în timp ce, respirând adânc, puse pana deoparte. Apoi se întoarse și rămase încremenit, ca o stană de piatră.

Acolo, chiar în fața lui, stăteau tolăniți, pe divan, trei bărbați pe care doar imaginația sa bogată ar fi putut să-i oglindească. Oare siluetele cu care avusese de-a face în ultimele zile și săptămâni, deveniseră deodată carne și sânge? Dar nu, nu putea să fie așa, căci aceștia trei nu apăreau în povestirea pe care tocmai o terminase.

Uimit, se șterse la ochi, dar un hohot de râs, care venea dinspre divan, îl convinse imediat că era în toate mințile.

— Dick Stone, bătrâne negru, privește un pic la acest novice! Așa ceva se cheamă acum un apusean, cel puțin așa pretinde Old Shatterhand, dacă nu mă înșel și nici măcar nu bagă de seamă când cineva se apropie pe furiș de el, ziua în amiaza mare, hi-hi-hi-hi!

— Sam Hawkens, dumneavoastră sunteți, într-adevăr! strigă cel căruia i se vorbise și care își revenea doar încetul cu încetul din surpriză. Și chiar și Dick Stone și Will Parker! Asta numesc eu o mare bucurie! Bun venit, din inimă, în patria germană!

Zicând acestea, păși spre musafirii săi și le strânse bărbătește mâinile.

— Nu patria tatălui, stimate domn, ci patria bunicii, dacă îmi permiteți! Uitați că eu numai prin bunica mea sunt german.

— Dar, Sam, stau și mă tot întreb dacă sunt treaz sau dacă visez! Cum ați reușit să ajungeți aici?

— Fără îndoială că nu prin gaura cheii! chicoti micuțul.

— Și de când vă aflați aici?

— De cel puțin un sfert de oră! Și pot să vă spun ca. A fost destul de neplăcut pentru noi să fim nevoiți să stăm liniștiți atâta timp.

— Dar, de ce nu ați...

— Lăsați-o baltă! N-am vrut să vă deranjăm de la activitatea dumneavoastră. În afară de aceasta, pentru noi a fost o lecție grozavă să vedem cum arată Old Shatterhand în coliba de indian, hi-hi-hi-hi! Leul acesta împăiat, care își cascadează atât de larg botul, l-ați împușcat în Algeria, dacă nu mă înșel?

— Așa este. V-am povestit doar de mult istoria caravanei de tâlhari.

— Și blana aceea de tigru provine din Ceylon, bineînțeles. O pisicuță drăgălașă, așa putea spune!

— Să lăsăm acum aceste lucruri! Pentru astea avem timp mai târziu. Vă puteți închipui ce nerăbdător sunt să aflu vești despre voi, cum ați...

— Ei bine, n-o să vă supun la prea multe chinuri. Acești doi novici lungani, care se holbează așa de fascinați la dumneavoastră, sunt vinovați că ne aflăm aici. Le-a fost dor de dumneavoastră — ca unui fumător de o pipă cu tutun — și atunci le-am făcut pe plac și am venit aici, împreună cu ei, dacă nu mă înșel. Vă aducem salutări de la Winnetou, căpetenia apașilor, de la Old Firehand, marele vânător și, în sfârșit, de la David Lindsay, lordul englez...

— Ce? L-ați întâlnit pe Lindsay? Asta este absolut uimitor! Când și unde s-a întâmplat asta?

— Deja de mai mult timp. Unde? În Colorado. Și, nu de mult timp, l-am întâlnit din nou la Marea Neagră, după întoarcerea noastră din Siberia, dacă nu mă înșel.

— Sibe...

— Nu-i așa, eu numesc asta un adevărat dovieac plin cu noutăți, hi-hi-hi-hi!

— Cei trei prieteni în Siberia! De necrezut!

— Și totuși, adevărat, completă Sam, rânjind.

— „Trifoiul” în Siberia! repetă, încet, Old Shatterhand. N-aș fi crezut niciodată să fie posibil așa ceva.

— De ce? Nu ne credeți capabili să facem o astfel de călătorie?

— Dar voi nu știți limba rusă.

— Cine v-a spus asta?

— Ei, doar nu vreți să susțineți...

— Bineînțeles că susțin! Ia spune, Will, n-am vorbit eu excelent limba rusă?

— Hm, de unde să știu eu? Eu n-am înțeles nimic din vorbirea aceea greoaie!

— Ține-ți pliscul, dacă nu știi ceva exact!

— Ei, dacă mă iei așa, atunci trebuie să recunosc că întotdeauna părea că ești foarte bine înțeles. Cel puțin, ți-ai atins scopul de fiecare dată.

— Îl auziți, domnule Shatterhand? triumfă Sam.

— Sam Hawkens și limba rusă! Se mai întâmplă și minuni! Sper că nu-mi vindeți pielea ursului din pădure, domnule Sam?

— Nici nu-mi trece prin cap. Ursul l-aș păstra pentru mine, dacă s-ar afla cumva pe aici, prin apropiere, hi-hi-hi-hi!

— Și ați călătorit mereu așa, ca vânători din prerie?

— Se înțelege.

— Chiar și aici în Germania.

— De ce nu? Dacă oamenii de pe stradă rămân în loc și se uită la noi și dacă ștregarii de pe ulițe aleargă după noi, asta a reprezentat ceva foarte amuzant pentru fiul mamei mele.

— Sam, te rog să-mi permiți să iau loc. Siberia voastră mi-a înghețat spatele, iar limba voastră rusă m-a zăpăcit de tot.

— Dacă doar puținul pe care vi l-am povestit până acum vă face să vă tremure picioarele, ce va fi când o să-i dăm drumul de-adevăratelea! Dar, hai să vedem ce ați mai scris!

Fără a mai aștepta să primească permisiunea, Sam înhață teancul de hârtii de pe birou și își aruncă o privire peste prima pagină.

— Căpitanul Caiman. Asta este deja o poveste veche și nici nu mai este adevărată. Dacă cel puțin „Trifoiul” ar fi fost și el acolo! Aruncați vechiturile astea la coșul de hârtii, domnule Shatterhand!

— Ce vă veni? Am muncit săptămâni întregi să scriu această povestire.

— Aruncați vechiturile la coșul de hârtii, vă spun! Am să vă povestesc eu o altă istorie, care s-a spălat deja, hi-hi-hi-hi! Vreți să publicați lucrul ăsta?

— Bineînțeles.

— Câte pagini or să iasă de aici?

— Eu apreciez că vor ieși cam trei sute.

— Eh! Nu mai multe? spuse Sam disprețuitor. Am să vă dau un lasou care este de cel puțin patru ori mai lung. Și veți avea nevoie de luni, nu de săptămâni, ca să-l desfășurați, dacă nu mă înșel.

Între timp, Sam lăsase să-i alunece printre degete foile manuscrisului. Privirea îi rămase fixată pe ultimele rânduri ale ultimei foi.

— Ah, iată sfârșitul: „Fiul preriei iubește cerul liber și strălucirea stelelor. Apașul se va culca pe firul ierbii și se va înveli cu norii cerului, așa cum fac copiii poporului lui încă din fragedă pruncie. Uiii!” — Cine vorbește așa? Aha, uite că scrie aici! Bineînțeles că Winnetou. Hm! Nu-i rea exprimarea. Delicată și poetică.

Atunci Will Parker nu se mai putu abține. El explodează, cu voce tare.

— Cât te pricepi tu la poezii? Atât cât se pricepe un urs grizzly la împletit fileuri.

— Împletit fileuri? Figura lui Sam părea un mare semn de întrebare. Să fiu mâncat aici, pe loc, de ursul tău grizzly, dacă eu pot înțelege ce înseamnă asta. Eu cunosc doar fileul de porc și de vită. Așa ceva, însă, se mănâncă, dacă nu mă înșel.

— Vezi că nu știi nimic? Și omul nostru mai vrea să discute și despre poezie!

— Ce-are fileul tău de-a face cu asta? În afară de aceasta, domnule Shatterhand, n-aș avea nimic împotriva unui fileu gustos. Dar friptura trebuie să aibă cel puțin șase până la opt livre ^[19], hi-hi-hi-hi!

— O să vedem ce se poate face în acest sens, râse prietenului său. Faceți-vă comozi, până dau eu ordinele necesare.

Puțin mai târziu, cei patru stăteau în jurul mesei și se ospătau cu poftă. Dar cei trei musafiri nu se făcuseră comozi. La fel ca în regiunile sălbatice, ei rămăseseră

îmbrăcați în straiile lor de vânătoare și stăteau cu inevitabilele puști între picioare.

Și apoi, de la bere și țigări se ajunse la povestit. Scriitorul german asculta, încordat la maximum, iar orele treceau ca în zbor. Trecuse de mult de miezul nopții, când Sam se ridică.

— Gata, domnule Shatterhand! Pentru astăzi trebuie să-i punem capăt. Și mâine este o zi.

— Ai dreptate, dragă Sam. Să punem punct pentru ziua de azi. Am să vă conduc până la „Mielul Alb”, căci micuța mea locuință nu este, din păcate, potrivită pentru oaspeți.

— Rușine! Micuțul vânător american se uită cu gura deschisă la gazda sa. Vreți să ne vârați într-un căsoi de piatră, căruia dumneavoastră i-ați dat frumosul nume de hotel? Nu va ieși nimic din asta, dacă nu mă înșel.

— Dar, atunci, unde să vă găzduiesc?

— Omule, bărbate, prietene, novice, ne mai și întrebați? Doar aveți o grădină în fața casei; după cum am remarcat atunci când am venit. Nu e ea prea mare, dar, pentru o noapte sau chiar două, e suficientă, dacă nu mă înșel. Apoi, aruncă o privire hâtră spre prietenul său mai tânăr și continuă: Fiul preriei iubește cerul liber și strălucirea stelelor. „Trifoiul” se va odihni la firul ierbii și se va înveli cu norii. Uiii!

Cu acestea zise, se propti pe picioarele sale în formă de seceră și porni spre ușă. Dick și Will îl urmară. Zâmbind și, totuși, cu o ușoară nostalgie în ochi, Old Shatterhand privi în urma lor.

La marginea din sud a câmpiilor Laramie, din statul Wyoming, despărțită de albia râului Medicine Bow doar de câteva tufișuri dese, ardea, într-o seară de vară târzie, un foc de tabără potolit. Fusesse întreținut după metoda indiană, așa încât nici o flacără ce lumina în depărtare să

nu poată trăda prezența celor trei vânători care se odihneau aici, într-o ascunzătoare plină de verdeață. Terminaseră masa de seară, ciozvârta de cerb la frigare și acum se întindeau pe păтури. În jurul lor domnea o liniște adâncă. Numai cei doi cai și catârul, care fuseseră legați în apropierea stăpânilor lor, tropăiau din când în când sau rupeau cu un fâsâit perceptibil, câteva frunze din tufișuri.

În cele din urmă, unul dintre vânători se ridică pe jumătate.

— Mai ții minte Dick, cum stăteam pe stânei, cu aproape un an în urmă, în ascunzătoarea „oamenilor sărmani”? Acolo, în țara aceea străină care se cheamă Siberia?

— Socotesc că n-am uitat, mormăi cel întrebat.

— Pe vremea aceea, ne părea foarte rău că trebuia să pierdem vânătoarea de bivoli și de mustangi.

— Așa a fost, așa a fost, dădu celălalt din cap, gânditor, și, aruncând o privire șireată spre cel de-al treilea, continuă: dacă m-ar chema Sam Hawkens, aş spune:... dacă nu mă înșel!

Atunci, cel luat în bătaie de joc și care, până acum, tăcuse, se ridică de pe pătură și privi spre cei doi prieteni cu niște ochi sclipind de mânie.

— Coțcari afurisiți! V-ați sălbăticit de tot, de când ați scos nasul o dată peste granițele acestei țări binecuvântate! Nici măcar persoana bătrânului Sam Hawkens și tot ceea ce ține de el, nu mai este sfântă pentru voi. Stați că-mi bat eu joc de voi! Cui trebuie să-i mulțumiți că ați găsit, din nou, întregi și sănătoși, drumul spre această direcție, spre bivoli și mustangi și spre indienii care, sper, că o să vă toace curând, așa cum au făcut-o odată cu bravul Sam Hawkens, dacă nu mă...

Se întrerupse brusc și înghiți ultimul cuvânt. De data aceasta îi fu penibil să mai fie surprins vorbind în felul lui obișnuit, din cauza căruia fusese luat peste picior. Dar, își dăduse seama prea târziu. Cei doi râdeau deja, iar când el se întrerupse, râseră și mai tare.

Atunci, furia lui crescuse. Începu să-i ocărască.

— Mii de draci! N-aveți de gând să vă potoliți, capete necoapte, pierde-vară ce sunteți! Ce v-a apucat să faceți o asemenea gălăgie? Vreți să-i ademeniți încoace pe indieni, cu țipetele voastre, să vă ia scalpul încă din seara asta?

Celor doi li se opri râsul în gât. Sam scoase un suspin.

— Sunteți o calamitate amândoi! Mai bine vă lăsam acolo, în Siberia, sau vă trimiteam cu familia Adlerhorst în Germania. Așa aș fi scăpat de voi.

Tăcu, de parcă această cuvântare lungă îl epuizase și se uita sfidător la cei admonestați.

— Hm! mormăi Dick Stone.

— N-ar fi fost atât de rău, spuse Will Parker.

— Să fi fost — să fi fost — ce? se miră Sam. Să nu fi fost atât de rău? Pentru totdeauna, acolo, în Siberia?

— Nu, răspunse Will. La familia Adlerhorst, în Germania, vreau să spun. Nu mai știi, bătrâne Sam, ce scria în epistola pe care ți-a trimis-o Hermann la Rawlins și pe care doar de scurt timp ai luat-o de la gară? Tânărul Adlerhorst și-a răscumpărat moșia tatălui său și se ocupă de ea împreună cu soția lui, care poartă ciudatul nume de Zykyma. Crezi că cei doi n-ar fi avut un locușor liber, unde să ne putem găsi un adăpost, eu și Dick?

— Să nu-ți imaginezi asta, dragă Will! mormăi Sam Hawkens. Cei doi n-ar fi avut nevoie de voi.

— Atunci, poate celălalt, spuse Dick.

— Da, completă Will. Martin von Adlerhorst! Și el are o moșie în Germania și locuiește acolo cu Almy a sa, „Porumbelul pădurilor seculare”. Și, dacă nici aceștia n-ar fi avut nevoie de noi, am fi găsit un adăpost la cel de-al treilea Adlerhorst, fostul „Număr 10”. El ne este recunoscător, iar curajoasa sa soție, Karpala, nu ne este mai puțin recunoscătoare. Ei au o frumoasă casă la țară, după cum scrie Hermann.

— Așa! izbucni, acum, Sam, care îl lăsase pe Will Parker să trăncănească liniștit. Poate că ați fi încercat și la

bătrânul Vasilkovici, care locuiește, din nou, în palatul său din Petersburg, sau la acel pictor Normann, de care ne-a povestit Hermann von Adlerhorst, la prietenul său, Paul, care s-a căsătorit cu Tșita, Lisa von Adlerhorst? Sau poate la familia Boroda și la Dobronici, care s-au încuscrit și locuiesc undeva în estul Germaniei, de când Alexius și drăguța Mila au devenit o pereche? O, voi, descurcăreților! Dumnezeu și toată lumea v-ar fi primit, dar bătrânul Sam Hawkens — ce ar fi devenit el? Ar fi trebuit să vâneze singur bivolii și urșii grizzly și să prindă greieri și țânțari? Ce?

— Nu te înfierbânta, Sam! spuse, binevoitor, Will.

— Doar suntem împreună, completă Dick.

— Și vom rămâne împreună, încheie Sam, așa cum trebuie să fie un trio de prieteni... dacă nu mă înșel, hi-hi-hi-hi!

Sfârșitul volumului 21

21

**karl
may**

OPERE

VÂNĂTORUL DE SAMURI

Editată pentru prima oară în România, cartea încheie suita aventurilor din jurul familiei Adlerhorst, trilogie din care, până în prezent, s-au tipărit doar romanele „Dervișul” și „Valca Morții”. Fantezia inepuizabilă a lui Karl May ne poartă acum prin imensitatea Siberiei, unde **SAM HAWKENS, WILL PARKER** și **DICK STONE** izbutesc să dezlege misterul destrămării nobilei familii germane – vândută cândva într-un târg de sclavi – și să pedepsească cu asprime pe prigonitorii ei. Recuperarea ultimului membru de familie, Gottfried, este consecința unor confruntări spectaculoase pline de suspans și delicate povești de dragoste.

Procurați-vă din vreme volumul următor :

WINNETOU,

prin care deschidem un nou ciclu **integral** alcătuit din trei tomuri distincte.

Lei 7800 + 160 T.L. = 7960

-
- [1] Vânător de samuri.
- [2] Escadron de cazaci.
- [3] Principele.
- [4] Grăsuța.
- [5] Vezi Karl May, *Comoara din Lacul de Argint*.
- [6] Zău! (nota ed.).
- [7] San Francisco.
- [8] „Oraș împărătesc” (situat la 25 km de Sankt Petersburg). Odinioară reședința țărilor.
- [9] Blestem! (n. ed.).
- [10] Cuib de vultur.
- [11] Cal pe jumătate sălbatic (nota tr.).
- [12] Drace! (engl.).
- [13] 1 verstă = 1,067 km.
- [14] Staniță înseamnă un sat fortificat de la granița cazacilor.
- [15] Scriitor rus, 1769 - 1844 (n. trad.).
- [16] Covată, troacă: jgheab pentru adăpatul vitelor.
- [17] Vezi Karl May: *Dervișul*.

[\[18\]](#) Allah este unicul și Mohammed este Profetul său (limba arabă, citat din Coran.

[\[19\]](#) O livră este egală cu aprox. o jumătate de kg.